A balatoni ankét második és harmadik napja

A Mérnökegylet mű- és középítési szakosztálya hétfő este tartotta második balatoni ankétjét, melyen *Jakabffy* Zoltán miniszteri tanácsos elnökölt. A „Balaton és Vidéke“ cím film bemutatása után *Antal* Dezső építészmérnök „Balatoni fürdőtelepek kialakulása“ címmel tartotta meg előadását, amely ben rámutatott arra, hogy legsürgősebb tennivaló az összes balatonkörnyéki fürdőtelepek rendezési terveinek megfelelő szakemberekkel való elkészítése és ezeknek egységes hatóság rendelkezések és ellenőrzések alapján való szigorú kivitelezése. *Becsey* Antal „Egészségügyi közművek a balatoni fürdőtelepeken“ címen tartott előadást. Abból az alapvető tételből indult ki, hogy a fürdőtelepek fejlődésének alapfeltétele a minőségére kifogástalan ivó- és használati víz biztosítása és az egészséget veszélyeztető szennyvizek feldolgozása és levezetése. A kormányzat támogatása, áldozatkészsége és irányítása nélkül — mondotta — a balatoni probléma meg nem oldható, viszont minden tervszerű befektetés sokszorosan visszatérül. *Bikfalvy* Béla „Kisebb telepek vízellátása a Balaton partján“ című előadásában rámutatott arra, hogy a cél egy központi vízellátótelep létesítése, de amíg ez meg nem valósítható, olyan megoldásokat kell keresni, mellyel olcsón és a célnak megfelelően tudjuk a vízszolgáltatást megcsinálni. *Borus* Ferenc „A Balaton környékének villamos ellátása“ című előadásában ismertette a villamosenergia nélkülözhetetlenségét. *Medgyaszay* István „A magyar népművészet hatása a balatoni építkezésekre“ vetítettképekkel tartott előadásában kimutatta, hogy a balatonvidék népművészete még az ős hazából magával hozott és megőrzött sajátságai révén a pásztornépek művészetére emlékeztet.

A Mérnökegylet *Jakabffy* Zoltán miniszteri tanácsos elnöklésével tartotta meg a balatoni kérdésről harmadik ankétját, amelyen számos közéleti előkelőség is részt vett. *Ney* Ákos miniszteri tanácsos rámutatott, hogy a Balatont mindenekelőtt a magyar közönség számára kell jól és gyorsan hozzáférhetővé tenni. *Sámy* Sándor előadásában ismertette a balatoni közlekedés problémáját. Az elmaradottság oka eddig — hangsúlyozta — a megfelelő közlekedési utak hiánya volt, de most már 200 kilométer hosszúságban pompás úthálózat veszi körül a magyar tengert. *Jordán* Dezső vasúti és hajózási főfelügyelő a balatoni hajóközlekedésről, *Maléter* Jenő, a kereskedelmi minisztériumba beosztott főmérnök pedig a balatonkörnyéki autóközlekedésről beszélt.

HIVATALOS RÉSZ

ÚJ ÉPITŐMESTEREK. Az Építőmesteri Képzettség Megvizsgálására Szervezett Bizottság legutóbb építőmesteri képesítő bizonyítványt adott ki az alábbiaknak: *Béla* Antal (lakik: Bpest, I., Csörsz-u. 51.). — *Streitz* Gusztáv (lakik: V., Sziget-u. 2.). — *Grósz* Sándor (lakik: IX., Ranolder-u 14. f. 3.). — *Koroknay* Zoltán (lakik: Pesterzsébet, Vas Gereben-u. 10.). — *Mérő* Vilmos (lakik: VII., Murányi-u. 22.). — *Jablonszky* Ferenc okl. ép. (lakik: I., Lisznyay-u. 9.). — *Fejes* Gyula okl. m. (lakik: VIII., Orczy-út 40.). — *Gál* György okl m. (lakik: VI., Paulay Ede-u. 56.). — *Szilágyi* Imre okl. m. (lakik: V., Zápolya-u. 38. III. 2.). — *Wufka* Ernő okl. m. (lakik: Miskolc, gr. Apponyi A.-u. 32.). — *Hevessi* Lajos okl. m. (lakik: Miskolc, Lévay F.-u. 2.).

ÉPITÉSRENDŐRI MULASZTÁSI ÜGYEKBEN BEADOTT FELEBBEZÉSEK BÉLYEGMENTÉSSÉGÉ. A budapesti kerületi elöljárók, felmerült vitás esetre való tekintettel közlik, hogy az építésrendőri mulasztásokból kifolyólag *kirótt bírságok ellen benyújtott felebbezések* a székesfővárosi m. kr. pénzügyigazgatóság 1916. évi április hó 17-én kelt 22.572/1916—II. számú végzése értelmében *bélyegmentesek.*

Versenytárgyalási hirdetmény

Budapesti vámőrkerület ép. oszt. kerítésépítési munkáira *márc. 6-án,*

Póstatakarékpénztár Szabadság-tér 12. sz. vízvezetékszerelési munkáira *márc. 9-én,*

Budapesti dohányjövedék igazgatóság a kápolnai dohánybeváltó bontási, kőműves és betonkerítési munkáira *márc. 16-án,*

Sajóvelerd (Borsod m.) népház építési munkáira *márc. 18-án,*

Csegöld (Szatmár m.) templom bővítési és renoválási munkákra *márc. 18-án,*

Szombathely 3. h. vdandár parság, széntároló fészerek munkáira *márc. 11-én* versenytárgyalást tart.

Pályázati hirdetmény

Pécsett, az alsó sétatéren emelendő hősi emlékmű megtervezésére pályázatot hirdetek a következő feltételek mellett:

A pályázat országos és titkos, azon részt vehet minden magyar honos szobrászművész és magyar honos építészmérnök, aki tagja a Budapesti Mérnöki Kamarának, vagy akinek jogosultságát a 127.000/1929. K. M. számú rendelet 4. §-a elismeri.

A pályaműnek benyújtási határideje 1931. évi május hó 30-án déli 12 óra.

A pályázathoz készítendő szobrászati megoldás esetén a teljes szoborműről gipszből készült 1/5 méretű vázlatminta és az esetleges szükséges tervek, továbbá pontos helyszínrajz arról, hogy a pályázó a kijelölt helyen mily módon tervezi az egész emlékmű elhelyezését. Építészeti megoldás esetén 1:200 m méretben alaprajz a szükséges metszetek és egy-egy homlokrajz, az összes egymástól eltérő homlokzatokról, szintén 1:200 m méretben, műleírás, végül egy-egy távlati kép, 1:50 léptékben, a távlat nézőpontjai úgy a Kardos Kálmán-utca, mint az Apáca-utca tengelyvonalán a tervező által megjelölendő ponton 2 m magasságban kell felvenni.

A részletes pályázati hirdetményt, továbbá tervezési programmot az 1:200 léptékű helyszínrajzot és a szabályozást feltüntető 1:1000 m méretű helyszínrajzot Pécs szab. kir. város mérnöki hivatala 11 és 13 órák között díjtalanul adja ki a pályázóknak.

Pályadíjak:

I. díj: a kivitellel való megbízás, építészeknél a kiviteli tervek elkészítésére való megbízás,

II. díj: 1500 P,

III. díj: 1000 P.

A pályázat elbírálása és minden egyéb külön nem részletezett kérdésre vonatkozólag a 79.049/ K. M. számú rendelet rendelkezései irányadók.

Pécs, 1931. évi január hó.

Dr. Nendtvich Andor s. k.
polgármester

1931. márc. 1.

Válasz dr. Bierbauer Virgil építészmérnöknek

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet építészi szakosztálya által rendezett „Balatoni Ankét"-en a Duna Száva Adria vasút igazgatója Ney Ákos miniszteri tanácsos úr, előadás keretében ismertette és vetített képekben bemutatta a vezetése alatt épült új és átalakított Balaton állomás épületeit.

Az előadást követő felszólalások során Bierbauer kartárs úr összehasonlítva a vállalat gépészeti és építészi tevékenységét, arra a megállapításra jutott, hogy a vállalat minden téren, csupán az épületek művészi megoldása terén nem halad a korral és ezért építőművészeti kérdésekben „kívül álló tanácsadókra" kellene a vezetőségnek hallgatnia.

Bierbauer kartárs ezen megállapításai indítanak arra, hogy mint a vállalat magasépítési osztályának egyik tagja, ki a bemutatott egynéhány állomásépület tervezési munkájában résztvettem, kartárs úr megállapításaira megjegyzéseimet megtegyem.

Mindenekelőtt tudni kell, hogy a vállalat még a közelmúltban is a cca 50 évvel ezelőtt kidolgozott szabványtervek alapján építette állomásépületeit. Feltétlen haladás a múlttal szemben, hogy jelenleg minden új építkezés tervezés alapján készül, az üzemi igényeknek modern felfogással való kielégítésével, amint azt a Tér és Forma 1928. auguszusi száma már kifejtette és amit kartárs úr akkoriban személyes érintkezésünk kapcsán és a cikknek leközlésével el is ismert.

Állomás épületeink, mint minden épület művészi értéke vita tárgyává tehető. Ha azonban az ankéton bemutatott tervek tömegén, akár kartárs úr által tervezett „Balatoni nádfödeles villa" vagy „Balatonfüredi Say-féle nyaralóján" végig tekintünk, (lásd Tér és Forma 1928—29. szept. szám) megállapíthatom, hogy állomás épületeink e tekintetben nem sorozhatók fenti épületek művészi értéke mögé.

Kartárs úr azt kívánja, hogy építőművészeti kérdésekben a vállalat vezetősége kívülálló tanácsadókra hallgasson. Ha kartárs úr e helyen az igazságosan elbírált nyilvános tervpályázatra gondol, úgy felfogásában bizonyos fenntartásokkal osztozom, de hogy a privilégizált kívülálló tanácsadók sokszor milyen építőművészeti eredményeket produkálnak, azt Székesfővárosunk egyes építkezései eléggé dokumentálják.

Amit kartárs úr az új állomásépületek időelőtti leromlására, magas fenntartási költségekre és a költségvetésekben műkőre és gipszre felvett improduktiv költségekre felhoz, megjegyzésem csupán annyi, hogy információit nem megfelelő helyen szerezte be.

Tóth Imre építészmérnök
D. Sz. A. vasút mérnöke

KRÓNIKA

Uj iskolaavatások a fővárosban. Febr. 20-án adta át a székesfőváros tanácsa fényes ünnepségek között a Németvölgyi-út és Érdi-út sarkán épült új elemi iskolát rendeltetésének. Úgy ennek az építkezésnek, mint a Miskolci-uton épült új fővárosi iskolának építését *Lavotta* Gyula műsz. főtanácsos irányította a legnagyobb sikerrel.

Építészsors tragédia. — Majoros János székesfehérvári építőmester önkezével vetett véget szomorú életének. Ez a puszta újsághír. Azonban itt meg kell állnunk, mert Majoros János — mint a többi tragikusvégű építésztársa — egy szorgalmas, becsületes, munkás, törekvő, áldozatoslelkű, tisztakezű és nemes felfogású magyar építőmester volt, aki szinte beteges lázzal dolgozott másnak, olcsón, és jól és magáról megfeledkezett. Az építtetők boldog örömmel szorították keblükre Majorost, mert értük saját vérét és életét áldozta fel. Valóságos martír volt, aki magáról, egyéni szükségleteiről, legelemibb kötelezettségeiről saját testével szemben elfeledkezett, mikor a mások munkájáról volt szó, egészen a teljes összeroppanásig. Emlékművet kellene neki állítani, építőmester társai okulására.

A karteljavaslat tárgyalásánál Wolff Károly kimondta az igazságot leplezetlenül: *A kartel nem a termelés eszköze, hanem a mohó profité.* Csodálatos, mikor csaknem mindenütt konkrét, le nem tagadható, meg nem másítható, nem szépíthető adatok állanak rendelkezésre a kartel visszaéléseivel szemben, akkor selyemkeztyűs kézzel kezelik ezt az ügyet, mely tulajdonképen a *bűnügyek osztályába* tartozik. Mert vajjon nem bűnügy-e az, ha pl. egy közmunkánál a kartel összeáll és megállapítja, hogy a *600.000 pengőt kitevő munkát 900.000 pengőért fogják megajánlani* és a *300 ezer pengőn* (mely lopás a nemzeti vagyonból) *megosztozkodnak.* Egy konkrét közmunkáról van itt szó, ahol a műépítész és ellenőrző közeg ébersége a gonosz maffiát leleplezte és megsemmisítette. Igy is három versenytárgyalásra volt szükség, mikor végül ugyanazok a cégek, melyek előbb 900.000 pengőt ajánlottak, kénytelenek voltak mind leszállni 600.000 pengőre. Ha ez egy esetnél így volt, kérdezzük, mi lehet ott, ahol az éberség hiányzik, ahol kényelemből, vagy tudatlanságból vagy egyéb okból nem koppintanak a kartelek mohó profitvágyára, ahol az állam pénzét Csáky szalmájaként kezeli a mindenható kartel? Itt *nem selyemkeztyüre, hanem vaskeztyüre van szükség!*

Közös internátust épit a városok kulturális szövetsége Debrecenben. Az internátus építésére, amelynek terveit *Györgyi* Dénes műépítész készítette, rövidesen kiírják a versenytárgyalást.

Kik pályáznak a két műszaki tanácsnoki állásra. A közeljövőben megejtendő választások kapcsán nem érdektelen megtudni, kik azok a főváros szolgálatában álló műszaki szakférfiak, akik a két műszaki tanácsnoki állásra (melyek közül az egyik *Karkas* Rezső halálával elárvult) pályázatukat benyújtották. Ezek a következők: *Csármann* Ferenc jelenleg is műszaki tanácsnok, *Molnár* László, *Szécsi* Jenő, *Kempelen* Ágoston, *Zaitz* László, *Wossala* Sándor, *Mcssik* Géza, *Király* Kálmán, *Krencsey* Géza, *Lavotta* Gyula és *Liftner* Emil műszaki főtanácsosok; *Füzy* Rezső, *Lipkay* Gyula, *Fridrich* Lajos, *Szinte* László és *Viola* Rezső dr. műszaki tanácsosok; *Rózsás* Pál főmérnök.

1931 évi Magyar Országos Mérnökkongresszus. A Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége, valamint a Hungária Magyar Technikusok Egyesülete dr. József kir. herceg fővédnökségével a kir. József-műegyetem dísztermében f. évi április hó 19-én d. e. 10 órai kezdettel országos mérnökkongresszust tart, melynek célja annak megvitatása, hogy *hazánk gazdasági helyzetének javítására technikai téren mely eszközök és módok állanak rendelkezésre.*

Tóth Imre

épitész

Kul. Budapest 1891.

oklevelet nyert 1914

Névjegyzmüegyetem 21.

T. 5546.

mploma felett kereszt van, a vá-
öröndök védik. Felirata:

CK.

: 7.1 cm.

Tóth Imre

építész

Szül Kunszentmiklós 1895

Oklevelet nyert 1919.

Névjegyzmüegyetem 21.

T. 5547.

ett vezető uton a lefelé haladó
rfi megy, ~~a [illegible]~~ L a ~~[illegible]~~ Ves-
áros látszik, mely fölött a tor-
ül középütt:

K. L mögötte

11.2 cm.

Tóth Imre

Szigetváron új adóhivatal épül. A pénzügyminisztérium Szigetváron új adóhivatali épületet emeltet, a tervek elkészítésével Tóth Imre okl. építészt, a „Községfejlesztés“ főmunkatársát bízta meg.

Építő Ipar - Építő

Művészet · 1926. 115. l.

Siklós.

Az előtért BOSCO foglalja,
de ESENDA-n innen az il quartie
S.A. di Lorena körül a parancsn
patok állnak hadi rendben, mig
che da Mohaz conduce a Siklos.
paizson:

L'AC
MENTC
10 DI

fölül jobbra: 13.
magyarázó szövege: 1. il Carria

Rm., mér. a rl. 27.8: R 37

198-91-2

TÓTH IMRE (Amerigo Tot)

Farkaskarét

2003.

97.0.

xchn= ng
redk= Nov ky, A^B0gnes
9906= un
9908= H
katg= 5
9900= 16.08.99
revi= 18 Mar 1999/BRANDT
15 Jul 1998/BRANDT
created 14 Jul 1998/BRANDT
03.07.92
9990= xxx0
knde= kndok

Kenyérhez juthat!

Ebben a rovatban teljesen díjtalanul közöljük kereskedők, iparosok, vállalkozók, intézmények, magánosok, általában bárkinek a közleményét, amellyel bármilyen munkára ideiglenes vagy állandó alkalmazottat keres. A közleményeket kellő személyi igazolás mellett délelőtt 9—12-ig kiadóhivatalunk, délután 6—8-ig szerkesztőségünk veszi át, V. ker., Vilmos császár-ut 34.

Óvadékosokat kereső hirdetéseket nem közlünk!

Jeligéshirdetéseket csak kellő igazolás mellett veszünk

FÉRFI:

Perfekt autókarosszéria-lakatost és perfekt autókarosszéria-bognárt azonnal felveszek. Balogh karosszéria üzem, Budapest, IX., Viola-utca 45.

Perec- és cukorkaárusításhoz, fiatalember, büfébe felvétetik, Vas-utca 6. I. 5.

Kifutó, saját biciklivel, jómegjelenésü, megbizható felvétetik, Ábel, Rákóczi-ut 86.

Segédet és árukihordót, aki motorkerékpárt vezet, felvesz Kertész, Margit-utca 3.

Kötélgyártó segédeket és kendergerebenezőket felvesz Zsineg- és Fonalárugyár, Lehel-utca 8.

Soffőr, nőtlen, elsőrendü szerelő, élelmezéssel, portásnak felvétetik, Hidegkuti-ut 78.

Ágómunkások, gyakorlottak felvétetnek, Ujpest, József-utca 84.

Bőrdiszművessegédek felvétetnek, Vas-utca 14. I. 9.

Festékessegéd, fiatal, jó bizonyitványokkal felvétetik azonnalra, Hold-utca 15. Festéküzlet.

Müszerésztanonc, gyakorlattal felvétetik, Kerékpárüzlet, Thököly-ut 13.

Olvasztó, vasöntőde részére felvétetik, Pesterzsébet, Baross-utca 80.

Ételkihordófiut, biciklivel felvesz, Csévi-ut 7. Pasaréti uri konyha.

Cipészmunkás, elsőrendü férfimunkára felvétetik, Fodor, Döbrentei-tér 5.

Cukrász, elsőrendü munkás felvétetik állandó munkára, teljes ellátással és 60 pengő havi fizetéssel. Délivasut-kávéház. Alkotás-utca 7b.

Ügynökök, fodrászok látogatására kerestetnek, Pajor, Kertész-utca 23.

Tanonc épület- és mülakatosüzembe felvétetik fizetéssel. Agular Viktor, XIV. Telep-utca 33.

Kifutó kerékpárral vagy villamosbérlettel felvétetik, Illatszertár, Akadémia-utca 8.

Tejkihordófiu felvétetik. Ferenc József-rakpart 16. Tejcsarnok.

Középkoru állami, városi és Beszkárt-nyugdijasok, akik Pest környékén laknak, lehetőleg róm. kat., jól jövedelmező állásra jövő hétfőn és kedden d. e. 9—1 óra között jelentkezzenek. VII., Akácfa-utca 13, földszint 2.

Ügynökök, szabolcsi burgonya-nagykereskedésbe, felvétetnek. Vig-utca 28.

Üzletvezető házaspárt, szállodai étterembe, gyakorlottatt, megbizhatót, felveszek. Jelentkezés 10—4-ig, Lázár-utca 5, I. 10.

Tanulót, jó házból, négy középiskolával, fizetéssel felveszek. Jelentkezés 3—4-ig, V., Hollán-utca 4, kávészaküzlet.

Ebédszerző ügynököket vevőkörrel keres Uri-étkező, Szervita-tér 2, félemelet.

Cukrászt, fagylaltgéppel rendelkezőt, forgalmas előkelő helyen lévő cukrászdához sürgősen keresek, Stern Endre, Sas-utca 28.

Tisztitósegéd, aki a detazsálást perfektül érti, azonnal felvétetik. «Unio» Vegytisztitó, Visegrádi-utca 3.

Kifutófiu, 15—17 éves, biciklizni tudó, felvétetik. Faludi és Fischel, Ó-utca 2, 11—12 óra között.

Kifutófiu füszerüzletbe felvétetik. Kadai, Pannónia-utca 14.

Kifutófiu heti 5 pengő fizetéssel felvétetik, villamosbérlettel előnyben, Dembinski-u. 18, II. 5.

Két megbizható férfi teljes ellátás és havi 25 pengő fizetéssel konyhára felvétetik. Délivasut-kávéház, I., Alkotás-utca 7/B.

Cukrásztanonc felvétetik. Velinszky-cukrászda, Váci-ut 91/B.

Kifutófiukat ebédkihordáshoz kerékpárral felvesz Otthon-konyha, Csáky-utca 15.

Kifutófiu, vagy leány, jóházból való, felvétetik. Teréz-körut 27, földszint 3. 10 óráig.

Árukihordó referenciákkal, vagy garanciával azonnal felvétetik. Dob-utca 105, tojásüzlet.

Kifutó kerékpáros, ebédkihordó felvétetik, VII., Rózsa-utca 40a. Olaszné, Uri konyha.

Intelligens urak állandó megélhetést nyujtó akvizicios munkára 2 százalék jutalék mellett, beválás esetén fixre is felvételnek. Jelentkezés d. e. 10—2-ig, Kispest, Szent Imre herceg-ut 79. Dunafüredi parcellázási iroda. Simon Zoltánnál.

NŐ:

Felsőrésztüzőnőt, kéregberagasztónőt felvesz Cipőgyár, Mester-utca 27.

Ernyővarráshoz kézileány felvétetik, Beszkárt-alkalmazott gyermeke előnyben, József-körut 22. Ernyőipar.

Harisnyaszemfelszedőnő felvétetik Szondy-utca 44b., III. 1.

Myrtuszkötőnőt és tanulóleányt felvesz Schuller, Wekerle Sándor-utca 1.

Munkaruha- és munkaöpenyvarrónő, gyakorlott, felvétetik, Nap-utca 32, félemelet 5.

Gépésznők, elsőranguak és kézileányok nőikonfekcióhoz felvétetnek. Dembinszky-utca 16, III. 4.

Vasalónők és szabók állandó muekára felvétetnek, Steiner tisztitó, Semmelweis-utca 8.

Rövidáruszakmában jártas fiatal leány felvétetik. Halász, Almássy-tér 17.

Géphimzőnők felvétetnek, Klára kézimunkaüzlet, Lehel-utca 5.

Férfiingvarrónőket állandó munkára felvesz, házonkivül is, Pestszenterzsébet, Álmos-utca 92.

Adjusztálónő, illatszertári gyakorlattal felvétetik, Boros, Damjanich-utca 30, II. 1.

Zacskóragasztónők, gyakorlottak, felvétetnek, Kálmán, Koháry-utca 14.

Burgonyahámozónők, gyakorlottak, felvétetnek, Kálvária-utca 26.

Harisnyafelverőnők felvétetnek, Ujpest, Árpád-utca 152.

Cukorkagyárba, konyhára, kézileány felvétetik. Ropál, Práter-utca 67.

Mosónő, aki főzésben is jártas, felvétetik, bentlakással, Brauch, Páva-utca 13.

Két fiatal bejárónőt felveszek reggel 6—8-ig. Jelentkezés hétfőn 12—1 között Dob-utca 38, földszint 11.

Bejárónő felvétetik, VII., Hernád-utca 6, II. 10.

Bejárónő, dolgos, munkaképes és igyekvő felvétetik. Strasser, Károly-körut 17, I. 19.

Bejárónő egész napra hosszu bizonyitvánnyal, fényképes igazolvánnyal felvétetik. Rózsa-utca 35, I. 12.

Munkáslányok felvétetnek, VIII., Sárkány-utca 11, szuterén.

Zsebkendő adjusztáló-vasalónő, gyakorlott, ügyes házhoz felvétetik. Ugyanott bejáró takaritónő délelőttre 10—12-ig elfoglalva. Bálint, Szigetvári-utca 20. III. 5a.

Ápolónő felvétetik 94 férfi mellé. Bővebbet Lévai Géza ur add. V. Lipót-körut 11. I. 7. délután 3—6-ig.

Intelligens fiatal lány könnyü, tiszta ipari munkára, heti 6 pengő kezdőfizetéssel felvétetik. Jelentkezés fél 9—9 között. IX, Ranolder-utca 30. Szövőde.

Kézilány konfekciós nadrágszabósághoz, gyakorlott, azonnal felvétetik, Rákóczi-ut 23. II. 30. Weisz Gézánál.

Kezdő kézilányok és tanulólányok felvétetnek. IX. Üllői-ut 109b. II. Schwarcz női-divatterme.

Propaganda-hölgyek, eredményesség esetén fixre is, magas jutalékkal felvétetnek. 4—5-ig. Hollán-utca 4. Kávészaküzlet.

Önálló- és kézivarrólányok felvétetnek. Adél-szalon, VIII., József-körut 8. I. 2.

Jómegjelenésü, ügyes kisasszonyt azonnal felveszek elszámolásra cukrászdába. Wekerle Sándor-utca 24. Jelentkezés vasárnap d. e. 8—9 között.

Kiszolgálólány, fiatal, 25 P-ért felvétetik, Zobel harisnyaüzlet, Petőfi Sándor-utca 2. (Párisi-udvar.)

Kiszolgálónő vendéglőbe felvétetik, VIII., Baross-utca 98. Vendéglő.

Pincérlányok felvétetnek, VIII., Baross-utca 105. «Jobb mint bárhol» nagyvendéglőbe.

Tanulólány, jóházból való női-ruhaszalonba felvétetik. Erdélyi Jolán, VI., Andrássy-ut 95. földszint 8.

Tanulólányt, jó házból valót, füző, fehérnemü és kézimunkához felveszünk. Podmaniczky-utca 9. Üzlet.

Kifutólány, megbizható, állandó munkára azonnal felvétetik, «Unió» vegytisztitó, Visegrádi-utca 3.

Takarításért kisebb üres szobát adok azonnalra. VIII. Lósy Imre-utca 3. II. 18. A Práter-utcánál.

Mindenes önálló főzőnő jó bizonyitványnyal felvétetik. Jelentkezés délelőtt: Markovitsné baromfi kereskedő, Hold-utcai vásárcsarnok.

Mindeneslányt, fiatalt keres kifőzés, VI., Szondy-utca 79. I. 26.

Megbizható nő teljes ellátás és havi 25 pengő fizetéssel konyhára felvétetik, esetleg lakást is kaphat. Délivasut-kávéház, I., Alkotás-u. 7/B.

Jómegjelenésü fiatal hölgyeket magánfelek és hivatalok látogatására fix javadalmazással felveszünk. Jelentkezés pénteken d. e. 10—1 óra között, V., Hold-utca 29, II. Antheus-vállalat.

Suroló és takarító asszonyok órabérrel felvtétetnek. Netter vállalat. Izabella-utca 75.

Keresek gyakorlott női irodai alkalmazottat, aki mérlegképes könyvelőnő, gépirónő és levelezőnő. Irásbeli ajánlat fizetési igény megjelölésével «Részletüzlet» cimre a kiadóba.

Hölgyeket édesitett kávépótló propagálására fizetéssel felveszek. Mira, Barcsay-u. 3, II. 17.

Hölgyeket édesitett kávépótló propagálására, ujpestit, rákospalotait, kispestit, szentlőrinczit, erzsébetfalvait és csepelit fizetéssel felveszek. Mira, Barcsay-u. 3, II. 17.

Staniolozónők és celofánozónők gyakorlattal felvétetnek. Csokoládéárugyár, Arént-ut 19.

Ügyes hölgyeknek akvizicios munkával biztos megélhetési lehetőséget nyujtunk 2% jutalékkal. Jelentkezés 10—2-ig. Parcellázási iroda, Kispest, Szent Imre herceg-ut 79. Simon Zoltánnál.

— ARANYÉRNÉL, DERÉK- ÉS KERESZTFÁJÁSNÁL, A MÁJ ÉS A VÉGBÉL FELÉ IRÁNYULÓ VÉRTOLULÁSOKNÁL az igen enyhe hatásu természetes «Ferenc József» keserüviz lehetőleg mindennap reggel és este fél-fél pohárnyi mennyiségben használandó.

LÓVERSENY

Nicole nyerte a gróf Széchenyi István-emlékversenyt, míg az Asszonyságok díjában Saturn győzött

A *Magyar Lovaregylet* májusi mitingjének harmadik és negyedik versenynapja szombaton és vasárnap került lebonyolitásra. A két napon 131 ló állott starthoz, ami csaknem tizes átlagot jelent. *Gutai* négy versenyt nyert, mig *Pejacsevich* gr., vitéz *Pintér*, *Kozuch* és *Esch* kettős sikert könyvelhettek el.

A vasárnapi nap eseménye a Gróf Széchenyi István-emlékverseny győztese a favorit *Nicole* lett. Vasárnap 80 starter akadt.

Részletes eredmények:

I. Budafoki dij. 3000 P, 1300 m.

I. Totem (10) Teltschik, 2 Tramp (1¼) Balog, 3 Zsolca (5) Esch, 4 Ultimo (6) Klimscha, 5 Bácska (1½) Gutai, 6 Széltoló (14) Szalkai, 7 Rend (12) Csuta, 8 Feketeszáru (10) Szabó J. Distáncok: ½, ötnegyed, 1½, ¾, 10, 1½, 8 h. Tot. 10:201, 21, 14, 16. Befuto fog. 10:748.

II. Nyeretlen kétévesek versenye. 2000 P, 900 méter.

1 Verekedő (2) Weissbach, 2 Pauline (10) Szentgyörgyi, 3 B. M. V. (pari) Balogh, 4 Céda (20) Nagy G., 5 Dont-worry (6) Teltschik, 6 Ultimo G. (12) Csuta, 7 Santella (12) Rózsa, 8 Corsica (10) Esch, 9 Brezova (16) Gosztonyi, 10 Borzas (12) Fodor. Distáncok: 1, fej, fej, 2, ötnegyed, ½, ½, ½, ½, ¾ hossz. F. m.: Hedie, Helouan, Salome, Albusz, Love major, Tóth, Flegmás. Tot. 10:38, 16, 46, 15. Befutó fogadás 10:1221.

Verekedő a táv után huz el *Pauline* és *B. M. W.* mellett. Utóbbiak küzdenek a helyekért. A start nagyszerüen sikerült a 17-es mezőnyben és a tizediknek beérkezett *Borzas* után egy csomóban nyak-nyak ment át az egész mezőny.

III. Csepeli hendikep. 4000 P, 2000 m.

1 Fiola (4) Esch T., 2 Simplon (2½) Schejbal, 3 Moran (6) Csaplár, 4 Kritikus (5) Szentgyörgyi, 5 Mumus (10) Weissbach, 6 Carthago (3) Csuta, 7 Mulass (3) Balog, 8 Amadeo (10) Weckermann. Distáncok: ¾, 2½, 2, ½, 2½, 1¾, 6 hossz. Tot. 10:52, 17, 14, 25. Befuló fogadás 10:178.

A 39 kilót vivő *Fiolán* a kis *Esch* Tibor lefiniselte a nagy *Schejbalt*, aki a Bécsből lerándult *Simplonnal* a második helyre szorult. *Carthago* és *Moran* jó momentum után haltak le az egyenesben.

IV. Gróf Széchenyi István-emlékverseny. 12.000 P, 2000 m.

1 Nicole (2) Gutai, 2 Alaska (2½) Esch és Borura derü (2½) Csaplár holtversenyben, 4 Gamma (20) Csuta, 5 Formás (4) Weissbach, 6 Maitresse (20) Nagy G., 7 Recamier (16) Balog. Distáncok: 1½, 2½, 1½, ¾, nyak, ¾ hossz. Tot. 10:30, 10, 10, 10. Befutó fogadás (Nicole—Alaska) 10:35, (Nicole—Borura derü) 10:49.

Gamma vállalta a vezetést. Az egyenesben tömörült a mezőny. A távnál kiugrott a csomóból *Dreher* Jenő favorit, de még nyeretlen *Nivoleja* és a verseny már el is dőlt, mert *Gutai* biztos győzelemre vezényelte Nicolas testvérét. A második dijért nagy küzdelem folyt *Alaska* és *Borura derü* között és ketten egyszerre érték el a célvonalat. *Gamma* a negyedik helyen kötött ki. Szenzációsan rosszul volt lovagolva *Formás*, melynek az utja a befutóban teljesen el volt zárva.

V. Hendikep. 1800 P, 1100 m.

1 Amourette (1¼) Kollár, 2 Buzakalász (5) Szeltner, 3 Visegrád (4) Bakonyi, 4 Sherry (3) Horváth II., 5 Signorina (12) Schwadlenka, 6 Mesebeli (10) Simics, 7 Szép (12) Fetting A., 8 Bátor (10) Esch T., 9 Col Santo (6) Csömöri, 10 Senora (12) Heinrich, 11 Matador (6) Gosztonyi, 12 Garuda (12) Horák. Distáncok: fej, fej, 1½, 2, ötnegyed, ½, 1½, 1½, 1½, 1½, ¾. Tot. 10:26, 14, 16, 17. Befutó fogadás 10:130.

Nagyon szép finis, mert három lovászgyerek fej-fej mellett küzd az elsőségért.

VI. Welter-hendikep. 2000 P, 1600 m.

1. Naplóm (2 és fél) Gutai, 2. Saturnus (8) Félix, 3. Gandhi (pari) Esch, 4. Léhütő (10) Wolbert, 5. Baranya (5) Klimscha, 6. Csúrda (10) Nagy Géza, 7. Lenka (3) Szabó L. II., 8. Kundry (12) Keszthelyi, 9. Vivó (20) Bihari, 10. Cserebere (12) Teltschik, 11. Csókos Julius (14) Hatscher. Distáncok: 1 és fél, 2 és fél, nyak, 1, fej, fél, háromnegyed, fél, 3 és fél. Tot. 10:39, 13, 25, 12. Befutófogadás 10:795.

VII. *Hendikep.* 2500 P, 100 m.

1. Napfelkelte (6) Alt, 2. Sylva (8) Klimscha, 3. Bájos (5) Szabó L. II., 4. Napszámos (5) Schejbal, 5. Minek? (10) Horváth K., 6. Pozór (4) Szentgyörgyi, 7. Regulus (6) Balog, 8. Bubos (5) Gutai, 9. Thank you (3) Esch. F. m.: Sok Hozomány II., Tiro, Végzet, Baba, Mazsola, Barátom II, Prunella. Distáncok: 2 és fél, fél, 1 és háromnegyed, fej, fél, fél, nyak, fél hossz. Tot. 10:79, 32, 26, 25. Befutófogadás 10:794. Tizenkét ló és kitünő start.

*

Szombaton a Nyeretlenek versenyében Craetagus biztosan nyert a bemutatkozó Now hore és Lenka ellen. Mályva lehalt negyediknek, mig Begum előkelőnek találta a társaságot.

A Gát hendikepben a megbizhatatlan Parázna csekély tiz hosszal nyert Bokros ellen. A harmadik helyet a későn jött Lurkó biztositotta magának. Sorrend: 4 Lajtagyöngye, 5 Mankó, 6 Maros, 7 Füsti fecske, 8 Boszorkány (Ennyire elromlani?)

Az 1800 méteres Hendikepben Lilla biztosan nyakhosszal verte Léhütőt és a nehéz lovaglású Bombát. Sorrend: 4 Camélia, 5 Aranyláz, 6 Prima Vista, 7 Kiskun, 8 Robinson, 9 Mulatság.

Az *Asszonyságok dijában* Saturnt gróf Pejacsevich János lovasmüvészete segitette könnyü győzelemre Kritikus ellenében. Szoros harmadik volt Satan, mig Cheeky lehalt — bár nagy momentuma volt — negyediknek.

A Nyeretlen kétévesek versenyét a már látott Titok nagy stilusban, kitünő idő alatt nyerte Ugolin ellen. Ereszd el volt a harmadik. Sorrend: 4 Wadi Halfe, 5 Szimat, 6 Albusz.

A Welter Hendikep holtversennyel végződött. Orpington és Sempre egyszerre érkeztek be Liptóvár előtt. Sorrend: 4 Csipkerózsa II, 5 Lulu, 6 Puszta, 7 Gyöngykaláris, 8 Soubrette, 9 Berettyó, 10 Nemere.

Az 1300-as hendikepben Picit csak Gutai tudta az utolsó pillanatban behozni. Pártfogó és Renato a helyezettek. Sorrend: 4 Timoleon, 5 Rajta, 6 Why not, 7 Tékozló, 8 Bálozó, 9 Üstökös (megkésett).

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

MÁJUS 18 ESTIG NYITVA

200 ipari szakma kiállitása.

KÜLÖN CSOPORTOK:

Textil-utca. Magyar falu. Üveg- és porcellánház. Tudomány és ipar. Feltalálók csoportja. Otthon és berendezés. Divatrevü 160 ruhamodellel. Légvédelem. Külföldi államok kiállitása.

BELÉPŐJEGYEK:

Napi belépőjegyek a Vásár pénztárainál — — — — P **1.50**

Oda-vissza villamosutazással kombinált belépőjegyek a villamoskalauzoknál — P **1.40**

Kedvezményes tisztviselői és munkásjegyek P 1.50 helyett P 1.-

Árusitják a Kultúrjegyiroda központja Bpest, IV., Petőfi Sándor-u. 16. és összes fiókpénztárai, Közp. Városháza II. em. 242, MABI rendelő, Péterfy Sándor-u. 8, OTI székház, Fiumei-ut 19, OTI rendelő, VII., Csengery-u. 25, valamint a Köztisztviselők Szövetkezetének összes árudái.

Nemzetközi kalandorok szőrmetolvaj bandáját fogták el egy körúti kávéházban

Bravuros nyomozással órák alatt leleplezték a váci-utcai bundalopás tetteseit

A szombatra virradó hajnalon kirakatfosztogató betörők jártak *Breitfeld* szücs váciutcai üzletében. A betörők gyémántkéssel harminc centiméter magasságban kivágták a vastag kirakatüveget és a nyíláson keresztül

egy háromezer pengő értékü perzsabundát loptak el.

A betörést nagy ügyességgel és elővigyázatossággal hajtották végre: a kivágott üveget a szomszédos üzlet ajtaja elé tették, de jól ügyeltek arra, hogy sem a kirakaton, sem a kivágott üvegdarabon *ne hagyjanak ujjlenyomatot.*

A titokzatos bünszövetség nyomában

A detektivek, akik néhány perccel a betörés felfedezése után megjelentek az üzletben, megállapitották, hogy

a kirakatfosztogatók gumikesztyüvel dolgoztak.

Nyilvánvaló volt, hogy a tettesek büntetett előéletü és a rendőrségen jólismert kirakattolvajok lehetnek, olyanok, akiknek alapos okuk volt az ujjlenyomatok eltüntetésére.

Tessényi János detektivfelügyelő három emberével járt a váciutcai szücsüzletben. Alaposan megvizsgálták a helyszint, azonnal hozzáfogtak a betörők felkutatásához és alig néhány órai bravuros nyomozás után már sikerült is kézrekeriteni azt a veszedelmes öttagu betörőbandát, amely a jelek szerint a váciutcai bundalopáson kivül

még egész sereg hasonló büncselekményt követett el.

Példátlan izgalmas, gyors és detektivregénybe illő hajsza után kerültek kézre a kirakattolvajok: *öt veszélyes, nemzetközi betörő.* Elegáns, *jólöltözött* bünözők, akik jól szabott ruhában jártak, finom szállodákban, kávéházakban éltek, hogy elkerüljék a razziákat, ne vonják magukra a hatóságok figyelmét.

Tessényi detektivfelügyelőnek a betörés felfedezése után első dolga volt, hogy értesitse valamennyi szücsüzletet, zálogházat, szőrmemegóvót, amennyiben bárki jelentkezne ott a Breitfeld szücstől ellopott bundával, azonnal tegyenek neki jelentést, mert ha nem, ugy

a bunda megvásárlóit orgazdaként fogják kezelni.

Már szombaton reggel kilenc órakor megszólalt Tessényi felügyelő telefonja. Egy nagymezőutcai szücs jelentkezett a telefonon:

— Felügyelő ur — mondotta —, most hallom alkalmazottaimtól, hogy reggel megóvás végett átadtak egy perzsabundát, amely tökéletesen megegyezik avval, amelynek leirását most kaptam kézhez és *amelyet a Breitfeld szücsüzlet kirakatából loptak el.*

— Azonnal kimegyek az üzletbe — válaszolta a detektivfelügyelő —, addig is, ha bárki jelentkezne a bundáért, tartsa őt szóval.

A csapda

Néhány perc mulva a detektiv megérkezett a nagymezőutcai szücsüzletbe, ahol közölték vele, hogy

a bundáért még senki nem jelentkezett.

Tessényi felügyelő megállapitotta, hogy a bunda valóban a Breitfeld szücstől elvitt holmi. Leült az üzletben, feltünés nélkül, várakozott ugy,

mintha vevő lenne, aki valamire várakozik az üzletben

Délelőtt tiz óra tájban megjelent az üzletben *Schiller* Béla kereskedő, aki megkérdezte az alkalmazottaktól:

— Kérem, beszélhetnék a főnök urral?

— Most nincs itt, — válaszoltak az alkalmazottak — de talán mi is el tudnánk intézni a dolgot.

— Egy bundát ajánlottak nekem eladásra — válaszolta a kereskedő — azt mondták, itt megnézhetem, ebben az üzletben van megóvás végett.

Szőrmés Weisz az asztalfőn

Schiller meg sem nézte a bundát, mikor meghallotta, hogy a főnök nincs az üzletben, elköszönt és a Nagymező-utcán a Király-utca irányában haladt tovább. Tessényi detektivfelügyelő nyomon követte Schiller Bélát egészen addig, amig az bement a *Pátria-kávéházba.* Öttagu társaság várakozott már a kávéházban. A kereskedő leült hozzájuk.

A detektivfelügyelő az ablakon keresztül alaposan meg tudta figyelni a társaságot. Az asztalfőn *Weisz* Géza ült, ismert nemzetközi kirakatfosztogató, akit *«a szőrmés Weisz»* néven ismernek az alvilágban, mert

különös szeretettel keresi fel a szücsüzleteket.

Weisz, aki Magyarországon négyszer, Ausztriában kétszer, Franciaországban egyszer, Belgiumban kétszer, Svájcban pedig egyszer volt már büntetve kirakattolvajlásért, valósággal szakértővé nőtte ki magát, pontosan ismeri a bundák, szőrmék értékét és ha be-betör valamelyik üzletbe, csak az egészen értékes és drága árukat viszi el. Az alvilágban is tudják ezt Weiszről, aki

két év óta nem mutatkozott már Budapesten.

Ugy tudták, hogy Franciaországban van lezárva. Párizs legnagyobb szőrmeüzletének kirakatát fosztotta ki, kék rókákat és hermelin-sálakat vitt el magával, de a francia detektivek elfogták akkor, amikor az orgazdákkal tárgyalt és értékesiteni akarta a lopott árut.

Tessényi felügyelő a kávéházzal szemben lévő utcai telefonból betelefonált a főkapitányságra és kérte, hogy

még három etektiv jöjjön ki hozzá.

Weisz és társai még nyugodtan ültek a kávéházban, regeliztek, amikor melléjük léptek a detektivek és felszólitották a társaság tagjait, hogy

kövessék őket a főkapitányságra.

A kirakatfosztó banda tagjai felugrottak székeikről, menekülni akartak, de a detektivek karonfogták őket s a kávéház hátsó részébe tuszkolták az öt embert. *Megkötözték és a főkapitányságra kisérték Weiszet és társait.*

40.000 pengős zsákmány

A főkapitányságon kiderült, hogy Schiller jóhiszemüen keveredett bele a dologba. Weisz, akit nem ismert, felkereste és elmondotta, hogy tönkrement kereskedő, sulyos helyzetben van,

kénytelen eladni felesége bundáját.

Ezer pengőt kért a bundáért, Schiller azonban természetesen meg akarta azt előbb tekinteni. *Weisz* megmondta a kereskedőnek annak a nagymezőutcai szücsüzletnek a cimét, ahol a betörés után elhelyezte a bundát. Abban állapodtak meg, hogy a Pátria-kávéházban fognak találkozni és akkor közli vele Schiller, hogy

hajlandó-e megadni a bundáért az ezer pengőt.

A detektivek a főkapitányságon megállapitották, hogy Weisz Béla társai valamennyien büntetett előéletü emberek. Jól megszervezett kirakatfosztogató társaságot alakitottak. Öten voltak. Egynek az volt a feladata, hogy kikémlelje azt az üzletet, amelynek kirakatában értékesebb holmi van és amelyet kevés kockázattal ki lehet fosztani.

A betörést ketten hajtották végre.

A társaság másik két tagja pedig a sarkokon vigyázott nehogy rendőr, vagy arrahaladó járókelő észrevegye a kirakat feltörésén dolgozó betörőket.

A főkapitányságon Weisz Gézát és négy társát letartóztatták és most igyekeznek összeállitani bünlajstromukat A feltevések szerint ők követték el az utóbbi idők kirakatbetöréseit, amelyekkel közel *negyvenezer pengős kárt okoztak belvárosi kereskedőknek.* A kirakatfosztogató-banda tagjai tagadni próbálnak. A lakásban nem találtak ilyen kirakatfosztogatásból származó tárgyakat, de valószinünek tartják, hogy azokat a betörők már orgazdáknál helyezték el. Annyi bizonyos, *hogy mind az öten nagyuri életet éltek, lóversenyre jártak, szállodában laktak, holott semmi foglalkozásuk sem volt.* Bizonyos tehát, hogy a Váci-utcai betörésen kivül még más büncselekmények is terhelik lelkűket.

Női

ruhák, kalapok, fehérnemű, harisnyák, cipők

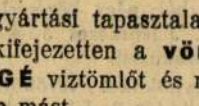

CORVIN

A JÓ MINŐSÉGEK ÁRUHÁZA

Schwartz Árpád a szinházi őrült Chaplinnek öltözött és „tüntetett" a Dunaparton

A *Petőfi-téren* tegnap délután *furcsa jelenség* bukkant fel a szinpompás tavaszi toilettekben sétáló hölgyek és választékosan öltözött gavallérjaik között. Ha furcsa öltözékével nem vonta volna azonnal magára a figyelmet, akkor is mindjárt az érdeklődés központjába került volna, mert *karjait kitárva, torkaszakadtából kiáltozott:*

— Éljen a király! Éljen a király!

Hát ez kicsoda?

A járókelők ijedten rebbentek szét és csak néhány méternyi távolságból fogták körül az alacsony, sovány férfit, akinek lábát cipő helyett *rongyokból és bőrdarabokból kombinált furcsa lábbeli fedte,* szitaszerü nadrágja valamivel a térde alatt *fehér szálakkal tarkitott rojtokban végződött,* törzsét egy pullover szétfoszlott romjai burkolták be. Borostás, napbarnitott arcát sötét vonások árkolták, fejebubján pedig a nadrágjának bojtjához hasonló, fehérrel sürün tarkitott fekete sörény lengett. Igy festett az orditozó emberke, aki egyik kezében vékony bambuszpálcát szorongatott, mintha egyenesen Abesszíniából menekült volna Budapestre.

Mindjárt akadt néhány élesebben látó járókelő, aki tisztában volt azzal, hogy a gyapjashaju emberke

valahonnan közelebbről szökött meg: a Lipótmezőről, vagy az Angyalföldről.

Néhányan meglepve kiáltottak fel:

— Hiszen ez a szinházi őrült!

Városszerte ismerik *Schwartz* Árpádot, aki már számtalanszor rendezett botrányt a szinházak előadásain.

A chaplini jelenség egy pillanatra sem zavartatta magát, hanem változatlanul tovább orditozott:

— Éljen a király! Éljen a király! — és amikor megelégelte érzelmeinek viharos nyilvánitását, büszkén hordozta körül tekintetét a körülötte álló tömegen, aztán elindult a Lánchid felé.

A *Carlton-szálloda* előtt megismétlődött az előző jelenet, azzal a különbséggel, hogy emberünk most nagyobb lélegzetet vett, huzta, nyujtotta a hangját, amely másodpercekig rezgett a Duna felett.

Itt még több hallgatója akadt. Egy angolos külsejü ur észrevette, hogy egészen sajátságos emberrel került szembe, *előkapta drága fényképezőmasináját és azonnal*

néhány felvételt készitett a dunaparti orditozóról.

A toprongyos ember lassan, lehorgasztott fejjel ballagott a Dunapalota felé, de aztán hirtelen *vad dacossággal megrázta deres üstökét, karjait a magasba kapta és vadul, forgó szemekkel ismét kiáltozni kezdett.*

— Éljen a király!

Szemtelen, vagy őrült?

Most már nem hagyta abba, szinte üvöltött, előretörtetett, szakadatlanul orditozva, amig csak annyira be nem rekedt, hogy nem birta szusszal a kiabálást

Egészen fáradtan, letörve érkezett a főkapitányság Zrinyi-utcai kapuja elé. Mint ismerős érkezett az *életvédelmi osztály* folyosójára, biztos léptekkel ment a 33-as szobáig, ahol mint *régi, kedves vendéget fogadták.*

— Mi ujság?

— Én vagyok a szinház botránycsináló: *Schwartz Árpád.*

— Mi a kivánsága Schwartz ur, — kérdezte a rendőrtisztviselő, aki utoljára még 1932-ben állitotta ki a blankettát, amelyen *Schwartzot a lipótmezei elmegyógyintézetbe* utalták.

— Kérem szépen, *végigkiáltoztam az egész korzót,*

egy héttel ezelőtt botránytot csináltam a szinházban és mégsem hiszik el rólam, hogy őrült vagyok.

Teljesen le vagyok rongyolódva, éhezem, *nem vagyok képes bejutni a «diliházba».*

Amikor közölték vele, hogy igy nem tudják beutalni az elmegyógyintézetbe, hirtelen *kitört rajta az elmebaj: vadul forgatta szemeit, sirni kezdett, most tényleg bolond volt.* Átvitték a rendőrorvosi hivatalba, közölték Schwartz Árpáddal, hogy egy napig ott tartják őrizetben, aztán pedig

a toloncházba küldik, mert indokolatlan az a kérése, hogy az elmegyógyintézetbe szállitsák.

Ez a döntés láthatóan lehütötte Schwartz urat.

— Kérem főorvos ur, meggondoltam a dolgot: *inkább rongyos ruhában járok, szabad emberek között, emelt fővel, mint bezárva abba a nagy házba, ahol még csak kilincs sincs az ajtókon.*

Schwartz Árpád, amikor becsukódott mögötte a főorvosi hivatal ajtaja, gyors léptekkel sietett végig a folyosón, kirohant az utcára, ki a szabad levegőre, futott, egész le a Dunapartig, mert nagyon félt a «toloncháztól».

Locsolótömlő

vásárlásánál ragaszkodjék a vörös csikos

EMERGÉ viztömlőhöz

45 év gyártási tapasztalatával készült Kérje kifejezetten a **vörös csikos EMERGÉ** viztömlőt és ne fogadjon el helyette mást

GYÁRTJA A MAGYAR RUGGYANTAÁRUGYÁR

Felépitik a Hálaadás templomát az Uj Lipótvárosban

Megirta *A MAI NAP,* hogy a református egyház több templom épitését határozta el. *Az első templom helyéül a külső Lipótvárost jelölték meg,* szemben a Margitsziget középső vonalával. A templom épitésére meghirdetett pályázaton az első dijat *Tóth* Imre épitészmérnök nyerte el és őt bizzák meg a kivitellel is. A terv szerint *a Dunapart felől hatalmas, oszlopos főbejárattal épül meg a templom,* amelyet a paróchia épületével *két árkádsor* köt össze Az uj templomnak a *Hálaadás temploma* lesz a neve, 800 ülőhely lesz benne, alapsorában pedig 300 ülőhelyes gyülekezőterem a hivek számára.

— **AZ OTI GYÖKERES REFORMJÁT KÖVETELIK AZ ASZTALOSOK.** Az asztalosmesterek vasárnapi országos kongresszusán a fővárosi és vidéki asztalosok ötszáz kiküldöttel képviseltették magukat. *Nagy* Antal elnöki megnyitójában kijelentette, hogy a gazdasági helyzet leromlása következtében *a legjobbnevü és művészfelkészültségü mesterek is csak a legnagyobb erőfeszitéssel tudják magukat fenntartani. Füredi* Lajos főtitkár beszámolója után *Tóth* József, majd *Ascher* Ödön *a társadalombiztositás gyökeres reformját s az iparosok öregségi biztositásának megoldását követelték.* Az errevonatkozó határozati javaslatokat egyhangulag elfogadták.

Tek. Johann Mária Farina
gegenüber dem Rudolfplatz,
Magyarországi
vezérképviseletének
Budapest,
Hongroi

Andrássy-út 81.

Kérek sürgősen küldeni abból a mélyenható Rudolfplatz borotvaszappanból, amellyel kemény szakállamat fájdalommentesen leborotválhatom.

Tóth Imre

épitész

Halász Jenővelés Wanner Henrikkel tervezte a lipótvárosi Dunaparton álló Soli deo gloria ref. templomot.

T. T. „Soli deo gloria"

Vasárnap szentelik fel Budapest legmodernebb ref. templomát. Pesti Hírlap 1940. dec. 8.

Tóth Imre

építész

vő
3

Református Élet

1940. dec. 14.

(A pozsonyi-úti

ref. templom.)

Somogytúr, kúria

148

Tóth Imre

építész

László Müller u. Antal

utca

5136.
T. [illegible]

pusztitását szemléljük hét
ól képzett keretek vesznek kö-

rviz.
vodeň města Szegedinu.

mungs-Unglück in Szegedin am 12.

Oehmigke & Riemschneider.

25.8: 35 cm.

Szn. 301-98.
252-98-22.

Tóth Imre
építész
az alábbi tervpályá-
zaton II. díj.

Becz Jenő: A pro-
testáns helyőrségi temp-
lom. Művészet
1941. 39. évf. 19. l.

10894.

tó talapzatra helyezett és Pest de 4
t részén, a melyen Ofen den 20t Maj.
tt szárnyakkal és visszaforditott fejjel
seph Martinovics, kinek szájából az
mondatszallagok ágaznak ki. Fölül
ó és pallost tartó balkezen innen pajzs
amögött koronával és kereszttel.

3.7 cm.

)-904.

Tóth Imre

építész

részt vett a Horthy

Miklós Nemzeti Sport-

csarnok tervezésében

Repr.

Tér és Forma

1942. 185. l.

(A jövő Budapestje.)

Sanctus Egidius confessor

Tóth Imre épitészmérnök

az alábbi pályázaton

II. díj.

Lod

Épitő Ipar – Épitő Mü-

vészet. 1929. 100. l.

(A Prohászka-emlék-

temploma tervpályáza-

tának eredménye.)

Tóth Imre
épitész
Wód
z
II. díj.
Magyar Vilmos: A Pro-
hászka-emlektemplom
terepályázata.

MAGYAR. ÉPITOMUVESZET

1929. 6. sz.
műszaki rajzokkal.

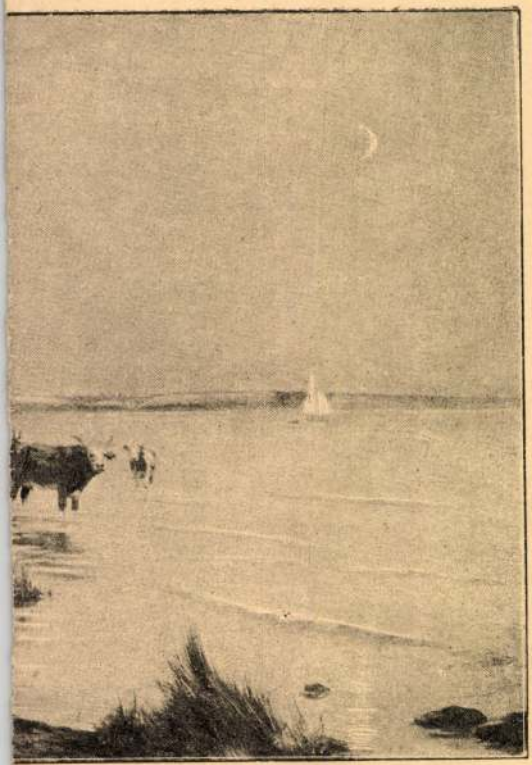

JLA. AKARATJAI PARTOK.

Tóth Imre

építész

Lásd

3

Magyar Építőművészet

1942. 95. l.

(OTI Tisza Kálmán-

téren építendő köz-

ponti rendelőintézet

tervpályázatának

ismertetése.)

Ferenc díjat nyert

inkább karrikirozó, mint egyénítő, inkább h

Sokkal több a természethű megfigyel
síremlékén. A hazai bencés-rend nagy refo
mussal ábrázolta a kőfaragó. Nyolcszögletű,
hátú ív alatt, a kórusban használt ruházatba
mitrával és pásztorbottal díszítve nyugszik
sovány ujjai a kifáradt öreg, aszkétát ábrázolj
a felirat szerint a kolostor újjáépítésére is juto

Hasonló pompás fényű vörösmárvány-s
jának, Czudar Lászlónak emlékét 1372-ből. A
alak — hűséget jelképező — kutyákon áll, fejér
baljában csatos könyv. Az arc modellálása,
a legjobb XIV. századi sírkövek közé emel
Széchy-síremléken, itt is a családi címer hátté
szerénykedik.

Művészi szépségükkel is kiemelkedtek
bazilikába elhelyezett síremlékei. Írott forrá
Katalin és Nagy Lajos síremlékéről. Atyja
feltörte, kezdett díszesebb síremléket emelt
után, majd a maga részére is a bazilikához c

Tóth Imre
építész

a bpesti protestáns
helyőrségi templom
terop. II. díj

MMEE Közl
1940. 22i. l.

Tsz.:

Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.	Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.

Tóth Imre

épitész

l.

Fabiánemlékszemplomok

12. l.

Országos Természetv
Budapest, II., Herman

231/1940.

M e g h i v

az Országos Természetvédelmi
ügyi minisztérium épülete I.e
1940.évi október hó 29.-én ke
tandó ülésére.

T á r g y s o r

1./ Elnöki megnyitó.
2./ Az ügyvezető összefoglaló
3./ Az Országos Természetvéde

Tóth Imre

épitész

lásd

Művészet

1940. ~~[illegible]~~ 91. l.

35. z.

ALELNÖKÖK

CSÓK ISTVÁN GEREVICH TIBOR HORVAI JÁNOS
FARKAS ZOLTÁN

IGAZGATÓ

HUBAY CEBRIAN ANDOR

FŐTITKÁR

LEHEL BÉLA

TITKÁR

KANIZSAI NAGY ANTAL

Tóth Imre

építész

a földmívelésügyi minisztérium gazdasági iskola első tipus terv. megvétel

MAGYAR·EPITOMUVESZET

1927. 3-4 sz. 35 l.

u. annak második tipusa terv. megvétel

u. o.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Tóth Imre

épitész

a pénzügyőri laktanyák erzmei terveire kiírt terv. a II. típusnál terve a legjobbnak minősítve

MMÉE Közl

1940. 133.

17
Kat. Lázár
Prot. Lázár

A hold kelte 9.15 nyugta, 18.03 óra.

4. Borbála

HÉTFŐ
18
Kat. Grácián
Prot. Auguszta

A hold kelte 10.16 nyugta, 19.09 óra.

5. Szabbasz

KEDD
19
Kat. Pelágia
Prot Viola

A hold kelte 10.48 nyugta, 20.21 óra.

6. Miklós

SZERDA
20
Kat. Timót vt.

Tóth Imre

a budai Lónyay-utcai
ref. gimn. terv.

I. díj.

MMÉE Közl.

1938. 154. l.

5833

40.214. — K. M. E. Ny.

Tóth Imre MDK

épitész

Pes ti Napló 1936. szept. 24.
Uj református templom épül Budapesten.

Tóth Imre MDK

épitész

Református élet 1940. dec. 14.
.....a pozsonyi uti templom felépült.

Tóth Imre MDK

épitész

Református Élet 1940. dec. 25.

Tóth Imre MDK

épitész

Technika 1941. 315.o.

Tóth Imre MDK

épitész

A Budapest - Szentistván városi ref. templom.
Tér és Forma 1941. 132-142.o.

Tóth Imre

a Darányi Kálmán

diákhár terep.

I. díj.

MMÉE Közl.

1943. 46. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.

Visegrádi-utca 36.

Tóth Imre MDK

épitész

A Pesti Városháza 1937. 4.sz. 7.o.
Pozsonyi uti ref. templom

MDK

Tóth Imre építészmérnök

a bp.i fedett sportcsarnok egyik tervezője

Misángyi Ottó: beszélgetése építésszel és városrendezővel. MÉ. 1941. 337-339. l. képekkel

MDK

Tóth Imre építészmérnök

Kiadták a Nemzeti Sportcsarnok tervezési megbizását. Pesti Napló, 1939. máj. 6.

M.D.K.

Tóth Imre, építész

800 p-ös második díjat nyert a Fő-utca, Vitéz-utca és Gyorshocsi-utca által kialarult téren építendő helyőrségi protestáns templom terv pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1940. LXI. évf.

okt. 10. sz. 5. old.

MDK

Tóth Imre építészmérnök

a régi lóversenytéri "kis sportcarnok" egyik tervezője

A sport uj hajléka. Képes Krónika 1940. 25.sz. 15. l. képek

M.D.K.

Tóth Imre, epitész

és Müller Antal közös terve az egyik 3000 p-ös díjat nyerte el a Pénzintézeti központ szabadságtéri ny székházának tervpályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1937. LVIII. évf.

jul. 1. sz. 10. old.

Tóth Imre, építés M.D.K.

terve 1500 p-ös első díjat nyert a külső lipót-városi, református templom pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1936. LVIII. évf.

máj. 27. sz. 3. old.

Tóth Ymre – Halászy Jenő

Az újlipótvárosi református templom
homlokzata (repro)

Gábor Eszter: A Római iskola építészete.
Művészet, 1974. december – 11 lap.

Tóth Imre és

Halászy Jenő

Cédz

Tér és Forma.

1941. 132–142. l.

(A Budapest-Szentistván-
városi ref. templom,
képekkel.)

Terverték fentiek, akik
a pályázaton az I.-ső
és II ik díjat
nyerték.

Tiszteletpéldány.

KERESKEDELMI KÖZLÖNY

MDK

Tóth Imre és Halászy Jenő

Bp.Szentistvánvárosi ref.templom.tervpá-
lyázaton I. és II. dijat nyerték

Tér és Forma 1941. 132-142.

MDK

Tóth Imre

I. dij

A Pozsonyi uti ref. templom. Szépmüvészet 1942. 4. sz. 83 l.

MDK

Tóth Imre

A budapesti református egyházmegye főgimnáziuma épitkezése. Tervezők: Padányi Gulyás Jenő és Tóth Imre.

M.Gy.: Nyolcszáz diák vára épül a Lónyai-utcában.

Református Élet Bp. 1941.okt.4. 3.old.

MDK

Tóth Imre

A budapesti egyházmegye Padányi Gulyás J. és Tóth I. tervei alapján készitteti el az uj bpesti ref.gimn.-ot.
1940 őszén 2 millió pengős költséggel a IX. Lónyay-utcában, 1800 □-öles telkén. Két kép a tervről.

Református Élet 1940.dec.25.

MDK.

Tóth Imre épitész

A Lonyay-utcai ref.gimnázium közös terve Padányi Gulyás Jenő épitésszel.
1940-ben lerakták az alapokat.Az épitkezés 1941 márciusában indult meg.
Az internátust csak 1943 őszén fogják megnyitni.

Stollár Béla: Épül az uj budapesti ref.gimn.

Pesti Hirlap 1942.ápr.22. 5.old.

MDK

Tóth Imre épitész

A Lónyay-utcai ref.gimnázium.Közös alk.Padányi Gulyás Jenő ép.és Wanner Henrik mérnők.

Cikk: Látványosság lesz a karácsonyra megnyiló uj ref.gimnázium.

Pest 1942.okt.17. 5.old.

MDK

Tóth Imre

Terve a Lónyay-utcai ref.gimn.tervpályázatán az első csoportba került.
Az épit.bizottság a kivitel kérdésénél azonban Padányi Gulyás Jenő és Tóth Imre épitészeket felhivta, hogy terveiket egybevetve készitsék el az uj gimn. végleges képét.

Uj Magyarság 1938.jun.5.

MDK

Tóth Imre

A budapesti Lónyay-utcai református gimnázium versenypályázatán elfogadott terve szerint megkezdődik az épitk.

Református Élet Bp.1940.szept.14. 2.o.

MDK

Tóth Imre épitészmérnök

A Lónyay-utcában épülő uj ref.gimnázium alapkőletétele. A remeknek igérkező alkotás egyik tervezője Tóth Imre.

Cikk: Ünnepélyesen elhelyezték az uj Lónyay-utcai gimnázium alapkövét.

Esti Kurir 1941.máj.30. 6.old.

MDK

Tóth Imre

Az 1943 október 31-én felavatott uj budapesti gimnázium falába bevésett szövegből: "Padányi Gulyás Jenő és Tóth Imre okl. épitészmérnökök terve szerint."

Dr.Stollár Béla: "Mi pedig a békességnek épitettünk..."

Református Élet Bp.1943.nov.6. 3.old.

Tóth Imre építés

Tér és Forma 1941. 132-142.

Szentistvánvárosi ref. templom

MDK

szentkirályi Tóth Imre, építészmérnök

Névkiigazitás. MMÉE Közl. LXII.k.39-4o.sz. 284.l.

Elvállalj

Tóth Imre
nemkirályi
építész

MMÉ Évk

1934. 257. l.

meg. Az ajánlati minta a vanyarcvas
rjegyzői irodában közszemlére van ki-
vanott a tervrajz és részletes feltételek
thetők.

erszeg. (Utburkolás.) A pécs—
áll. közut 135.8—136.634 (Kanizsai)
a kőpálya mindkét oldalának 1—1
ségben cyklopszerüleg fektetett bazalt-
ló burkolása (7739 k 52 f) erejéig
... biztositása céljából

kibővítése.) Robog
julius 18-án d. e
a körjegyzői iroda kibő
2500 k előirányzattal
összeg 10%-a a község
A feltételeket az árlejté
járóság.

Mezőtelegd (Takaré
építése.) A Mezőte
pénztár r.-t. Mezőtelegd

, VI., Podmaniczky-u. 18.
Pedeffemez-fedések
zsindelytető-átfedésel
legjobb kivitelben, teljes garanci

-ére készen kell lennie.
5-ig fogadtatnak el az
tal.
(Iskola épités.)
es községek hegylakói
át szándékozna épittetni
uton leendő biztositására
iségében augusztus
r árlejtést fog tartatni.
f. A tervek és költség-
lébánosnál Szent-Imrén

épités.) A Pozsonyi-
álló munkálatainak biz-
17 én d. e. 10 órakor
hivatalában árlejtés tar-
z a városi házipénztár-
és az erről szóló nyugta
dő. A tervek, a költség
városi mérnöki hivatal-
i ker. kereskedelmi és
él és a m. kir kereske-
atóságánál Budapesten
15 k beküldése mellett
nek.
d helyreállitás.)
közut 24-25 szakaszán
litása 1367 k 40 f ere-
munka biztositása cél-
d. e. 10 órakor a székes-
ti hivatalban tartandó
etik. Az ajánlathoz az
k megfelelő bánatpénz-
történt letételét igazoló
műszaki művelet és rész-
ett államépitészeti hiva-

(Istálló és szer-

kiirási műveletek nevezett államépités
talnál megtekinthetők, az ajánlati ü
kiirási költségvetések és tervrajz ugya
szerezhetők.

Medgyes. (Szálloda kibő
Medgyes város tanácsa a városi szállo
termének és a kapcsolatos helyiség
alakitására, valamint állandó szinhá
épitésére összesen 52319 k előirány
lejtést hirdet, megjegyezvén, hogy
munkákra külön is lehet ajánlatot tenn
kák előirányzatai: föld-, kőmüves-,
18354·87 k, vas 2529·77 k, kőfaragó 2
ács 3286·02 k, bádogos 871·62 k,
lakatos, mázoló, üveges 8268·26 k,
1361·20 k, belső diszvakoló 2208·47
festő 858·80 k, klozet berendező 9
légszeszvezetéki 2282·87 k, vasbeto
9169·12 k. Az ajánlatokat akár mun
kint külön is julius 21 én d. u
kell beadni Medgyes város tanácsáho
szaki müveletek, ajánlati költségvetés
lapok a városi mérnöki hivatalban n
hetők, illetve megszerezhetők.

Szentháromság. [Maros-Torda m.] (K
ház és körjegyzői lak épités
háromság község előljárósága árlejt
23,483 koronával előirányzott községh
jegyzői lak épitésére. Felhivatnak kik
latra pályázni óhajtanak, hogy egy ko
gel ellátott ajánlataikat julius 15 ig
a szentháromsági körjegyzőséghez ny
Bánatpénzül 5% Szentháromság közs
hoz befizetendő. A versenytárgyalás
17-én d. e. 9 órakor fog Szentháro
körjegyzői irodában megtartatni. A
költségvetés, tervrajz és feltételek
körjegyzői irodában megtekinthetők

sávot csatolt a telekhez. Ha ez a telekbővítés az építkezést megelőző időben történik: úgy a tervezők sokkal jobb megoldást tudtak volna adni. Megjegyzendő, hogy az újabb térnyereség megadja a lehetőséget arra, hogy a lépcsőzet ne oldalt legyen, hanem a homlokzatra kerüljön. Ennek az utólagos változtatásnak keresztülvitele igen előnyösen változtatna a helyzeten.

Az előcsarnokból kettős szélfogós három bejárat vezet a templom belsejébe, amely alaprajzilag majdnem négyzetes. A templomhajó gádorfalai kétoldalt oszlopokon nyugszanak. Ezáltal alacsony, mellékhajószerű körüljáró keletkezett, ami nagyon meghitté teszi a belső tér hangulatát. A bejárat felett van a kétrészes hatalmas karzat: a belső az orgona és az énekesek, a külső a hívek számára. A templomkarzat szépségét az idővel felállítandó orgona nemes vonalai fogják nagy mértékben emelni. A bejárattal szemben áll a protestáns istentisztelet központja, az evangélium hirdetésére szolgáló nagyszabású szószék, ahová kétkarú lépcsőzet vezet fel. Előtte két pad és az Úrasztala.

Érdekes a szószék mögötti fal kiképzése, mely a szószék szélességében hátralép. A hátralépő falmezőt azután keskeny pillérszalagok bontják fel, amelyek valósággal orgonasípok benyomását keltik. A pillérszalagok között keletkező árkádok kétharmad magasságig ismét hátralépnek. Így vízszintes világító rések támadnak, melyek sárga üveggel fedettek, miáltal a pillérközök ragyogó sárga reflexet nyernek. Esti világításnál viszont alulról világító fényszórók teszik ragyogóvá a pillérközös hátteret. Valóban a raffinéria határán mozgó remek világítási hatások ezek.

A belső teret a tervező építészek rácsostartó szerkezetű fedéllel zárták le. Ez a szerkezet egyúttal a mennyezetet is tartja. A mennyezet kazettált. A kazettákat sötétkékre festett, drótvázas gipszbordák alkotják. A kazettamezőket világoskékre festett parafalemezekkel burkolták. A mezők belső tagolását, élénkítését ezüstszínű lécrácsozás segíti elő. A kazettákban helyezték el kereszt alakban a templom esti megvilágítására szolgáló villanylámpákat. A mennyezet világoskék színe meglepő, kellemes hatást kelt és a belső tér magassági érzetét erőteljesen fokozza.

A templom belső berendezését a szószék, az Úr asztala és a padok alkotják, melyek egyszerű, fínom formáikkal és nemes arányaikkal hatnak. Kivitelük mesteri tökéletességű. Ugyanez a kifogástalan becsületesség jellemzi az összes asztalos- és vasmunkákat.

A világosság a templom belsejébe a gádorfal hatalmas hosszúkás és a körüljárófal köralakú ablakain korlátlanul árad be és áthat minden zugot. Ez a minden homályt legyőző világosság- és fényáradatban a fal vakító fehérsége, a mennyezet derűs világoskékje, a bútorzat meleg barnája, az oszlopok szürkésfeketéje és a padlóburkolat színes tarkasága élénk, üde színharmoniába csendül össze. Ennél a kellemes belső összhatásnál is fontosabb azonban a templom kitűnő akusztikája. A nagy ablakfelületek hátrányosak az akusztika szempontjából. Maga a vasbetonszerkezet se szolgál az akusztika javára. Mindezeket a hátrányokat a tervező művészek megfelelő anyagok, mint a parafa-, kofag- és insulit-lemezek megfelelő alkalmazásával bravúrosan győzték le. Megmutatták, hogy az akusztika nem megoldhatatlan feladat.

A főbejárati szélfogó mellett kétoldalt emelkedik a két lépcsőház. A telek csekély szélessége az oka annak is, hogy e lépcsőházak a templomtesten kívül kerültek. A déli lépcsőház bejárata az utcáról, az északié az árkádsorról nyílik. Feladatuk levezetni az alagsorba a gyülekezeti teremhez és összeköttetést adni a földszinten a hajótérrel és emeleten a karzattal. A gyülekezeti termet előcsarnok előzi meg ruhatárral és egyéb mellékhelyiségekkel. A gyülekezeti terem maga oszloprendes tágas belsőség. Az oszloprendet itt az építőművészek az épülettest tengelye felé beljebb húzták, miáltal rendkívül előnyös statikai megoldás keletkezett. Az alagsor fedése concentro téglatestes vasbeton födém. Itt is, mint mindenütt az épülettömbön, az épületszerkezetek kidolgozásánál nagy gondossággal jártak el. Ezt igazolja a templom és gyülekezeti terem szellőztetésének ügyes megoldása is.

A templom belső stílus tekintetében egységes képet mutat. Nem mondható ugyanez a templom külsejéről. Az egész épülettömb modern formanyelvet beszél, ugyanakkor az előcsarnok klasszicista ízű. A homlokzaton két pillér hat jón-fejezetű oszlopot fog közre, felettük egyszerű gerendázat, párkányzat és háromszögű oromzat. Az előcsarnok ilyen kiképzése hagyománytiszteletből az egyházközség kívánságára történt. Szerencsére ez a stílus-különbség nem feltűnő, mert a modern építészet puritán egyszerűségben nemcsak vetekszik a klasszicizmussal, de azt meg is haladja. A templomtesttel összeépített L-alakú székházban nyertek elhelyezést az egyházi hivatalok, egyesületi helységek és lakások. Az épület úgy alaprajzi elrendezésben, mint felépítésben, úgy belsőségeiben, mint külső megjelenésében teljesen korszerű alkotás. A 46 méter magas, modern szabású, különálló harangtorony, kampanile protestáns templomainknál örvendetes ujdonság.

Az építtetők akarata és áldozatkészsége, a tervezők tehetsége és iparkodása, a Pozsonyi-úti református templomban nagyvonalú művészi alkotást hozott létre. Szép fővárosunk dunaparti látképe új korszerű szépséggel gyarapodott. Monumentális ereje és szépsége még jobban fog érvényesülni, ha majd méltó környezetet kap.

MOLNÁR ERNŐ

A POZSONYI-ÚTI REFORMÁTUS TEMPLOM

Egyszerű volt az a programm, amellyel a korszerű építészet képviselői évtizedekkel ezelőtt a világ színe elé léptek. Elsősorban hangoztatták az új építészeti anyagoknak és szerkezeteknek okszerű és őszinte alkalmazását. Azután arra törekedtek, hogy az új anyagokkal és szerkezeti eljárásokkal a kínálkozó építészeti feladatokat és célokat a lehető legtökéletesebben elégítsék ki. Végül minden iparkodásuk odairányult, hogy az új építészeti szerkezetek alkalmazásával és az új feladatok célszerű megoldásával művészi eredményeket érjenek el. Egyszerű, őszinte, világos beszéd és törekvés volt ez. És mégis! Ezért az őszinte, fejlődésthozó programmért évtizedeken át kellett vitázniok egyházi és világi hatóságokkal, társadalmi közületekkel és magánfelekkel egyaránt. A korszerű építészet hőskora volt ez.

Azonban bármily nagy erőfeszítésbe, fáradságba és sokszor áldozatokba került is ez a harc: megérte. Túlzás nélkül megállapíthatjuk azt, hogy ma már a modern építészet kiteljesedésének korát éljük. Ez a meggyőződés érlelődik meg bennünk akkor, ha a Székesfőváros utcáin és terein járunk és egyre-másra látjuk emelkedni az állam, a főváros, az egyház szolgálatában álló, korszerű, modern középületek és magánérdekeket szolgáló bérházak, paloták egész sorát. Ez az érzés hatványozottan jelentkezik bennünk akkor, ha Budapest Szent István-városának a Vígszinház mögötti városnegyedét járjuk. Itt emelkedik a magas magyar mennybolt felé a Pozsonyi-úti református egyházközség nagyszabású modern temploma is, merészen égbetörő kampaniléjával és az ezeknek árnyékában szelíden meghúzódó székházával.

Hosszú volt az az út, amelyet a modern törekvéseknek az egyházi építészet terén is meg kellett tenniök. Az egyházi tényezők és hatóságok hosszú időn keresztül a katolikus templomot csak neoromán, neogót vagy neobarok, a protestáns templomot csak felvidéki pártázatos reneszánsz vagy klasszicista stílusban tudták elképzelni. Ezek az elképzelések még ma is igen kísértenek. Pedig a modern magyar egyházi építészet úttörője, Árkay Aladár a Budapest, Vilma-királyné-úti református templommal (épült 1913-ban), majd a városmajori régi katolikus templommal (épült 1923) elég korán megmutatta a jövő fejlődés útját. Mindenesetre a jobb idők jele az, hogy legutóbb, alig egy-két éven belül a protestáns templomépítészet vonalán a Budapest Szabadság-téri mellett a Pozsonyi-úti református templom is korszerű formában, a modern építészet szellemében megépülhetett.

A Pozsonyi-úti református templom a Székesfőváros által adományozott nagyértékű telken, közvetlenül a Dunaparton, a Margitszigettel szemben, igen szép helyen épült.

A templom és székház építését pályázat előzte meg. A pályázatot az illetékes egyházi hatóság 1936-ban írta ki. A pályázatra részben modern, részben eklektikus szellemű tervek érkeztek be. A bírálóbizottság — dícséretére legyen mondva — a korszerű terveket fogadta el. Így nyerte az I. díjat Tóth Imre, a II. díjat Halászy Jenő, a III. díjat Várady-Szabó Lajos. A kivitelre a megbízást az I. és a II. díjas tervek szerzői kapták, akik a végleges terveket elkészítve, a munkálatokat 1936 őszén meg is indították. Az épülettömb alaprajzi elrendezése, a templom és a lelkészi épület nagyjából az I. tervhez igazodott, míg a kampanile teljesen a II. terv szerint valósult meg.

A telek téglalap alakú. Ennek nyugati oldala adja a dunaparti homlokzatot. Itt következnek sorban: a templom homlokzati előcsarnoka, az egyenes gerendázatú árkádsor és a kampanile. Az északi és keleti oldalt az L-alakú lelkészi épület, a déli oldalt a templomtest zárja le. Az épülettömbök ilyetén csoportosítása zártudvart alkot, melyet a Dunára nyíló árkádsor végtelenül kedvessé és hangulatossá varázsol.

A templom építési programmjának vezérelve volt a templom belső térképzését összekapcsolni a gyülekezeti terem kiképzésével. Oly lényegbevágó célkitűzés ez, aminőt megelőzőleg a Székesfővárosban a Szabadságtéri református vagy még távolabbra visszamenőleg, a katolikus Regnum Marianum templománál is megvalósítva látunk. Az ilynemű feladatok megoldását a vasbeton szerkezetek különösképen lehetővé teszik. Ebből a célkitűzésből azonban az következik, hogy a templom szintje jóval a járda síkja fölé emelkedik (itt 3·35 m). Ezt a nagy magasságkülönbözetet a tervező építészek kétoldalt indított lépcsőkarokkal győzik le, melyek a homlokzat oszlopsora mögött is folytatódnak. Ez persze nem a legkedvezőbb megoldás. Maga az oszlopos előcsarnok is szűkös kiképzésű. Mindez azonban a helyi adottságból következik: a rendelkezésre bocsátott telek igen keskeny, csekély szélességű. A Székesfőváros utóbb közel nyolcméteres terület-

~~Halászy Jenő és~~

Mincs

Tóth Imre

cél

épitész mérnökök

z

Új magyar épületek. 9. közl.

A pozsonyi-uti ref. templom.

Távlati kép és alapvaz.

Technika

1941. 315. l.

1.–18. ü., 1.–6. képes tábla

Különnyomat.

k. n., é. n.

(Innsbruck, 1905)

~~Halász Jenő~~

Tóth Imre

Református Élet

1940. dec. 25.

Pozsonyi-úti templom. A fényűzés és szegénység határán, a Dunaparton, a Margitszigettel szemben egészen különleges stílusban épült a Pozsonyi-úti templom. Tervezte: Tóth Imre és Halászy Jenő. Felszentelése december 8-án volt.

* ILLETÉKTÁBLÁZAT *

Beadványok illetéke: első ív 2 P, további ív 1 P. — **Adóslevél illetéke**: 0·6%. — **Áruszállítási szerződés illetéke**: 3.6%, **közhatóságokkal** 4.2%. — **Bizományi szerződés** 1.8%. — **Bizonyítványok illetéke**: a) hatósági 1 P; b) magánfelek és kir. közjegyző: 2 P; c) cselédek részére: 50 f. — **Biztosítási okirat illetéke**: 0.6%, de legfeljebb 2 P. — **Egyezség illetéke**: 1.2%, visszateher jogról való lemondással: 2.4% — **Építkezési szerződés illetéke**: 3.6% — **Haszonbérleti szerződés illetéke**: 0.6%. **Ingó adás, vétel, csere illetéke** 3.6% — **Jelzálogot alapító okirat illetéke**: 0.6%. — **Kereskedők árukötjegyeinek illetéke**: 1.2%, de legfeljebb 1 P. — **Kezességi okiratok illetéke**: 0.6% — **Kölcsönszerződés (kötelezvény) illetéke**: 0.6%. — **Nyugta illetéke**: 0 6% (2 P-ig díjmentes). — **Pénzkövetelések cedálási illetéke** 0.6%, de legfeljebb 25 P. — **Szolgálati szerződések illetéke alkalmazottak részére**: 0.6% — **Utalványok (kereskedőké) illetéke 8 napra**: 0.6%, **de legfeljebb** 50 f.

Belföldi váltók

A váltó értéke pengőig	illetéktétel 6 havi lejáratnál 0·12%	illetéktétel 9 havi lejáratnál 0·24%	illetéktétel 12 havi lejáratnál 0·6%	A váltó értéke pengőig	illetéktétel 6 havi lejáratnál 0·12%	illetéktétel 9 havi lejáratnál 0·24%	illetéktétel 12 havi lejáratnál 0·6%
100	—·12	—·24	—·60	1200	1·44	2·88	7·20
200	—·24	—·48	1·20	1300	1·56	3·12	7·80
300	—·36	—·72	1·80	1400	1·68	3·36	8·40
400	—·48	—·96	2·40	1500	1·80	3·60	9·—
500	—·60	1·20	3·—	1600	1·92	3·84	9·60
600	—·72	1·44	3·60	1700	2·04	4·08	10·20
700	—·84	1·68	4·20	1800	2·16	4·32	10·80
800	—·96	1·92	4·50	1900	2·28	4·56	11·40
900	1·08	2·16	5·40	stb. 100			
1000	1·20	2·40	6·—	P-ként			
1100	1·32	2·60	6·60	még:	—·12	—·24	—·60

Számlailleték ívenként*)

Pengőig		Pengőig	
200	—·02	5000	—·50
500	—·05	7500	—·75
1000	—·10	10.000	1·—
2000	—·20	10.000 Pengőn felül	2·—

*) Az illeték a számlában kitüntetett értékek **főösszege** (és nem a követelés egyenlege) után rovandó le.

P 697A

Évek multán is
megbizhatók és szépek a
Junghans
ÓRÁK
A CSILLAGVÉDJEGGYEL
e immár 80 éve világhirűek

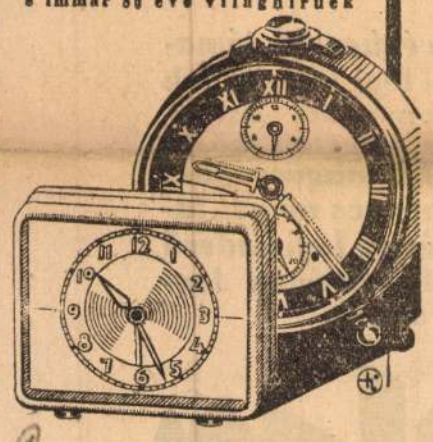

Minden óraszaküzletben kaphatók.

talékos főhadnagy mondott költői beszédet az „egy zászló" jelentőségéről.

Félre minden széthuzással!

Vitéz *Martsekényi Imre* országgyülési képviselő, a Tüzharcos Szövetség országos alelnöke ezeket mondotta:

— Itt áll a megnagyobbodott ország — mondotta —, hogy köszöntse kormányzóját és hitet tegyen az *„egy zászló, az egy cél és egy vezér" mellett.* Az ő vére éppen ugy pirosra festette a Novara padozatát, mint a ti véretek a Kárpátok hómezőit és szorosait. Ez az a vérszerződés, ami minket örökre, elszakithatatlanul összeköt vele. Ti erdélyi tüzharcos bajtársak is láttátok, *milyen hadsereget állitott fel a semmiből, hogy az európai középhatalmak között az elsők lettünk.* Egy a zászló, ezt vette fel a vezér Szegeden és hordozta meg dicsőségesen másfélmillió katonája élén. Ezt a zászlót *gyalázzák meg egyesek, de mi innen üzenjük nekik, hogy aki türelmünket becsmérléssel teszi próbára, könnyen megismerkedhet elszántságunkkal is.* (Martsekényi Imre beszéde alatt a nagytáboron résztvett tüzharcosok elkeseredett hangon tiltakoztak a romániai magyarüldözések ellen.)

— De, hogy véreink üldöztetését megtorolhassuk, nekünk tüzharcosoknak kell odakiáltanunk a magyar társadalom felé, hogy *félre minden széthuzással,* nem engedjük elbitangolni azt, amink van, mert gyermekeinknek jobb és boldogabb hazát akarunk átadni. *Az a közéleti hang,* amelyik már egyszer az ország háromnegyed részének elvesztését eredményezte, *nem fog ujra erőre kapni.* Isten tartsa meg soká, igen soká a mi Kormányzónkat.

A beszédet sürün szakitotta meg a tüzharcosok helyeslése és éles kifakadások hangzottak el a magyar nemzetet ért román gyalázkodások ellen.

Hódoló távirat a kormányzóhoz

Kertész Elemér, a Tüzharcos Szövetség országos ügyvezető alelnöke inditványozta, hogy *táviratban köszöntsék a Kormányzó Urat.* Felolvasta a táviratszövegét, amely a következő:

„A megnagyobbodott hazából Miklós-napi disztáborozásra összesereglett tüzharcos kiküldöttek hódolatteljes tisztelettel együttesen, alázattal jelentjük: egy lobogónkat a megszentelt piros, fehér, zöld zászlót minden támadással szemben megvédjük, soha el nem hagyjuk, egy célunkért az ezeresztendős nagy magyar hazánkért becsülettel élünk s ha kell, halunk, egy vezérünknek, országgyarapitó Főméltóságodnak parancsait frontharcos kitartással mindenkor teljesitjük, becsülettel, hűséggel mindhalálig Főmóltóságu Urunk! Ez a fogadalom a személyi jókivánságaink mellett a mi névnapi köszöntőnk és kérjük, hogy ezt tőlünk világháborus öreg katonáktól kegyesen fogadni méltóztassék."

A fogadalomtétel után perceken át zugott az éljenzés és a taps, az öreg frontkatonák könnyes szemmel, lelkesen ünnepelték az ország Kormányzóját.

A sokezer főnyi tüzharcos a Városi Szinházból a város különböző pontjaira menetelt bajtársi közebédre.

A román vádaskodások ellen tiltakoztak az Országzászlónál

„Most utolsó csöpp véréig védelmezi hazáját a székelység"

Az Ereklyés Országzászlónál többezer ember vett részt vasárnap az erdélyi országzászlók beiktatásán. Igen sok erdélyi ember is megjelent az ünnepségen, ahol külön árbocon helyezték el Gyergyótölgyes Országzászlaját, amelyet a székelyek tartottak. Az őrségváltás után az EONB nevében *Sándor László* ny. főkapitány mondott beszédet.

— Ez az ujabb Országzászló, amelyet Gyergyótölgyesre küldünk — mondotta —, élő tanusága a magyar és székely nép érzelmeinek és felfogásának. Románia ma a zavar hazája és népe most azzal vádol bennünket, hogy a székelyek visszavárják az oláh uralmat. Ennél hitványabb állitás még nem hangzott el a történelem folyamán egy nép ellen, amely az elnyomatás gyötrelmei alól felszabadulva, visszatérhetett hazájába. Hogy annakidején betörhettek a románok Erdélybe, csak azért történhetett, mert a magyar katonákat máshova vezényelték és Erdély és Székelyföld védtelen maradt. De most utolsó csöpp véréig védelmezi hazáját a székelység, amelyet többé idegen uralom alá jutni nem enged. Ilyen hazugságokkal takarják a magyarok százezreinek üldözését és igy csak nekünk lenne számonkérni valónk Romániától.

A beszéd alatt nagy felháborodással tiltakoztak a román vádaskodások ellen és ünnepelték az ország kormányzóját. A székelyek nevében még *Csató Ernő* mondott beszédet, majd az őrség tisztelgése után a Himnusz és a Hiszekegy hangjaival ért véget az ünnepség.

A Kormányzót ünnepelték az erdélyi Országzászlók felavatásán

A Kormányzó Ur névnapjával kapcsolatban Erdély több községében avattak Országzászlót, igy *Nagysomkuton, Magyarláposon, Kissolymoson, Mezőbándon* és *Csikszentkirályon.* Mindenütt a Kormányzó Ur iránti hódolat jutott kifejezésre az ünnepségen. *Tataros* biharmegyei bányatelep magyar munkásszázadai is Országzászlót emeltek, amelyet az EONB nevében dr. vitéz *Horváth Béla* tanácstag avatott fel. Az erdélyi országzászlóavatásokról egyébként hódolati jelentést tettek a Kormányzónak.

„Az országzászlók erdeje Erdély felé menetel . . ."

Lelkes ünnepség keretében, közel huszezer főnyi közönség részvételével avatták fel Nagyváradon, a Szent László-téren felállitott Országzászlót, amelynek alapzatába *Mosoiu* volt román tábornok szobrának követ is beépitették. A hatóságok élén ott voltak *Czifra Kálmán* biharmegyei, *Hlatky Endre* nagyváradi főispánok, *Nadányi János* alispán, a katonai hatóságok fejei és tiszti küldöttségek. A lobogófelajánlók nevében dr. *Lukács Ödön* ny. miniszteri osztályfőnök, Nagyvárad volt Trianon előtti magyar polgármestere, valamint a budapesti Krolupper vasutfelszerelési gyár nevében *Lugossy Géza* igazgató beszéltek, majd *Kovács Gyula* munkás adta át a munkásság által adományozott lobogót.

— A mi kezünkben — mondotta — most vasinek készülnek, de ha kell, megláthatják a határon tul ellenünk gyalázkodók, hogy a vas könnyen fegyverré válik a magyar munkás kezében.

Az EONB nevében dr. *Demel Aladár* országgyülési képviselő mondott avatóbeszédet.

— Az Országzászlók erdeje — ugymond — Erdély felé menetel, hogy őrt álljon minden olyan kisérlettel szemben, amely még vitássá merné tenni jogainkat ősi földünkön. A határok innen csek előbbre mehetnek, de soha hozzánk közelebb már nem jöhetnek.

Végül dr. *Soós István* polgármester vette át az Országzászlót. Az ünnepséget követő diszebéden Hlatky Endre főispán a Kormányzó urat köszöntötte.

Felavatták a „Hálaadás" templomot

A Pozsonyi-uti Református Egyházközség hiveinek adományozásából épült „Hálaadás" templomot vasárnap délelőtt avatták fel ünnepélyesen. A felavatáson ott volt *Tasnádi Nagy András,* a képviselőház elnöke, *Karafiáth Jenő* t. t. főpolgármester, *Fáy István* államtitkár, *Szendy Károly* polgármester, *Puky Endre, Balogh Jenő* és *Lázár Ferenc* egyházkerületi főgondnokok, *Kemény Lajos* evang. esperes.

Ravasz László püspök olvasott Bibliát, majd a Szenczi-Molnár énekkar a 150. zsoltárt énekelte el *Arany Sándor* vezényletével. Ezután *Ravasz László* püspök prédikált.

— Amikor Nehémiás azt mondotta a fogságból visszatért férfiaknak — mondotta —, jertek, épitsük meg Jeruzsálem kőfalait, valami általános, egyetemes, emberi felhivás hangzott el, amely érvényes örökre mindenki számára. Az épités hozzátartozik emberi mivoltunkhoz. Isten ugy alkotta a nagy mindenséget, hogy az ember, ha ember akar lenni, kénytelen épitőlénnyé válni. Isten épitése semmiből való teremtés, Isten lényege: szakadatlan épités. Isten lényege: szakadatlan épités. És mig alkot, addig minden teremtettje számára kiszab egy parányi részt, s ha valaki kiáll Isten épitő munkájából, akkor ellenségévé válik Istennek.

— Emlékezzünk milyen volt ez az ország 22 esztendővel ezelőtt, amikor elhangzott egy érces hang: gyertek, épitsük fel ezt az omladékot. Hozzáláttunk az épitéshez és *már háromszor ültünk bokréta-ünnepet.* A Hálaadásnak a temploma ez a hajlék, de a magyar nemzet épülete is. Ki ne látná, hogy az uj Európában uj világhelyzet előtt állunk, a lét és nem lét kérdése éppen olyan, mint ezelőtt 22 esztendővel. *Ezért jertek, épitsük meg az uj Magyarországot.* Egy összeomlott világ romjain jajgat fel az égig az emberiség ébredő lelkiismeretének Nehémiása: *jertek, épitsünk meg egy uj világot, amelyben érdemes legyen embernek lenni.*

Ravasz László püspök ezután megáldotta az uj templomot, majd az egybesereglett protestáns hivők elénekelték a „Te Benned biztunk elejétől fogva" kezdetü zsoltárt. A felszentelési istentisztelet a Himnusz eléneklésével ért véget és utána *Szabó Imre* esperes egy ujszülöttet keresztelt meg. Ezután az egyházközség presbiteri diszgyülést tartott, amelyen *Lázár Ferenc* felsőházi tag, főgondnok elnöki megnyitója után *Bereczky Albert,* a Pozsonyi-uti Református Egyházközség lelkipásztora beszámolt arról, hogyan épült meg a Hálaadás temploma. Köszönetet mondott az egyházközség tagjainak áldozatkészségükért és a hatóságoknak támogatásukért.

Délután fél 4 órakor a gyülekezet területén lévő iskolák református növendékei számára ifjuségi istentiszteletet tartottak, majd Urvacsora-osztás volt.

Kornis Gyula
a Petőfi Társaság uj elnöke

A *Petőfi Társaság,* vasárnap délelőtt tartott rendkivüli közgyülésén *Kornis Gyulát* választotta meg elnökévé.

Kornis Gyulának, a tudósnak és filozófusnak ezt a megválasztását a legnagyobb örömmel fogadja az irók társadalma. Olyan férfiu kerül személyében a Petőfi Társaság élére, akinek egész élete a szellem szolgálatában telt el, akinek munkássága Európaszerte elismert értékekkel gazdagitotta a filozófia irodalmát és aki, mint ember, nemcsak az irodalom világában, hanem az ország politikai és társadalmi életében is általános népszerüséget érdemelt ki. Kornis Gyula, mint a Pázmány Péter Tudományegyetem nyilvános rendes tanára, régi és kiváló munkása a nemzetnevelésnek, világos szellemével, gondolkodásának mély távlataival és filozófiai itéletének leszürődött tisztaságával egyre ujabb nemzedékeit neveli fel az európai magyarságnak, a magyar európaiságnak. Egyik legjelentősebb műve „A magyar művelődés eszményeiről" szól és valóban ennek az eszménynek legtisztább és legfölényesebb szellemi vértezetü harcosai közül való ő maga is. 1933 óta osztályelnöke a Magyar Tudományos Akadémiának, tulajdonosa a Corvin-koszorunak, ám ezek a külső diszek és rangok Kornis Gyulában olyan férfiut ékesitenek, akinek személye egyuttal növeli azoknak a kitüntetéseknek az értékét, melyekkel munkásságát jutalmazták. Bizonyos, hogy a Petőfi Társaság is elsősorban önmagát tisztelte meg, az önmaga jelentőségének adott ujabb sulyt, amikor Kornis Gyulát, a tudóst és filozófust az irók és költők e nemes hagyományu társaságának élére választotta. A szellem embere ő és a szellem szolgálatának jegyében tulajdonképpen nincsenek határvonalak iró, költő, tudós és bölcselő között. Minden csak a lényegen mulik és a lényeg itt az a tiszta belső sugárzás, amely a szellem papját küldetésének teljesitése közben áthatja. Kornis Gyula tudósi, bölcselői, irói és emberi egyénisége a magyar szellemiség egyik leggazdagabban sugárzó és legerősebben ható fényforrása és egészen bizonyos, hogy amikor sokfelé elágazó munkássága magába olvasztja a Petőfi Társaság élén reá váró munkát is, ezt épugy az általános magyar művelődés hasznára fogja végezni, mintahogy munkássága többi küzdőterein is mindig a legnagyobb eredményeket tudta felmutatni ennek a nagy eszménynek szolgálatában.

A Petőfi Társaság ülése

A Petőfi Társaság vasárnap délelőtti ülésén *Havas István* alelnök elnöki megnyitó beszédében meleg szavakkal méltatta Kornis Gyulának *„A magyar politika hősei"* cimmel megjelent nagyszabásu művét.

Az elnöki megnyitó után *Gáspár Jenő* főtitkár olvasta fel jelentését.

Csengery János tiszteleti tag költeményeiből adott elő nagy sikerrel, *Jankovich Marcell „Névtelen magyarok"* cimmel megjelenő könyvéből olvasott fel részleteket, *Mécs László* rendes tag megemlékezett elődéről, *Juhász Gyuláról,* majd székfoglalóképpen költeményeiből szavalt a megjelentek nagy érdeklődése mellett. *Szabó Margit,* a Nemzeti Szinház tagja, Petőfi-verseket adott elő.

A felolvasó ülés után a tagok rendkivüli közgyülésen vettek részt és *a Császár Elemér halálával megüresedett elnöki székbe Kornis Gyula tiszteleti tagot választották meg.* Az uj elnököt a megjelenésben akadályozott *Herczeg Ferencnek* erre az alkalomra irt beszédével Havas István elnökhelyettes üdvözölte. *Kornis Gyula meghatva mondott köszönetet a társaság bizalmáért, valamint Herczeg Ferenc üdvözlő szavaiért, majd kijelentette, hogy mint tudós és filozófus azért meri elfogadni egy irodalmi társaság elnöki székét, mert a költő és a filozófus között a legnagyobb lelki rokonság van.*

A Társaság tagjai lelkes ünneplésben részesitették az uj elnököt, aki azután elfoglalta az elnöki széket. A főtitkár inditványára elhatározták, hogy *Petőfi szibériai állitólagos sirjával kapcsolatban felmerült adatokat megvizsgálják.* Az adatok ellenőrzésére *Kornis Gyula* vezetésével háromtagu bizottság alakult, melynek tagjai *Voinovich Géza* és *Gáspár Jenő.*

MAGASBÓL
AKARJA
LÁTNI
ERDÉLYT?
REPÜLŐGÉPPEL
TEHETI!
V., Dorottya-utca 7.
Telefon: 180-888.

Baróti Józsefné Csillag Olga összetört szivvel jelenti, hogy a legeszményibb férj, fiu, testvér és sógor

Baróti József

szinművész,

a Belvárosi Szinház v. rendezője, e. e. főhadnagy, számos kitüntetés és a sebesülési érem tulajdonosa,

f. hó 9-én váratlanul elköltözött az élők sorából.

Temetése f. hó 11-én d. u. 3 órakor lesz a Kerepesi-ut melletti temető halottasházából.

Gyászolják: Édesanyja, Janka, Károly, Jenő és Margit testvérei, sógorai, Rózsi sógornője, unokaöccsei, rokonai és nagyszámu barátai.

Isten kifürkészhetetlen akarata előtt meghajolva, mélységes bánattal jelentjük mindazoknak, kik szerették és tisztelték, hogy drága jó uram, jóságos édesatyánk, bátyánk, nagyapánk, apósunk

Herramhof J. Károly

kereskedelmi tanácsos

folyó hó 9-ikén hajnalban, hosszu, kinos szenvedés után 61-ik évében visszaadta lelkét Teremtőjének.

December 11-ikén délután 4 órakor kisérjük utolsó utjára a farkasréti temető halottasházából.

Az engesztelő szentmiseáldozatot folyó hó 12-ikén reggel 9 órakor fogjuk a tabáni plébániatemplomban az Egek Urának bemutatni.

Budapesten, 1940 december 9-én.

Áldás és béke poraira!

Herramhof J. Károlyné szül. Schmidt Ilma.

Dr. Preisinger Györgyné Herramhof Elli, dr. Meszner Tivadarné Herramhof Amália leányai, Herramhof Artur, Herramhof Rudolf fivérei, dr. Preisinger György, dr. Meszner Tivadar vejei, Preisinger Ellike és Györgyike, Meszner Tivike unokái.

Minden külön értesités helyett.

Jóizű, megbizható, enyhe.
Biztositja a belek fájdalommentes kiürítését.
Egy csokoládé pasztilla . . . . . ára 12 fillér.

NAPOS OLDAL

Az a magas fekete hölgy

Itt találkoztam vele, a Kelety Károly-utcában, október elején és első pillanatra alig ismertem meg. De — ugy látszik — eleinte ő se nagyon tudta, hogy hova tegyen, mert amikor hirtelen és hebehurgya zavarral kaptam le a kalapomat, ő is épp elég meglepetten és szinte huzódozó szertartásossággal biccentett vissza.

Amit alapjában véve nem is nagyon lehetett csodálni. Az egész ismeretségünk mindössze annyiból állott, hogy vagy kétszer együtt bridzseztünk, augusztusban, Tiboréknál, ötösben. Ez a magas, fekete hölgy, a feleségem, Tiborék, meg én. És az egész társaság abszolut nyári külsőségek között ült. Rajtam — ha jól emlékszem — shortnadrág volt és tenniszing, ezen a magas, fekete hölgyön pedig elől valami olyan kis kartonhuzat, hátul semmi.

Hát akkor hogy is ismerhettünk volna egymásra olyan egykönnyen, igy, őszi mezben, mikor az én fejemen puha szürke kalap volt, az övén pedig fölül egy kis fekete cintányér, alul egy gumiabroncs, közte semmi.

Na mindegy, az a fő, hogy mégis csak egymásra eszméltünk valahogy ezzel az első köszönéssel, ami aztán, az idők folyamán, egyre barátságosabbá és meghittebbé vált. Én mindig messzebbről és mélyebben lengettem meg a kalapomat, ő pedig egyre kedvesebben és barátságosabban mosolygott — még figyelmeztettem is egyszer az utcán a feleségemet, hogy milyen szép foga van neki.

— Kinek? — kérdezte a feleségem.

— Ennek a magas, fekete hölgynek, akinek most köszöntünk.

— Én nem köszöntem — mondta a feleségem. — Én csak láttam, hogy te köszöntél és ő visszaköszönt, hát biccentettem neki.

— Hogyhogy biccentettél? — csodálkoztam. — Hát nem ismered?

— Honnan ismerném?

— Tiboréktól! Hát nem ez az a kis őrnagyné, akivel a nyáron együtt bridzseztünk?

— Ugyan, eredj már! — nevetett a feleségem. — Hisz az először is nem őrnagyné volt, hanem százados, másodszor azok vidékiek...

— Na igen, de te azt mondtad a multkor, hogy áthelyezték őket...

— Hogyne. Székesfehérvárról Kolozsvárra.

— Á ugy? — motyogtam, kissé zavartan, mert e pillanatban arra gondoltam, hogy most már, a történtek után, mitévő legyek vajjon ezzel a magas, fekete hölggyel, akit — mint ez most kiderült — alapjában véve nem is ismerek, azonban azóta már a családjával is meglehetősen szoros barátságot kötöttem.

Egy őrnaggyal, aki egyszer ott uzsonnázott vele a kávéházban és én azt hittem, hogy a férje, és egy szőke, bajusztalan urral, aki szintén ott ült az asztaluknál, én köszöntem nekik, ők visszaköszöntek és azóta is szorgalmasan üdvözöljük egymást ezekkel az urakkal, sőt néha még ugy futólag el is beszélgetünk a kávéházi ruhatárban, hogy igy, meg amugy az idő, a drágaság, meg a háboru, meddig fog ez még tartani, na csak soha rosszabb ne legyen, satöbbi.

Nem szólva arról a másik fekete hölgyről, akivel közben ez az egész dolog komplikálódott. Ezzel a másik fekete hölggyel ugyanis a Vigszinház tájékán szoktam találkozni és azért köszönök neki, mert eleinte azt hittem, hogy ő a Kelety Károly-utcai fekete hölgy, csak más kalap van rajta. Ámbár az igazat megvallva, nemsokára feltünt nekem, hogy ez a fekete hölgy itt a Vigszinház tájékán nem egy kis fehér pincsikutyával szokott sétálgatni, mint odaát a Kelety Károly-utcában, hanem egy nagy, vörös gyerekkel — de hogy *egyáltalán* nem azonos a Kelety Károly-utcai fekete hölggyel, hanem csak hasonlit rá, az csupán akkor derült ki, amikor, ugy két héttel ezelőtt, az autobuszon találkoztam velük, egyszerre mind a kettővel, a kutyással is, meg a gyerekessel is, de akkor már nem lehetett a dolgon segiteni, muszáj volt köszönni nekik, mind a kettőnek, már csak a vörös gyerek miatt is, aki előttem ismeretlen okokból valósággal rajong értem és valahányszor meglát, már egy mérföldnyire előre ordit, hogy kezitcsókolom, Géza bácsi — ugy látszik: összetéveszt valakivel.

— Na most már mindegy — gondoltam akkor magamban —, most már nem lehet ezt a dolgot visszacsinálni. Ha egyszer elkezdtem, most már köszönök nekik továbbra is. Valamennyinek. A kutyásnak, a gyerekesnek, az őrnagynak, a bajusztalannak, sőt annak a kis szőke kövérnek is, akiről eleinte azt hittem, hogy az őrnagy lánya, de aztán kisült, hogy a bajusztalan felesége.

Hanem ujabb fekete hölgynek nem köszönök. Még akkor se, ha a megszólalásig hasonlit akár a kutyáshoz, Budáról, akár a gyerekeshez, Pestről.

És nem is köszöntem neki. Annak a magas, fekete hölgynek, akivel tegnap este találkoztunk, a Nagymező-utcában, egy moziban és aki szinte kisértetiesen emlékeztetett ugyan a másik kettőre, de én sejtettem, éreztem, sőt — tovább megyek — most az egyszer *kétségtelenül és megingathatatlan bizonyossággal tudtam is*, hogy nem azonos velük, csak hasonlit. Ennélfogva hidegen, ismeretlenül és szinte kihivó közönnyel néztem vele farkasszemet, aztán épp tümtetőleg akartam tőle elfordítani a fejemet, a amikor a feleségem hirtelen oldalbalökött.

— Na — kérdezte halkan —, hát miért nem köszönsz neki?

— Ennek? — sziszegtem vissza mérgesen. — Hát mért köszönnék? Hisz ez nem *az!* Ez csak hasonlit!

— Dehogyis hasonlit! Ez az!

— Melyik? — hebegtem, most már meglehetősen rémült és összevissza lelkiállapotban. — Ez a kutyás, vagy a gyerekes?

— Miféle kutyás és gyerekes? — bámult rám a feleségem, riadt csodálkozással. — Hát nem emlékszel? Ez az a magas, fekete századosné, akivel együtt bridzseztünk a nyáron, Tiboréknál.

Zágon István.

Antal államtitkár
a nemzeti összefogásról és testvéri segitésről

Jánoshida községben, ahol tavasszal a Zagyva áradása százhárom házat döntött romba, a hajléktalanná vált százhárom család most költözött be uj házaiba. Az avatóünnepségen a kormány képviseletében *Antal István* igazságügyi államtitkár jelent meg, akit a megye előkelőségeinek élén *Alexander Imre* alispán üdvözölt.

Antal István államtitkár beszédében rámutatott arra, hogy ezeknek a házaknak ujjáépülését a társadalom áldozatkészsége tette lehetővé. A nemzet szempontjából az volna kivánatos, hogy az összefogásnak, testvéri segitésnek ez a szelleme normális időkben is urrá legyen a lelkeken. A nemzet ma is állandóan veszedelmek között él, hatalmas népi tömegerők sodra jelentkezik határainkon és a körülöttünk duló szörnyüséges háboru tűzvésze bármikor átcsaphat házunkra. A kormánynak az a törekvése, hogy ilyen házak ne csupán az árvizveszedelemből szülessenek meg, hanem *az élet normális menetében is épüljenek*. A telepitési akció során *szélesarányu házhelyszerzést is lehetővé akar tenni* a nép- és családvédelmi alap létesitésével s a falu szociális, egészségügyi és kulturális szinvonalát a mainál jóval magasabbra kivánja emelni. Ezt kötelességének tartja honvédelmi érdekből is. A nemzet katonai védelme akkor nyugszik a legszilárdabb alapokon, ha minden tagjának a hazán kivül van még külön-külön védeni valója is a határok között.

„Erdélyért!“

A Pesti Hirlap kiadóhivatalához az erdélyi inségesek fölsegélyezésére az alábbi ujabb adomány érkezett:

A Légoltalmi Ligát pártoló urhölgyek társasága (Nemzeti Kaszinó) dr. Mihályi Imréné, Strosz István — — — — — — — —	25.— P
Korábbi kimutatásunk gyüjtésünkről — — — — — — — —	71.206.82 P
A Pesti Hirlap gyüjtése eddig —	**71.231.82 P**

Német bombázók alacsonyan támadnak

Az alacsonyan véghezvitt támadás a támadó fél légi fölényének kétségtelen bizonyitéka. Számtalan szenzációs felvételt közöl az Anglia ellen, kis magasságból véghezvitt eredményes német támadásokról a német légi haderő nagy, képes folyóiratának legujabb száma

Der Adler

Kapható az IBUSZ összes elárusító helyein, könyvkereskedésekben, valamint az utcai ujságárusoknál

Ára: 28 Fillér

A tűzharcosok országos táborozáson hódoltak a Kormányzó Ur előtt

„Egy zászló, egy cél, egy vezér“ — Éleshangu tiltakozás a romániai magyarüldözések ellen

Az *Országos Tűzharcos Szövetség* vasárnap országos táborozást tartott Budapesten a Magyar Művelődés Házában. A budapesti és vidéki tűzharcos kiküldöttek roskadásig megtöltötték a karzatokat és a földszintet, sőt a Városi Szinház környéke is tömve volt. A tűzharcos csoportok zeneszóval vonultak fel. A szinpadon helyezték el a vezetőség asztalát, ott állottak fel a zászlótartók és a székely tűzharcosok népviseletbe öltözött csoportjai. A megnagyobbodott ország hatalmas térképen a küldött táborozás jeligéjét olvashattuk: *Egy zászló — egy cél — egy vezér.* A táborozáson ott volt *József* királyi herceg tábornagy, *Bartha Károly* honvédelmi miniszter, *Radocsay László* igazságügyminiszter. Részt vettek az ünnepen a honvédség tábornoki karának kiküldöttei, a katonai, egyházi és polgári hatóságok vezetői.

A táborozást a kürtös vigyázz jele nyitotta meg, majd bevonult a Tűzharcos Szövetség vezetősége, élén vitéz gróf *Takách-Tolvay* ny. altábornaggyal. A rendőrzenekar a Himnuszt játszotta és annak hangjai mellett vitték fel a szinpadra a Tűzharcos Szövetség zászlaját, amelyet a Kormányzó hitvesének zászlószalagja diszitett.

Vitéz gróf *Takách-Tolvay József* országos elnök megnyitotta a táborozást, majd vitéz *Mándoky Sándor* ny. tábori főesperes imát mondott a világháboruban elesett tűzharcosokért. Az erdélyi tűzharcosok nevében *Szánthó János* tartalékos főhadnagy jelentette, hogy 22 esztendős nemzeti halálukból feltámadtak az erdélyi tűzharcosok és az országgyarapító kormányzó parancsszavára a mai napon bevonulnak az Országos Tűzharcos Szövetség zászlaja alá.

„Itt állunk a békés munkára, de ha kell, a harcra is“

— Huszonkét évi megalázás után találkozunk itt veletek felvidéki, kárpátaljai, keletmagyarországi és erdélyi tűzharcos bajtársak, hogy megszorithassuk egymás kezét, — mondotta *Takách-Tolvay József* országos elnök. — Összejöttünk, hogy *megemlékezzünk névnapja alkalmából az első magyar emberről*, szövetségünk örökös fővédnökéről, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó urról. (A sokezerfőnyi tűzharcos helyéről *felállva, tomboló lelkesedéssel ünnepelte a Kormányzót.*) Eljöttek ide a messzi városok és falvak tűzharcosai, hogy mindenkit emlékeztessenek arra, nem haltak még ki bennük a harci erények. *Itt állunk a békés munkára, de ha kell a harcra is.* Erre a táborra legyen büszke minden magyar, mert ti már a testetekkel vontatok egyszer sövényt az ország határain és ontottátok a véreteket és nem ti vagytok az okai annak, hogy ránk szakadt Trianon. Amikor szervezeteinket megalakitottuk, gunyosan kérdezték, mit akarnak ezek a kivénhedt öregek, de a mi válaszunk csak az volt, hogy folytattuk a munkát a katonai erények ápolására. A hazát csak a tűzharcosi eszmékben megedzett katonai realizmus tudja megtartani. Tudjuk, hogy *az összeomlásnak is az volt az oka, hogy a katonákat szétkergették* és nem volt, aki gátat vetett volna a romboló eszméknek.

— Bajtársi szeretettel köszöntelek benneteket idegen elnyomás alól visszatért tűzharcos bajtársak és örülök, hogy éppen ma találkozhattunk először, *amikor Miklós-napot ünnepelünk, a legelső magyar ember névnapját.* (Ezeknél a szavaknál ismét elemi erővel tört ki a lelkesedés és hosszan ünnepelték a Kormányzót.) A forradalom után az Isten megmutatta ki az a férfiu, aki kivezeti a magyar népet elesettségéből és az ő érdeme, hogy *ma már fiatal tűzharcos áll őrt Uzsoktól Zágonig a magyar bérceken.* Vezess vezérünk a dicsőséges magyar feltámadás felé, mi magyar tűzharcosok követünk, bennünk nem fogsz csalódni, mert tudjuk, hogy megmutatod a helyes utat, amelyen mindannyiunknak haladni kell. (Hosszan tartó lelkes taps és ünneplés.)

Az országos elnök köszöntötte *József* királyi herceget, akit a megjelentek ugyancsak hosszasan ünnepeltek, a honvédelmi minisztert és az igazságügyminiszter, majd a következő szavakkal fejezte be nagyhatásu ünnepi beszédét:

— *Egy zászlónk van a piros, fehér, zöld, egy a célunk, a keresztény Nagy-Magyarország és egy a vezérünk vitéz nagybányai Horthy Miklós, akinek szolgálatára a magyar tűzharcosok mindenkor készen állanak.*

A marosvásárhelyi tűzharcos főcsoport elnöke, dr. nagyfalusi *Fekete Gyula* tar-

~~Halászy Jenő~~

Cédé és Tóth Imre

Tér és Forma

1941. 132–142. l.

(A Budapest – Szentistvány-
városi ref. templom,
képekkel.)

Terverték fentiek,
akik a pályázaton
az I-só és II. díjat
nyerték

HÓMAN—SZEKFŰ MAGYAR TÖRTÉNET

Ez a mű az igazság világító fáklyájával vet fényt a magyarság évezredes sorsútjára; épületesebb minden monumentumnál és monumentálisabb minden épületnél

HÓMAN BÁLINT ÉS SZEKFŰ GYULA

a budapesti egyetem tudós professzorai, a történettudás elismert szaktekintélyei, az írásművészet mesterei 7 vaskos kötetben, számos kép, térkép és származási tábla kíséretében írták meg a Magyar Történetet. Ez az évtizedek óta nélkülözött munka jelentőségéhez illő köntösben, maroquin félbőrkötésben, külön e célra gyártott papiroson jelenik meg. Egy-egy kötet ára 20 pengő. Az egész mű részletfizetésre is kapható. Díszes tájékoztató prospektus ingyen kapható. Eddig 2 kötet jelent meg

KIR. MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

BUDAPEST, VIII. KERÜLET, MÚZEUM-KÖRÚT 6 SZÁM

Postacíme: Budapest 242. sz. postafiók

~~Habúrsy Jani~~

Tóth Imre

nincs
ced

Pozsonyi ut ref.
templom

1.

A Pesti Városháza
1937. 4. n. 7. l.

mai kelettel kiállitott levelem
fogja vétetni, természetesen egy
alkudott 400 négyszáz pengöt.

Remélem, hogy a restau
erröl sz. értesitését.

Kellemes karácsonyi ün
radtam szivélyes üdvözlettel müv

MDK

Korompay Andor, Pedányi Gulyás Jenö, Tóth Imre

építész -ek

a belsö Ferencváros rendezésére kiirt tervpályázaton közös tervükkel a III. helyen lettek dijazva.

MMÉKözl. 1943. 111.1.

MDK

Kozsnay Andor, Padányi Gulyás Jenő, Tóth Imre építész-ek

a belső Ferencváros rendezésének egyesi tervpályázatán a Közmunkatanács 2500 P.-ös díját nyertek közösen.

Magyar Epitőművészet. 1943. 170.l.

MDK

Korompay Andor, Padányi Gulyás Jenö, és Tóth Imre építész-ek.

Farczádi Lázár Jenö: Belsö-Ferencváros tervpályázata. Magyar Epitömüvészet. 1943. aug.sz. helyszinrajzzal

MDK

Tóth Imre és Halászy Jenő

Pozsonyi-uti ref. templom.

Szépmüv. 1942. 4.sz. képek.

M.D.K.

Tóth Imre építész

A pozsonyi úti ref. templom egyik tervezője.

Besenyey Albert: Hálaadás. A pozsonyi úti ref. templom 20 éves korát. Bp. 1940. 26.

M.D.K.

Tóth Imre, építész

és Korompay Andor közös terve a két egyenként 2500 p-ös díj egyikét nyerte el a belső Ferencváros rendezésére kiírt pályázaton

Vállalkozók Lapja. Bp. 1943. LXIV. évf.

jul. 1. sz. 6. old.

M.D.K.

M.D.K.

Tóth Imre : építész

első díjat nyert a
Darányi Kálmán Diákház
tervpályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1943. LXIV. évf.
márc. 25. sz. 6. old.

MDK

Tóth Imre építész

Döntöttek a Rénzint. Közp. szabadságtéri székházának tervpályázatáról. Pesti Napló, 1937, jun. 26.

MDK

Tóth Imre építész

Művészet, 1941. 39. sz. 47. l.

Tóth Imre

grafikus

1926-31-

Iparm. Isk. Évk.

1930-34. 46.1

242. kép. *Szarvserleg, 1400 körül.*

di Mattia Corvino. Corvina, I., 192
33. l. — Gerevich: A régi magyar művés
európai helyzete. Bp. 1924., 20. l. — Lechn
Jenő szerk.: Budapest műemlékei. Bp. é.
(1924.) 93—94. l. (180. kép.) — Spring
Anton: Handbuch der Kunstgeschich
12. kiadás, II. kötet. Leipzig, 1924., 511. l.
Horváth Enrico: Siena ed il primo rinas
mento ungherese. Corvino, V., 1925., V
X., 62. l. — Lepold—Homor 68. l. (Képe 69.
—Mayer, August L.: A Paris atelier
goldsmiths about 1400. Apollo, VI. köt
London, 1927., 235—237. l. — Gentho
Mátyás király ötvösművei. A Műgyüjtő, I
1928., 80. l. — Mihalik, Alessandro:
maestri orafi Pietro e Niccolò Gallicus
Siena, in Ungheria. Siena, 1928., 17. l.
Lepold: Esztergom ... A Műgyüjtő, I
1928., 245. l. — Átrendezték az esztergo

M.D.K

Tóth Imre
Grafikus

Műveit bemutatta a kiállításon:

Bontha Sándor: A TK. kiállítás grafikai anyagáról
Művészet, 1962. május — 20 l.

Tót Imre M.D.K.

- vagy ahogyan magát olaszosan irja - Amerigo Tot. Csurgón született 1909-ben. Korán Berlinbe került, majd Párizsba, ahol tanulmányait végezte. Megnyerte a Prix de Roma-t és a római magyar akadémiára került. A kitünő müvész ma Olaszország vezető szobrászának számit.

Magyar album. Szerk.Incze Sándor. Elmhurst 1956, American Hungarian Studies Foundation. 5o.p.

M.D.K

TÓTH Imre festő

Hazafelé / repr.

Dutka Mária: Első séta a IX. Magyar Képzőművészeti Kiállitáson

Magyar Nemzet 1962. április 30. 9.l.

Tóth Imre

1962-ben Derkovits ösztondíjban
részesült, mint Cs. Nagy András is.

Két hír a képzőművészeti életből
Északmagyarország 1962. márc. 21. 6.(

Tóth Imre
Grafikus

M.D.K

Az 1919-es sorozata szerepel
a tárlaton.

Bolgár Kálmán: Studio 64
Művészet, 1965. március - 38 kep

Tóth Imre

Vázlat.

Rajz, reprodukció.

Napjaink, 1963 4. szám, 4. hát.

M.D.K

Tóth Imre
grafikus

A miskolci tárlaton vett részt.

D. Fehér Laura: Jegyzetek a miskolci Országos Grafikai Biennaléról

Művészet, 1964. február - 38 lap.

Tóth Imre MDK

Szerepe a miskolci művésztelep tagja.

Szerepelt az "Uj magyar festészet" c. kiállitáson, amely 1962 máj. 19-én nyilt meg a Bajai József Attila Művelődési Ház termeiben.

Bajai Hirlap 1962 máj.23.

Tóth Imre MDK

Szerepelt a kiállitáson.

Grafikái és egyetlen vázlatszerü képe.

Komáromi Jézsef: Néhány szó a sátoraljaujhelyi képzőművészeti kiállitásról.
NAPJAINK 1962. okt. 1.

Tóth Imre

MDK

Szerepelt a kiállitáson.

--:Megyei Képzőművészeti Kiállitás
Sátoraljaujhelyen.

NAPJAINK 1962. szept. 1.

Tóth Imre

MDK

készül a IV. Miskolci Országos Képző-
művészeti Kiállitásra.

(hb): Nem lesz könnyü a zsüri dolga.
ÉSZAKMAGYARORSZÁG. 1958. szept. 30.

MDK

Tót Imre, szobrász

1933 óta él Rómában. A "befutottak"közé tartozik. Nem tartozik Az Akad. tagjai közé. Három művel szerepel.

Fóthy Ernö: Nagy. kulturális sikerek és eredmények Itáliában. -M.Nemz.1948.jun.4. 3.l.

MDK

Tóth Imre, festő

Ipari Tanuló. Olf.

Műcs.-IV.M.Képz.Kiáll 1954.jan.-febr. Kat. 19.l.

Tóth Imre MDK

a megyei tanács
5000 forintos díját nyerte
"Hazafelé" c. olajfestményéért.

--: Megnyilt a Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás.
ÉSZAKMAGYARORSZÁG. 1957. okt. 29.

Tóth Imre, grafikus MDk

Értékes művel szerepel.

Mihályfi Ernő: A grafika eredményei és tanulságai a IX. Képzőművészeti Kiállításon
8. l.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1962. máj. 22.

Tóth Imre

MDK

Diósgyőrvasgyárból került a főiskolára.
Műtermhez és lakószobához jutott Miskolcon.

Hajdu Béla: Látogatás a miskolci művésztelepen
a párthatározat után.
Északmagyarország. Miskolc. 1956. jul. 25.

MDK

Tóth Imre, festő

A miskolci festőművész 1962-ben
Derkovits-ösztöndíjban részesül.

– : Az idei Derkovits-ösztöndíjasok 10.p

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. márc. 22.

M. D. K.

TÓTH Imre bató

Miskolc

1962. évi Derkovits-ösztöndijas

Odaitélték a z 1962. évi Derkovits -ösztöndijakat

Magyar Nemzet 1962. március 22. 6.l.

Tóth Imre.

Táj.

Fametszet, reprodukció.

Napjaink, 1964. 2-88 szám, 9. kép.

Tóth Imre
grafikus

M.D.Y

Grafikáit mutatta be a tárlaton,
a tölbi között „Sirató" című
műve is szerepel.

Ritly Valéria: A III. miskolci grafikai biennale.
Művészet, 1966. február – 38 kap.

MDK

Tóth Imre, festö

Csendélet két citrommal. Olaj.

Műcsarnok.-Tavaszi Tárlat.1957. Kat. 13.1.

M.D.K.

Tóth Imre
festő

Méltatás.

Aradi Nóra: A fiatalok második párizsi biennáléja
Művészet, 1962. február. — 16 l.

MDK

Tóth Imre

Fiatal művész az Ernst muzeum kiállitásán bemutatja munkáit.

"Kiss brigád" képe szerepel

Esti Hirlap 14 sz. 1960 jan. 17. 2 old.

./Cs. M. cikke/

Tóth Imre

MNK

"Öntés" olajvázlat.

Hajdu Béla: A. II. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás.

ÉSZAKMAGYARORSZÁG, Miskolc, 1956. szept. 9.

Tóth Imre, [festő] MDK

Miskolcon élő művész. Kiállít.

Gy. M.: Országos Képzőművészeti Kiállítás Miskolcon 2. l.

ESTI HÍRLAP, Bp. 1960. dec. 10.

M.D.K.

Tóth Imre

festő

nevét említi

— Bencze Gyula: Képzőművészetünk tegnapja, jelene, fejlődésének néhány kérdése

— Művészettörténeti Értesitő, 1965, XIV,évf. 3.sz.

229. old.

Tóth Imre

kiállított festmények:
Csendélet két citrommal, olaj,
53x50 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

13. l.

MDK

Tóth Imre

Kiállitási kritika

Magyar Ifjuság 1968 máj.3.

MDK

Tóth Imre

Kiállitási kritika

Magyr ifjuság 1968 máj.3.

MDK

Tóth Imre

Utca, tojástemp.

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátoraljaujhely

MDK

Tóth Imre

Sirató II., repr.

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátoraljaujhely

MDK

Tóth Imre

Sirató I., rk.
" II. "
" III. "

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátoraljaujhely

MDK

Tóth Imre, Miskolc

Május 1 /vázlat/, temp.

Kollégiumban, temp.

Egyedül, temp.

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O.Muz.
1960.

MDK

Tóth Imre

Miskolci telepen dolgozó művész

Esti Hirlap 31 szám 1958. febr 6. 2 old.

MDK

Tót Imre szobr.

Fóthy E: Képzőm.kiáll. ... a római M.Akadémián.
Magyar Nemzet, 1947. jun. 12.

TÓTH IMRE

Fiatal képző- és iparművészek kiáll.
Erns Muz.1955.jun-jul.

MDK

Tóth Imre

festői kompozicióí.

Hajdu Béla: Néhány gondolat a III. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitásról. III.
ÉSZAKMAGYARORSZÁG.1957. nov. 16.

M.D.K.

Tóth Imre
festő

„Egyedül" c. képe.

Láncz Sándor: Fiatal művészek nemzethöre szemleye
Élet és Irodalom, 1961. aug. 19. — 10 l

1021

Tehetség az üvegk

Az üvegkalitka a hatalmas raktár egyik sarkában húzódik meg, közel a bejárathoz, hol a magas vasállványokból és a rájuk halmozott sokszázezer különböző színű cipőfűzőből valóságos kis utcák keletkeznek.

Ha valaki átnéz a miniatűr iroda üvegfalán, hol éppen csak két íróasztal és egy iratszekrény fér el, érdekes látvány tárul szeme elé. Márpedig ide naponta nagyon sokan benéznek. Reggel korán a délelőtti műszak, délután meg, úgy két óra tájban a délutáni műszak anyagbeszerzői, gyönyörködnek az üvegkalitka egyik falát teljesen elborító és a tehetséges alkotóra valló rajzokban.

Ki a rajzokat, grafikákat készíti, egy csinos fiatalasszony. Tóth Imréné Varga Ilona. Évekig rikka és szép foglalkozási ág hűtlen mestere volt. Harmadéve kitűnő eredménnyel végzett budapesti képző- és iparművészeti gimnázium műszaki tagozatán. Intarzia készítő. Megnézem vizsgamunkáját is, azt az ötvenszer harminc centiméteres barna faalapon világos színű mintákkal kirakott Mátyás

felnagyított k
miniatűrát, ame
Dohány utcai E
Klubban is kiá
tak.

Hogy került
Miután egy évig
a szakmájában
vészi bútorok é
vezte és alkotta,
hozment, a férj
elhozta ide. Mart
a Tisza Cipőgyá
A művészi hiv
nak mondható
nyörű szakma fo
tása helyett a kel
ral ír adminisz
cióját végzi. Intar
készítő és admin
bútor. Túlságo
messze van e két
lalkozás egymá
korabeli Varga Ilona m

SZOLNOKMEGYEI NÉPLAP
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

...rulattal val...

...alitka...

...ódex- ...lyet a ...ressy ...llitot- ...ide? ...még ...mű- ...do- ...ter- ...férj- ...ztán ...fűre. ...írba. ...tás- ...gyö- ...yta- ...lék- ...trá- ...zia- ...szt- ...san ...fog- ...tól. ...égis

megpróbá... hoz köze... Igaz, mes... a szép m... azért hűtle... hozzá. Gy... zokat kés... maga és m... gyönyörűségére.

Rajztanár szeretne lenni. Most jár harmadik gimnáziumba.

Levelezőtagozaton végzi. Ezenkívül az üzemi KISZ szervezet faliújságfelelőse is. Vajon meddig lesz tehetsége üvegkalitkába zárva és meddig borítják a parányi iroda falát „Tolsztoj". a „Cserkei öregparaszt" és a „Kubai lány" portréi?

— bognár —

...eleskamra ut., ...ó, 786 071 rá- ...nosógép, 808 117 ...alvány. ...rrógép, 9 586 819 ...92 785 motorke- ...191 óra. ...ádió, 1 508 725 ...511 954 rádió, ...éléskamra ut., ...dió, 1 566 112 rá- ...6 bútor, 1 580 431 ..., 1 585 312 varró- ...28 háztartási ro- ...594 447 kerékpár, ...vásárlási utalv., ...televízió, 1 611 736 ...1 615 845 óra,

Tóth Imre grafikus

Munkajutalmat lapot az alábbi-
-tásladon

Szabó Endre: Nagyszélt a XI. szepedi
-Nyári Tárlat

Csonprád megyei Hírlap 1970 VIII. 4

Tóth Imre

Sgrafittója a szentpétéri kapni
iskola-falára kerül (eml.) hiskolcon

(makai): Szobrok a városban

Déli Hirlap 1970 VII. 2

Tóth Imre
Grafikus

Miskolci művész.
Részt vett a XI. magyar képzőművészeti kiállításon.

B. M. Ingyenes-e Miskolcra ... ?
Észak-Magyarország 1968 máj. 19. 4.

Tóth Imre
festő

+ X. miskolci országos képrőmúv. kiállításon a Lenin Kohászati Művek díjat kapta nag.

Vencsek: Vasárnap délben nagyszít...
Énekhanglemez ország 1968. dec. 3. 1.

Tóth Imre

Munkája Repo.

Érakma gyorsvonat 1968 máj. 1.7.

Tóth Imre

1, Vetőlegény, 1960. tus 19 x 22
2, Tél, 1962. lino 35 x 52

Magyar Műveszet 1945–1969
Műcsarnok, 1969 sep-okt.

Tóth Imre

Munkája [illegible]

Énakmagyarország 1968 jún. 30. 7.

Tóth Imre

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

DÉL-MAGYARORSZÁG

AUG. 91

7021

A XI. SZEGEDI NYÁRI TÁRLAT

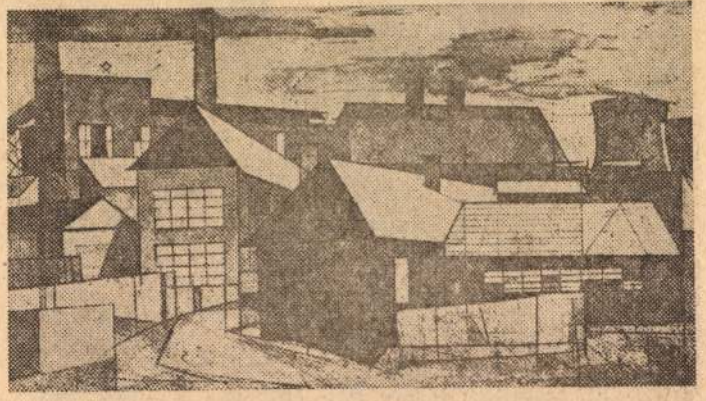

Tóth Imre — Komlóstető

Tóth Imre

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1021

TÓTH IMRE: HÁZAK

NÉPSZABADSÁG ♦ VASÁRNAP

odábbmehettek a forrás köré,
ket az őrállomás mögött egy
varba tereltek. Nem tetszett e
Kicsit vártam, aztán megindu
épület felé. Hadzsi Bilál viss
tartani.

— Veszedelmedbe mégy effe
előtt hallgatni kell. S lehet, h
unják az igazságunkat.

— Nem félek és ne félts.

De már megelőztek. A fal
ban alig fátyolozott nők varakoz-
tak. A karaván ból valók, a karaván hoz
csapódott kóborok közül. Csibuktöltő,
teafőző asszonyok, vagy négyen, s amint
benyitottam, kettő bent kacarászott
már a fekete tiszt körül, aki alacsony
székében ült, félig szíita módon, félig
európaiasan. Amint beléptem, dühösen
rám pillantott, én azonban orcátlanul el-
kezdtem mondani az ülőimát: „Alláh,
urunk, engedd, hogy megáldott helyre
üljünk, mert valóban te vagy a legjobb
szállásadó!" Amíg az imát mondtam,

— Nagyon őrzik. Nem lehet nozza-
férni.

— Valld be, nem is gondoltál még rá,
mert gyáva vagy.

— Bevallom.

— Kossuth? Mit csinál mostanában?
Én még Isztambulban láttam, amikor
hajóra szállt. Megkönnyeztük. Hol van,
mit csinál?

— Olaszországban, várja, hogy har-
colhasson.

— Ezt jólesik hallanom.

— Garibaldi a barátja még?

Tóth Imre
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG

SEP 20

1021

TÓTH IMRE: UTCA (Linómetszet)

...lehet a hatvani **BÚTORSZAKÜZLETBEN** (Horváth M. út.)

1 vas-műszaki eladót.
Jelentkezés: **VASBOLT**, Gyöngyös, Kossuth Lajos út 13.

1 férfi ruházati eladót.
Jelentkezés: Lakástextilszaküzlet, Gyöngyös, Fő tér 8.

HEVES MEGYEI IPARCIKK KISKER. V.,
Eger, Széchenyi utca 16.

Kinizsi—Nyíregyházi Kinizsi, NB II-es női mérkőzés. Eger, Nagy János utcai pálya, 10 óra. Teljes forduló a megyei férfi- és női bajnokságban.

Kosárlabda: Egri Finommechanika—Miskolci VSC, NB II-es férfimérkőzés. Eger, Szilágyi Gimnázium, 10.30 óra.

Labdarúgás: NB III-as mérkőzések: Egercsehi—Zalka SE 15.30, Gáspár SE—Ormosbánya 11 (Gyöngyösön játsszák), Hatvani Kinizsi—Papp J. SE 14, Gy. Spartacus—Edelény 15.30, Bervai Vasas—Miskolci EAFC 15.30. Me-

Vegye igénybe

a füzesabonyi ÁFÉSZ szolgáltatásait.

Parkettacsiszolás, bérfűrészelés, szobafestés, bérmosás, akkumulátortöltés.

Igényeit a Füzesabony és Vidéke ÁFÉSZ, Füzesabony, Rákóczi út 22. sz. alatt jelentse be.

Gyors munkavégzés, szolid árak, minőségi munka.

3

ill.

lemezlakatosokat

...lentkezni lehet:

Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat,
Eger, Lenin út 261. sz.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 JUN 2 8

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1021

TÓTH IMRE: AVASALJA

Vannak percek, melyek az emlé
tengerén csendesen virítanak,
tündöklő sziget. 1948 augusztusába
letlenül ugyanazon a vonaton uta
Itáliába, először vagy tíz esztendő
a murakeresztúri határállomáson
vesztegelt a vonat, le lehetett
állomáson s falun kívül elüldög
a fűben, napsütésben, egy kis d
tőn. Pár nap múlva Rómában,
téren a Campo de'Fiori mögött,
úgy. Teljes bizonyossággal, ma
vigasszal is tudom, azzal az erővel,
ahogy az ember megragad egy-egy per-
cet, ahogy az embert megragadja egy
perc: boldog embert láttam mind a két-
szer akkor.

Aztán amikor tizenöt év múlva munka közben egy latin verssorral, a Lucanus-féle *Pharsalia* egy sorával volt dolgom, s felhívtam telefonon. *Multum, Roma, tamen debes civilibus armis.* A meglevő fordításokkal nem tudtam megbékélni sehogy. Nem volt a telefonban, csak egy percnyi csönd — s már skandálta is: *Mégse kevés, mit a pártharcoknak Róma köszönhet.* A *multum* volt angelo [illegible] tött egy Vörösmarty-sor: [illegible] ki az érdemmel úgy van, hogy *nem tudja, nem érzi magáét.*

Csakhogy a murakeresztúri domb és a firenzei Signoria közt volt még valami.

A kora ötvenes évek valamelyikében, május elsei felvonulás után valami kis terefere volt, hazaszéledés előtt frissítőket szolgáltak fel az Írószövetség kertjében. A kapu nyitva volt, bejöttek „civilek" is, úttörők, fiúk-lányok is sokan. Fel is zakatolt rövide-

Tóth Imre

Munkajutalmat kapott az alábbi társlatom

Akácz László: A XI. szepedi Nyár. Távlat

Délmagyarország 1970 VIII. 4.

Tóth Imre

nevét említi a kiállítással kapcsolatosan.

Tolnai István: A mai magyar grafika kiállítása a M. Nemzeti Galériában.
„Művelet" folyóirat, évf. 1968. febr. • 2 p.
5 h

Tóth Imre

„ház, fa és ember konstrukciói" emlitve

V. Miskolci Orsz. Grafikai Bienniale. Miskolci Galéria
1969 Kiáll. kat. Bev.: B. Supka Magdolna

Tóth Imre

212. Tanya rézkarc 10 x 23
213. Gazdaság " 11 x 24
214. Értünk. 1919. VII. " 23,5 x 15,5 (repr.)
215. " 1919. IX. " 26 x 20

5. Miskolci Orsz. Grafikai Biennale. Miskolci Galéria
1969. Kiáll. kat. Bev.: B. Supka Magdolna

Tóth Imre (Amerigo Tot)

szül.: 1909, Fehérvárcsurgó. Szobrász, grafikus.
Bp.-en az Iparm. Főiskolán kezd tanulni. 1930-ban a dessaui Bauhausba megy, majd 1933-ban Olaszországban telepszik le. 1949-ben kapja a római Termini pályaudvar frízére a megbízatást. Korábban inkább geometrikus, Itáliában viszont inkább reneszánsz hatásúak grafikái. Később visszatért a nonfigurativ kifejezésmódhoz.

XX. századi magyar származású művészek külföldön. Bp. Műcsarnok, 1970. Bev.: Dr. Bognár József. 73. l.

Tóth Imre (Amerigo Tot)

1969: Bp.-en és Tihanyban gyűjteménye kiállítása.
Több művét ajándékozta a magyar államnak.
Kiállított művei:

Az utca kerentmetnete, 1930. k. cenzura
Falusi üdvözlégy, 1946 bronz 40×39×30 cm
(repr.)
A föld füle, 1962. bronz 226 cm
Képtelen párbeszéd, 1969 bronz 68×44×14 cm
(repr.)

XX. századi magyar származású művészek külföldön.
Bp. Műcsarnok, 1970. Bev.: Dr. Bognár József. 73. l.

Tóth Imre

Tél	színes fametszet	35,5 x 52
Erdő	" "	37 x 23,5
Táj	fametszet	17 x 30
Udmer*	"	24 x 25
Halántanya	színes fametszet	37 x 23,5
Műszakról	" "	37 x 23,5

(egyik műve* repr.)

II. Miskolcz Orsz. Grafikai Biennale. Miskolc 1963 Herman Otto Múzeum K.ill. kat. Bev.: Kocsogh Ákos

Tóth Imre
testő

Réntvett a $\bar{x}$ miskolci országos kép-
zőmű-kiáll-on.

Somos Miklós; A $\bar{x}$ miskolci országos...
Északmagyarország 1968 dec. 15-4.

Tóth Imre

Grafikai és festőművészeti munkásságáért a Borsodi Szénbányászati Trösztől 5000 Ft-os díjat kapta.

Benedek Miklós: Megnyílt a VIII. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás

Északmagyarország 1964. dec. 4. 2.l.

Tóth Imre

Derkovits ösztöndijat kapott.

Párkány László: Miskolc képzőművészeti élete - két évtized tükrében.

Északmagyarország 1964. dec. 3. 4.l.

Tóth Imre

Házak, tojástemp.

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Ager, Iskolc, Sátoraljaújhely

Tóth Imre M.D.K.

Szüretelők c.

müve bemutatva az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásán. A Képzőművészeti Alap vásárlása.

- Tájékoztató az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásáról. 8.l.

Tóth Imre M.D.A.

Bükki táj I. 1966, cink karc

" " II. " "

müve az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásán bemutatva, vásárlás a MNG számára.

Tájékoztató az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásáról. Az MNG anyagának vásárlásai 7.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Tóth Imre
NAPJAINK
1963 MÁJ
1021

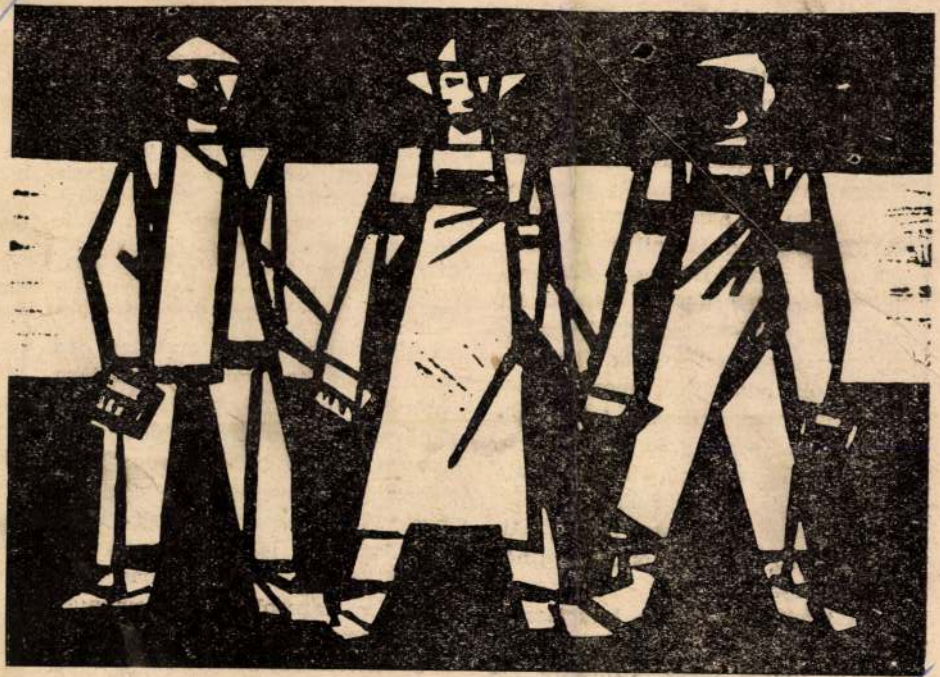

Tóth Imre linómetszete

okom botránkozásra; nyomát sem találtam annak a szemérmetlenül frivol, pimaszul cinikus, minden jó ízlést megcsúfoló magatartásnak, melyet a pesti fiatalság egy része senkitől és semmitől sem zavartatva, a női egyenjogúság nagyobb dicsőségére tanúsít. Lányok panaszolják, hogy nemcsak alkonyatkor, de fényes nappal, nemcsak elhagyottabb utcán, de akárhányszor a Körút forgatagában is milyen inzultusoknak vannak kitéve a legminimálisabb civilizációból kivetkőzött ficsúrok részéről, akik sértő tónusú, otromba tegezéssel kezdik, és nyomdafestéket nem tűrő, mocskos beszéddel, vagy stilizált tolvajnyelven teszik *megtisztelő* ajánlataikat, és ha mód van rá, kézzelfogható érveléssel is megtoldják..." stb.

Nem veszi talán rossz néven, kedves levélíró, hogy finomítottam némely kifejezésén.

Ön tehát úgy véli, a lovagiassággal is túlestünk a lovon: hajdani, messze földön híres, színpadra kívánkozó lovagi erényeinknek nyoma sincs már. — sőt. S nem ez az

utcán,
denek
esik ne

Vagy
akik az
a — ná
telen —
erőltetőr
zárólag
alapon: a kölcsönös
őszinteség jegyében — szeretnék még tovább egyszerűsíteni. Továbbá azokra, akik máris így füstölögnek e sorok olvastán: mi közük hozzá, hogyan ismerkedem, mit ütik bele az orrukat ebbe is! Héklizik az ember, tölti az időt, no és! Úgy szerez magának partnert, ahogy tud, ez már igazán magánügy!..

Amint látja, uram, az illem és morál olyan ingoványos talajára léptünk, ahol megnyugtató jogi, rendészeti, társadalmi szabályozás úgyszólván lehetetlen, pedig e tárgykörben igazán évszázadok óta el vagyunk látva paragrafusokkal is, illemkódexekkel is. De lássuk be: egy nő és egy férfi bizalmas kapcsolata, a kapcsolat *kezdeményezésétől* fogva mindaddig, amíg a két fél *egyetértésével* bonyolódik s amíg *szigorúan kettőjük ügye* marad, sem törvénykönyvvel, sem illemkódexszel

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1968 JUN 3

Tóth Imre

1021

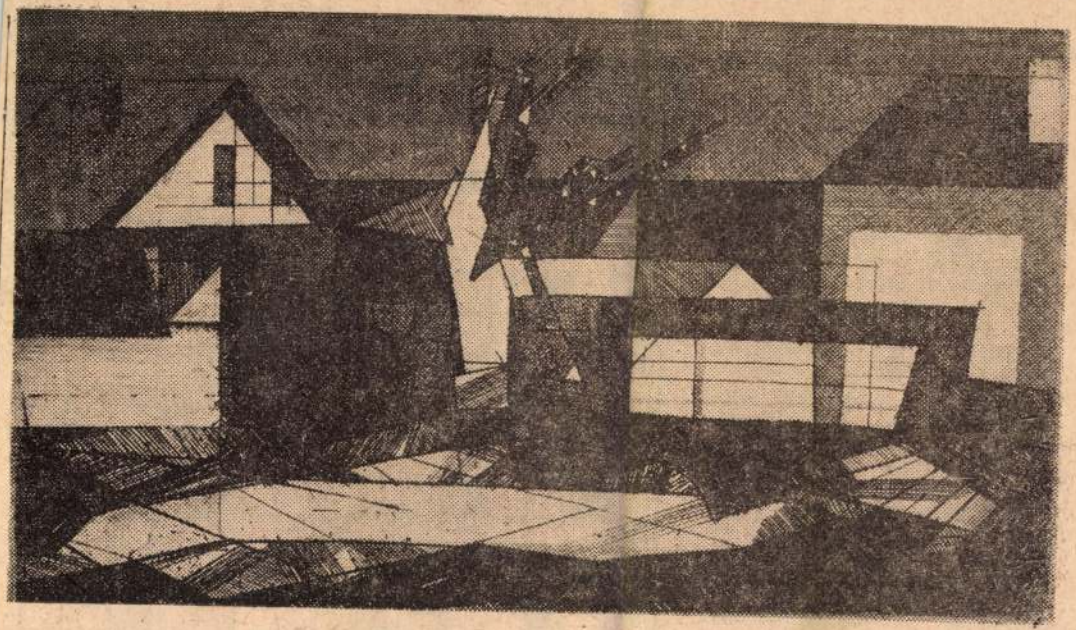

Tóth Imre rézkarca

„Minthogyha ünnep hajnala nyílna föl,
a vizsgálva járna földjén
a paraszt,
mert hullt a villám hűtve
az éj meleg odvát
szüntelenül, még zeng is az ég
oda távol,
de már a folyam medrébe
visszalép . . ."

FEJTÖRŐ

Hölderlin

— a nagy német lírikus halálának 125. évfordulója alkalmából — az idézett Hölderlin-vers folytatásának néhány sorát rejtettük el rejtvényünk vízszintes 1. és függőleges 12. számú soraiban.

Vízszintes: 1. A vers folytatása (befejező rész; függőleges 12.). 12. Háziállat. 13. Füttyös madár. 14. Iskolafüzet. 15. Karddal küzd. 16. Főzeléknövény. 17. Fordítva: nóta. 19. A máj választja ki. 21. Előd öm. 23. „. . . és a varázsló". Thomas Mann műve. 25. Az ipari tanuló „elődje". 27. Tartó. 28. Terebélyes növény. 29. Szolmizációs hang. 31. . . . film. 32. Felvigyázó. 33. Feszmérő. 37. Retesz szélei!

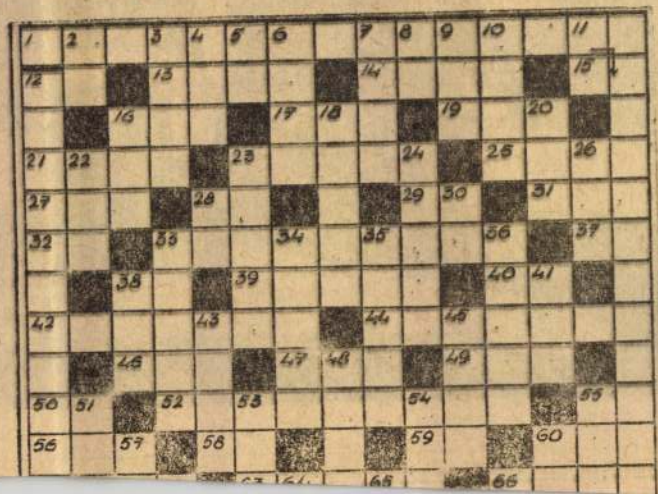

Tóth Imre

Házak a – rézhare –
Diófa utcába

/ repr. /

Északmagyarország 1966. aug. 14. 7.1.

Tóth Imre

Tél - vészkare / repr. /

Északmagyarország 1966. aug 28. 6.1.

Tóth Imre

Házak között - tihómetszet

- repr. -

Északmagyarország 1966. máj. 29. 7.1.

Tóth Imre

Hódzák - kanetszete

/kép./

Északmagyarország 1966. nov. 20. 7.1.

Tóth, Imre

Ilka c. tézharca

– tepr. –

Északmagyarország 1966. ápr. 17. 7. l.

Tóth Imre

Linómetszet.

– repr. –

Északmagyarország 1966. ápr. 10. 7. l.

Tóth Imre

„Tanya" - riska

- repr. -

Északmagyarország 1966. ápr. 4. 7. l.

Tóth Imre

Pincesor – rézhare

– repr. –

Északmagyarország 1966. márc. 20. 7. l.

Tóth Imre

Házak - Házhare -

/repr./

Északmagyarország 1966. okt.30. 7.1.

Jóth Imre

65. Kovácsok, temp. 80 x 100 Repr

66. Jél, " 60 x 80

Ernak M.o-i tesületi képz. mův. kiállítás 1966

kat. bev. Aradi Nóra Bp. 1966

Tóth Imre

53. Fervő fiu, tojáslemp., 53×67 cm.
Repr.: Fervő fiu
108. Utca, lino, 18,5×25 cm.
109. Táj, rézkarc, 10×19 cm.
110. Patarpart, szines lino, 19×25,5

Észak Magyarországi Tartalmi Kiállítás
műténeti kiállítás. 1965. Bp.
Kat. bev. Aradi Nóra

Tóth Imre

Az Afrika sorozat egyik lapja.
(repr.)

Artner Tivadar: Évezredek művészete. Bp. 1965.
Gondolat k., 605 l., ill.

583. l.

Tóth Imre

miskolci művész. Stilusa konstruktív. Afrika címmel grafikai sorozatot készített.

Artner Tivadar: Évszázadok művészete. Bp. 1965. Gondolat k., 605 l., Ill.

580. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Napjaink

Tóth Imre

1968 JUN

1021

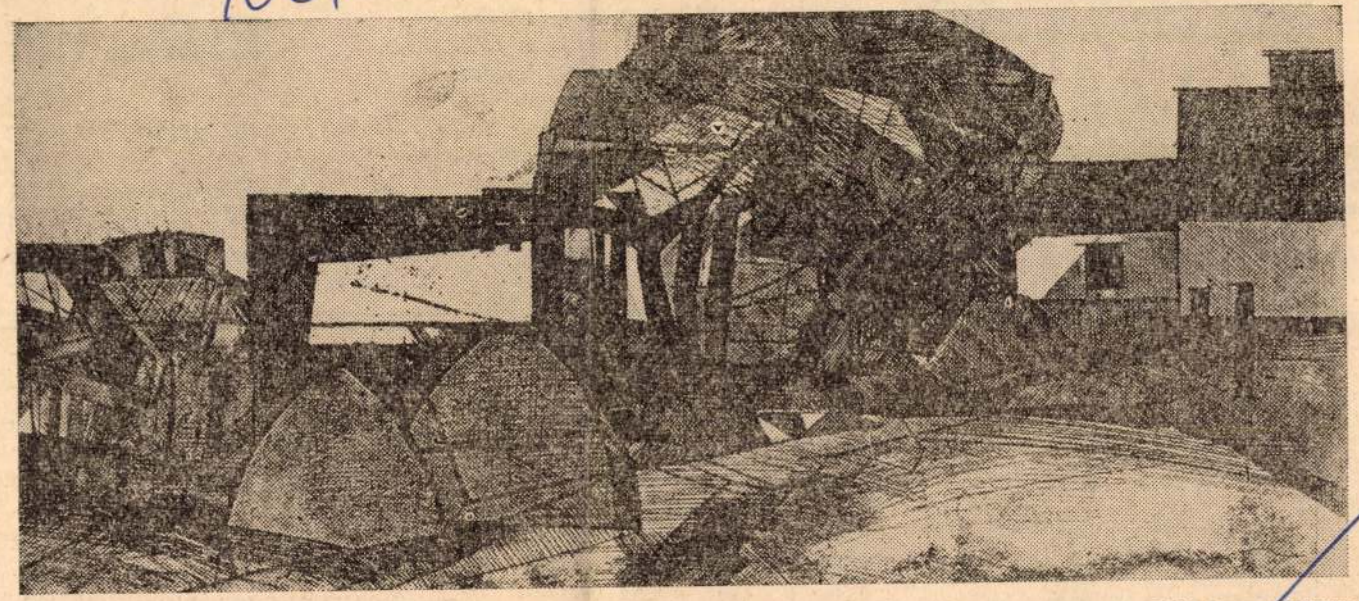

Táj.

Tóth Imre rézkarca

KÖNYVEK KÖZÖTT

dőjelet: tessék, lehet vitatkozni, áll elébe. Szó sincs óvatoskodásról, körülbástyázásról. Üdülés olvasni, állítom.

●

Hogy mennyit valósít meg ténylegesen a technika a Clarke-felsorolta elképzelésekből, s főleg, hogy mikor, ezt természetesen a jövő dönti el. Van olyan elgondolása (pél-

tengerrel küzdő nemhogy győzne, hanem valóságos betűundorba esik.

A védekezésről — arról, hogyan lelhessük meg e kásahegyben a valóban értékes információt, s hogyan őrizzük meg azt a jó izgalmat, amit a könyv, a folyóirat kézbevétele régebben keltett bennünk — igen kevés szó esik. S hogy erről többet kellene beszélnünk, és hogy a megfelelő oktatási intézmények tanterveiben is helyet kellene kapnia, azt hadd bizonyítsam egy személyes élményemmel.

Egy társaságban — amely többek között a következő heterogén foglalkozású emberekből tevődött össze: iparművész, bányamérnök, újságíró, építészmérnök-hallgató — elővettem B. Nagy Ernő és Zircz Péter könyvét, s „Az olvasási jártasság" című fejezetre lapoztam. A társalgás feltűnő hirtelenséggel abbamaradt: csendes ajkmormolás

Esthajnal

Pákozdy Ferenc verskötete

A szinte egész életében alföldi visszavonultságban alkotó költő életműve jóformán ismeretlen, sőt személye is összetéveszthető egy azonos nevű pesti költőtársával. Pedig az ötvenes évekig Hódmezővásárhelyt, azóta Debrecenben élő Pákozdy, egykor József Attila barátja, megérdemelné, hogy mint önálló költői egyéniséget tartsuk számon, ha költészete nem is mentes mások hatásától. A húszas években megjelent korai *A Tisza sirálya* c. kötete főként a „Nyugat" kifinomult lírájához képest forradalmian friss hangot hozó fiatal Erdélyi József hatá-

Tóth Imre

Képzőművészeti Kiadó 1000 Ft-os
díját kapta.

/bm/: Megnyilt a III. Miskolci Országos Grafikai
Biennalé
Északmagyarország 1965. nov. 2. 3.1

Tóth Imre

10 m² - es pannót készit a sátoraljaújhelyi tanács nagytermébe.

- benedek - Nyár a művésztelepen
És za kmagyarország 1965 jul 14. 4l.

Tóth Imre

Fekvő fiú c. műve az észak-magyarországi területi kiállításon.

Párkány László: Jegyzetek a salgótarjáni képzőművészeti kiállitás ról
Északmagyarország 1965. ápr. 18. 4.1.

Tóth Imre

Siratók II. /rézkarc/ - tartalmi feszültség a formai nyugalom mögött.

B. Supka Magdolna: III. Miskolci Országos Grafikai

Biennálé

Északmagyarország 1965. nov. 7 9.1.

TÓTH IMRE

Öntés – olaj

Fagyi "

Kohó – Diósgyőr – akvarell

Szénosztályozó – komló "

Fiatal Képzőművészek és Iparművészek
kiáll. 1955

Gádor István kerámikus gyűjteményes kiállítása / Bp. 1961

Tóth Imre
grafikus

M.N.K.

„Várakozás" (repró)

Élet és Irodalom, 1968. augusztus - 10 éq.

Tóth Ynne
grafikus

M.D.Y

Művén tájálvárolással
jelentkerik.

Miklós Pál: Mai magyar grafika
Élet és Irodalom, 1968. márc. 16 – 7 kap

Tóth Imre

pannóját Sátoraljaújhelyen
a tanácshára előtti téren
helyezik el.

Magyar Nemzet, 1967. X. 19. 4. o.
Nanló

Tóth Imre

Tájkép - grafikái a IX. Miskolci Országos Képzőművészeti kiállításon.

Molnár Vera: A IX. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállításról
Északmagyarország 1967. jan. 25. 4.l.

H. Tóth Imre

grafikus

1933–34.

Iparm. Isk. Évk.

1930–34. 46 l.

241. kép. *Dicdalkocsis zománc*

XV., 1881., 193—195. l. — Az orsz. régészeti társulat . . . Vasárnapi Újság, 1881., 220. l. — Hivatalos közlemények. AÉ, II., 1883., IV., V. és XXVI. l. — Louis Courajod . . . Egyházművészeti Lap, V., 1884., 320. l. — Pulszky—Radisics: Az ötvösség remekei. II. kötet. Bp. 1885., 131. l., képe táblákon. — Pulszky Ferenc: Az esztergomi kálvária. AÉ, VI., 1886., 220—224. l. (Képe 221. és 223. l.) — Kőrösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 183—184. l. — Rj.: Könyvismertetés. AÉ, VIII., 1888., 366. l. — a. b.: Könyvismertetés. AÉ, IX., 1889., 72. l. — Fraknói: Erdődi Bakócz Tamás prímás műtárgyai. AÉ, IX., 1889., 113. l. — Czobor: Erdődi Bakócz Tamás kárpitja. AÉ, IX., 1889., 120—121., 214. és 216. l.

MDK

Tóth Imréné

vásárhelyi irókázó

Repr. /Fénykép. munka közben Mónus Ilonkával/

(t. j.) : Kikerült a zsákutcából a vásárhelyi fazekas munka.
Csongrád m. Hirlap. 1957. febr. 6.

Tóth Imre

müve: „Borsódi táj", fehete-fehér reprodukció.

D. Fehér Zsuzsa: A miskolci grafikai

Biennálé. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. febr. 2 sz 141.

Tóth Imre

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 186-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ

1970 AUG 5

1021

Munkások

Tóth Imre Munkácsi-díjas miskolci festőművész linoleummetszete

Jégtábl

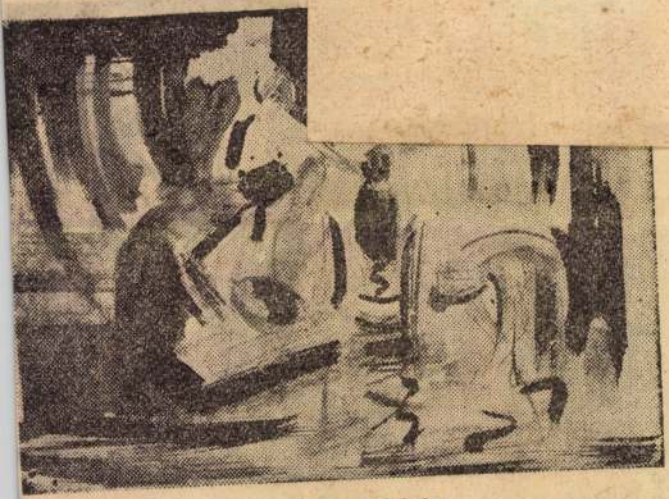

Mosónők (vázlat)
(Foto: Borbás János)

1021

UTCA

Tóth Imre (Munkácsy-díjas festőművész) linóleummetszete.

…, míg a vitrin előtt tá-
maszkodó figurák — mintha
éltek volna egykor — azt pél-
dázzák, hogy a legvizesebb
bortól is be lehet rúgni. Mert
semmi a minőség, minden a
mennyiség.

Jobboldalt lent, a fal mel-
leti polcon, sorban rojtos kö-
nyökök helyezkednek el. Lát-
szik, hogy hozzáértő, szak-
avatott kéz nyúlik ki belőlük,
s a kezek végén ujjak, az uj-
jakban poharak, a poharak-
ban szeszek.

A laikus előtt is nyilvánva-
ló tehát, hogy a homo snap-
szienzisz a talpnál kezdődik
és egy pohárban végződik. Ami
közötte van, az a tartály.

Középen, egészen középen
és egészen lent, annak a
szemléltető bemutatása fo-
lyik, hogy az ember egyko-
teljesen lejött a fáról és a
magasból, teljesen le a föld
színére. Illetőleg, hogy nem
lejött, hanem leitta magát a
sárga kőig. És egyben annak

a rumot beveszi, az ugyan a
lábáról leveszi, de a térd és a
könyökhajlat továbbra is al-
kalmas a csúszásra, mászás-
ra. Ebből is kiviláglik, hogy
az ember is állati származá-
sú, közös őse lehet a homo
snapsziezisznek a csúszómá-
szókkal.

Ebben a múzeumban
nincs szükség magne-
tofonra, mert az be van épít-
ve a kiállított, emberhez ha-
sonló tárgyakba. Csak ezek a
tárgyak nem tranzisztorral és
diodával (legfeljebb diópálin-
kával) működnek.

Megmondom őszintén, mi-
kor elolvastam a hírt erről az
észtországi szeszmúzeumról,
nagyon mérges lettem. Miért
kell nekünk hasra esnünk a
külföldi előtt? S miért akkor,
amikor az már nálunk is van?
Olyannyira van, hogy aki ott
belép, dehogyis hagy fel min-
den reménnyel, s ki onnan
kilép, hasra esik magától is,
anélkül, hogy hallott volna e
távoli szeszmúzeum híréről.

szokottak és hasznosak ezek
a néha sokszor benyelult
tartalmat
szók. A
ka végzé
jelenti,
a tandíj
a *tűzbi*
tűz eller
értékeke
lek száz
esetvédelen
létjogosults
ségét.

Igaz, jobb
szabálytalan
nem zavarn
védelem és
tudniillik az
típus — egy
szók alkotói
erre, mi ped
késtünk arról
a dolgon. De … pél-
dául a *kártevő* és a *kárör-
vendő* szó közti hasonló bel-
ső szerkezeti ellentét? A je-
löletlen összetételek legtöbb
típusa oly megszokott már,
hogy a nyelvi gazdaságosság
elvén kívül ez is szentesíti

munkás szó nyelvi tudatunk
…o-
…k
…is
…k
…
…
…
…
…szola-
…talanság van, s
…mint láttuk, hasznosak is. A
végső tanulság tehát: a nyel-
vet nem lehet logikai elvek
szerint szabályozni s mérta-
ni formákra megnyesni, mint
egy francia kertet; sok része
angolpark, de akad benne
dzsungel is.

Dr. Kovalovszky Miklós

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
SOMOGYI NÉPLAP
1970 AUG 3 0

Tóth Imre

Szerepel az alábbi tárlaton

Horváth György: Az V. balatoni nyári tárlat Keszthelyen

Magyar Nemzet 1970 VIII. 12

Tóth Imre
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR TÁVIRATI IRODA
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG
1970 AUG 30

1021

TÓTH IMRE: MUNKÁSOK

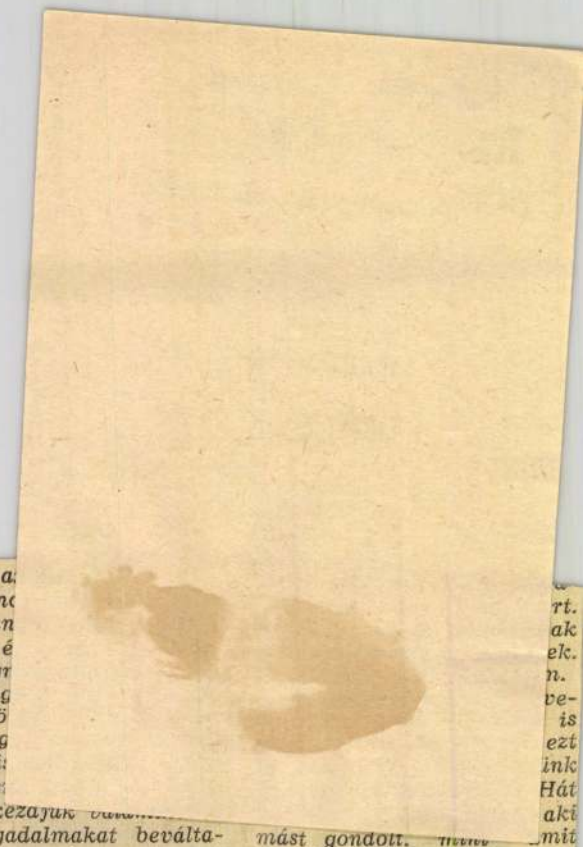

pagoljaival.

„A Simó gyerek" mondta érdeklődésemet látva az elnök, „egészen ügyesen mozog, ugye?" Odaintettem a srácot, megkérdeztem, nincs-e kedve valamelyik városi csapatban focizni?

Ma, tizenhét évesen NB II-es csapatban játszik, a Népsportban a legtöbb meccs után a „jók" rovatban szerepel, s edzője szerint két-három éven belül Pestre viszi valamelyik nagycsapat.

A történet szép, különösen így. De ha minden vidéki utamon fölfedeztem volna egy-két tehetséget, akkor is csak néhány fiatalt juttattam volna szervezett sportolási lehetőséghez, néhányat abból a sok százezerből, aki tanyákon, kis falukban élve, legfeljebb az árokparti fejelő meccsek, vagy a szénakazalban végigküzdött birkózócsaták hőse lehet.

Államunk, társadalmi szerveink rengeteget tettek a sport közkincsé tételéért, pénzt, energiát nem kímélve építettek, szerveztek. Tevékenységük azonban nem nagyon jutott tovább a nagyobb települések határain — a sport áldásaiból csak keveset sikerült eljuttatniuk a vidék igazi vidékijeihez. Nemrég Párizsban egy oda-származott brazil edzővel beszélgettem. A nagycsapatok [illegible] „felfedezőket" tarta-

lak, nem hallom a hangotokat, nem érzem, hogy vagytok és egyre kevesebb van belőletek velem, és egyre kevesebb van magamból.

Még mindig farmerben járok, fiúk, úgy mint akkor, és még mindig megfeszül az ér a nyakamon, ha valami nem úgy történik, ahogy azt a józan ész és az igazság megköveteli. De ez már nem olyan, mint akkor. Más. Már nem úgy kell. Csak nem igaz, hogy őrültség, legfeljebb azt mondom, nem tartom helyesnek. Pedig nem ezt akarom mondani, ha a főnököm valamire azt mondja, hogy annak úgy kell lennie, én meg tudom, hogy nem úgy kell. Csak nem hallom a hangotokat, mert messze vagytok.

Miért nem tudok üldögélni a napsütésben a fény felé tartva arcom? Miért nem tudok esőben csavarogni a város szélén? Miért nem kérdezek eleget? Miért válaszolok olyan dolgokra is, amihez nem értek? Miért beszélek akkor, amikor tudom, hogy nincs igazam? Mi történt velem, fiúk?

Megszámolom a pénzt, amit visszaadnak a pénztáraknál. Hát nem rettenetes?

Amikor megkérdezik tőlem, hogy szeretsz, azt mondom, igen és egyre hangosabban mondom, hogy elhiggyem. Pedig, akkor nem is válaszoltam és Ő tudta,

sikerült a[illegible]
van? Nin[illegible]
egyikünkn[illegible]
hálátlan é[illegible]
log világr[illegible]
kozni, ug[illegible]
biztos. Jö[illegible]
fizetni eg[illegible]
lakásba i[illegible]
Nem, ne[illegible]
majd elkezajuk [illegible]
nagy fogadalmakat beváltani, de most még korai, most még nincs pozíciónk, még nem vagyunk elég magasan, hogy abszolút igazságot tegyünk, hogy mindig a lelkiismeretünk szerint tegyünk. Most még igazat kell adni a főnöknek, mert ő segít majd a saját székébe, ha belesegít. És mi belesegítjük a következőt. Mi ez a könyörtelen ritmus? Hát nem mi diktáljuk a ritmust? Elismerjük?!

Nem, nem és nem. Nem ezt fogadtam meg nektek, amikor hajnalig ültünk a lépcsőkön és ott tartottuk a markunkban a világot. Nem vagyok az, aki voltam, fiúk. Nem tudok küszködni, harapni, vágni úgy az igazságért, mint akkor tudtam.

Be vagyok zárva magamba, és nincs aki kiszabadítson. Lehet, hogy belülről van a zár? De mikor zártam be magam és miért? Hát nem az a dolga az embernek, hogy felcsapott sisakkal verekedjék a célért,

rt.
ak
ek.
n.
ve-
is
ezt
ink
Hát
aki
mit
mást gondolt. [illegible]
mondott? Fiúk, hát mi is ugyanolyanok leszünk, mint az előzőek voltak száz éveken keresztül? Fiúk! Mi sem vagyunk különbek, mint az előzőek voltak? Vagy már azt is titkoljátok, hogy különbek akartunk lenni? Igen is, különbek akartunk lenni!

Elfelejtettem két ujjal füttyenteni. Persze, nem tragédia, semmi az egész tulajdonképpen.

Van egy fiam. Hogyan fogom felnevelni? Mit fogok neki mondani? Megtaníthatom-e az emberséget. Meg tudom-e tanítani igazi emberségre?

És ti? Ti! Zsolt, Pisti, Sanyi, Mariann, Andris, ti mindahányan! Meg tudjátok tanítani? Mondjátok meg igaz lelketekre, igen, vagy nem? Feleljetek! Ugyanúgy, mint akkor a lépcsőn, igennem vagy nemmel. Harmadik utat nem ismertünk.

Mi voltunk az új nemzedék. Tőlünk nem szidtak és dicsértek még többet nemze-

1970 SEP 1 3

8 1021

Tóth Imre Utca

Matkó
Katalin

Tóth Ilme

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉL-MAGYARORSZÁG

Tóth Imre
MSZ SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1970 SEP 6

1021

TÓTH IMRE: MUNKÁSOK

VASÁRNAP,
1970. SZEPTEMBER 6.

HÍR

ER

lhárítók a
l kaptak,
re, amiket
knak" kel-
ztnek, akik
nyomozás

ólalt meg:
tett Med-
n? Milyen
egy idegen
öbb, hogy
. De fek-
yilvánvaló,
és gyógy-
nem szol-
gy látszik,
m ott, sem
n. Ha a
apja a leg-
orvost ta-
kból akart
a vezető
egállt, de
lolt. Vajon
sak dolgát

éjét.
el. Ha lá-

— Mondd ki — bólintott Beke.
— Esetleg vér volt...

Sötét és borús este lett, mire Beke Zalay alezredes násfai irodájába lépett. Meggyújtotta a villanyt és ablakot nyitott. A friss levegő üde orgonaszagot hozott a Kölcsey utca kertjei felől.

Pár perc múlva megjelent Király. Merev és elszánt arca kevés optimizmusról vallott, de láthatólag felvértezte magát a kihallgatásra.

Az őrnagy leültette, és cigarettával kínálta, majd bizalmas hangon megkérdezte:

— Remélem, tud hallgatni?
— Jelentem, igen.
— Helyes. Szeretném, ha segítségemre lenne.
— Értettem.
— Maga a gyakorlat éjszakáján a lőszerszállítmányt követő kocsiban ült. Ha nem aludt, látnia kellett ennek a teherautónak a farát. Végig szemmel tarthatta.
— Így volt.
— Megtörténhetett-e, hogy arra a kocsira felcsempészhettek valamit?
— Jelentem, ezen magam is sokat töprengtem már. Azt hiszem, igen.
— Hallatlan! — csattant fel Beke.
— És miért nem jelentette?
— Vártam, hogy hívatni fog.

De
len
A
ugr
—
ter
—
rak
A
dor
tizedes...

— Társa, Boda, a gépkocsivezető, afféle burzsoá elem. Jazzgitáros vagy mi. Bekalandozta a fél világot... — Király sokatmondóan nézte Bekét, majd lopva a macskára pillantott. A cica éppen szemközt ült vele.

— Igen, ezt figyelembe vesszük. Tudjuk, hogy Münchenben is járt...

Beke felállt, sétálni kezdett a szobában, majd az asztal túloldalához lépett, háttal Királynak. Alakja most eltakarta a macskát.

A lámpa ekkor hirtelen kihunyt, a szoba sötétbe borult.

— Áramszünet — mondta rekedten Király őrmester.

Az őrnagy az ajtóhoz lépett, kinyitotta. A folyosón is vaksötétség volt.

— Úgy tudom, kettős áramellátásuk van...

(Folytatjuk.)

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

1970. OKT. 6

1021

TÓTH IMRE

** Októberben több műalkotással gazdagodott a város. Az évekkel ezelőtti megbízatások — egy kicsit még hosszú az út a megrendeléstől a kivitelezésig — gyümölcse most ért be. A közelmúltban helyezték el a Szentpéteri kapui kórház kulturális objektumai előtt Melocco Miklós Kompozíció című alkotását, a Központi Leánykollégium elé Nagy István János Ülő nő c. szobra került, fenti képünk pedig (miskolci alkotó, Tóth Imre munkája) a Szentpéteri kapui általános iskola falát díszíti. Tavasszal kerül sor a Semmelweis-szobor avatására. A szobrot Tar István készítette.*

tet is táplált. A dráma az ítélethozatallal kezdődik, s a cselekmény során visszaperegnek az események, a dicső harc főbb állomásai. Igen sok olyan része van a műnek, amely — dokumentumok

T

mar a következő is. Az előbbi kőműves a tsz-közi építővállalatnál, az utóbbi a Vörös Október Tszben dolgozik. Egy fiunk pedig katona.

A legkisebb pedig alig több félévesnél.

Két kicsiny szobából áll a viskó. Kissé meg kell görnyednem, amikor átlépem a küszöböt, s közben lelkileg felkészítem magam: ne érjen meglepetés-

a fál
rem
megg
a g
nek.

De
csár
Men
dig? Az ember ezt mondja:
— Nem többet 1500 forintnál. Mi csak azt a ke-

vet-
zik.
ap-
em-
nak
nem
lék-
fás-

Egy ev
modni sem mertek arró
hogy házuk lesz.

és Sztravinszkij Petruskáját mutatták be két-két előadásban Szófiában és Blagoevgrádban. Szilágyi Dezső, a társulat igazgatója megérkezésük után így summázta a turné élményeit: — Ahány alőadás, annyi telt ház, hízelgő lapkritikák, s elutazás előtt egy búcsú-hógolyózás a Vitosán.

színültig megtelt élményekre vágyó közönséggel. A színpadon két zenekar: egy festői cigányzenekar *Burai Béla* vezetésével és egy bigbeat együttes, a Pallas, *Kelemen Gyula* vezetésével. Drága lengyel barátaink! Fogadják műsorunkat olyan szívvel, amilyennel mi azt nyújtjuk — üdvözlik a nézőket a magyar művészek.

jó katona ez a Broch — észrevette, hogy főnöke beszéljen. Tudja százados ben megmondtam, hogy megtámadásáról. Ma is

Tribuna Robotnitza ünnepségére készült. A színpadon kaleidoszkópszerűen hullámzanak a színes táncegyüttesek, a sokoldalú szólisták, vokálegyüttesek és táncosok. A műsorban vidáman működik közre *Jerzy Szczawinski*. Kiderül, hogy nincsenek nyelvi nehézségek ebben a táncos, énekes előadásban. Nevetés nevetést követ, amikor *Fehér Tibor*, a remek komikus kilép a nézőtérre.

Tóth Imre
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 SEP 27

PETŐFI NÉPE

...ben. Mert a gyerek fölé- *mű színműveben* ...

1021

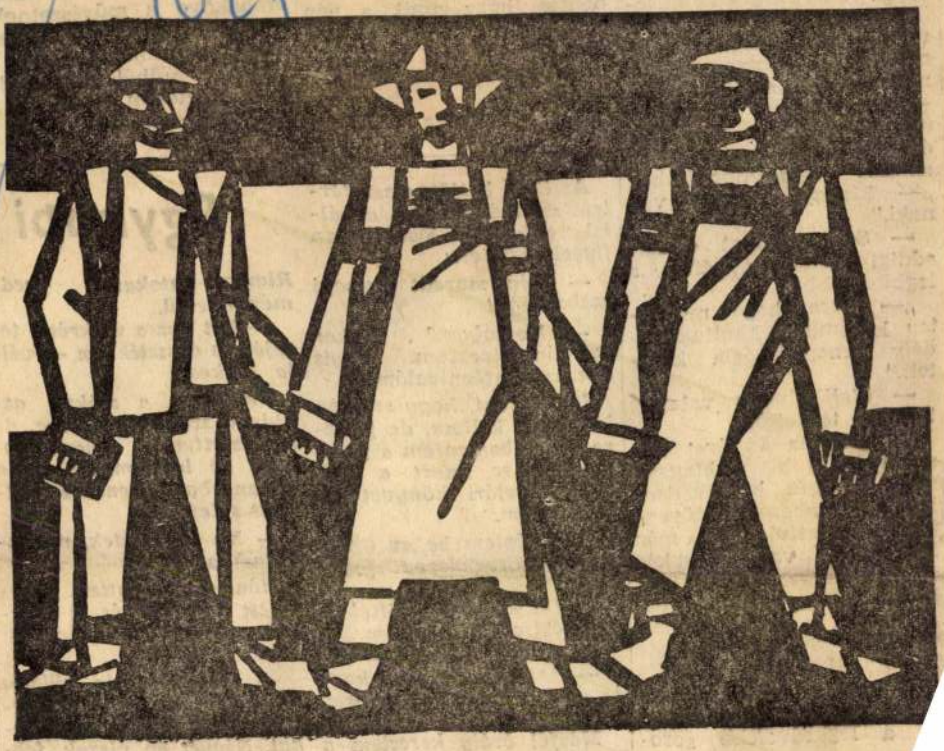

Tóth Imre: Munkások

„— Tudjátok mit szeretek? A vizet és az erdőt. Szeretek sétálni, leülni néha, gondolkozni egy rövidke ideig semmit nem csinálni. — Borsos Miklós mondta — szólok közbe —, hogy a látszólagos semmittevés meditatív óráj nagyon fontosak az alkotás szempontjából. „— Mennyire igaza van neki."

— Sok mindent csinált eddigi életében. Mire a legbüszkébb?

„— Arra, hogy miniszter koromban kiadtuk Kodály zenepedagógia kötetei."

— Hallhatnánk valamit további terveiről?

„— Katona Imrével közösen kiadjuk a Magyar népdalok két kötetét. Ezeket harmincezer szövegből válogattuk. Ez már nyomdában van. Most készül a magyar népmeséről szóló monográfiám, ez egyetemi jegyzeteimet tartalmazza. Tovább folytatjuk Az új magyar népköl-si gyűjteményt. Eddig enöt kötete jelent meg. a legkedvesebb soro-

ket,
ket.
pontj
a sz
remte
teni
tenni.

Am
tem s
lalat
figyel

— Meg maradt egynapi szabadsága!

— Komolyan? Akkor szerdán kiveszem. Úgyis sok az elintéznivalóm.

Így történt, hogy szerdán kilenckor keltem, de féltízre mégis bementem a munkahelyemre, mert a kölcsönkönyvtári könyvet ott felejtettem.

Alig léptem be az ajtón. Elekes örvendezve fogadott:

— De jó, hogy eljöttél. A Rimóczi-aktát keresem.

— Átadtam Benkőczinek.

— Azt mondja, nem kapta meg. Keresd elő, az öreg kéri.

Másfél óráig kerestem a [illegible] *eredménytelenül.*

— Ott lesz a szekrény tetején, a dossziékban — vélte Elekes.

Felálltam a székre, azután a szekrény szélére, de elvesztettem egyensúlyomat, és leestem. Ebben a pillanatban Benkőczi átszólt telefonon:

— Ne keressétek, megtaláltam az aktát.

Hónom alá vettem a keresett könyvet, és el akartam menni. De elcsípett Irén.

— Magát az ég küldte! Át kell vinnen a kultúrterembe a Révay-lexikonokat. Négyet én viszek, fog-

Tóth Imre

MSZMP KB SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA

1970 SEP 20

1071

Tóth Imre Munkácsy-díja s miskolci festőművész linóleummetszete: UTCA

dasági igazgató helyettes tájékoztatja a brigádokat a vállalat munkájáról, s feladatairól.

A Magyar Alumíniumipari Trösztt, a kongresszusi versenyben vetélkedést kezdeményezett vállalatai között a fajlagosok csökkentésére. A legjobbak jutalmazására országosan egymillió forintot helyezett kilátásba. A tímföldgyár egész kollektívája szocialista brigádjai is részt vesznek a versenyben. Az első helyezett ötszázezer forint jutalmat kap. A tét nagy. A vállalat mind ez ideig jó helyezést ért el, remény van az első hely biztosítására.

elnöke. — Jelenleg [illegible] lyen állnak. Van egy második csapatunk, valamint egy serdülő, amely szinte évek óta a második helyen végez a járási serdülőbajnokságon. — Az 1948-ban alakult sportegyesület leginkább röplabdás lányaival dicsekedhet, tavaly a harmadik helyen végeztek az NB I B csoportban, 1968 és [illegible]a miatt — minimális. A gyár „eltart" még egy BN II-es női kézilabda-csapatot a megyei bajnokságon szereplő férficsapatot és egy női tartalékcsapatot. Működik — jó eredménnyel — egy asztalitenisz szakosztály — és öt éve tájékozódási futó csapat, ame

Tóth Imre

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZAVA
Budapest

1970 SEP 12

...a keresztnevel. Valamit írtam, és ezt az embert is megemlítettem volna valamivel kapcsolatban, de nem és nem! Nem jut eszembe a keresztneve! Pedig micsoda

ezért van aztán, hogy valami felelmes érzés az öreg ember magánossága. Az öreg nemcsak másként él, lát, hiszen, mint a nem öregek, de még másként is olvassa ugyanazt.

Tóth Imre: Várakozók

Kiss Attila

MINILE

KORS

A stílus tágabb értelmezése szerint valamennyi művészeti ág kifejezésmódjának a megjelölése. Beszélhetünk festészeti stílusról, szobrászati és építészeti stílusról stb. Érdekes problémája a stíluskutatásnak, hogy egy bizonyos korban összefüggéseket találunk a művészeti ágak stílusa között. Valamennyi művészetben a művészeti ág sajátos kifejező módjának megfelelően ugyanazok a stílusjegyek fedezhetők fel. Feltételezi ez az ízlés azonosságát is egy bizonyos korszakban. Az ízlés pedig egy adott korban a gazdasági társadalmi alapok szerint alakul. Az ízlés azonosságának a hatására mutat az is, hogy még a ruházkodás, sőt a testsúly divatja, tehát egy szinte nevetségesnek látszó tényező is egységesen formálódik. Ezt a minden területen feltűnő azonos stílust nevezzük korstílusnak.

Ilyen korstílusok az ókorban a klasszikus *stílus, a középkorban,* a *középkor kettős arculata szerint eleinte a* román, *aztán a* gót *stílus,* a *középkor után a XV—XVI. században a* reneszánsz, *a XVI—XVIII. században a* barokk, *a XVIII. század második felétől kezdve a barokk elfinomodott változata, a* rokokó. *A XVII.*

került Hans Fall
Emberke? című,
szerű regénye. H
olvasott Erdős,
ját feljegyzései:
egy lelki folyam
nő nincs tisztáb
rájuk váró nyon
gári otthonról
nom párolt hús
hozzávaló duplafeneku [illegible]
ben. A bekövetkezett szánalmas körülmények között ezeknek hiánya szimbolikus jelentőségűvé növekszik, s az illúziók elvesztésével azonosul. A fejezet címe is ez: Schmorrtopf. (Ez a Schmorrtopf képezi egyébként az ifjú szerelmespár első összeveszésének tárgyát is.) A fordító ezt — tepsinek fordítja! Az ábrándok jelképes tárgyát képező párolthús, a Geschmorrtes kifejezést pedig — kelttésztának. Az asszonyka keserves felismerése így hangzik: ‚És sohasem készíthetek tepsiben kelttésztát!' A lélektani hatás a fordítás által nemcsak elvész, de nevetségbe fullad."

Erdős szótárakban keresi az értelmetlenség okát, s a rangos műfordító (mellesleg európai hírű lexikológus) leiterjakabjának felismerése arra készteti, hogy tanulmányozni kezdje a szótárakat. Hiányosnak találja őket — újakat kell hát szerkeszteni. S azzal a magabiztossággal és öntudattal, mint aki tudja, hogy *a munkás a kultúra várományosa*, a hat elemit végzett műhímzőségéd, a Babér-telep lakója hozzálát a szótárszerkesztéshez. S ha rá is eszmél később vállalkozásának kivihetetlenségére, elvi és módszerbeli fejtegetéseivel a nagyobb irodalmi műgondot véli szolgálni.

Aki ilyen vállalkozásba fogott,

Tóth Imre

1. Értünk 1919. sorozat VI. 23×15
2. —"— —"— —"— VII. 23×15
3. —"— —"— —"— VIII. 23×15

Szegedi ugári tájlat

Tóth Imre

1. Értünk 1919 sorozat IX. 20x26
2. Dorozug rézkare 27x9
3. Utca —"— 18x10

Szegedi nyári tárlat

Tóth Imre

Kanális rézkarc 10x30

V. Balatoni Nyári Tárlat

1970. Keszthely

Tóth Iwre

Munkája Repr.

Eszakmagyarorszag 1968 mart 31. 6.

Tóth Imre

Rézkovice Repr.

Énakmagyarország 1967. júl. 2. 6 ol.

Tóth Imre

1. Utca	rézkarc	11×18
2. Építők (1919) IX.	—u—	25×20
3. Özvegy	—u—	13×10

V. Balatoni Nyári Tárlat
1970. Keszthely

Tóth Imre

Téli táj /repr./
Képcsarnok Széchenyi utcai új miskolci galériájában a miskolci művészek kiállításán.

Északmagyarország 1962. jul. 22. 7.o.
Artner Tivadar: A miskolci művé-
szetről

Tóth Imre

Részt vett az V. miskolci országos
~~(képzőművészeti)~~ grafikai biennálén.

Tapp Lajos: Színek nélkül...
Északmagyarország 1969 XII. 14. 6.

Tóth Imre

Munkája Repő.

Énekmagyarország 1968. aug. 28. 7

Tóth Imre

grafikus

1926-29

Eimisk 1930

89. l.

I V ó.

---

m Bizottság Bem tábornok szobrának fel-

parkban hely kijelölését kérte.

égének elbirálása és az esetleges

unius hó 18.-án szombaton d.e. 11 ó-

Tóth Imre

épitész

az alábbi terop.

II. díj.

vagy

Bajzát Imre:

Hetyörségi [budai ref. és evang. közös] templom teropályázat - ME 1941.

16, 17. ((távlati kép-pel és alaprajzzal

Wien
Numismatische Gesellschaft
1876.

Tóth Imre
építész

MÉ. 1941. 309. l

I-X+1.-1520.hasáb.

Paris

J.P. Migne, 1855.

M.D.K.

Tóth Imre, építész

és Padányi Gulyás Jenő nyertek megbírást a Kálvin téri uj református gimnázium x) kiviteli terveire a 14 építész között lezajlott szűrebbkörű tervpályázaton.

x) ma Képzőművészeti gimnázium

Vállalkozók Lapja. Bp. 1938. LIX. évf.

Jun. 9. sz. 9. old.

M.D.K.

Tóth Imre, építész

és Müller M. Antal közös terve az egyik 3000 p-ös első díjat nyerte el a Nemzeti Sportcsarnok pályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1938. LIX. évf.
ápr. 14. sz. 8. old.

Tóth Imre
grafikus

M.D.V.

Kis méretű grafikáit, valamint
„Fekvő fiú" című képét állította
ki a tárlaton.

Aradi Nóra: A salgótarjáni kiállítás.
Művészet, 1965. Október – 40 kep

M.D.K

Tóth Imre
grafikus

„Rajz" (1970)

A borító hátlapján
Művészet, 1965. szeptember

MDK

Tóth Imre

Kivégzés, cer.

Gyárvédés, tus

Munkásőrök, tus

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG 1960.
30 l.

MDK

Tóth Imre

Mihályfi E.: A grafika eredményei és tanulságai a IX. Képzőmüv. Kiállitáson. Népszabadság 1962. máj. 22.

Tóth Imre festő M.D.A.

Munkácsy-dijas

Diósgyőrött született 35 éve, apja ács volt.

A főiskolát 1953-ban végete el.

Derkovits-ösztöndijas

Kristóf Attila: Müvészek vidéken

Miskolci festők

Magyar Nemzet 1964. október 7. 5.l.

Tóth Imre, grafikus

Afrika-sorozata figyelemre méltó.
(Ernst Múzeum: fiatal képzőművének Stúdiójának IV. kollektív kiállítása.)

K. I.: Örömök, gondok egy kiállításon 2.

ESTI HIRLAP

Bp. 1963. máj. 30

Amerigo Tot / Tóth Imre/ szobrász M.Ü.K.

A 30-a s években r észt ve tt a tervezett
Ma dác h-emlékmü pályázaton

Környei Elek:

Amerigo Tot- Tóth Imre
a világhirü szobrászmüvész dolgozni szeretne
s zülőhazájának

Magyar Nemzet 1965. február 24. 5.1.

M.D.K.

Tóth Imre

Lénárd Sándor: "A római Montparnasse" cimmel ir a müvész munkájáról. Olasz állami ösztöndijat nyert 114 pályázó között, a nemzetközi pályázaton albán nemzeti emlékmüve lett az első, ő készitette a sanmichelei hadiemlékszobrot. "Skander bég"/részlet/ c. és"Leányfej" alkotásainak repr.-it bemutatja a lap.

Szinházi Magazin, Bp. 1939. juli 3o. II. évf. 31. sz. 7o-71. lap.

Tóth Imre / Amerigo Tot / szobrász M.~.K.

3o esztendeje él Rómában, olasz állampolgár.

Cs urgón született.

a Raffaello ola sz tengerjáró hajó diszitésén dolgozik harmadik esztendeje.

A római Termini pályaudvar homlokzatának szalagdiszitménye.

Magyar Nemzet 1965. február 24. 5.1. · / ·

Tóth Imre / Amerigo Tot / szobrász M.D.K.

A római Sportpalota diszpáholyának dombormüve.

A római egyetem vegyészeti fakultásának épületében is van alkotása.

Az Acquliani igazságügyi palota részére dombormü vasbetonból.

Rómába n az Olasz Autóklub elnöki szobájába dombor

Magyar Nemzet 1965. február 24. 5.l.

./.

Tóth Imre / Amerigo Tot/ szobrász M.D.K.

Amikor Magy aroszgáról vándorutra kelt a dessaui Bauhausnak lett a tanitványa. Innét került Ausztrián át Itáliába . Az Iparmüvészeti Iskola grafikai osztályán ta nult, 3. éves korában résztvett egy baloldali diákmozgalomban.

Magyar Nemzet 1965. február 24. 5.1.

Tóth Imre grafikus M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

/Fehér-fekete tájsorozat/

Ritly Valéria: A II. miskolci grafikai biennálé

Magyar Nemzet 1963. november 3. 9. l.

TÓTH Imre festő M.[illegible].K.

Résztvett a kiállitáson

Fogatosok /olajtempera/

1944 tragéáját érzékelteti másik képém

Dutka Mária: Képzőművészeti utkeresések a miskolci kiállitáson
Magyar Nemzet 1962. november 18. 9.l.

TÓTH Imre grafikus M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

Dutka Mária: Képzőművészeti utkeresések a miskolci kiállitáson
Magyar Nemzet 1962. november 18. 9.l.

M.D.M.

Tóth Imre
festő

1956-os grafikai sorozata. —
"Afrika" című sajátsorozata. 1
"Afrika" (repró)

Artner Tivadar: Műhelyi képek
Élet és Irodalom, 1962. dec 1 — 6 lap

MDK

Tóth Imre festőm.

a Munkácsy-díj III. fokozatát kapta.

Kiosztották a művészeti díjakat. Népakarat,

1957. ápr. 4.

Tóth , karikaturista MDk

Gúnyrajz.

Repr.

— : Ürpresszó 3. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. szept. 13.

Tóth , karikaturista MDK

Gúnyrajz.

Repr.

–: Újdonság : nyelvlecke hanglemez 2.1

ESTI HIRLAP, bp. 1961. szept. 20.

Tóth , Karikaturista MDk

Gúnyrajz.

Repr.

–: Szíva küldi

6.

ESTI HIRLAP , bp. 1961. szept. 16.

Tóth, karikaturista MDK

Gúnynaja.

Repr.

–: Osztályon felüli étterem

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. okt. 5.

TÓth Imre

MDK

Résztvett a Nyiregyházán / Jósa András muzeum/ rendezett kiállitáson.

"Kollégium-ban"

Berecz András: Mai témák, stilustörekvés. A borsodi képzőművészek kiállitása. Keletmagyarország. 1962 . nov. 14.

Tóth [?.], Karikatwista M Dk

Gúnyrajz.

Repr.

— : Hajnal felé 3.1

ESTI HIRLAP, bp. 1961. aug. 20.

Tóth Imre, [ ] M Dk

Egy művé Kapott helyet a gyűjteményben.

–: Tíz fiatal magyar művész alkotásai a párizsi biennálén 2. l.

ESTI HIRLAP, bp. 1961. aug. 27.

Tóth Imre

MTK

szerepelt a biennálén.

-p-l-: A II. Országos Miskolci Grafikai Biennálé előtt.

Északmagyarország 1963. szept. 18.

17.D.K.

Tóth Imre
grafikus

Műszak után

Élet és Irodalom, 1963 dec 7 – 5 lap

MDK.

Tóth Imre

Interju a müvésszel

Magyar Nemzet 1964.X.7. lap -

Tóth Imre
festő-

M.D.V.

Bűntetéset és 1919 sorozatból
ainú reikancait állitotta ki
a tárlaton. — „Bűntetés" (repro)

Lanicz Sándor: A VIII. miskolci országos kiállitásról
Művészet, 1965. március - 40 kap

M.D.K.

Tóth Imre

festő

A VI. miskolci tárlaton az „Eggediel" cimű képével szerepelt.

Laúcz Sándor: A VIII. miskolci országos kiállítás
Művészet, 1965. március – 40 kep.

Tóth Imre
grafikus

M.D.K

A Tragediát illusztrálta.

Vagyené Libolen Ágnes: Madách evfordulós a képzőművészetben

Művészet, 1965. január - 39 lap

Tóth Imre
grafikus

M.D.K.

A Borsodi Szénbányászati Trösztöt
5.000 Ft-os díjat grafikai művei-
it és festményeivel nyerte el.

— : Művészeti díjak
Művészet, 1965. január - 10 lap.

MDK

Tóth Imre

Szerepelt a II. Miskolci Országos Grafikai Biennálén.

Koczogh Ákos: Grafika - illusztráció - irodalom.
NAPJAINK 1963. nov. 1.

Tóth Imre

MTK

szerepelt a biennálén.

Tájsorozata

Ritly Valéria: A II. miskolci grafikai biennálé.
Magyar Nemzet 1968 nov. 3.

Tóth Imre.

Művei a VIII. Orsz. Képzőművészeti Találkozón, Miskolcon.

említve.

Napjaink, 1964 12. sz. 8. l.

MDK

Tóth Imre

1944,	vintex	80x90
Tetőfedő	"	80x100

Fiatal Képzőművészek Studója IV.Kiallitasa
Ernst Múzeum 1963.Június. Kat. 25.1.

Tóth Imre MDK

szerepelt az "Ember és munka" c. szekszárdi kiállitáson.

"Olvasztók"

Monostori Miklós: Vallomások a munkáról.

Tolna megyei Népujság. 1963 jan. 27.

Tóth Imre
grafikus

M.D.K.

Táj (linó)

Élet és Irodalom, 1963. nov. 2 - 7 lap

Tóth Imre
grafikus

M.D.K

Rajzsorozatával vett részt a Fiatal
Képzőművészek tárlatán.

Bolgár Kálmán: Fiatal Képzőművészek reménye
Művészet, 1963. szeptember – 41 l. sep.

M.D.K.

Tóth Imre
festő

A ~~szolna~~ miskolci művésztelep
lakója

Artur Tivadar: Művésztelep – népséghiberval
Élet és Irodalom, 1962. dec. 29 – 2 lap

Tóth [ ], [Karikaturista] MDK

Rajza.

Repr.

–: Példa a fegyverek békés felhasználására 6.1

ESTI HIRLAP

Bp. 1961. máj. 17.

mdk

Tóth Imre festőművész

is a letelepülőkből tartozott miskolcon.

Seres János. Képzőművészet. Borsodban
Népművelés 1963, 1. sz 17. l

Tóth Imre

MDK

szerepelt a kiállitáson és a

Nehézszerszőmgépgyár

2000 forintos díját kapta.

--:Megnyilt a VII. Miskolci Országos Képző-
művészeti kiállitás.
ÉSZAKMAGYARORSZÁG 1962. nov. 13.

Tóth Imre, [festő] M. Dk.

Afrika-sorozatával és háborús képével az agitatív művészetet mutatja be a Miskolci Bm. Képzőműv. Kiállításon.

Olykor Derkovitsra emlékeztet egyszerűségével.

R.R.: Miskolci művészet 8-1.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. okt. 15.

Tóth Imre M.D.K.

Művei a kiállitáson

Kitly Valéria: A VIII. miskolci országos képző-
művészeti kiállitás

Magyar Nemzet 1964. december 12. 4.l.

Tóth Imre M.D.K.

Müvei a kiállitáson

Mohácsi Regős Ferenc: Fiatal magyar képzőművészek kiállitása az Ernst Muzeumban

Vasas, 1965. január

Tóth Imre M.D.K.

Kitüntetve a Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás alkalmából

Borsodi Szénbányászati Tröszt 5 000 Ft-os dija grafikai müveiért

Müvészeti dijak

Müvészet 1965. január

Tóth Imre M.D.K.

A VIII. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiál
alkalmával a borsodi nagyüzemek díjával kitü
tetve

Szocialista Művészetért 1965. jan ár

Tóth Imre.

festő művész. 5000 Ft.-os díjat nyert a VIII. miskolci ~~országos~~ kiállításon.

emlitve.

Népszava, 1964 dec. 4. 8-l.

Tóth Imre

Táj.

Rézkarc. reprodukció.

Napjaink, 1965 2. szám, 8. lap.

Tóth Imre, grafikus

1917 című sorozata kerületünkben
(Ernst Múzeum.)

Rózsa Gyula: Stúdió 64 9.

NÉPSZABADSÁG, 1964. dec. 24.

Tóth Imre, festő MDK

Tehetséges, de egyfajta gépies geometrizálás rabja

Rózsa Gyula: Országos Képzőművészeti Kiállítás Miskolcon 9.

NÉPSZABADSÁG

Dn. 1964. dec. 31.

Tóth Imre M.D.K.

Kiállitott grafikáiért és festményeiéiért a Borsodi Szénbányászati Tröszt 5 000 Ft-os dijá kapta

Megyei a Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás

Magyar Nemzet 1964. decebar 4. 4.l.

MDK.

Tóth Imre

Sátoraljaujhelyi pannójáról

Északmagyarország 1965 juli.3o.lap -

Tóth Imre

Nagyméretű pannót készít a sátoraljaújhelyi tanácskaía nagytermébe.

Észak – Magyarország 1965. jul. 14.

Tóth Imre

Pannót készít a sátoraljaújhelyi városi tanács nagytermébe.

Észak-Magyarország 1965. aug. 19.

MDK.

Tóth Imre

Kiállitási kritika

Somogymegyei Néplap 1965 dec.25.

Tóth Imre, festő

Tóth Imrét Diósgyőr nevelte föl. Festményeit, grafikáit fegyelmezett erő jellemzi. A harminchat éves művész Miskolcon él, a művéntelepen.

Kulcsáros c. műve: Repr.

Gerencsér Miklós: Kilátás a műteremből

8

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1966. jan. 13.

A POZSONYI-ÚTI REFORMÁTUS TEMPLOM

Egyszerű volt az a programm, amellyel a korszerű építészet képviselői évtizedekkel ezelőtt a világ színe elé léptek. Elsősorban hangoztatták az új építészeti anyagoknak és szerkezeteknek okszerű és őszinte alkalmazását. Azután arra törekedtek, hogy az új anyagokkal és szerkezeti eljárásokkal a kínálkozó építészeti feladatokat és célokat a lehető legtökéletesebben elégítsék ki. Végül minden iparkodásuk odairányult, hogy az új építészeti szerkezetek alkalmazásával és az új feladatok célszerű megoldásával művészi eredményeket érjenek el. Egyszerű, őszinte, világos beszéd és törekvés volt ez. És mégis! Ezért az őszinte, fejlődésthozó programmért évtizedeken át kellett vitázniok egyházi és világi hatóságokkal, társadalmi közületekkel és magánfelekkel egyaránt. A korszerű építészet hőskora volt ez.

Azonban bármily nagy erőfeszítésbe, fáradságba és sokszor áldozatokba került is ez a harc: megérte. Túlzás nélkül megállapíthatjuk azt, hogy ma már a modern építészet kiteljesedésének korát éljük. Ez a meggyőződés érlelődik meg bennünk akkor, ha a Székesfőváros utcáin és terein járunk és egyre-másra látjuk emelkedni az állam, a főváros, az egyház szolgálatában álló, korszerű, modern középületek és magánérdekeket szolgáló bérházak, paloták egész sorát. Ez az érzés hatványozottan jelentkezik bennünk akkor, ha Budapest Szent István-városának a Vígszínház mögötti városnegyedét járjuk. Itt emelkedik a magas magyar mennybolt felé a Pozsonyi-úti református egyházközség nagyszabású modern temploma is, merészen égbetörő kampaniléjával és az ezeknek árnyékában szelíden meghúzódó székházával.

Hosszú volt az az út, amelyet a modern törekvéseknek az egyházi építészet terén is meg kellett tenniök. Az egyházi tényezők és hatóságok hosszú időn keresztül a katolikus templomot csak neoromán, neogót vagy neobarok, a protestáns templomot csak felvidéki pártázatos reneszánsz vagy klasszicista stílusban tudták elképzelni. Ezek az elképzelések még ma is igen kísértenek. Pedig a modern magyar egyházi építészet úttörője, Árkay Aladár a Budapest, Vilma-királyné-úti református templommal (épült 1913-ban), majd a városmajori régi katolikus templommal (épült 1923) elég korán megmutatta a jövő fejlődés útját. Mindenesetre a jobb idők jele az, hogy legutóbb, alig egy-két éven belül a protestáns templomépítészet vonalán a Budapest Szabadság-téri mellett a Pozsonyi-úti református templom is korszerű formában, a modern építészet szellemében megépülhetett.

A Pozsonyi-úti református templom a Székesfőváros által adományozott nagyértékű telken, közvetlenül a Dunaparton, a Margitszigettel szemben, igen szép helyen épült.

A templom és székház építését pályázat előzte meg. A pályázatot az illetékes egyházi hatóság 1936-ban írta ki. A pályázatra részben modern, részben eklektikus szellemű tervek érkeztek be. A bírálóbizottság — dícséretére legyen mondva — a korszerű terveket fogadta el. Így nyerte az I. díjat Tóth Imre, a II. díjat Halászy Jenő, a III. díjat Várady-Szabó Lajos. A kivitelre a megbízást az I. és a II. díjas tervek szerzői kapták, akik a végleges terveket elkészítve, a munkálatokat 1936 őszén meg is indították. Az épülettömb alaprajzi elrendezése, a templom és a lelkészi épület nagyjából az I. tervhez igazodott, míg a kampanile teljesen a II. terv szerint valósult meg.

A telek téglalap alakú. Ennek nyugati oldala adja a dunaparti homlokzatot. Itt következnek sorban: a templom homlokzati előcsarnoka, az egyenes gerendázatú árkádsor és a kampanile. Az északi és keleti oldalt az L-alakú lelkészi épület, a déli oldalt a templomtest zárja le. Az épülettömbök ilyetén csoportosítása zártudvart alkot, melyet a Dunára nyíló árkádsor végtelenül kedvessé és hangulatossá varázsol.

A templom építési programmjának vezérelve volt a templom belső térképzését összekapcsolni a gyülekezeti terem kiképzésével. Oly lényegbevágó célkitűzés ez, aminőt megelőzőleg a Székesfővárosban a Szabadságtéri református vagy még távolabbra visszamenőleg, a katolikus Regnum Marianum templománál is megvalósítva látunk. Az ilynemű feladatok megoldását a vasbeton szerkezetek különösképen lehetővé teszik. Ebből a célkitűzésből azonban az következik, hogy a templom szintje jóval a járda síkja fölé emelkedik (itt 3·35 m). Ezt a nagy magasságkülönbözetet a tervező építészek kétoldalt indított lépcsőkarokkal győzik le, melyek a homlokzat oszlopsora mögött is folytatódnak. Ez persze nem a legkedvezőbb megoldás. Maga az oszlopos előcsarnok is szűkös kiképzésű. Mindez azonban a helyi adottságból következik: a rendelkezésre bocsátott telek igen keskeny, csekély szélességű. A Székesfőváros utóbb közel nyolcméteres terület-

Képművészet
1942. 4. 27.

sávot csatolt a telekhez. Ha ez a telekbővítés az építkezést megelőző időben történik: úgy a tervezők sokkal jobb megoldást tudtak volna adni. Megjegyzendő, hogy az újabb térnyereség megadja a lehetőséget arra, hogy a lépcsőzet ne oldalt legyen, hanem a homlokzatra kerüljön. Ennek az utólagos változtatásnak keresztülvitele igen előnyösen változtatna a helyzeten.

Az előcsarnokból kettős szélfogós három bejárat vezet a templom belsejébe, amely alaprajzilag majdnem négyzetes. A templomhajó gádorfalai kétoldalt oszlopokon nyugszanak. Ezáltal alacsony, mellékhajószerű körüljáró keletkezett, ami nagyon meghitté teszi a belső tér hangulatát. A bejárat felett van a kétrészes hatalmas karzat: a belső az orgona és az énekesek, a külső a hívek számára. A templomkarzat szépségét az idővel felállítandó orgona nemes vonalai fogják nagy mértékben emelni. A bejárattal szemben áll a protestáns istentisztelet központja, az evangélium hirdetésére szolgáló nagyszabású szószék, ahová kétkarú lépcsőzet vezet fel. Előtte két pad és az Úrasztala.

Érdekes a szószék mögötti fal kiképzése, mely a szószék szélességében hátralép. A hátralépő falmezőt azután keskeny pillérszalagok bontják fel, amelyek valósággal orgonasípok benyomását keltik. A pillérszalagok között keletkező árkádok kétharmad magasságig ismét hátralépnek. Így vízszintes világító rések támadnak, melyek sárga üveggel fedettek, miáltal a pillérközök ragyogó sárga reflexet nyernek. Esti világításnál viszont alulról világító fényszórók teszik ragyogóvá a pillérközös hátteret. Valóban a raffinéria határán mozgó remek világítási hatások ezek.

A belső teret a tervező építészek rácsostartó szerkezetű fedéllel zárták le. Ez a szerkezet egyúttal a mennyezetet is tartja. A mennyezet kazettált. A kazettákat sötétkékre festett, drótvázas gipszbordák alkotják. A kazettamezőket világoskékre festett parafalemezekkel burkolták. A mezők belső tagolását, élénkítését ezüstszínű lécrácsozás segíti elő. A kazettákban helyezték el kereszt alakban a templom esti megvilágítására szolgáló villanylámpákat. A mennyezet világoskék színe meglepő, kellemes hatást kelt és a belső tér magassági érzetét erőteljesen fokozza.

A templom belső berendezését a szószék, az Úr asztala és a padok alkotják, melyek egyszerű, fínom formáikkal és nemes arányaikkal hatnak. Kivitelük mesteri tökéletességű. Ugyanez a kifogástalan becsületesség jellemzi az összes asztalos- és vasmunkákat.

A világosság a templom belsejébe a gádorfal hatalmas hosszúkás és a körüljárófal köralakú ablakain korlátlanul árad be és áthat minden zugot. Ez a minden homályt legyőző világosság- és fényáradatban a fal vakító fehérsége, a mennyezet derűs világoskékje, a bútorzat meleg barnája, az oszlopok szürkésfeketéje és a padlóburkolat színes tarkasága élénk, üde színharmoniába csendül össze. Ennél a kellemes belső összhatásnál is fontosabb azonban a templom kitűnő akusztikája. A nagy ablakfelületek hátrányosak az akusztika szempontjából. Maga a vasbetonszerkezet se szolgál az akusztika javára. Mindezeket a hátrányokat a tervező művészek megfelelő anyagok, mint a parafa-, kofag- és insulit-lemezek megfelelő alkalmazásával bravúrosan győzték le. Megmutatták, hogy az akusztika nem megoldhatatlan feladat.

A főbejárati szélfogó mellett kétoldalt emelkedik a két lépcsőház. A telek csekély szélessége az oka annak is, hogy e lépcsőházak a templomtesten kívül kerültek. A déli lépcsőház bejárata az utcáról, az északié az árkádsorról nyílik. Feladatuk levezetni az alagsorba a gyülekezeti teremhez és összeköttetést adni a földszinten a hajótérrel és emeleten a karzattal. A gyülekezeti termet előcsarnok előzi meg ruhatárral és egyéb mellékhelyiségekkel. A gyülekezeti terem maga oszloprendes tágas belsőség. Az oszloprendet itt az építőművészek az épülettest tengelye felé beljebb húzták, miáltal rendkívül előnyös statikai megoldás keletkezett. Az alagsor fedése concentro téglatestes vasbeton födém. Itt is, mint mindenütt az épülettömbön, az épületszerkezetek kidolgozásánál nagy gondossággal jártak el. Ezt igazolja a templom és gyülekezeti terem szellőztetésének ügyes megoldása is.

A templom belső stílus tekintetében egységes képet mutat. Nem mondható ugyanez a templom külsejéről. Az egész épülettömb modern formanyelvet beszél, ugyanakkor az előcsarnok klasszicista ízű. A homlokzaton két pillér hat jón-fejezetű oszlopot fog közre, felettük egyszerű gerendázat, párkányzat és háromszögű oromzat. Az előcsarnok ilyen kiképzése hagyománytiszteletből az egyházközség kívánságára történt. Szerencsére ez a stílus-különbség nem feltűnő, mert a modern építészet puritán egyszerűségben nemcsak vetekszik a klasszicizmussal, de azt meg is haladja. A templomtesttel összeépített L-alakú székházban nyertek elhelyezést az egyházi hivatalok, egyesületi helységek és lakások. Az épület úgy alaprajzi elrendezésben, mint felépítésben, úgy belsőségeiben, mint külső megjelenésében teljesen korszerű alkotás. A 46 méter magas, modern szabású, különálló harangtorony, kampanile protestáns templomainknál örvendetes ujdonság.

Az építtetők akarata és áldozatkészsége, a tervezők tehetsége és iparkodása, a Pozsonyi-úti református templomban nagyvonalú művészi alkotást hozott létre. Szép fővárosunk dunaparti látképe új korszerű szépséggel gyarapodott. Monumentális ereje és szépsége még jobban fog érvényesülni, ha majd méltó környezetet kap.

MOLNÁR ERNŐ

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Tóth Imre
ÉLET ÉS IRODALOM
1963 DEC 7.
1021

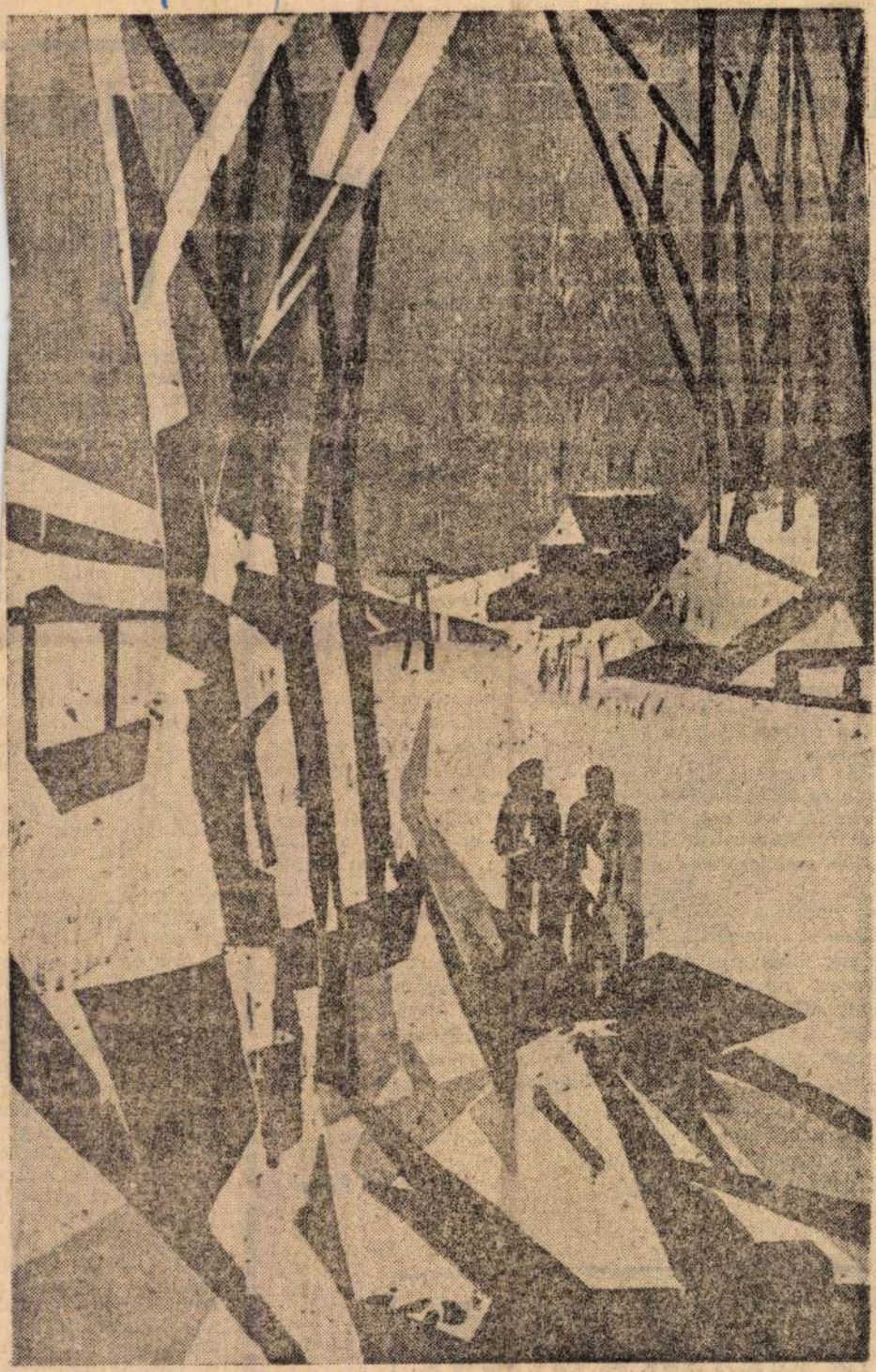

Tóth Imre: Műszak után

A SZÉLÉ

kül az álmok összetörésével végződik. Mándy a semmiemberek tragédiaírója.

Írói magatartása ítélkezés-nélküli ábrázolásmód, s ami ezzel együttjár: a szenvtelenség. Érzelmesség rezeg a szenvtelen technika alatt, s ez a látszólagos tárgyilagosság növeli alakjainak tragikumát, torkot szorító bánatosságát. Mándy érzelmes író, aki megrendültségét bújtatja szárazaknak tűnő előadásmódja mögé. Irónikus elbeszélőmódja mindenesetre kísérleti távolságban tartja a vizsgált alakokat. Mándy nem akar dönteni jó és rossz között. Jót és rosszat képtelen különválasztani, alakjai egyszerre jók szándékukban és gonoszak tetteik következményeiben. A részvétlenség, a kapcsolattalanság teszi, hogy Mándy figurái akkor is megsebzik egymást, amikor csak vígasztalni akarnak. Fájóan sután és elhibázottra sikerül minden ezeknek az embereknek. Az elszigeteltség, a más emberbe való belehelyezkedés, a megértés képességének hiánya és az állhatatlanság miatt szenvednek Mándy világának lakói egymástól. S nem csupán a múltbéli díszletek között — *A pálya szélén* 1927-ben játszódik —, hanem a jelenkori helyszíneken mozgó szereplők is. Történelmileg időtlen állóvizet, érzelmi egyhangúságot, rozsdás és befogadásra képtelen agyak-szívek játékát: hiábavaló közeledést és eltávolodást rajzol makacs ismétlődéseivel az író ciklussá összeálló műveiben.

Mándy világa szűk világ. A Tisza Kálmán téri csehók, dominóval kirakott padok, salétromos falú Vay Ádám utcai házak, pincébe bújtatott ószeres üzletek, bűzös bejzlerájok, macska szagú józsefvárosi hátsóudvarok, tökmaghéjszőnyeggel borított Pátria mozik és Teleki téri zsibárusok világa ez. Nyomorúsággal és magánnyossággal, félresiklottsággal és lemondással teli emberei vonszolva cipelik keresztjeiket a józsefvárosi kálváriákon. Úgy tűnik, hogy az egész élet tömény nyomorúság, holott csak Mándy alakítja azzá. A valóság egy töredéke a teljes világkép rangjára emeltetik.

Mándy azonos alaphelyzeteket ír újra és újra, szinte monomániásan, beleszeretve és beleragadva ebbe a szorongásos állapotba, hajszoltságérzésbe, nyomorultnak és megszomorítottnak érzett világba. Tehetsége alapján széles írói lehetőség áll előtte, de ő egyelőre számúzi magát a pálya szélére.

Molnár Gál Péter

irodalm

Csuka Zoltán: A ju
(Gondolat)

Gyakori j
látja a
vetlen
lyosak,
szemor
hogy n
méternyi távolságra
Bonyolultabb azo
szem, hanem az ért
lik távollátóvá. S ha
orvoslása mégsem a
gyászra tartozik, har
egész kultúrpolitikár
hoz hasonló tünet, l
vagy kevésbé áttekin
távolabbi népek iroda
ják, hogy miféle iroc
ságban? Még az irod
szetes, hogy keletre-n
ják sorolni a kiemelk
tékenyebb írókat és l
sem tudnak elmondar
horvát irodalomból. I
beavatott sem szokot
kes és művelt olvasó-
tők, akik a „nagy iroda
jairól a bennfentes tá
merőben tájékozatlan
kultúrájáról van szó.
Még ma sem tar
ismerni a szomszé
nek miféle történelm
rendszer öröksége ez
nyozott tehertétel kul
túrájában is. Hiszen
séget találhatunk haté
azonban nincs politika
szomszédainknál az iro
kalom kínálkozik meg
kezdve már nem iroc
rövidlátó, aki nem igy
ságban. S hiába ismé
Oltnak egy a hangja"
miféle hangok zendült
kon kívüli szakaszain,
Az utóbbi évtizedb
jelent meg magyar fo
század alatt. És végre
dalomtörténeti összefo
rágzó irodalmakról. P
László szlovák irodalo
nos összefoglalás — u
tán könyve is. Ez is an
zé tartozik, amelyek r
volba, hanem közelbe i
Mielőtt belek
oldal terjed

Hat fiatal festő kiállítása

Gerzson Pál: „Női képmás"

Gerzson Pál: „Család"

Hat festő rendezett közös tárlatot decemberben az Ernst Múzeumban. Hat fiatal festő, jórészt 30 év körüliek, már néhány kiállításon szerepeltek, bemutatkoztak, s nevüket-hírüket kezdi ismerni a képzőművészetet kedvelő közönség. Ez a kiállítás mégis jelentős esemény számukra, s talán a magyar képzőművészet számára is.

Aczél Ilona, Csík István, Gerzson Pál, Hock Ferenc, Kántor Lajos és Óvári László művei sorakoznak egymás mellett a falakon, egyéni kiállítás helyett a közös tárlat lehetőségét és állásfoglalását vállalva. A kiállítás katalógusának előszavában megindokolják, miért választották ezt a megoldást: „úgy gondoljuk, hogy közös az etikai magatartásunk". Ez a magatartás a változó formanyelven túl megnyilvánuló szemlélet hasonlósága, rokonszenves embersége, amely biztató képet ad fiatal festőink törekvéseiről, művészi küzdelmeiről. Egyéniségük különbözik egymástól, más és más adottságuk, formanyelvük, kvalitásuk. A műveikben megjelenő friss erő, bontakozó eredmények mégis a festészet megújulásának reményével, talán egy-egy új, jelentős magyar festőtehetség feltűnésének örömhírével biztatnak. E tárlat megnyitásán ez a friss, tavaszias lendület ragadta magával az idősebb festőnemzedék kitűnő alakját, Hincz Gyulát, hogy felidézze azoknak a festőknek, Ripp-Rónainak, Derkovitsnak, Egry Józsefnek az emlékét, akik ugyanezeken a falakon kiállított képeikkel indultak a magyar festészetet újjáteremtő útjukra.

Ezek közül a fiatal festők közül legjobban *Gerzson Pál* emelkedik ki. Műveiben az *új kultúra* mibenlétét megértő, teremtő és építőerővel rendelkező, önmagával és a világgal küzdő, tiszta és igaz művész egyénisége bontakozik ki. Vállalnia kell a küzdelmet, kudarcot, meg nem értést, mert új képi kultúrát felépítő formálásmódja sokaktól idegen, lényegretörő formanyelve, nagyvonalú egyszerűsége, képeit zárt, kemény formába öntő kompozíciós készsége, képépítése szokatlan és eredeti. Művészet azonban soha nem született és nem is születik az átlagosból, az erőtlenből, a köznapiból. A látvány üres utánzása nem vezethet képi törvényekhez, és az utánzó reprodukció nem a valóság megértése. Azoknak a mélyen festői törvényeknek a feltárása a festő hivatása, igazi feladata, amelyek a csak ember által létrehozott kétdimenziójú valóságelemek szín- és foltfelépítésének emberi, társadalmi hatását kutatják és törvényeit elemzik.

Ez a munka azonban szükségszerűen a formanyelv megújításához, új, egyéni és társadalmi formanyelv kialakításához vezet, amely a kép belső törvényeire épít, és a kép hatását igaz és egyetemes eszközökre alapozza.

Az egész kiállítás jelképévé vált az a pompás, női fejezet ábrázoló fa intarzia, amelyet a kiállítás előterében helyeztek el. Ennek a nagyvonalúsága, egyszerűsége, kevés elemmel, csak a természetes faanyaggal, a fa színével és textúrájával megalkotott formavilága ennek az útnak a művészet más területeire is utat mutató érvényességét bizonyítja. A néhány vonallal kimetszett kompozíció a kevesebb-több eszméjének, az egyéni és szimbolikus egységének, az elemeken átizzó tartalom egységének formába öntése.

Gerzson saját világot, önálló festészetet teremt műveiben. Olajképei közül kiemelkednek „*Önarckép*"-e, „*Kétfigurás kompozíció*"-i „*Emlékmű*" vázlatai, „*Nyári táj*" c. képe, „*Gyermekportré*"-ja és az erőt, súlytalanságot, az építő ember világfeletti győzelmét sugárzó „*Építők*"-je. Milyen elszomorító jelenség az a bántó értetlenség, amelyet éppen ezzel a képpel kapcsolatosan jegyeztek be — vak szemmel és értelemmel — a vendégkönyvbe:

„Ez a festő még sosem fogott malterosládát, azért festi ilyen könnyűnek". A zenében már tudjuk, érezzük, hogy a mű élvezőjének a művész szintjére kell emelkednie. A festészetben sem lehet ez másképp.

Önarcképeiből lenyűgöző erő árad. „*Család*" c. képe az építettségen, a legkevesebb elemre való törekvésen át a nyugalom, biztonság, támasz gondolatát, a család legmélyebb értékét jelentő eszméket fogalmazza képpé. Római falkép alapján szerkesztett „*Kompozíció*"-ja Moore háromfigurás kompozícióinak méltó idézője. Érdekes és különösen vázlataiban megkapó műve két óvodai falképe (Fodor László Pécs-Mecsekalji óvodájában), a „*Sárkányeregetők*" és a „*Kötélhúzók*". A két vázlat színes, dinamikus, életörömmel telt levegőjét azonban nem sikerült a kész műre átmenteni, a végleges mű már kissé megfagyott, elszürkült, közelebb jutott az „elfogadható"-nak tartott művekhez, az átlagoshoz. Ez a két kép mégis járható utat jelöl, különösen vázlataiban, amelyen nyugodtan és magabiztosan kell a művésznek továbbmennie, hogy betöltse hivatását, becsülettel szolgálja elhivatottságát.

A kiállító művészek közül Gerzson mellett leginkább *Hock Ferenc* képei jelentettek élményt számomra. Hock akvarelljei frissek, kellemesek, jóízű vázlatok. „*Téli hegy*"-et ábrázoló képe nagyvonalú, sodró lendületével, furcsa, dinamikus egyensúlyával tűnik ki. Téli „*Kert*"-je a kiállítás egyik jelentős alkotása. Kékes lila színei, összefutó vonalai, a fák laza kontúrja sokáig megmaradnak az érdekes élményt nyerő szemlélőben. Egyénisége azonban még nem eléggé kiforrott, szemlélete nem egységes. Sokféle hatás ötvöződik műveiben Lautrec-től, vagy Braque-tól a futurizmuson át Szőnyiig. Mégis kétségtelenül tehetséges, művei érdekesek, festőiek. Megragadó képe „*Anyám*" című festménye. A fájdalomtól és egy élet terhétől megtört nőalak finom szerénységével (arcát eltakarja) az anyaság, a nőiesség szimbólumává emelkedik.

Csík István műveiben még fokozottabban jelentkezik a szemlélet bizonytalansága. Sokféle hatást tükröző képei arra vallanak, hogy sok értéket ígérő egyénisége még nem állapodott meg. „*Csákányozók*" című képének vázlata, néhány más képe és grafikái: „*Temetés I—II*", vagy „*Akt*" c. vázlata érdekesek. Ez a grafika előzményekért a szecesszióig nyúlik vissza, ezen a területen mégis újat hoz.

Óvári László már régebben ismert a nagyközönség előtt. Kiállítása most is sikert arat. Szuggesztivitása, szerkesztő készsége kétségtelenül tehetségét bizonyítja. Épp tehetsége védelmében kell bizonytalanságára, szemléletének buktatóira figyelmeztetni. „*Aratás*" című képén, sgrafittó vázlatán az alakok idealizált, patetikus „hérosz"-ok. Furcsa, hamis szemlélet ez, amely nem vezet tényleges képi erőhöz. Az atomháború rémével harcoló „*Küzdelem*" és ennek vázlatai valamiféle vámpecsétes szürrealizmus nyomait viselik magukon. A képeken erősen érvényesülő rajzoltság, a rajzos, sraffozó technikák alkalmazása modorosságra hajló szemléletet tükröznek.

Kántor Lajos művei további példáit mutatják ennek a sajátos idealizálásnak. „*Üllő és kalapács*" című képe végletekig fokozza ezt a szemléletet, amely kétségtelenül a valóság szeretetéből, humánus megragadásából fakad, mégsem érzem szerencsés útnak. Visszatartott színvilága, kompozíciói egyébként megállapodott egyéniséget és szemléletet tükröznek.

Aczél Ilonának elsősorban illusztrációi érdekesek. Ez felel meg legjobban egyéniségének. Olajképei gyakran felnagyított illusztrációk. Ezek közül a legjobb „*Éva*" című könnyed, vázlatos, plakátszerű, de finom, meleg és közvetlen portréja. Néhány képén azonban megjelenik az említett hamis, patetikus szemlélet is.

Meg kell említenünk egy sajnálatos jelenséget is a kiállítással kapcsolatban. Ha valaki átnézi a kiállítás vendégkönyvét, el kell, hogy gondolkozzon közönségünk érettségéről. A vendégkönyv a kiállítók és látogatók kapcsolatának egyik formája, gondolatok, benyomások közlője, őrzője. Megdöbbentő jelenség az, hogy egy kiállítás vendégkönyve a megértés és kapcsolat, a tiszta bírálat, vagy még becsületes támadás mellett az otrombaság és ostoba értetlenség milyen sorozatának lehet tanúja. Ezen a kiállításon is így van. E vendégkönyv önmagában alkalmas lenne művészetszemléleti és szociológiai tanulmányok alapjául, és sajnos, művészeti közéletünk mai keresztmetszetéről igen kellemetlen, lehangoló képet ad. Ez azonban már más kérdésekhez, az esztétikai nevelés és a társadalmi tudat fejlődésének alapvető kérdéseihez vezet.

A kiállítás katalógusának előszavában a hat festő így vall: „Az a törekvésünk, hogy a valóságot mély összefüggéseiben, a kor új tartalmának megfelelő új formanyelv eszközeivel fejezzük ki." Ez a szándék tiszta és becsületes. A falakon függő művek értékeik és hibáik ellentmondásosságában is ezt bizonyítják. V. F.

Amerigo Tot, a „tiltakozó”

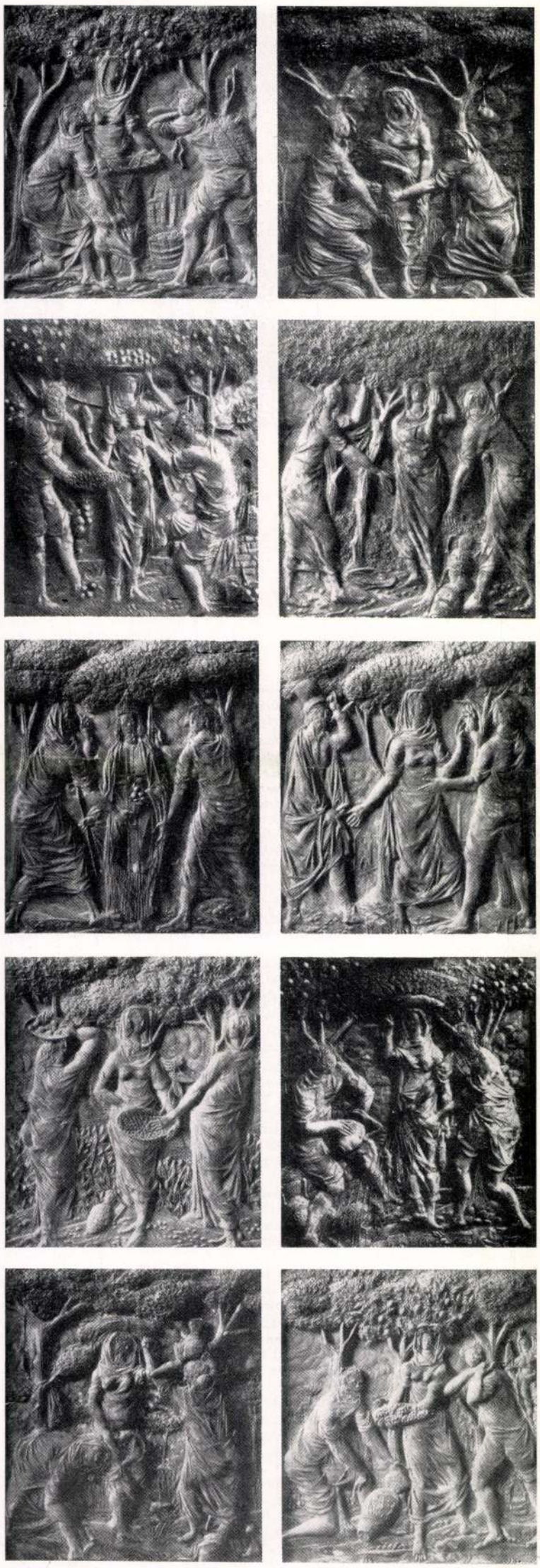

Róma 1963. június

Ott folytatom, ahol Major Máté folyóiratunk 1962/5. számában „Amerigo Tot = Tóth Imre” című cikkében abbahagyta. A Piazza del Popolón, a Pasticceria Rosati teraszán, ahová randevúnkat még a délelőtti telefonon megbeszéltük. Pontos vagyok, de Amerigo Tot már a terasz előtt áll. Könnyen felismerhetni Major leírásából (addig én sem ismertem), a változás csak annyi, hogy a kordbársony kabát új, a fekete pulóver hanyagul elegáns. A kérges paraszti-szobrászi kézszorítás melegséget, a két szív közti áramkör lezárását, a kócos fiúfrizura az örökmozgó fiatalságot árasztja. Az elmaradhatatlan délutáni rövid római zivatartól még fényes a tér, a terasz asztalai, székei vizesek, tanácsosabb az ismerkedés perceit a szemben levő Cafe Canova intim belső helyiségeiben eltölteni.

Az első impresszió, hogy ez az ízig-vérig olasszá lett alkotó és kulturális értelmében vett világpolgár kereken két és fél évtized után (akkor „szakadt” idegenbe) ma is és mégis legalább annyira magyar — mint olasz. A csurgói szegényparaszti habitus a maga robosztusságában lenyűgöző. Gondolataimat nem is leplezve megtudom, hogy a nemrég ottjárt Borsos Miklósunk intellektuális parasztnak nevezte Amerigo Tot-ot, aki ezt büszkén vállalja és jóleső mosollyal meséli — nyugtázza.

*

Ezután hosszú, órákba nyúló beszélgetés következik a Via Marguttai műteremlakásban alkotó módszerekről, kész, készülő és tervezett alkotásokról. Minden témára modellek, vázlatok, reprodukciók, újságcikk-kivágások tömege kerül az asztalra, a figuratívon keresztül a nonfiguratívig. Elsőnek az ajándékba kapott „Il Tavoliere” (szabad fordításban „A Búzamezők”), Itália gabonatermő vidékei dolgozó parasztjai életéből vett fémdomborítású jelenetekkel, Giancarlo Vigorelli összeállításában és előszavával (1956 Róma). Aztán sorba: a Risorgimento centennáriuma alkalmából 1959-ben készült éremtervei, az olaszországi autóklub részére készült faldísze, a Termini pályaudvar 128 méter hosszú frízének fotói, a Palazzo delle Foreste előcsarnokában körbe lábakon feszülő nagyméretű bronz metópája az erdőgazdaság termelési ágai munkamozzanataiból vett mezőkkel (ez utóbbi kettőt Major Máté idézett cikke illusztrálására már közölte). Ennek, mint az „Il Tavoliere”-nek, négyzetes mezői Ghiberti „Porta del Paradiso” hangulatát idézik. Művészetében a figuratív és nonfiguratív oly meggyőző erővel egymástól elválva is művészi ouvre-je egységében jelentkezik.

Ez a formaalkotó kettősség — kettős képesség, a figuratívban való hit és a nonfiguratívban való meggyőződés, jut kifejezésre saját szavaiban, amikor alkotások és alkotói képesség körüli vitánk során a következőket mondja: „jobban hiszek annak, akinek ismerem a figuratív munkásságát, de azt is hiszem, hogy a mai esztétikai kifejezésmódnak nonfiguratívnak kell lennie.”

Modellben látom az olasz kormány megbízásából készülő (tervpályázati díjnyertes mű) cosenzai emlékmű tervét, a köztársaságpárti Bandieri fivérek emlékére, akik a királypárti terroristák áldozatai lettek. Az elszakadt láncot szimbolizáló reliefes kőtömb két út találkozásánál egy dombtetőn, messziről a tájba illeszkedve láthatóan hirdeti az új Itáliáért elesettek áldozatát.

*

1963 januárjában „Actualité de la Sculpture” címmel két hónapig nyitva tartott kiállítás nyílt Párizsban. A kiállításon, amelyen korzikai, japán, francia, lengyel, spanyol, jugoszláv, amerikai, görög, holland stb. szobrászok vettek részt, Olaszországot Amerigo Tot képviselte. Jose Augusto Franca tekintélyes párizsi kritikus az „Art aujourd'hui” c. francia lap 1963/6. számában így írt: „A római Amerigo Tot talán a mi párisi szemünk legnagyobb felfedezése a kiállításon. Zárt formái azt a hatást keltik, mint a mágikus tárgyak, mintha »jelek« volnának, amik titokzatos cizellálásukkal nyomják rá bélyegüket az óriási totemszerű bronzra, amely a maga nagyszerű nyerseségében belenyúl az égbe és arra kényszerít bennünket, hogy visszaemlékezzünk rá”.

A „Telesera” című olasz lap ilyen szalagcím alatt foglalkozott a kiállítással: „Olaszországot a „tiltakozó” Amerigo Tot képviseli a párizsi nemzetközi szobrászati kiállításon.”A „tiltakozó” címet Tot témaválasztásaival vívta ki. Ezek az újabb gigantikus méretű — zömmel bronzból készült — absztrakt szobrai tiltakozások a „Királyság”, a „Fajvédelem”, a „Nácizmus”, a „Zsarnokság”, a „Trón” ellen, az emberi szabadságjogok védelmét hirdetik, azok csorbítása ellen mozgósítanak, mások a humánumot, az egyént védik, századunk egyre nyomasztóbb mechanizálódására figyelmeztetnek. Ilyenek: „A Gőz-

Részletek az „Il Tavoliere” sorozatból

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Tóth Imre

ÉLET ÉS IRODALOM

1963 NOV – 2

1021

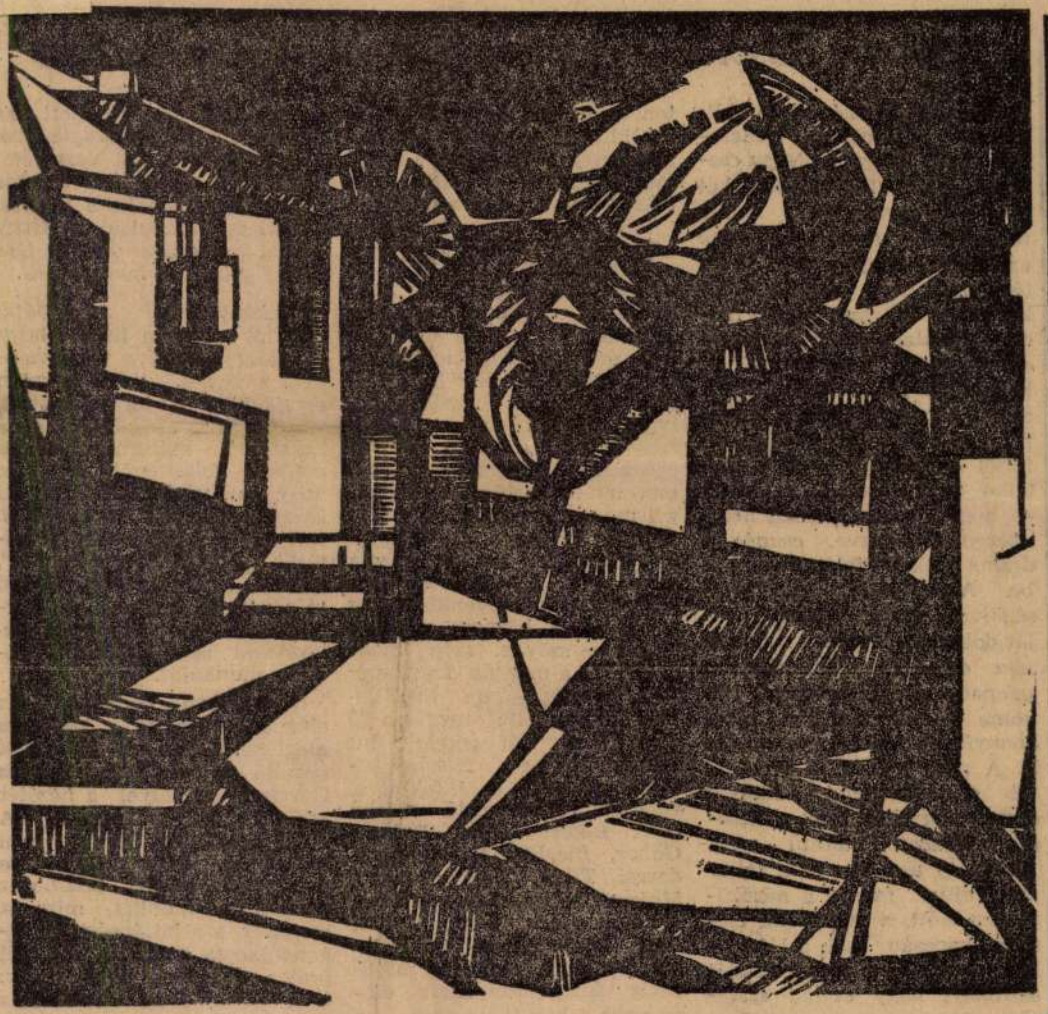

Tóth Imre: Táj (lino)

Németh László „Nagy család"-ja Veszprémben

Németh László maga vallja: drámairói kudarcnak érzi, hogy a *Nagy családot* csak két részben, két estére tervezetten tudta megoldani. Annak ellenére azonban, hogy a mű nem fért bele egy színházi este keretébe, és szokatlan módon széttagolódott, mégis egységesnek, összetartozónak kell felfogni. Éppen ezért nagy bátorság volt a veszprémi Petőfi Színház vezetőitől — s némiképpen a vállalkozással egyetértő szerzőtől —, hogy a második részt nemlétezőnek tekintve, csupán a dráma első felét mutatták be. A színháziak ezzel kétségkívül megkönnyítették saját dolgukat, hiszen a második rész előadása előreláthatóan színpad elleni erőszak lett volna — ám egyúttal megkönnyítették a kritika dolgát is. A nagy család, a vérségitől elütő szellemi közösség eszméje ugyanis csak a második részben valósul meg. Minthogy azonban ez a folyamat rejtve marad a nézőközönség előtt, a veszprémi előadás kapcsán csak a látottakat vagyis — a némethlászlói eszményi nagy család *születése* helyett — egy mindennapos kis család *felbomlását* lehetne elemezni. Belátható: ez olyan furcsa fonáksága ton heves dramaturgiai vitákat idézhet —, azért feltétlenül értékes és nemes anyagú mű, amelynek színpadra vitele komoly erőpróbát jelent.

Fővárosi előadásokon is összerándul néha az ember, amikor azt látja, hogy egynémely buzgó színész „túljátssza" a szerepet, az írói szándék tolmácsolása helyett egyéni tetteket hajt végre, magyarán: ripacskodik, hogy valami tapsot kicsikarjon saját számára és az egész mű kárára. Gyakrabban találkozhatunk ilyesmivel még manapság is, vidéki színházi esteken. A veszprémi előadáson ennek nyoma sem volt. A tökéletes szereptudástól a helyenként elég nehéz — a köznapi nyelvtől eltérő — szöveg szép mondásán át a mozgás fegyelméig a szereplőgárda mindenben alárendelte magát a fő célnak: az írói gondolat hű tolmácsolásának. Néhány kisebb zökkenőtől eltekintve, valamennyi szereplő *(Szabó Ottó, Bilicsi Mária, Balassa Gábor, Bicskey Károly, Kenderesi Tibor, Farkas Anny, Majczen Mária, Petényi Ilona, Kulcsár Imre, Nagy Attila, Kiss Jenő)* személyes érdeme is, hogy egységes, mindvégig kiegyensúlyozott előadásban került színre a *Lendvay Ferenc* igazgató rendezte *Nagy család* első része. Kiemelkedően színvonalas alakítást nyújtott az anya szerepében *Spányik Éva*.

A nagyon fiatal veszprémi színházról máris az a hír járja, hogy egyike a legjobb vidéki színházaknak. A Nagy család előadása méltó igazolása ennek a hírverésnek.

Önkéntelenül felvetődik: mi lehet a titka, hogy egy alig pár éve verbuválódott együttes ilyen gyorsan emelkedik? A jól válogatott, tehetséges színészgárda, s a hozzáértő, kulturált vezetés mellett feltétlenül az is, hogy a városi és megyei irányító szervek tiszteletben tartják a színház szuverenitását, „odabízzák a dolgokat", illetve kívülről jövő, kongó jó tanácsok helyett elsősorban igen jelentős anyagi eszközökkel segítik Thália hódító munkáját.

S valóban hódít is. Az előadás okozta kellemes meglepetés mellett jó érzést sugalló volt az a fegyelem és figyelem, amellyel a nézőtér adózott a játéktérnek. A *Nagy családról* igazán nem mondható, hogy látványos produkció; sokkal inkább az agynak ad munkát, mint a szemnek, s a közönség végiggondolkozta a három és fél órát a szerzővel. Úgy tűnik: ez a legjobb fajta elismerés és bátorítás az irodalom s a színművészet munkásai számára.

CSÁK GYULA

Tóth Imre

Szerepel a II. grap. Bienválek

Kovrogh: Grafika, ilustráció

Napjainkban, 1963, 11 n. 12 old.

Tóth Imre
festő

M.D.K.

Négyekről szóló-rajz sorozatával és
még más képeivel vett részt a tárlaton.

D. Fehér Ivszsa: A Miskolci VII. Országos kiállítás
Művészet, 1963. március – 34 lap

Tóth Imre
grafikus

M.D.K.

Részt vett a kiállításon.

D Fehér Zsuzsa: A Miskolci VII. Országos Kiállítás
Művészet, 1963. március - 34 lap.

M.D.K.

Tóth Imre
grafikus

„Afrika"

Élet és Irodalom, 1965. ~~[illegible]~~ márc 7 – 2 lap

MDK

Tóth Imre

Hazafelé, repr.

Dutka M.: Első séta a IX. magyar képzőm.kiállitáson. Magyar Nemzet 1962. ápr. 30.

MDK

Tóth Imre

grafika:

Afrika IV.	ecset-tus	17x13
Afrika V.	" "	17x13

Hetedik Miskolci Orszagos Képzőművészeti Kiáll.Herman Ottó Múzeum.1962.Nov. Kat.

MDK

Tóth Imre

grafika:

Afrika I.	ecset-tus	13x24
Afrika II.	" "	24x12
Afrika III.	" "	18x13

Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti Kiáll.Herman Ottó Múzeum.1962.Nov. Kat.

MDK

Tóth Imre

Afrika c. művének repr.

Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti Kiáll. Herman Ottó Múzeum. 1962. Nov. Kat.

MDK

Tóth Imre

festm.:

- 1944 -	vintex	80x100
Fogatosok	tojástempera	80x100
Mezőről	vintex	100x80

Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti Kiáll.Herman Ottó Múzeum.1962.Nov. Kat.

MDK

Tóth Imre

Afrika	ecset-tus	19x14.5
Afrika	" "	16x16.5

Fiatal Képzőművészek Studiója IV.Kiállitása
Ernst Múzeum 1963.Június. Kat. 30.l.

MDK

Tóth Imre

Afrika	ecset-tus	23.8x16.5
Afrika	" "	21.5x13
Afrika	" "	16.5x22

Fiatal Képzőművészek Studiója IV.Kiállitása
Ernst Múzeum 1963.Június. Kat.30.l.

Tóth Imre festő

5000 ft-os díjat kapott a VIII. miskolci tégrőmű vénet kiállításon

Négrnava, 1964, dec. 4. Sold.

MDK

Tóth Imre

Afrika c.művének repr.

Fiatal Képzőművészek Studiója IV.Kiállitása
Ernst Múzeum 1963. Június Kat. 29.1.

Tóth Imre

Vánosrész.

Rézkore, reprodukció.

Napjaink, 1964 11. szám. 4. lap.

Tóth Imre
grafikus

M.D.K.

A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának
díját festményeivel nyerte el.

Bolgár Kálmán: Fiatal Képzőművészek Stúdiója
Művészet, 1963. szeptember — 41 kép

Tóth Imre

Művei Salzburgban kiállítva.

említve.

Napjaink, 1964 10. sz. 2. lap.

Tóth Imre szobrász M.D.K.

Lásd: Emberalakot

Magyar Építőművészet 1962 / 5. 52-53.l.

Tóth Imre grafikus M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

Egy hónapos külföldi ut azást nyert.

Oelmscher Anna: Fiatal képzőművészek IV. kiállitása az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1963. junius 9. 8.1.

Tóth Imre M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

Afrika-sorozat /grafika/

Csalmacher Anna: Fiatal képzőművészek IV. kiállitása az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1963. junius 9. 8.l.

Tóth Imre, építész M.D.K.

és Müller M. Antal közös terve a hat első díjazott között 3000 p-ös jutalmat kapott a Nemzeti Sport-csarnok pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1938. LXIX. évf.

ápr. 24. sz. 8. old. +
" 28. " 4. "

MDK

Tóth Imre és Müller Antal

Negyvennyolc pályázó...a Közp.Városháza ujjáépitésére.
Magyarország 194o. márc. 13. 1o.l.

MDK

Tóth Imre és Vasvári László, ép.mérn.-k.
társulva.

három elismerő oklevél, egyenlő helyezéssel.
Ezek egyikét nyerték el.

A mérnöki szélház tervpályázat eredménye.
Pesti Napló. 1938. jan.15.

M.D.K.

Toth Imre

Festőművész kiállitást rendez müveiből Miskolcon a Herman Ottó muzeomban.

Országos képzőművészeti kiállitás Miskolcon.

Magyar Nemzet 1961. jan. 13. 4.old.

Tóth Imre, festő MD4

A sátoraljaújhelyi tanács nagytermébe két [à 8-m²-s] pannót kérét Somos Miklós budapesti és Tóth Imre Miskolci festőművén. A falfestmények Kossuth munkásságát és a város mai életét mutatják be.

– : Kazinczy Ferenc és Eszé Tamás szobrát állítják fel Sátoraljaújhelyen 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. júl. 31.

Tóth Imre

Rézkarc, repro.

Napjaink, 1965: 5. n. 5. ald.

Tóth Imre, építész

M.D.K.

Gerlóczy Gedeon, Müller Miksa, Rimanóczy Gyula és Szivessy Lajos tervei szerint felépült Nemzeti Sportcsarnokról ismerteti a lap, felavatása alkalmából, egy modell fényképpel.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1941. LXII. évf.

dec. 23. sz. 8. old.

TÓTH Imre festőm.

Dutka M: Fiatal művészek ... az Ernst Muzeumban

Modalmi lipság 1955 VI ért. 25. n. jun. 18. 3 l.

TÓTH Imre festőm

Öntés, olajt.

Dubra M: Fiatal művészek az Ernst Nuremberg

Irodalmi Újság 1955 VI ért. 25 n. jun. 18. 3 l.

Tóth Imre grafikus

Szöveg emliti „1919" cimü
sorozatát.

Rózsa Gyula =
Fiatal képzőművészek
az Ernst múzeumban

Népszabadság 1964 dec. 24

MDK

Tóth Imre

Kivégzés, cer.

MNG. Magyar forradalmi művészet. Műcs. 1957.

EA .....ltsz. Gyűjtés h

MDK.

Tóth Imre

Kiállitási kritika

Népszabadság 1966 juli.31.lap 8.

MDK.

Toth Imre

Kiállítási Kritika

Népszabadság 1956 július 31. lap 8.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Tóth Imre

1965 OKT

NAPJAINK

1021

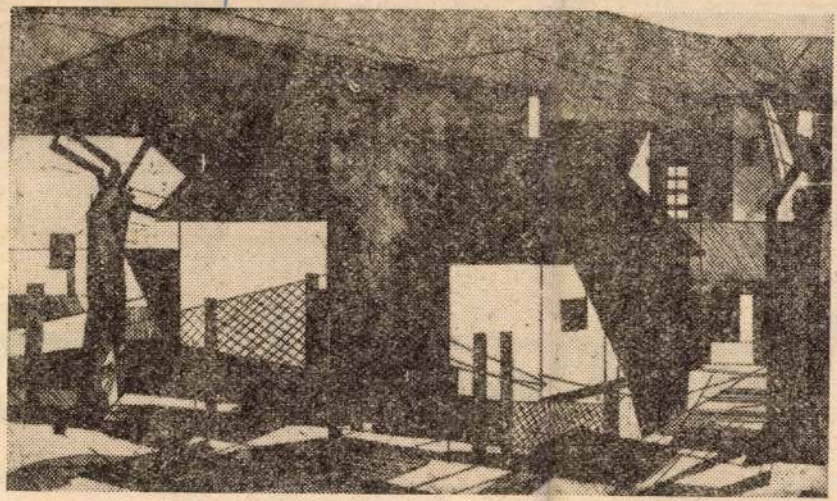

Tóth Imre rézkarca

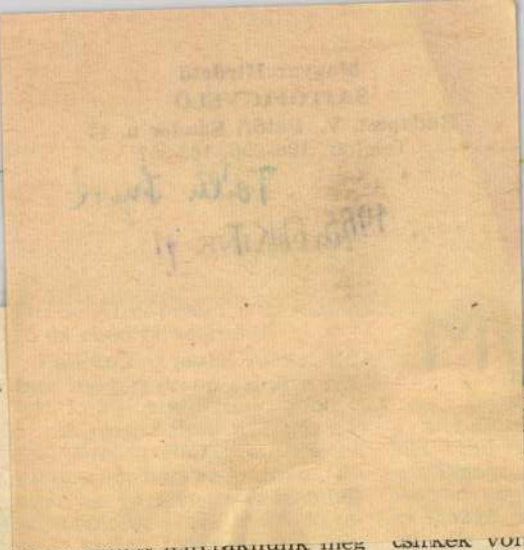

...gyerek. — Dehát ezután minden hiábavaló volt. Két éven át a fárasztó, napi nyolc órájuk után a tanítás közben mindig vidámság, könnyebbség szállt ránk, ha valaki kuncogva — hellyel-közzel szellemesen időzítve — bedobta a mondatot: — Még nem csináltam... — Meg aztán a folytatása. A félre nem érthető ajánlkozások, vaskos tréfálkozások: — Csinálunk mi neked olyat, míg élsz, megem-

...a negyvenes évek legelején, uradalmi hónapszámos korunkban, hogy megvehessük a

...csikek volta... fiatalasszony Nekem meg: ...ga annyit ev...

Változatok egy

Töredékek egy film történ

AZ ELŐKÉSZÍTÉS

Renget... ják a világ... figyelőállo...

MDK.

Tóth Imre

Sátoraljaujhelyi pannójáról

Szolnokmegyei Néplap 1965 juli.31.lap -

Tóth Imre

Egy rézkarca megjelent

Napjaink 1965 10 n. 10. l.

Tóth Imre

Grafikus

Aradi Nóra: Hűn év képzőművészetéről

Kritika 1965 4 sz. 18. l.

Tóth Imre

szerepelt a III. miskolci biennálén.

Napjaink 1965. dec. 1.

a III. miskolci Grafikai Biennálé. Ritly Valéria

Tóth Imre

Pannót készít a sátoraljaújhelyi tanácskára nagyterméhe.

Esti Hírlap 1965. nov. 25

1.-sz. cédula. M.D.K.

Amerigo Tot – Tóth Imre

Gách Marianne: "A szinház élő plasztika" cimmel ir a művészről, aki harminc évvel ezelőtt ment ki Olaszországba.
"Ő tervezte Rómában a Termini pályaudvar monumentális homlokzati frizét... Ma világhires szobrász Amerigo Tot, most egy hatalmas, modern turbinás, olasz óceánjáró dekorációján dolgozik...a főlépcső falára, a mellvédjére és a lépcsőfokokra alkotott reliefeket...kitünően rajzol is." irja a beszámoló.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. jan. 8. IX. évf.2. sz. 10-11. lap

. . .

2.-sz. cédula.

M.D.K.

Amerigo Tot – Tóth Imre

A müvész Aretino szonettjeit illusztrálta. A lap két fényképfelvételt hoz: "Egy régebbi, nagyszabásu panellje" cimmel és Aretino szonettjeinek egyik illusztrációját.Repr.-ók. A müvész fényképét is bemutatja a lap. "Most felkérték az El Greco c. film főinkvizitora szerepének eljátszására." -irja az interju során Gách Marianne "A szinház élő plasztika" cimmel.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. jan. 8. IX. évf. 2. sz. 10-11. lap

2.-sz. cédula.

M.D.N.

Amerigo Tot – Tóth Imre

A művész Aretino szonettjeit illusztrálta.
A lap két fényképfelvételt hoz: "Egy régebbi, nagyszabásu panellje" cimmel és Aretino szonettjeinek egyik illusztrációját. Repr.-ók.
A művész fényképét is bemutatja a lap.
"Most felkérték az El Greco c. film főinkvizitora szerepének eljátszására." -irja az interju során Gách Marianne "A szinház élő plasztika" cimmel.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. jan. 8. IX. évf. 2. sz. 10-11. lap

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Tóth Imre

NAPJAINK
1964 NOV 1.

1021

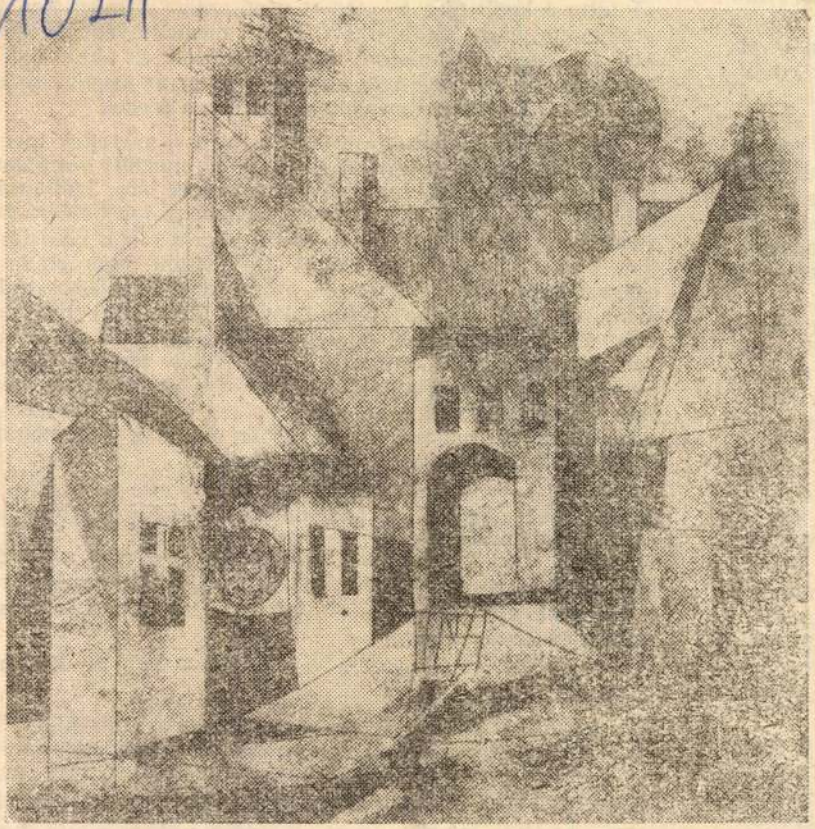

Városrész: Tóth Imre rézkarca

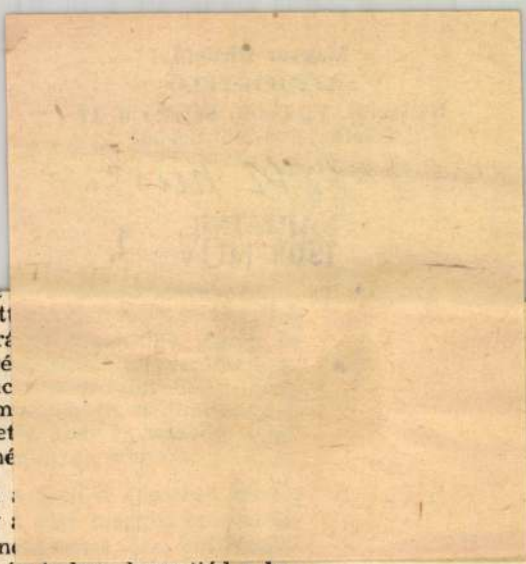

at vinni
vesz a
n is al-
kisebb

akadá-
rontott
ntetését;
z anyja
s bepa-
odaszólt
gatásból

gy félre-
orát fog
Óvatos-
hogy a
a rádiót,
Lelki fü-
csupán
tosan el-
e kácéel-
ezen ké-
lett po-
mondott.
most rá
lővette a
történtek
Szekeres

melyből
Titokban
szó, lehe-
egyszerű-
rtené, ha
a rokon-

nérő visz-
em szólt.

...ezbe
...egezte az izmaiba lerakodott
lobbant a tétova kis láng, az orrá
rántotta a kezét és a feketedett vé
etve dugta vissza a többi közé. Kic
kor. De lefekvések idejére már m
és a második hét vége felé észrevet
pes elaludni. Hiába, nem voltak mé

— Nézzed, Katka — suttogta
sötét miatt. Katka volt az asszony
sek idején. — Ez a haragoskodás n
gal csak növeljük a bajt. Nézzed, én tudom, hogy tiéd a bevásárlás gondja és valamivel fizetni akarsz a sok buta izgalom, meg igazságtalanság miatt. De képzeld csak el, hogy egyszer észrevesznek, mikor tele a bolt ismerőssel. Hogy tudsz aztán itt lakni tovább? Nem félek és attól, hogy halálunk után majd odaállítanak valami pocsék nagy bíró elé és nekem is vállalni kell, ami ebben a családban történt. Csupán a magunk jóérzése miatt, Katka. Már arra is gondoltam, hogy egyszerűen unatkozol a rengeteg dolgod mellett. Kárpótolod magad ezzel az izgalommal. Nézzed, én már erre is gondoltam. Mit mondasz nekem erre, hallod, Katka?

Az asszony semmit se szólt, Guba odatette a kezét a felesége melle alá, hogy magafelé gördítse nagy óvatosan. Kató azonban feszesen rántotta vissza magát egy hagyjál aludnival. A kangörcs békülékenysége beszélteti, gondolta férjéről. Ha erőszakoskodik ekkor a férfi, sokkal tovább tart a haragjuk. De ő már ismerte jól maga mellett azt a másik embert és levette a kezét.

— Aludjál no — mondta —, aludjál. — És ő aludt el hamarább.

Második hete állt a kredencen a két doboz cigaretta. Bűnjelnek. Ha takarított az asszony (már pedig náluk minden ragyogott, mintha bizonygatni akarná, hogy „ime, semmi se a mienk, mégis rendben tartjuk"), ugyan oda tette vissza, ahova a férje hajította. Egyszer csak megúnja, hogy nem szív itthon. Persze az éjjeli beszélgetés óta neki is motoszkálni kezdett agya zugában az a bizonyos unatkozás. Rájött, hogy férjének megint majdnem igaza volt, mert az egész cigaretta ügy próbatételnek indult. „Vagyok-e olyan ügyes,

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
BUDAPEST, VII., LENIN-KÖRÚT 9—11
TELEFON: 227-651, 221-285

Szabad Ifjúság

Tóth Imre

DEC 3

276

Készül a nagy mű

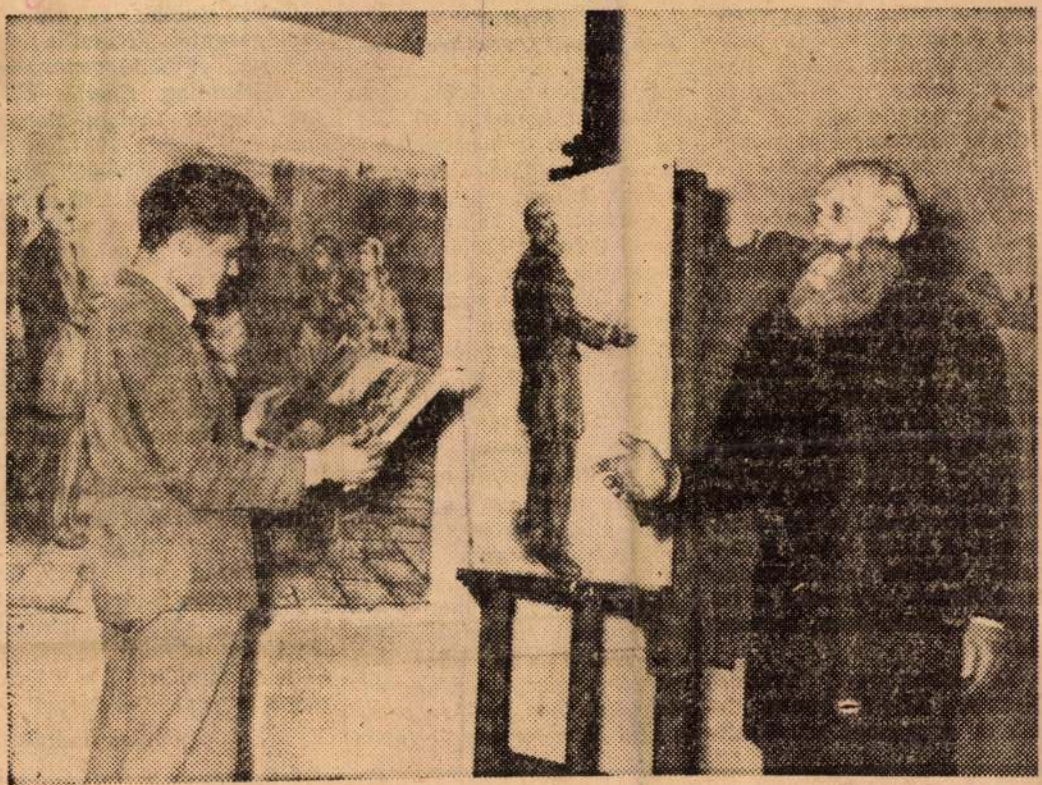

Tóth Imre a Képzőművészeti Főiskola V. éves hallgatója eddigi legnagyobb alkotásán, diploma-munkáján dolgozik. A vizsgaképen Semmelweist, a világhírű magyar tudóst, az anyák megmentőjét örökíti meg.

újabb hullámát indította a Wall Street, Eisenhowerrel ismét előszedették a tábornoki zubbonyt. Először vezérkari főnök lett, később pedig az úgynevezett „atlanti hadsereg" parancsnoka. Mint újdonsült parancsnok, így fejtette ki véleményét hadseregéről: *„Nagyon meg volnék elégedve, ha az Egyesült Államok adná a fegyvereket és mások harcolnának velük."* Eisenhower szervező körútra indult Nyugat-Európában, de ezek az utazások nem növelték sem saját, sem pedig az „atlanti hadsereg" népszerűségét. A nyugateurópai dolgozók olyan kifejezéseket szórtak záptojásokkal együtt a tábornok autója után, amelyeket semmiképpen sem lehetett szíves marasztalásként értelmezni. *A házak falain, a tüntetők tábláin ellentmondást nem tűrően kiáltottak a feliratok: „Eisenhower, takarodj haza!"*

És Eisenhower hazatért. Nemcsak küldték, hanem hívták is. A monopóliumok min-

szemelyesen lép majd kö
a koreai fegyverszünet m
kötése érdekében.

Dulles
— a koreai lövészárokba

S amilyen az elnök, ol
lesz az új kormány is. *T
jai már nem is a nagytők
szoros kapcsolatot tartó
mélyek, hanem maguk a
nopolisták.* A külügymin
terséget *John Foster Du*
kaparintja meg, akinek
lesz a negyedik nagyobb ál-
lása. Dulles ugyanis a Rocke-
feller-tröszt igazgatósági ta-
nácsának tagja, az Egyesült
Államok egyik legjövedelme-
zőbb ügyvédi irodájának fő-
nöke és a legnagyobb nem-
zetközi nikkeltröszt igazgató-
ja. Van még egy sor „ki-
sebb" állása is: igazgatósági
tagságok bankoknál, bánya-
vállalatoknál stb. Dulles nevét
szerte a világon ismerik. Az-
zal szerzett „hírnevet" ma-
gának, hogy *egy izben fel-
csapott Franco védőügyvéd-
jének, a 30-as években pedig
a náci Németország és Japán*

*igazságügyminiszteri tárcát
Herbert Brownellnek szánták,*
aki nagymennyiségű szállo-
dai részvény tulajdonosa és
egy kereskedelmi társaság
elnöke. Brownell szigorúan
annak fogja mérni az igazsá-
got, aki jól megfizeti az árát.

Brownellék „igazsága"
valóban a hazugság, csalás
és hamisság tobzódása. Az
eisenhowerek és dullesek sze-
retnének kioltani minden
fényt és minden igazságot.
Sérti a szemüket. De a fény
mégis legyőzi a sötétséget!

Farkas András

rkesztőbizottság. — Szerkesztőség Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 6. sz. — Telefon: 130-460. — Kiadja
Terjeszti: Posta Központi Hírlapiroda V., Budapest, V., József nádor-tér 1. Távbeszélő: 180-850.
lat: Bp., V., József nádor-tér 1. (üzlethelyiség). Vidéken: a helyi hírlapterjesztéssel foglalkozó
apnyomda körforgógépein Budapest, VIII., József-körút 5. Felelős vezető: Kulcsár Mihály

MDK.

Tóth Imre

Kiállitási kritika

Napjaink 1966 szept.1.

MDK.

Tóth Imre

Kiállítási kritika

Napjaink 1966 szept.1.

Tóth Imre, festő MDK

Pannókat tervez a sátoraljaújhelyi tanácsháza diszterméhe.

—: Emlékmű a muhi csata helyén 6.

ESTI HIRLAP, bp. 1965. nov. 25.

MDK.

Tóth Imre

Vásárhelyi Müvészproblémák

Tiszatáj 1966 szept.

MDK.

Tóth Imre

Vásárhelyi Müvészproblémák

Tiszatáj 1966 szept.

Tóth Imre

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1965 MÁR 13

1021

Hegyközség

Tóth Imre rézkarca

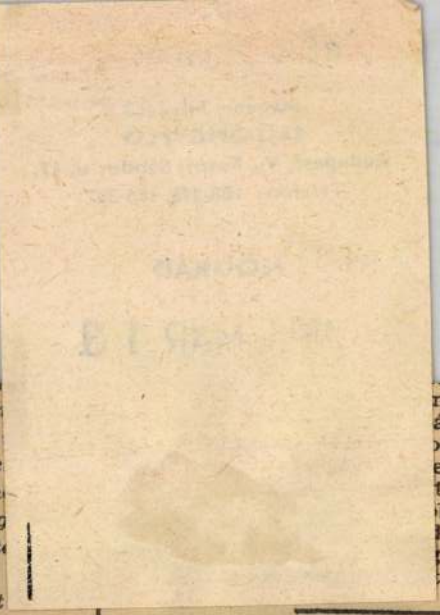

gyobbodásról, garat
túltengésről van szó,
csak kisebb műtéttel le
leg megszabadulni a h
tól. Az operáció eddig
nem minden esetben t
kerrel járt, pedig a
kezelés sohasem tartott
három napnál, s utána helyreállt a család éjszakai nyugalma. Az orr és a mandula hibájának szinte csalhatatlan jele, ha tulajdonosa nemcsak horkol, hanem minduntalan náthás is, ezen a bajon műtét nélkül csak átmenetileg lehet segiteni. A nagy agy-koponyájú ember már eleve horkolás-gyanús, mert orrsövénye majdnem biztosan ferde, menjen tehát orvoshoz. Ha erre mégsem szánja el magát, legalább ne feküdjék hanyat, ne aludjék nyitott szájjal és ne

Alakos sz

Fővárosunk egyik szerelmese, Dulácska György, érdekes megfigyelését közölte a fővárosi tanáccsal. A Belgrád rakpartról észrevette, hogy — surolófényes megvilágításban — a Gellérthegy keleti oldalának egyes sziklacsoportozatai monumentális emberi és állati alakokra emlékeztetnek. Írásos felterjesztéséhez fényképfelvételeket is csatolt. A képeken — bizonyos nézetekben és kimetszésekben — valóban látszanak óriási ember- és állatalakok-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Tóth Imre

1980 JUL - 1

Napjaink

1021

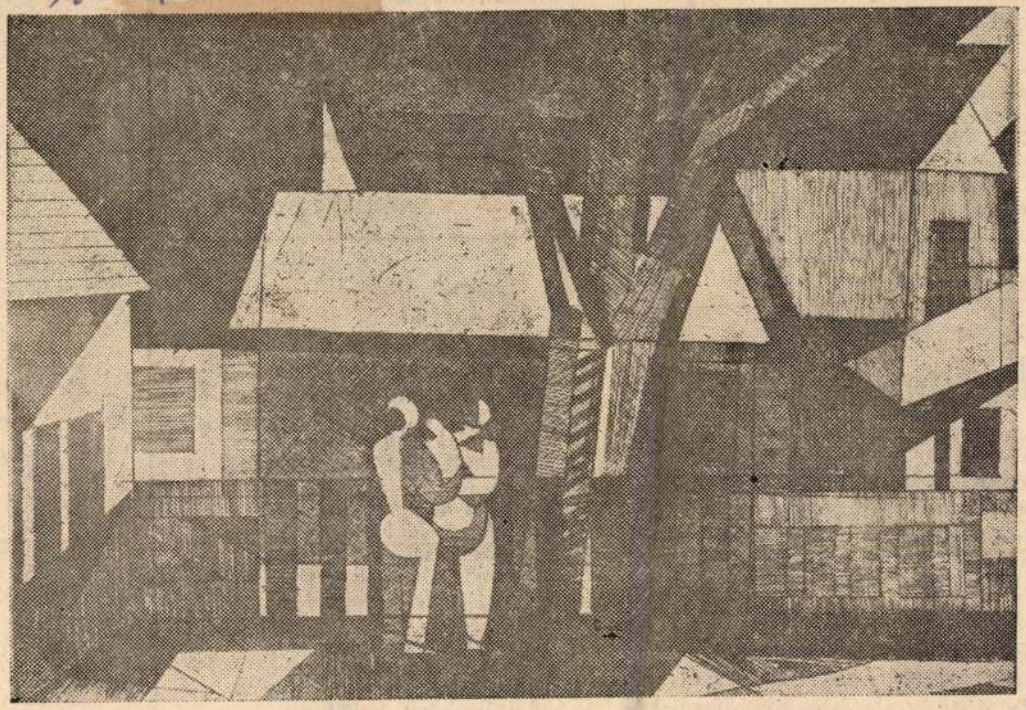

Tóth Imre rézkarca

amilyen gyorsan lecsap rá, olyan határozottan el is hagyja azt, amire nem talál magában rezonanciát, pláne azt, amire csak elutasítással felelhet.

Nem az egymenetű logika a gondolatainak útja, bár reménytelenül mindig visszavonzza a természettudományokon nőtt egzakt agyvelők fegyelmezett törvényalkotása, határozott véleménykimondása. Létformája a vita, a beszélgetés, mert ez van ő-benne is, ez tölti ki: a lehetséges megoldások örök párbeszéde. Az

tora,
azt
adat
csak
ebbe
mozc
ben

karakter, ami Mőbiushoz, vagy Sir Basilhoz, Szatyinhoz, vagy Jupiterhez, Higginshez, vagy egy Szabó Lőrinc vershez kell, kezdődhet, vagy folyhat tovább az előadás...

KABDEBÓ LÓRÁNT

Niklai Ádám:

Látomás

Az alkony barna ágain
elülnek a sárgatollú percek.
Moccan a macskatalpú éj:
les, lopakodik, már közelget —
hát szárnyrakelnek.
Mint feledés elől az emlék:
rebbenve menekülnek el.
Nesztelen röptük felragyog:
már nem is percek, hanem csillagok.
Odafönt űr, sötétség, néma nemlét —
de szállnak. És mind énekel.

Dal

Ha az én kedvesem
a mezőre menne:
lábánál fürj-fió,
hajában millió
kicsi Nap fészkelne.

Ha az én kedvesem
az erdőbe járna:
őzek szeme fénye,
levél-árny békéje
repülne vállára.

Ha az én kedvesem
hazamegy estelen:
gond száll ablakára
vascsőrű madárraj —
hessentsd el, szerelem!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Tóth Imre

1966 APR. 2.A.

Megnyilt Zalaegerszegen az észak-magyarországi grafikusművészek kiállitása

1021

Kedden este 7 órakor nyílt meg Zalaegerszegen, a Megyei Művelődési Házban *az észak-magyarországi grafikusművészek kiállítása.* A megnyitót *Birkás Ákos* tanár, az MMH képzőművész körének vezetője tartotta. A kiállító művészek közül *Tóth Imre* elsősorban rézkarcaival, *Barczy Pál* és *Lenkey Zoltán* Zola-, illetve József Attila-illusztrációkkal, *Ficzere László* színes linóival hívta fel magára a figyelmet. A kiállítás látogatói körében nagy sikere van *Seres János* fametszeteinek (*Derkovits, Déri-Huber, Pincesor*), *Lukovszky László Békét* c. rézkarcának és *Mazsaroff Miklós Tapolcai táj* c. linójának.

Az észak-magyarországi grafikusművészek zalaegerszegi kiállítása május 10-ig lesz nyitva a látogatók számára, naponta 16 órától 20 óráig.

Több autóbuszvárót építettek Zalaegerszegen a legforgalmasabb megállóhelyeken. Képünk a Lenin út és Gasparich út sarkán levő pavilont ábrázolja.

A tárgyalóteremből

Amit tehette

A házasságunk már kezdetben sem volt jó. Egyébként én nem

Tóth Imre

Szerepelt az észak-magyarországi képzőművészek egri kiállításán.

Heves Megyei Népújság 1966. jun. 12.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

Tóth Imre
1966 JUN 1 2

1021

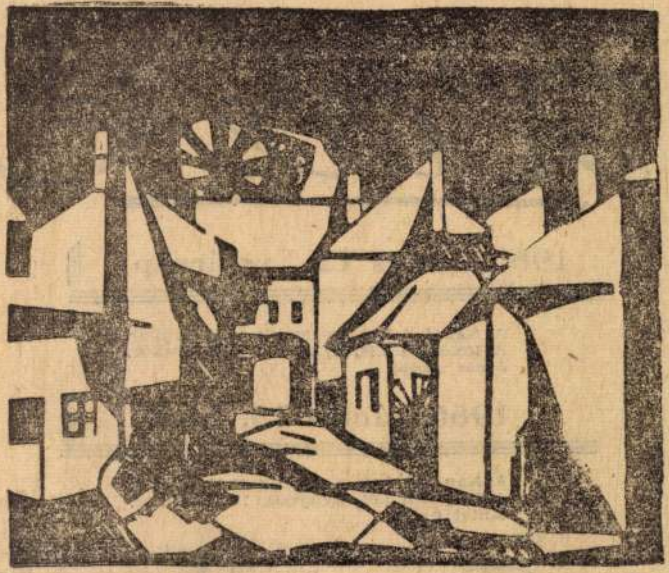

Tóth Imre metszete

Hírek

1966. június 12, vasárnap

A Nap kél 3.46, nyugszik 19.41 órakor.
A Hold kél 0.48, nyugszik 12.40 órakor.
János napja.

1966. június 13, hétfő

A Nap kél 3.46, nyugszik 19.42 órakor.
A Hold kél 1.04, nyugszik 13.46 órakor.
Antal napja.

olyan termékeny irodalmi munkásságot fejtett ki, hogy az Akadémián 1881-ben, 25 éves korában levelező tagjává

Tóth Imre

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1966 FEB 16.

Komárom Megyei Dolgozók
Lapja

1021

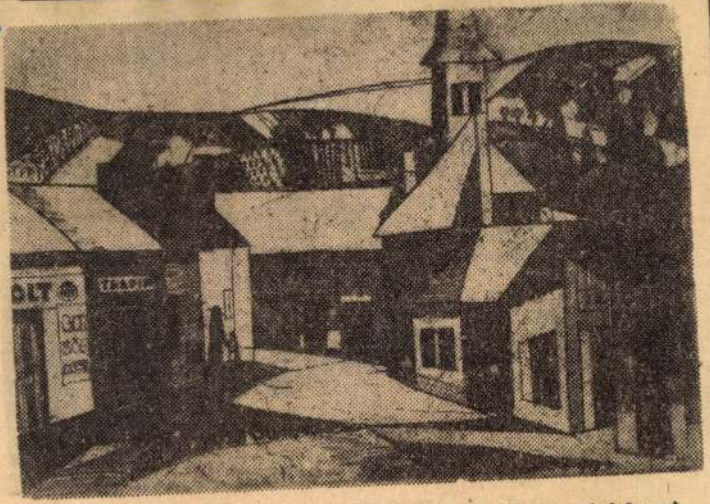

Tóth I mre:: Hegyközség (rézkarc)

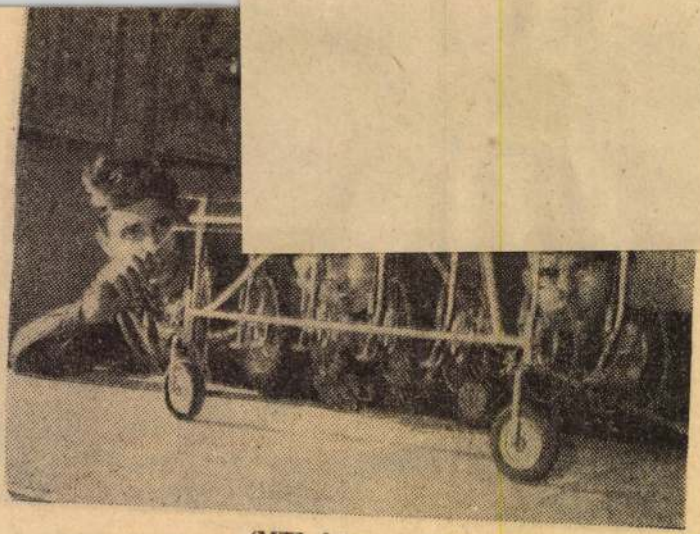

(MTI foto — Tóth Béla felvétele)

MDX

Tóth Imre

Egyedül, repr.

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O. Muz. 1960.

Tóth Imre
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG
MÁR 13.

1021

Házak

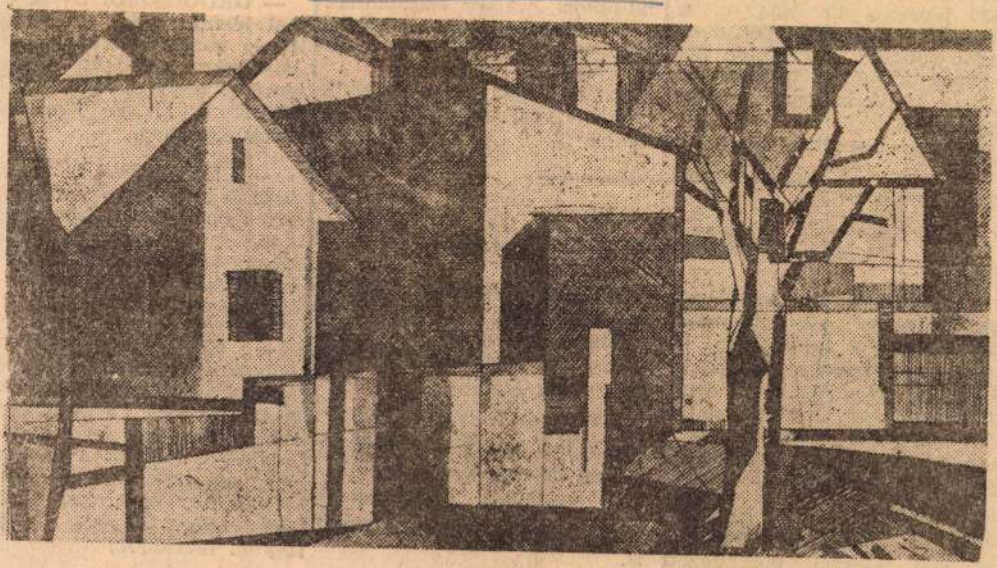

Tóth Imre rézkarca

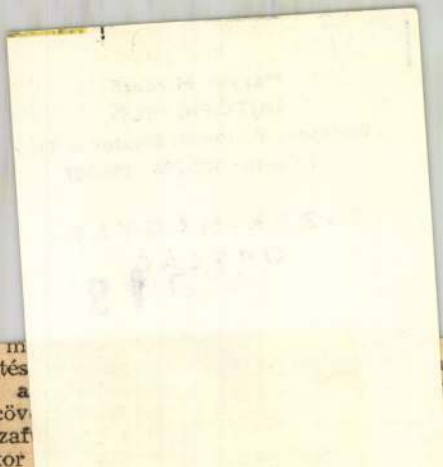

... (ha nincs, megteszi két fabunkó vagy kődarab is!).

A játéktéren két párhuzamos vonalat húzunk egymástól 25—30 lépésnyi távolságban. A csapatok felsorakoznak az egyik vonalon, a másikon két facövek hegyét a földbe verjük és mellé helyezzük a kalapácsokat.

Sípjelre mindkét örs első ... mmel m... terni. A félreütés ... számít. Ezután a ... visszateszik a cöv... mindketten visszaf... patukhoz. Amikor ... a következő játék... megérintik a vállá... a futásra.

Az a csapat gy... elsőként veri be a cöveket a földbe.

Kutyaszálloda Tokióban

A felkelő Nap országában, az ínyencek nagy élvezettel fogyasztják a kutyahúst, és igen nagy luxusban tartják a kutyákat. Nemrég nyílt meg Tokióban egy „luxus szálloda" kutyák részére. Napi hetven franknak megfelelő összegért a négylábú vendégekre valóban nem kutyaélet vár: egyenként helyezik el őket szépen berendezett szobákban, naponta fürdőről gondoskodnak, csodálatos kertben hancuroznak és izgalmasnál izgalmasabb menűket fogyasztanak. A kutyaszálló személyzete öt válogatottan csinos gondozónőből és két állatorvosból áll.

A szállóhoz hozzátartozik egy „kutyakozmetikai intézet" is.

...rtanak ...lci Ut... ...in.

...K cím... ...ossuth ... Latin... ...agyűj... temény, mely a földrész irodalmának kiváló képviselői szólaltatja meg.

— *PIROSODNAK a fűzbokrok a folyók mentén, a vizenyős területeken, réteken. A megye több tsz-e nagy területen telepített a kosárfonásra különösen alkalmas aranyfűzet.*

— **NEGYVEN** vasárnap műszakot és 50 túlórát ajánlottak fel a Sajószentpéteri Üveggyár dolgozói a vietnamiak megsegítésére. A tiltakozgyűlésen, melyen a felajánlások megszülettek, a parasznya KISZ-fiatalok irodalmi színpada adott műsort. (Lukác Gyula leveléből.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1966 JAN 8.

MAGYAR NEMZET

Tóth Imre

Amerigo Tot, azaz Tóth Imre, a világhírű magyar származású szobrászművész műtermével ismerkedhetnek meg a Barangolás vendéglőkönyve című sorozat következő adásában a televízió nézői. Az érdekes kisfilmet a négy évtizede kivándorolt művészről január 15-én mutatja be a tévé.

1021

ei Magyarországra az uszá-

Tóth Imre

Szerepelt a III. miskolci grafikai biennálén.

Népművelés 1966. jún.

a III. Országos Miskolci Grafikai Biennálé. Szeres János.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK
1958 JAN.

Tóth Imre

1021

Házak: Tóth Imre rajza

Keresi, de nehezen leli helyé
lágban. Egyik nagy versében (
niától Borsodig) ugyan azt
hogy már megtalálta: éltetője
hona lett a dolgos, indusztr
táj — más versei viszont mint
pen arról tanúskodnának, hog
magány csak igen nehezen, é
rövid időre tud kötődni valamihez
vagy valakihez, oldódni és csillapodni. Mert a jelenségek, melyek nemes indulatra gerjesztik, mindenütt nyomon kísérik. Közéletünk, rendünk hamis sáfárai ellen irányul haragja,

varázst is ad ez versének: a termé-
szet színeit, és a városlakó ember
determinált hangulatait, a magányos
éjszakákét és átvirrasztott hajnalo-
két, az Emberért való aggódás nagy-
szerűségét. (Magvető Kiadó, Bp
1965.)

HORPÁCSI SÁNDOR

---

vezett, szükségszerű rend, a létezés mint megvalósulandó és megvalósuló törvény: ezt érzékelik és tudatosítják Juhász érzéki gondolatai.

Mivel a törvény szükségszerű érvényre jutásának elvét szókapcsolatai, képei, leírásai hordozzák — sugalmazzák —, szövege sajátos gondolatritmussal telik meg. Valamennyi kép önön anyagával ismétli

keresztp
mint D
Józ
„az ért
létezik
nem k

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Tóth Imre

19(6) MÁJ 15

1021

Tóth Imre: Hegyközség.

Pető Zoltán fővilágosító. A „keverőasztalon" negyvennyolc áramkör kapcsolásával biztosítja az előadáshoz szükséges fényhatásokat. Talán ugyanennyi kapcsolási módozat áll rendelkezésére a „dugpulton" is.

nyek alkalmával — a zsinórpadlás. Negyven húzó áll a rendelkezésére. Ő a „legfiatalabb" színpadi munkás a három, kulisszák mögötti dolgozó közül: december óta kezeli a zsinórokat.

Különös világ, s — mégsem az. Mondják, hogy a színész, mikor kilép a reflektorok fényéből a kulisszák mögé, ugyanolyan ember, mint bárki más. A színpad világát talán az teszi különössé a néző előtt, hogy estéről estére más kor alakjaival, vidám, vagy tragikus történettel ismerkedik — ugyanazon a színpadon.

(Buni Géza — Kiss Ferenc)

Tóth Imre
grafikus

„Tanyá"-ja és 1919-es grafikái
„szögletes kubisztikus formájuak

Borbély László: Az V Miskolci Országos . . .
Művészet, 1970 március - 19 lap.

Tóth Imre

Született Diósgyőrött 1929-ben. „Festő", grafikus művész. Munkácsy díjas és Derkovits ösztöndíjas. 1957-: a Miskolci Művésztelep tagja.

Fehéte Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 3341

3001.

Tóth Imre

Szerepel a sajószentpéteri
művelődési központ kiállításán

(bm): 11 borsodi művész
31 munkája sajószentpéteren

Északmagyarország 1969 VIII. 2

Tóth Imre

Sztólinvárosi martin alkonyatkor, gouach

Nyári Tárlat. Ernst Múz. 1954.jul. 6 1.

Tóth Imre

Pentelei Duna-ág, olaj

Nyári Tárlat. Ernst Muz. 1954.jul. 4 l.

Tóth Imre
Öntés, olaj
Fagyi, olaj
Fiatal Képzőművészek és Iparművészek kiállitása
Ernst Muzeum, 1955. 19 l.

45. kép. *Magyar festő 1500 körül: Szent György és Sándor.*

Tóth Imre
Kohó - Diósgyőr, akvarell
Szénosztályozó - Komló, akvarell
Fiatal Képzőművészek és Iparművészek kiállitása
Ernst Muzeum, 1955. junius, 22 l.

köre.) — Lepold—Lippay 55. l.

CARRIERA, ROSALBA (velencei festőnő, 1675—1757) KÖVETŐJE

Női arckép

Karton, pasztell, 42×34 cm.

CASTELLO, BERNARDO (génuai festő, 1557—1629)

Kálvária

Fa, olaj és tempera, 55×72 cm.
Maszlaghy II., 361. szám. (Castelli Bernát.)
— Gerevich PA, 240. l. (Bernardo Castello.)

Levétel a keresztről

Fa, olaj és tempera, 55×72 cm.
Maszlaghy II., 362. szám. (Castelli Bernát.)
— Gerevich PA, 240. l. (Bernardo Castello.)

CERQUOZZI, MICHELANGELO (római festő, 1602—1660)

Krisztus töviskoronázása

Vászon, olaj, 64×76 cm.
A Capese-Zurlo és San Marco gyüjteményből.

CREDI, LORENZO DI (firenzei festő, 1459—1537)

Mária Magdolna mennybemenetele (72. kép)

Fa, olaj és tempera, 52×39·5 cm.
A Bertinelli gyüjteményből.
Rényi 15. l. — Maszlaghy II., 101. szám, (Credi.) — Gerevich: A Újság, 1916. júl. 20.

o vitele.

MDK

Tóth Imre (Munkácsy-díjas)

(a miskolci művésztelepem él.)(más adat nincs.)

Artner Tivadar: Kiállításra készülnek a Derkovits-ösztöndíjasok.
Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 39. sz. [4. l.]

MOK

Tóth Imre

üzemből hazafelé tartó munkásokat ábrázoló festménye szerepelt a III. miskolci országos kiállításon.

Artner Tivadar: A miskolci tárlatom.
Magyar Nemzet, Bp. 1952. 52. sz. [4. l.]

MDK

Tóth Imre

1944, vintex

Tetőfedő, "

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Muz.

1963. jun.

Tóth Imre, festő

MDK

Kompozíció:

Repr

Tóth Imre: peremkerület M. 5.

Népszabadság, Bp. 1970. jún. 14.

Tóth Imre

Gerencsér Miklós: Kiállitás a müteremből /Feledy Gyula, Ficzere László, Tóth Imre miskolci festőművészekről/. - Népszabadság, 1966. jan, 13.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969.3.sz. 243-284.l./

256. l.

Tóth Imre

Emlitve

Varga Imre: Képzőművészet Salgó-
tarjánban
Nógrád, Salgótarján 1970. ápr. 12.

Tóth Imre MDK

Udvar repr.

II.Miskolci orsz. grafikai biennale

Herman O. Muz. 1963.

Tóth Imre

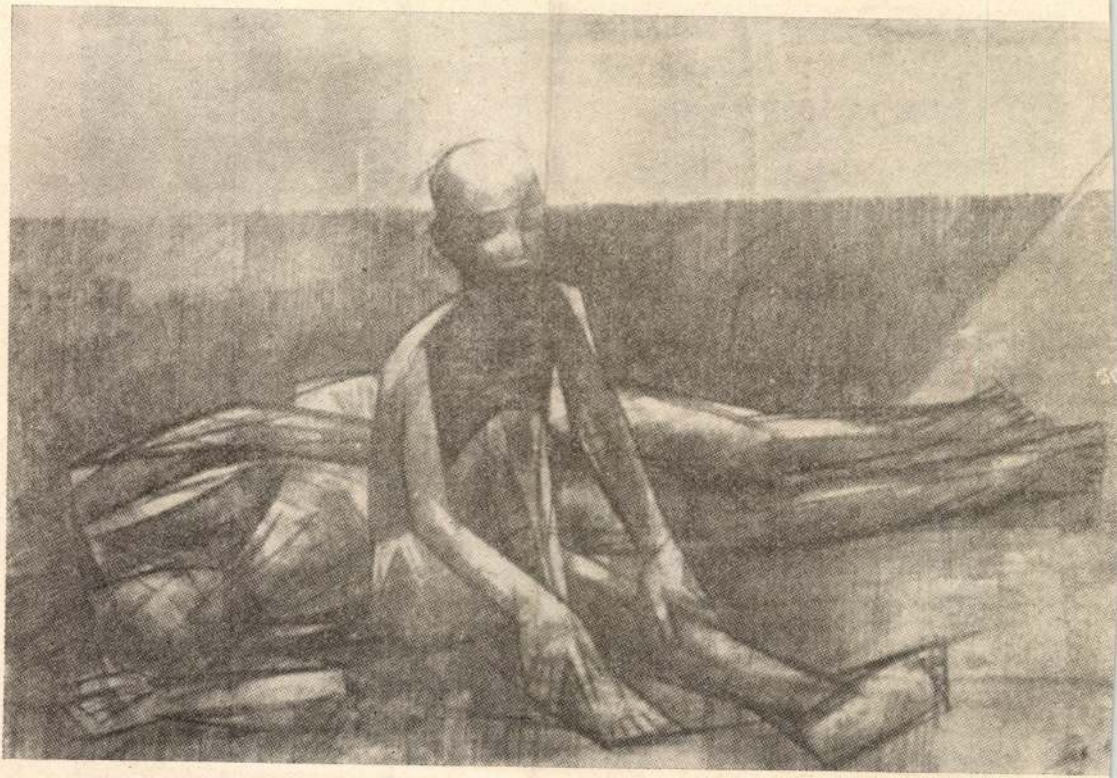

TÓTH IMRE: *Afrika*

Borsodi Szemle 1963. 6 szám 72 p.

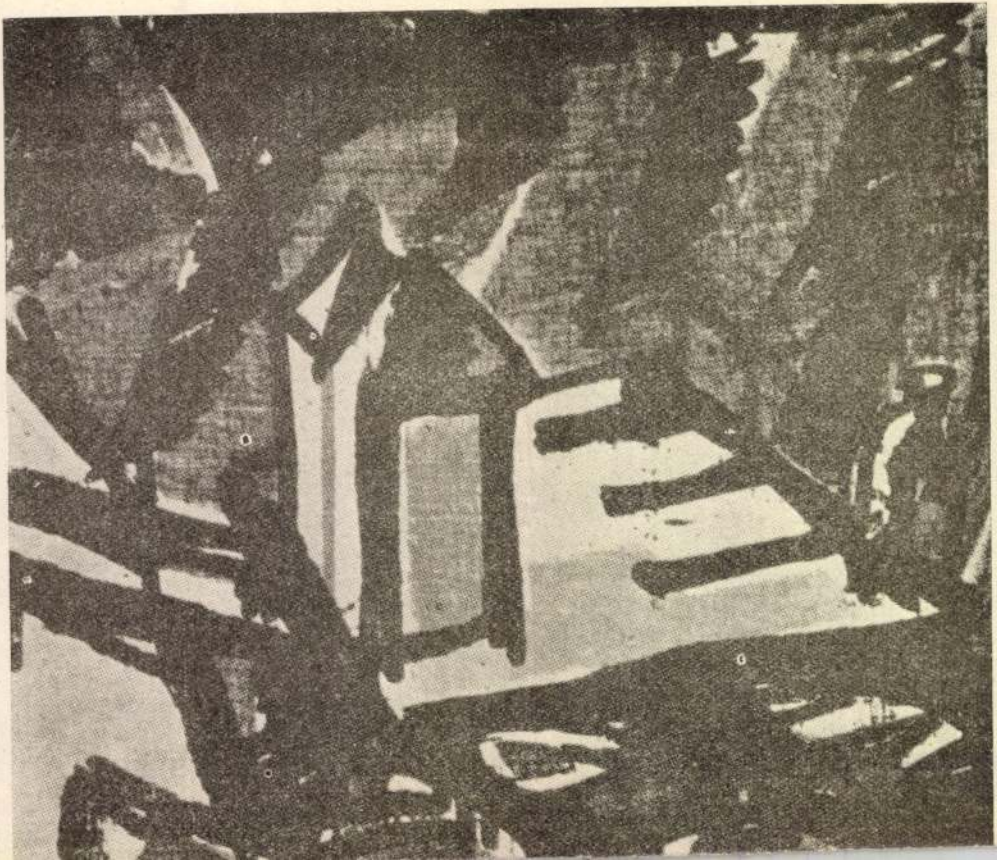

Tóth Imre, grafikus MOZA

Rézkarcait kissé valamiféle formai sémá tartja össze.

Róna Gyula: Országos Képzőművészeti Kiállítás Miskolcon 9

NÉPSZABADSÁG, bp. 1967. jan. 21.

Tóth Imre.

Büntetés c. képét megvette az erdőbényei falusi képtár részére.

Észak-Magyarország 1964. dec. 9.

Tóth Imre

Szerepelt a III. miskolci biennálén.

Borsodi Szle 1965. 4.

Kocogh Áhos ütve.

MDK.

Tóth Imre

Városdekorációs munkáiról

Északmagyarország 1966 dec.11.

MDK.

Tóth Imre

Kiállitási hir

Északmagyarország 1966 dec.17.

MDK

Tóth Imre

Tél, szin.fam.

Erdő, " "

Táj, fam.

II. Miskolci orsz. grafikai biennale

Herman O. Muz. 1963.

MDK

Tóth Imre

Udvar, fam.

Halásztanya, szin.fam.

Müszakról, " "

II.Miskolci orsz. grafikai biennale

Herman O. Muz.

Tóth Imre MDK

T 1919 " I-V. rézkarc

Ex-libris I-II. linómetszet

Ernst Muzeum 1964.Fiatal Képzőm.V. kiáll.

Tóth Imre

MDK

Fekvő fiu, repr.

I.Észak-Magyarorsz.Ter.Képzőm.Kiáll. 1965.
Salgótarján stb.

Tóth Imre

MDK

Fekvő fiu, tojástemp.53x67

I.Észak-Magyarorsz.Ter.Képzőm. Kiáll.1965.
Salgótarján

Tóth Imre MDK

Utca, lino 18.5x25

Táj, rézkarc 1ox19

Patakpart, szines lino 19x25.5

I.Észak-Magyarorsz.Ter.Képzőm.Kiáll.1965.
Salgótarján stb.

Tóth Imre MDK

Büntetés, repr.

VIII. Miskolci Orsz. Képzőm. Kiáll. 1964

MDK.

Póth Imre

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 okt.p.46.

Tóth Imre

MDK

Fekvő fiu, tojástemp.

Árván 1919. tojástemp.

Büntetés, tojástemp.

VIII.Miskolci Orsz. Képzőm. Kiáll. 1964

Tóth Imre MDK

1919.sorozatból I-III. cink.

VIII.Miskolci Orsz. Képzőm. Kiáll. 1964.

MDK

Tóth Imre

Beszélgetők, tus-ecset

Próbaöntés, tus-ecset

Hazafelé, tus-ecset

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Műcs. 1962. 25.l.

MDK

Tóth Imre

Olvasztárok, tus-ecset

Vetőgépen, tus-ecset,repr.

IX.Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Mücs. 1962. 25.l.

MDK

Tóth Imre

Egyedül, olajtemp.

Május 1. Temp.

Fogatosok, temp.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Műcs. 1962. 16.l.

Tóth Ivanne
festő

„Komlóslető" – jivel szerepel.

Szelesi Zoltán: A XI.szegedi tárlat.
Művészet,1971.január - 29.lap

Toth Imre

nobrási

„Képtelen párbeszéd" - ében csavarnak dokumentálja az embert. A kiállítás még szerepel az „Falusi üdvözlégy"-e.

Losonci Miklós: Külföldi magyarok a Mücsarnokban.

Müvészet, 1971.február - 35.lap

Tóth Andre

Grafikákkal
szerepel a Fejér megyei Őszi
Tárlaton Székesfehérvárott

K.D.: Megyei képzőművészeti
kiállítás

Dunaújvárosi Hírlap 1970 XII.11

Tóth Imre, festő - grafikus

- Afrika I-IV. sorozata a XI. Magyar Képzőművészeti Kiállításon

Ujvári Béla: A XI. Magyar Képzőműv. Kiállítás
Magyar Ifjúság, 1968. V. 3. 15. l.

Tóth Imre

Rézkovo Repr.

Énakmagyarország 1968 jún. 9. 7.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
MAGYAR IFJÚSÁG
1970 NOV 2 1970 NOV 7

Tóth Mihály

1021

ROVATVEZETŐ:
BARANYI FERENC

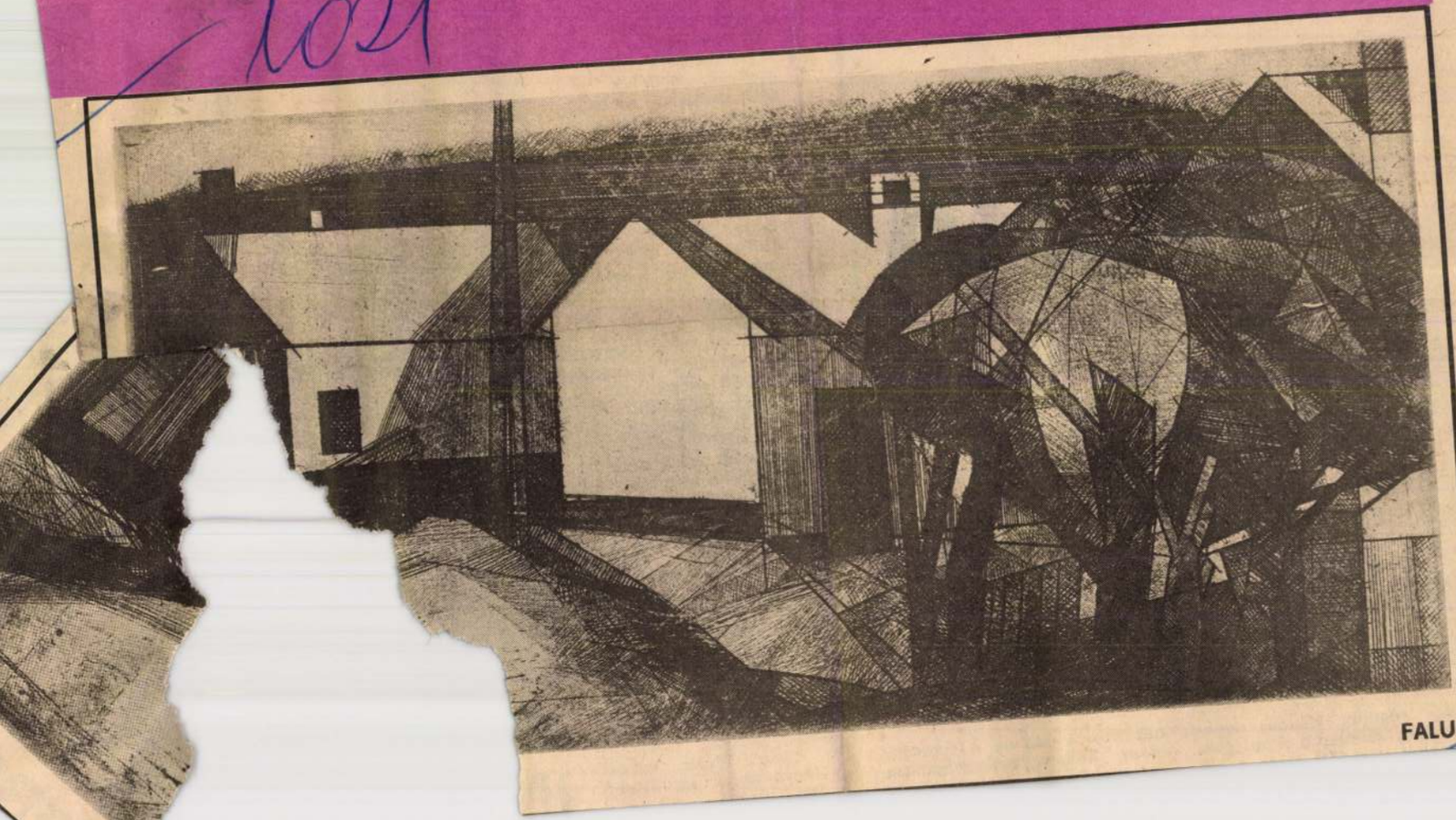

FALU

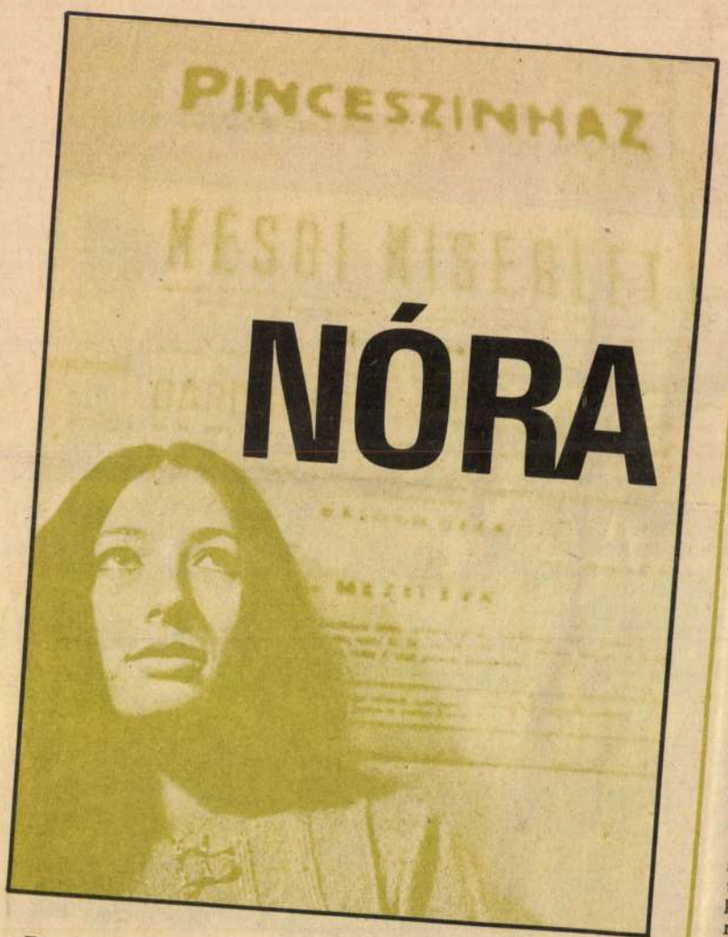

Egy régebbi előadás valamelyikén véletlenül olyan gye-

házakba, s oda ne *ki kapcsolódni, hanem be kapcsolódni*

Mire felcsendül a tánczene — a klub már mindig tömve van. És a tágas helyiségben igazán nemzetközi közönség táncol. Vannak itt angolok, franciák, olaszok, németek, csehszlovákok, jugoslávok, a távoli Afrika diákjai — és természetesen lengyelek.

Az „Interclub ŻAK", a Lengyel Diákszövetség egyik legrégibb diákklubja, 1957 táján lett igazán híres, amikor tagjai sorába tartozott (ha ritkán járt is ide) *Zbiegniew Cybulski*, a neves lengyel filmszínész is, aki valósággal vonzotta maga után a lengyel kulturális élet különböző ágainak fiatal reprezentánsait.

A klub, mely délelőtt tizenegytől este tízig áll látogatói rendelkezésére, már majdnem másfél évtizede nyáron éli legforgalmasabb napjait, amikor is képkiállításokat, diákszínházi előadásokat, különféle jazzrendezvényeket, jam sessionöket és érdekes találkozásokat szervez különböző híres emberekkel, és minden este hét órától táncolni lehet...

Annak idején az ősi Hanza-város serdültebb diákifjúsága rendezte a

Tóth Imre

Afrika, repr.

7. [illegible] o.képzőm.kiáll. 1962. nov.
[illegible]

MDK

Tóth Imre

1944, vintex

Fogatosok, tojástemp.

Mezőről, vintex

7. miskolci o.képzőm. kiáll. 1962. nov.

Herman O.Muz.

MDK

Tóth Imre

Afrika I-V. ecset-tus

7. ~~xx~~ miskolci o.képzőm. kiáll. 1962. nov.

Herman O. Muz.

M.D.K.

Tóth Imre, festőművész

1958-ban a Műv. Miniszterium által a Múz.-nak vásárolt "Tanúlmány" c. képe. Ltsz: 58.21.1. 120.o.

F. Petres Éva: Uj szerzemények.

Az István Király Múz. Évkönyve. Alba Regia. II-III. 1961-62. Székesfehérvár, 1963

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG
Szekszárd

1021

Tóth Imre: UTCA (Linóleummetszet)

e. Az ember élete nem
tgyűjtés. Az ember az-
szét jó pénzért eladja,
ében felhasználja. Niels
sok tapasztalatot gyűj-
ta a telefonhoz kapcso-
. Életében összesen há-
lni, de ez is elég volt
érletezzen. Ő most is a
lőveszi a puskát, kettőt
szomszédok tudják, hív-
berek, akik megszánták
a telefont. De az öreg
uskához. Ő azt tartja: a
gyeztethető. Ha az em-
uskája is, akkor bizony
ával nem a levegőbe lő

tapasztalat. Magyaror-
onyára e tapasztalatra
ll a puska és a telefon
Tisztelettel:
itéz Johannes Hári.

POLITIKA

Egy híres francia politikustól származik az alábbi meghatározás:

— A politikában tudósnak mondhatjuk azt az embert, aki zavarba ejtő kérdésekre úgy válaszol, hogy nem kompromittálja magát. Ügyesnek pedig azt nevezzük, aki megakadályozza e kérdések feltevését.

Meglepő re

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Tóth Imre

ÉLET ÉS IRODALOM

1968 AUG 10

1021

Vannak azonban fanatikus és ostoba emberek, akiknek a parancs feltétel nélkül parancs, ha az életükbe kerül is.

Tóth Imre: Várakozás

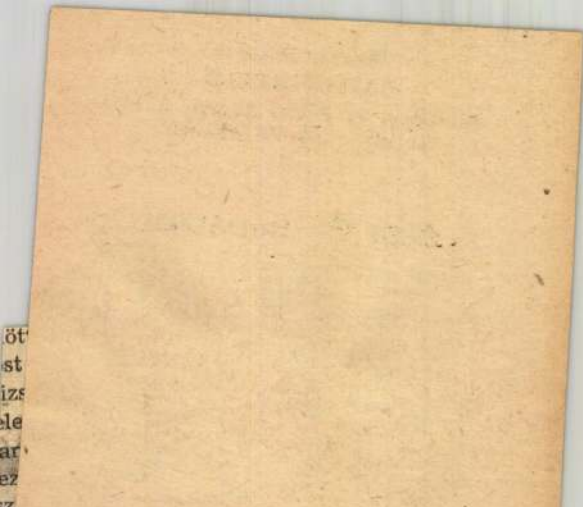

páncélszekrényt
tali igazgató tartja
s nála van a kulcsa is.
meg, menyasszonya leg-
elkeseredésére, azon a
doni éjjelen. De van ám
biztonsági szempontból
rénynek egy másik kul-
te ennek nyomán felfe-

mért volt a lány o
macerálj már, örök
a lépést, így nem
Na jó. Kislány a z
hérebb az orgonán
a Koósnak nincs
mint neked. Hátha
nom volna.

---

*Ha élne, hatvanadik születésnapján ün-
nepelhetnénk. Ezerkilencszáznyolcban szü-
letett és harminchárom évvel később, szep-
tember 7-én halt meg. A szem kinyílt és
bezárult és közben beitta a látványt. Szá-
momra — bármilyen furcsa — nem nehéz
elképzelni Vajda Lajost idős embernek.
Luszonhat éves volt, amikor először lát-
am, de meggyötört aszketikus arca nem a
uszonévesek kialakulatlan és elrendezet-*

MDK

Tóth Imre

Afrika I-IV., tus, ecset

Sirató, rk.

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

Tóth Imre

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1968 JUL 30

1024

Tóth Imre munkája.

nevét viseli. Se

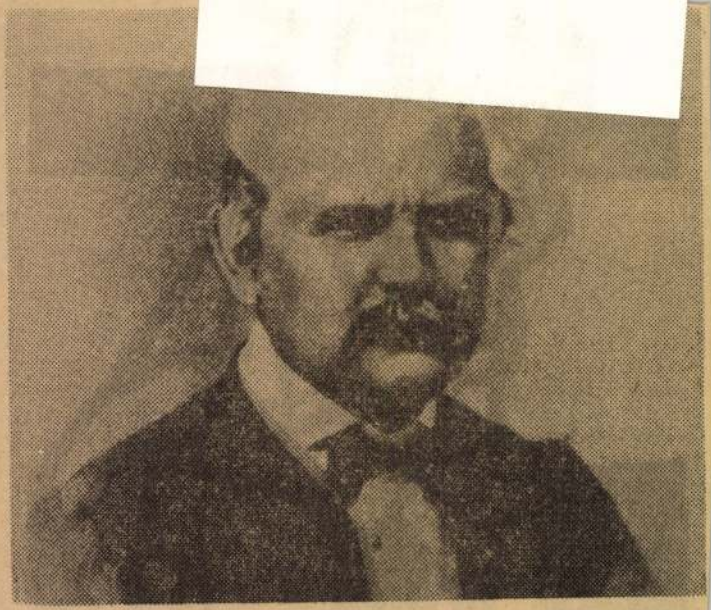

Semmelweis Ignác.

nácot nemcsak hazánkban, hanem az egész világon úgy tisztelik, mint az anyák megmentőjét, az emberiség jótevőjét.

A fiatal Semmelweis 26 esztendős korában, 1844-ben Bécsben szerezte meg az orvosdoktori címet. Két esztendő múlt el, amíg állást talált: Klein professzor, a bécsi I. számú szülészeti klinika nagytekintélyű professzora vette maga mellé, egyelőre csak ide-

jelent meg. Még öt esztendeig, 1865-ben bekövetkezett haláláig, Semmelweis élete csupa harc. Nem is érhette meg felfedezése teljes diadalát. Még néhány évtizednek kellett eltelnie, amíg tisztán állt a világ valamennyi orvosa előtt az orvostudomány történetének egyik legkiemelkedőbb egyéniségét kell tisztelni Semmelweis Ignácban.

— ri —

Tóth Imre

4 grafikája (eml: Éstünk III. 1919)

szerepel az alábbi tárlaton

Varga Imre: Az V. területi tárlat végén

Nógrád 1969. V. 11

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BORSODI
BÁNYÁSZ

JUN 11

1021

Tóth Imre

VÁRAKOZÁS Tóth Imre linómetszete

Bir

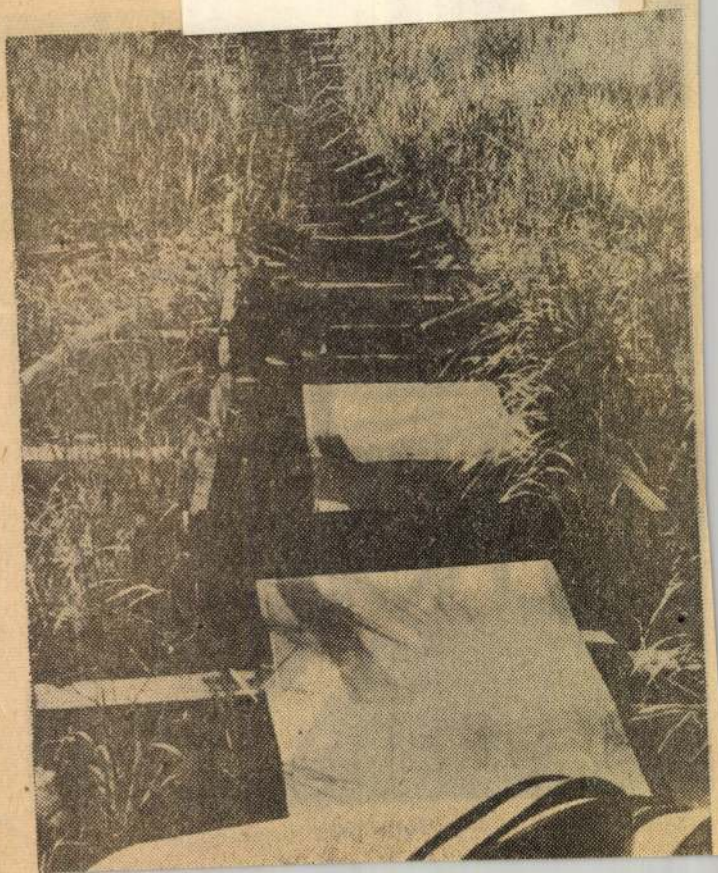

Tóth Imre

Hegyvidék c. vízfestményének reprodukciója.

Pest Megyei Hírlap, 1966. IV. 17. 10.o.

Tóth Tusze

Csendélet két citrommal, olaj,
58 × 50 cm

Budapest Műcsarnok kiállítása 1957.
Kat. szerk. Kisdéginé Kisimi szám.

13

Tóth Imre festő

Díjak kapott a X. miskolci orsz.
kép. mův. kiállításon

Szocialista Művészetért 1969 I.

Tóth Gyula

Képekkel
szerepel az alábbi Tárlaton

Somos Miklós: A X. miskolci országos
Képzőművészeti kiállításról

Észak-Magyarország 1968 XII. 15

M.D.

Tóth Imre
grafikus

„Kompozíció"
(repro)

B.L: grafika
Művészet, 1969. január - 20 lap.

Tóth Imre

Díjat kapott
a X. Miskolci Országos
Képzőművészeti Kiállításon

H. R.: Kiállítás Miskolcon

Délmagyarország 1968 XII. 4

Tóth Imre
festő

M.D.K.

A Studio 1960 és 1961 es kiadásaiban
vett részt

Bolgár Kálmán: Tíz éves a Fiatal Képzőművészek Stúdiója
Művészet, 1969 január - 14 lap

TÓTH IMRE /

1.) Tél színes fametszet 35.5 x 52
2.) Erdő -"- -"- 37 x 23.5
3.) Táj -"- 17 x 30
4.) Udvar x -"- 24 x 25
5.) Halásztanya színes fametszet 37 x 23.5
6.) Műszakról -"- -"- 37 x 23.5

x reprodukció a katalógusban

II. Miskolci országos grafikai biennálé Kat. bev. Koczogh Ákos Miskolc, 1963.

Tóth Imre, építész

MDK

1966. nov. 9-én meghalt.

–: Halálozás

15.

NÉPSZABADSÁG, sp. 1966. nov. 13.

Tóth Imre

Az énak-magyarországi Népszőművészet Salgótarjánban rendezett első területi kiállításán szerepel.

Ének-Magyarország 1966. ápr. 8.

Tóth Imre.

Sátoraljaújhelyi képzőműv. kiállításon szerepel egy képe.

Emlékve.

Napjaink, 1962. 7. szám, 4. lap.

Tóth Imre.

„1944" c. képe; „Afrika" - sorozata a VII. miskolci Orsz. Tárlaton.

említve.

Napjaink, 1962. 9. szám, 8. lap.

Tóth Imre

A Műcsarnokban, a IX. Magyar Képzőművészeti Kiállításon festményei, grafikái.

említve.

Napjaink, 1962 3. szám, 12. lap.

Tóth Imre

Művei a 11. Orsz. Grafikai Biennálén.

emlí'tve.

Napjaink, 1963 10 szám, 3. lap

Tóth Imre

Illusztráció Akácz László „A ló halála" c. írásához.

Rajz, reprodukció.

Napjaink, 1963 4. szám, 7. lap.

MDK.

Tóth Imre

Háboru c. rajza
Gumiipari Hirlap 1965.dec.2o.

MDK.

Tóth Imre

Kiállitási kritika

Népszabadság 1961.I.7.8.lap

MDK.

Tóth Imre /Amerigo Toth /

Külföldi értékeléséről

Magyarország 1965.52.dec. lap 2o.

MDK

Tóth Imre, Miskolc

Béke I., tus
" II., "
" III., "

Háboru I., "
" II., "
" III., "

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O.Muz. 1960.

Tóth Imre, grafikus MDG

Szerepel a negedi nyári tárlaton.

Rózsa Gyula: Háry János nyomában 8.

NÉPSZABADSÁG

Dp. 1966. júl. 31.

Tóth Imre

Említve

Szabó Endre: A X. Szegedi Nyári Tárlatról

Csongrád megyei Hírlap, Szeged 1969. aug. 1:

G. l.

Tóth Imre

Említve

A Petőfi szakasz marad
(szántó):
Déli Hírlap 1970. feb. 12.

MDK

Tóth Imre, grafikus

Kompozíció.

Repr.

Tóth Imre: Arcsaalja M.N.

Népszabadság, Bp. 1970. jún. 28.

MDK

Tóth Imre, grafikus

Szerepel Kesztelyen.

Tamás István: V. Balatoni Nyári Tárlat

7.

Népszabadság, Bp. 1970. júl. 15.

Tóth Imre

1. Értünk (1919) olaj 80×100
2. Táj olaj 60×40

V. Észak-Magyarországi Területi Képzőművészeti Kiállítás Salgótarján 1969

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1970 JÚN 14
1021

TÓTH IMRE: PEREMKERÜLET

kodta az árendát (állítólag 500 éve nem járt e tájakon a vízgazda) az erről szóló nyugtákat elküldözgeti lefelé. De az idetájon lakó atyafiságával is régi, erős szövetséget újított föl a haszonbér hajtásáról. A Maros két héttel ezelőtt egyenesen Makót követelte buzgar adóvégrehajtói révén a hosszú évtizeden át elmaradt adósságok fejében. Az itt lakók 91 éve fizettek neki utoljára, hát elszoktak ettől a magas gátak közül való fenyegetéstől. Hanem vitára, tekintetére nem sok idejük maradt. Hogy nem üres beszéd a Maros szava, azt dugig való vizeinek sebességéből is látták. Gyűrkőzött, gyűrkőzött. És a makóiak is. A gyöngébb nemet, gyereket, öreget, éjnek évadján eltelepítették, miután dudás kocsikkal felriasztották őket, s a férfiak a gátakra mentek az utolsó szálig. Az otthon maradt lelkes állatok életben tartására öregek álltak őrül, etetőül és fegyveres munkásőrök a szomorúan néptelen utcákon. Csak a vegyesbolt áll nyitva. Semmi se kell ezekben a napokban Makón, csak az élelem. Mióta asszonyok nincsenek itt, nem fogy a tisztítószer.

Hat napig szakadatlan támadott a Maros. Huncutul, ártatlan cselőpók fújta lyukon lépett ki előbb, s azt tágította, tágította, s el is szakajtotta

tek beszélgetni. Előbb a házgerinc szólalt meg, recsegve közölte a szarufákkal s azok a mestergerendával, hogy alattuk mozog a föld, erre a mész is elkezdett pörögni az alatta valókra, így ébredtek fel az alvók. Pöndölyben kiáltanak segítségért. Szentesi katonák a gáton. Azok este 11-kor keltek riadóval, éjfélkor itt rakják segítő szerszámaikat, s körülkapják a házat, előbb tán a vállukon tartják, míg az ijedségbéklyókban vergődő lakókat kitámogatják

Reggelre el is bontják a vízes-káros házat, hogy magában s másban kárt ne tegyen. Könnytelen szemmel, de fenn-hangon siratja egy idősebb asszony. Mert neki az az élete. Nemcsak a va-

Tóth Imre

Grafikákkal szerepel az alábbi kiállításon

Horváth Árpád: Az V. balatoni nyári tárlat Keszthelyen

Magyar Nemzet 1970 VIII. 12 old.

Tóth Imre

Utca

i grafikája (eml.) szerepel az alábbi tárlaton Keszthelyen

Tóth Sándor: Balatoni Nyári Tárlat

Délmagyarország 1970 VII. 23

Tóth Imre, Jestő

MDK

Kompozíció: Repr

Tóth Imre: Házak

M. 5.

Népszabadság, Bp. 1970 aug. 30.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

1970 JUN 7

1021

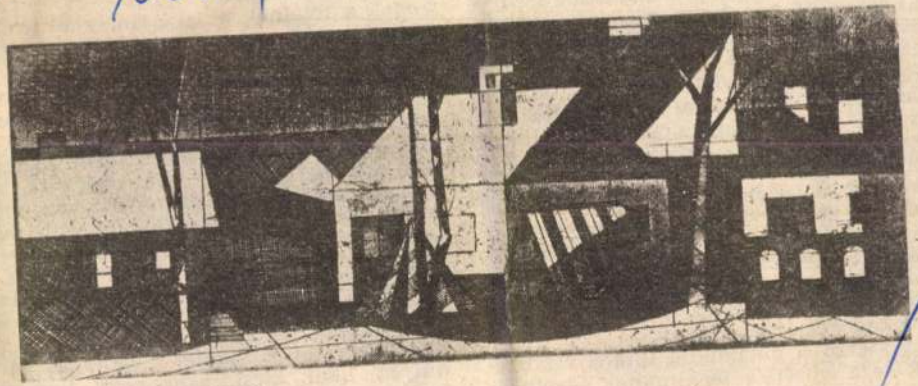

Tóth Imre: Borsodi táj

teret, az adott gazdasági és politikai viszonyokat.

A társadalom tudományos irányítása szétágazó, komplex probléma. Azok a konkrét eszközök és módszerek, amelyek a társadalmi élet különböző területeinek optimális irányítását biztosítják a szocializmusban, csak a társadalmi irányítás lényegét, törvényszerűségeit és alapelveit kutató elméleti munka eredményein alapulhatnak. Csak dicsérni lehet tehát a Kossuth Könyvkiadót, amely V. G. Afanaszjev „A társadalom tudományos irányítása" című könyve kiadásával színvonalas, marxista—leninista igényű vezetéselméleti munkát bocsátott a szakemberek, a vezetők és az érdeklődő filozófusok, szociológusok stb. rendelkezésére, hozzásegítve őket a vezetéselmélet alapvető elvi és módszertani problémáinak tisztázásához, olyan általános problémák megismeréséhez, melyek a vezetés elvi koncepcióját alkotják.

A szerző a dinamikus totális rendszerek és a vezérlés fogalmának meghatá-

materializmus
alapozni és t
szociológiai ta
kiegészíteni.

Valóban, a
zérlő rendsze
lényegéről tu
annak a tétel
kítani, mely
jektív törvér
fejlődik. Ezt
retes, a marxista
netika kialakulása előtt bebizonyította.

A technika, a modern számítógépek stb. mindig csupán olyan eszközök lehetnek, amelyek megkönnyítik az emberek munkáját, a legkülönbözőbb feladatok megoldását. Az irányítás azonban alapvetően emberek, különböző társadalmi kollektívák irányítása. Az emberek felkészítésétől, helyes elosztásától és együttműködésétől, fegyelmezettségük és felelősségérzetük fokától függ tehát bármilyen, akár kicsi, akár nagy ügy sikere.

TÓTH IMRE, vargamester

A 19.sz-i szömörceszedésről: Tóth Imre veszprémi magy.va
vargát felfogadta Tósoki József veszprémi tobakmester 18
1825-ben egy veszprém környéki szömörcebokros földrész
learatására. Megegyezett négy fehérvári tobakmesterrel i
is, akik szintén ugyanazon területen szerttek volna
aratni, de Tósoki a bérbevétellel megelőzte azokat. 206.o
153. jegyz.

NAGY LÁSZLÓ: A veszprémi tobakok egy börkikészitő kis
mesterség és művelői a XVIII-XIX. században 189.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971.
Veszprém, 1971

--TÓTH IMRE, vargamester

1825-ben a Tósoki József tobakmester szömörce aratásá val mindenki m g volt elégedve, csak Tóth volt elégedetlen. 16 Ft. 36 kr-ért tartozásért beperelte Tósokit és biztositékul visszatartotta a tőle kapott aratófelszerelést is. 206.old. 153. jegyz

NAGY LÁSZLÓ: A veszprémi tobakok egy bőrkikészitő kismesterség a XVIII-XIX. szazadban ésmuvelői 189.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10.
Veszprém, 1971

TÓTH IMRE, vargamester

Az 1825-ös szömörceszedés peres irataiból nem tudjuk meg, hogy Tóth követelése miből adódott. Megkapta a kikötött mázsa szömörcét. Tósoki József igazolásából kitünik ez méltányos volt. Ugyanennyiért aratott Hollósy Mihálynak 1825-ben Rezi János "tobakmesterségben dolgozó napszámos. Előző évben Tósoknak Hevenyesi György tobakmester stb. 206.old. 153. jegyz

NAGY LÁSZLÓ: A veszprémi tobakok egy bőrkikészitő kis testerség és művelői a XVIII-XIX. században 189.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971. Veszprém, 1971

TÓTH IMRE, vargamester

---

az 1825-ős szömörce aratás ból keletkezett perében Tósoki József ellenAz aratófelszerelés javai: "egy fejsze nagatzél, nagy kés, likvágó kapa. kilás zsák, itzés üveg, klázli /pohár/ talán az italjárandósághoz, "egy öreg puska, egy fél viselt kalap". Ezeket tartotta vissza Tóth a per folyamán Tósokitól. 2L7.old. 153.old.x jegyz

NAGY LÁSZLÓ: A veszprémi tobakok egy bőrkikészitő kismesterség és müvelői a XVIII-XIX. században 189.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

Tóth Imre

rés Tarca „Ülő figurák"

a 3. oldalon

Napfaduk 1973 augusztus

Tóth Imre

„Gyár előtt" c. rézlaca
a 3. oldalon

Napfaink 1973 december

Tóth Imre

"Táj" c. műve szerepel
a VII. Országos Grafikai Biennálén,
Miskolcon

Nagybánya 1974 február
17. old.

Tóth Imre

Tájképszerü rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Élwt és Irodalom, Bp. 1973. dec. 15.
XVII. évf. 5o. sz. 16. lap.

Tóth Imre, népművész

Kiállít Békéscsabán.

—: Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. ápr. 12.

Tóth Imre
Vasárnap nyitják meg a hatodik
miskolci országos grafikai biennalét
Miskolc város tízezer forintos díját
Tóth Imre nyerte el.

Grafikai biennale Miskolcon.

Magyar Hírlap 1971/337 6 old.

Tóth Imre
rézkarca

Táj (II.)

Észak-Magyarország 1973/288 4 old.

Tóth Imre
grafikusművész kapta Miskolc me-
gyei város Tanácsának díjat és a területi
szervezet plakettjét.

Ls. A. – Sz. Gy. Megnyílt a VII. országos grafikai
biennále.

Észak. Magyarország 1973/283 4 old.

Toth Imre

rézkarca

Balaton-part.

Észak Magyarország 1973/282 4 old.

Tóth Imre
rézkarca

Ilázak.

Észak-Magyarország 1973/264 bold.

Tóth Imre

Tájkép I. repr.

VII. Országos Grafikai Biennálé
Miskolc 1973.

Tóth Imre

1. Táj I. akvatinta 27×9,5

2. Pihenő — " — 16×11

VII. Országos Grafikai Biennálé
Miskolc 1973.

Tóth Imre

1. Borsódi táj ciukkarc 31,5×9,5

2 Hegyvidék —"— 29×9,5

VII. Országos Grafikai Biennálé
Miskolc 1973.

Tóth Imre festőművész

Miskolcon a Szőnyi István Teremben rendezett kiállitást a művész. A megnyitó augusztus 8.-án lesz,-irja a lap, a kulturális eseményeket közlő rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. aug. 3.
XVIII. évf. 31. sz. 8. lap.

Tóth Imre

Üldögélő, szemüveges öregasszonyt ábrázoló rézkarcát "Várakozás" cimmel bemutatja a lap. Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. juni. 8.
XVIII. évf. 23. sz. 14. lap.

Tóth Imre, festő

40 olajfestményét állították ki Miskolcon.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. aug. 9.

Tóth Imre

Munkácsy dijas festőművész kiállitása nyilt meg aug.8-án Miskolcon a Képcsarnok Vállalat Szőnyi István kamaratermében, melyen a müvész negyven olajfestményét mutatják be.

Magyar Hirlap 1974/218 8.

Tóth Imre

Értünk (1919), olaj, 80×100
Táj, —"—, 60×40

V. Északmagyarországi területi
Képzőművészeti Kiállítás
Salgótarján 1969.

Tóth Imre

Értünk, III. (1919.), repr.

V. Északmagyarországi területi képzőművészeti kiállítás
Salgótarján 1969.

Tóth Imre

Alsósor, fametszet 12 × 23
Várakozás, lino 12 × 18

V. Északmagyarországi területi
Képzőművészeti Kiállítás
Salgótarján 1969.

Tóth Imre

Értünk, vézk. 13×20

Értünk III. 1919, vézk. 28×11

V. Északmagyarországi területi Képzőművészeti Kiállítás. Salgótarján 1969.

Páth Imre

Részt vett a tárlatou.

Lanicz Sándor: A szegedi nyári tárlat

Magyar Ihrlap 1972/219 6 old.

Toth Imre (Amerigo Tot)

A Sárospataki Galéria új szerzemé-
nyei között látható a szaborgyűte-
mény nagy értékű darabja az Olasz-
országban élő Amerigo Tot (Toth Imre)
Kavicsasszony c. világhírű alkotása.

Uj művek kiállítása a Sárospataki
Galériában.

Észak-Magyarország 1972/199 4old

Toth Imre

munkája

Orosz-Magyarország 1972/154 6old.

Toth Imre

munkaja

Észak - Magyarország 1972/153 4 old.

Tóth Imre

A Miskolci Képtárban látható képei.

Művészet Miskolcon.
1942. X. 11. TV 14.25 | Ka | 11 |

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 MÁR 10

Északmagyarország

Tóth Imre

1021

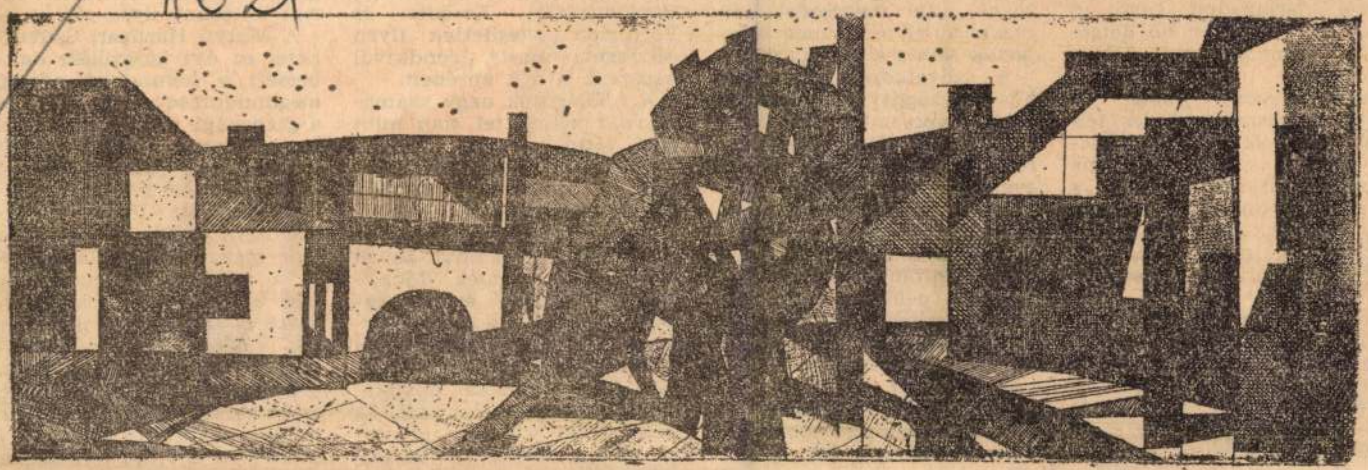

TÁJ

Tóth Imre munkája

Az ilyesmi is ritka: mindössze harminchat férfi és több mint kétezer nő dolgozik a mezőkövesdi Matyó Háziipari Szövetkezetben. Természetesen, ebben a konkrét esetben mindez teljesen érthető, hiszen az itteni munka kimondottan női kezeket, kifinomult ízlést, s nagy-nagy türelmet igényel. Csak a nők tudják ezt a mesterséget, a matyó népművészetet ilyen magas szinten művelni.

Mezőkövesd annak idején színes népviselete, de főképp szabadrajzú hímzései által szerezte országos hírét. A Matyó Háziipari Szövetkezet hozzáértő tagjai ezeket a hímzéseket vitték át a maguk stílusgazdagságában a különböző terítőkre, párnákra, női blúzokra. Itt tervezik és hímezik a matyó jellegű ajándéktárgyakat is. A Matyó Háziipari Szövetkezet híres, sokak által megcsodált termékei az elmúlt évben is bejárták szinte a fél világot.

A szövetkezet több mint húsz országgal tart kereskedelmi kapcsolatot. Ez is mutatja, hogy változatlanul keresettek külföldön az itt gyártott népművészeti tárgyak, a pompásabbnál pompásabb hímzések, különböző terítők, ajándékok és ki tudná felsorolni valamennyit. Tavaly például több mint 700 új terméket mutattak be a különböző kiállításokon, talán mondani sem kell, igen nagy sikerrel.

Mint már említettük, a Matyó Szövetkezet több mint kétezer nődolgozónak biztosít rendszeres munkalehetőséget. Ma már — a kövesdi városi telephelyen kívül — összesen húsz községben van bedolgozó csoportja a Matyó Szövetkezetnek. Le
Borsodgeszter
Poroszlón lé
részleget, ar
népszerű a n

A nődolgoz
ra való tekint
nap látni, h
meg a párt népolitikai határozata. Hogy csak néhány példát említsünk. A telephelyeken dolgozó nőket négy év óta minden héten szabad szombat illeti meg. Megfigyelhető az élet- és munkakörülményük állandó javulása is. Évről évre emelkedik a nők jövedelme: tavaly például 3,4 százalékkal növekedett az átlagbérszínvonal. Ez kétszeresen jelentős, ugyanis az eddigi, évenkénti bérfejlesztést a szövetkezet saját erőből oldotta meg. Bevezették a lakásépítési akciót is: 1973-ban a szövetkezet 21 dol-

[illegible] kívánta a nők munkájának jelentőségét, a közéletben és a családi életben betöltött fontos szerepét. Mint Lázár Gáspárné, a szövetkezet elnöke elmondotta a közgyűlési beszámolóban: a Matyó Háziipari Szövetkezet tagjai az elmúlt évben is példamutatóan dolgoztak. Ezt bizonyítják az 1973. évi eredmények. E szerint a szövetkezet termelési értéke mintegy 63 millió forint. Exporttervét 6,4 százalékkal, a belföldi megrendeléseket pedig csaknem két százalékkal szárnyalta túl.

L. L.

Tóth Imre
grafikus

Miskolc megyei város tanácsának
díjat Tóth Imre nyerte el.

Borbély Zoltán: A VI. miskolci országos grafikai...
Művészet, 1972 junius - 45 oldal.

Tóth Imre
grafikus

„Borsodi táj" – sorozata
szigorúan konstruált.

Borbély László: A VI. miskolci országos grafikai...
Művészet, 1972. junius – 45 oldal.

Tóth Imre

Értünk, 1919. o. 80×100
Táj, o. 60×40

V. Eszakmagyarország, tájileti képzőművészeti kiállítás, Salgótarján 1969.

Tóth Imre

Értünd, rézd. 13×20

Értünd III. 1919., rézd. 28×11

V. Északmagyarországi területi képző-művészeti kiállítás, Salgótarján 1969.

Tóth Imre

Alsósor, fametszet, 12×23
Vázakozás, linó, 12×18

V. Északmagyarország i forúleti képző-
művészeti kiállítás, Salgótarján
1969.

Tóth Imre

Értünk III (1919), repr.

V. Északmagyarországi területi képzőművészeti kiállítás, Salgótarján 1969.

Tóth Imre

"Házak" cimmel a lap bemutatja a művész tájké
pét.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. szept. 1.
XVII. évf. 35. sz. 2. lap.

Tóth Imre

"Öregen" cimmel üldögélő öregasszonyt ábrázol
a müvész rajta.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. szept. 8.
XVII. évf. 36. sz. 8. lap.

Tóth Imre

"Házak" cimmel a lap bemutatja a müvész tájképét.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. aug. 18.
XVII. évf. 33. sz. 3. lap.

Tóth Imre

"Ács" cimmel a lap bemutatja a müvész képét.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. juli. 28.
XVII. évf. 3o. sz. 4. lap.

Fáth Imre

A miskolci grafikai biennálén
művét díjjal jutalmazták.

Chikán Bálint: VI. miskolci országos
grafikai biennálé.

Népújság, Kaposvár, 1971. dec. 19.

Tóth Imre
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

1966 NOV 20.

1021

Miskolci utca

Tóth Imre fametszete

FEJTÖRŐ

Csiky Gergely

Hetvenöt évvel ezelőtt halt meg Csiky Gergely író, műfordító, a magyar kritikai realista dráma megteremtője.

VÍZSZINTES: 1. Egyik vígjátékának címe, amely a karrierizmusról szól. 6. Csiky ezt a darabját 1881-ben írta a tisztviselőréteg ellentmondásos helyzetéről. 12. A jó szónak van, ha megfogadják. 14. Az ajtón kinyújtám. 15. Névelővel — ablakvédő. 16. Kellem, szépség. 18. „A" kukorica szár (—'). 19. Gyakori magyar vezetéknév. 20. Író és hírlapíró vezetékneve és keresztnevének kezdőbetűje. 22. A szerelmesek „segítője". 23. N. K. Z. 24. Röplabdában mondják a vonalon túlra ütött labdára. 25. Maró folyadék. 27. A. N. U. 28. Szamárhang (—'). 29. A. T. B. 31. Német — tanács, tanácskozás. 33. Kimondott mássalhangzó. 34. Csikynek ezt — a részben Párizsban írt — drámáját 1880-ban mutatta be a Nemzeti Színház. 36. [illegible]

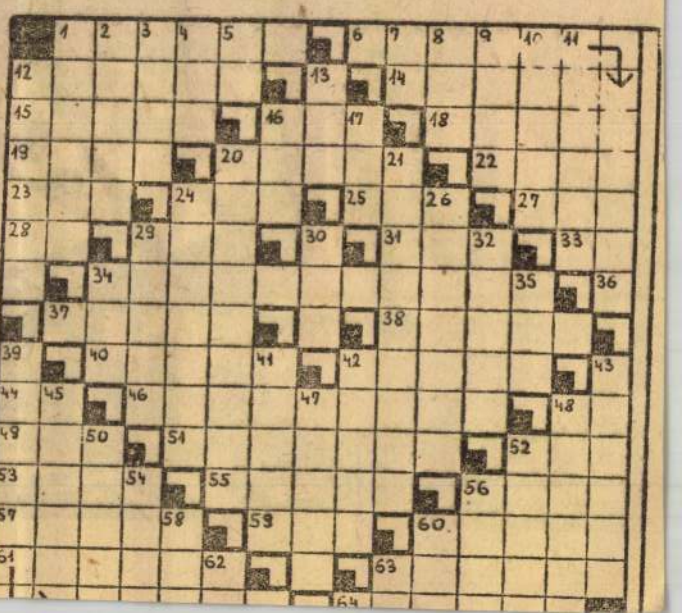

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM
Tóth Imre
1021

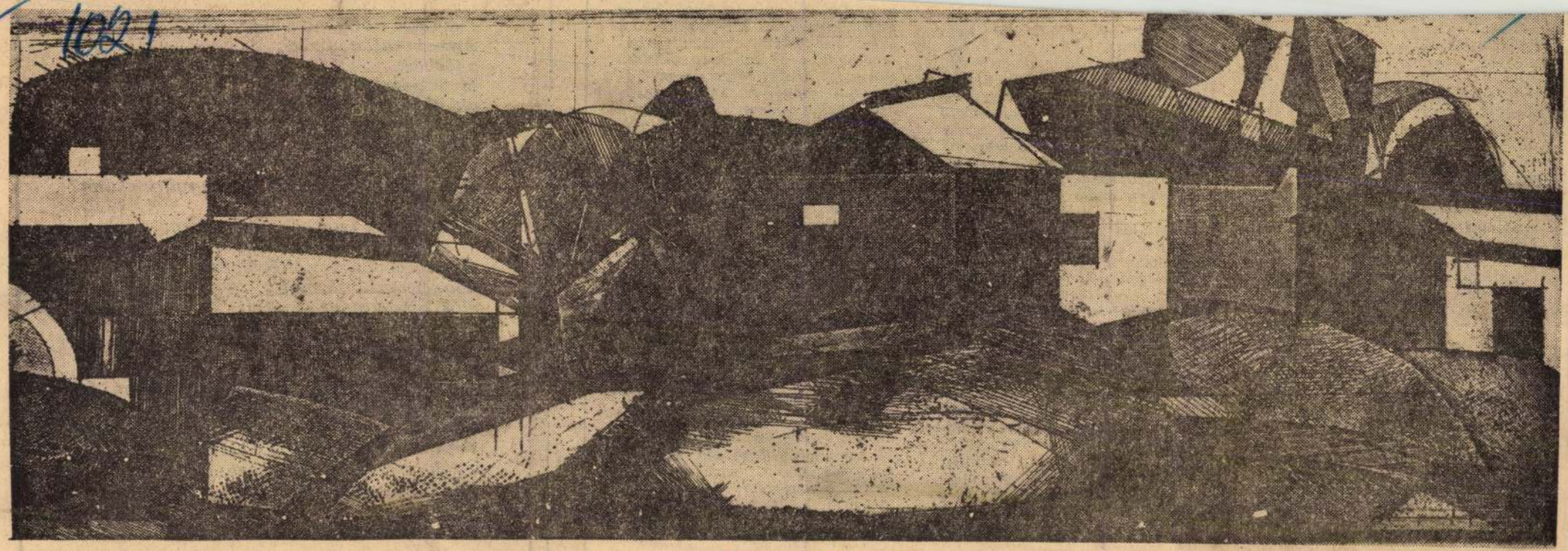

Tóth Imre: Házak

vagyunk vele valamennyien, akik akkortájt Kardos László műfordítói kollégiumait látogattuk, és szorongva először tártuk ott a nyilvánosság elé első próbálkozásainkat, míg az előző évfolyamok hallgatói, már publikáló, felnőtt fordítókként vissza-visszalátogattak; s akik utánunk olvasták fel ott zsengéiket, mikor mi, már egyetemet végzett, publikáló fordítók, visszalátogattunk. Fontos, egész életünkre kiható élményként őrizzük valamennyien a szombati órák emlékét.

Tulajdonképpen mit tanultunk Laci bácsi kollégiumain? Fordítani? Azt is, persze.

Megtanultuk a kitűnő fordítótól, a kitűnő pedagógustól: mit jelent a szakma élvonalában megkövetelt tartalmi-formai hűség. Verstant tanultunk, remekműveken. Megtanultuk, mi a töltelékszó, s hol, milyen arányban engedhető meg a használata. Hogy mi a fordítói szabadság tűrési határa. Megtanultuk, milyen elégtelen a pusztán értelmi hűség; hogyan válogassunk a stílusrétegekben, hogyan válasszuk ki a megfe-

tanultuk.

Fordítani tanultunk, de nem csak fordítani.

Az oktató ceruza megcserélt egy szórendet — és a görcsös, ügyetlen versmondat eleven sorrá simult. Valami alig észrevehető mozdítás a szövegen — s a gyerekes stílusgyakorlat irodalommá lett. Kihúzott egy jelzőt — s eltűnt a modorosság, levegőt kapott a sor. Egy magasrendű szakmai tudás, értő és irányító figyelem fényénél alakult-formálódott az esztétikai érték, tanultuk a tulajdonképpen megtanulhatatlant, a csak eleven példa nyomán megérezhetőt, a szöveg megközelítésének kifejezhetetlen finomságait. Hogy a csúnya rím olykor szebb, mint a szép. Hogy néha a kevesebb mond többet. Hogy némi nehézkesség, ha helyénvaló, értékesebb lehet, mint egy szabályosan kikent-kifent megoldás. Megtanultuk a be nem foghatót, a minden szabály ellenére felragyogót — de elsősorban azt tanultuk meg, életre szóló érvénnyel, hogy az ismeretlen, az addig-nem-volt, az eredeti mozdulatok csak annak a kezéhez simulnak, csak az dol-

a mesterség megtanulható része még felszívódhat a reflexekbe, a tudat világosabb rétegeit szabadon hagyva a szabályon túlinak. S a kettő között nincs merev határ — a megértett törvényszerűség örökké nyitott, hívogató út a járatlan felé. Akik ott ültünk, valaha, hallgatva eligazító, megvesztegethetetlenül szigorú, de sose bántó megjegyzéseit, nem felejtjük el soha azoknak az óráknak torokszorító izgalmát. Tudtuk, hogy valami páratlan jelenségnek vagyunk részesei. Kardos László olyasmire tanított bennünket, ami a legfontosabbnak tűnt nekünk a világon, s úgy, ahogy kevesen tanítanak. Ritkán adatik kezdőknek olyan mester, mint ő. Fordítók, költők, irodalmárok nemzedékeit nevelte a szombati kollégiumokon. Sokrétű, értékes munkásságát méltatva hadd emlékezzünk meg művének erről a láthatatlan, másokban továbbélő részéről is, mely ott született, ott bontakozott ki, évek során keresztül, abban a negyedik emeleti szobában, két órától, az egyetemi templom tornya mögött.

Székely Magda

Figyelem, hogy
Arcra borulva
a többiek.
Megkérdezlek
aki átmégy a z
mert lehet,
nem látlak töb

Egy poharat? a
érintettél valar
A gyerek-hork
az éjjel közepén,
milyen időben költöttél föl engem,
hogy nem voltak már
élők körülöttem?

Kérdeztél vagy válaszoltál?

Annak, aki csonkán ült a lámpafényben,
s úgy hajolt előre, mintha
hányna.
Vagy eltartotta messze a kezét:
ujjak fogóztak az éjszakába.
Mellében vasgolyók ütődtek

és reggel volt már.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 SEP 8-
ÉLET ÉS IRODALOM

Tóth Imre

1021

Tóth Imre: Öregen

...egre, aki a
...dja, mint nem-
...ll, később *Kar-*
...lbert János, az
Szabó Ede, aki
...dításról. Tanul-
...ltők egész sora
a mesterséggel,
Kosztolányin és
Györgyig. El tu-
an sorozatot,
tók közreadják
fiatal olvasók-
enkinek más a
gszeren játszik,
...nekar. Ezt a
...ll továbbad-

...rdítók céhéhez
...kesége érződik.
...getésünk alkal-
...sra azt mond-
...relem". Miért?
azt szeretjük,
beszélünk, ha-
...gy ami — el-
i reménytelen.
...zonya: egymás
a szerelem és
rapunktja. Ez
a huszadik
inkább érvé-
...a. Ha élő írót
rzem, jobban
anyja. Szét-
y újra össze-
tés nem ki-
A fordítás
...z írás.
Olvadásában
...nát festi egy
...épek műfor-
...riál: a pre-
...gítsa a szel-
...sen igaz ez

A regebbi korok — egyébkén hasznos — nyugati orientáció jú sznobizmusát kellene végre megváltoztatnunk. A „vigyázó szemetek Párizsra vessétek" jelmondatát át kellene alakítanunk a köztudatban úgy, hogy vigyázó szemünket *minden égtáj felé* vessük. *Szerintem az iskolákban a szomszédos országok nyelvét is kellene tanítani.* Minden gyerek tanulja meg legalább egy szomszédos nép nyelvét. A többi a műfordítók dolga.

— *Körülbelül ötven kötetet fordított le eddig különféle nyelvekből. Kik a legkedvesebb szerző-partnerei?*

— *Jordan Jovkov.* Az ember és a környező világ nagy szimbiózisának megszólaltatója. Tudatos nyelv- és stílusművész volt egy olyan korban — az első világháború utáni években —, mikor a bolgár irodalomban még *műfajok* hiányoztak. Jovkov nemzedékének évszázadokat kellett behoznia.

Jordan Radicskov. Világirodalmi jelentőségű író, a jovkovi hagyományt folytatja; paraszti témákat szólaltat meg fanyar, groteszk, legendába-játszó hangokon; a mágikus realizmus művésze. Írásaiban a bolgár hagyomány és a világirodalom legmodernebb törekvései találkoznak.

Mihail Bulgakov. Nemcsak a modern orosz próza mestere. Én például színdarabjait fordítottam. Számomra a huszadik századi ember egyik alapélményét, az elidegenedéstől való megszabadulás élményét jelenti. Az elidegenedés mindig izoláció. Az izoláció sokféle lehet. Fogság, betegség, háború, ost-

...vastam a következő bekezdést: *„Kiöntöttük ifjúságunkat a földdel teli talicskákkal az út töltéseire... Árokfalburkolat, épületváz és betonalapzat lett belőlünk. Befalaztuk ifjúságunk árnyékát a városokba, hidakba, erőművekbe, mint egykor Sztruna király szépséges ifjú feleségét a kőműves. És most megkésve ránk támad át nem élt ifjúságunk." Ez a szenvedélyes hitelesség nemcsak a szerző hangja — a fordítóé, az Öné is. Kell-e, hogy a fordítónak személyes köze legyen a témához?*

— Kelet-európainak kell lenni ahhoz, hogy sok történelmi helyzetet ugyanazzal az izzással éljünk át, mint amilyen izzással a könyv szereplői és maga az író is él. Blaga Dimitrova könyve ennek a témának olyan dokumentuma, mint amilyen a mi irodalmunkban *Vas István* verse, az „Óda a tegnapi asszonyokhoz". Ez már több, mint írói-fordítói ars poetica. Ez a történelmet hasonlóképpen megélt és megszenvedett emberek ars poeticája.

— *Szükséges-e, hogy a fordító ismerje az országot, a fordítandó*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPJAINK

1973 — 8

Tóth Imre
1021

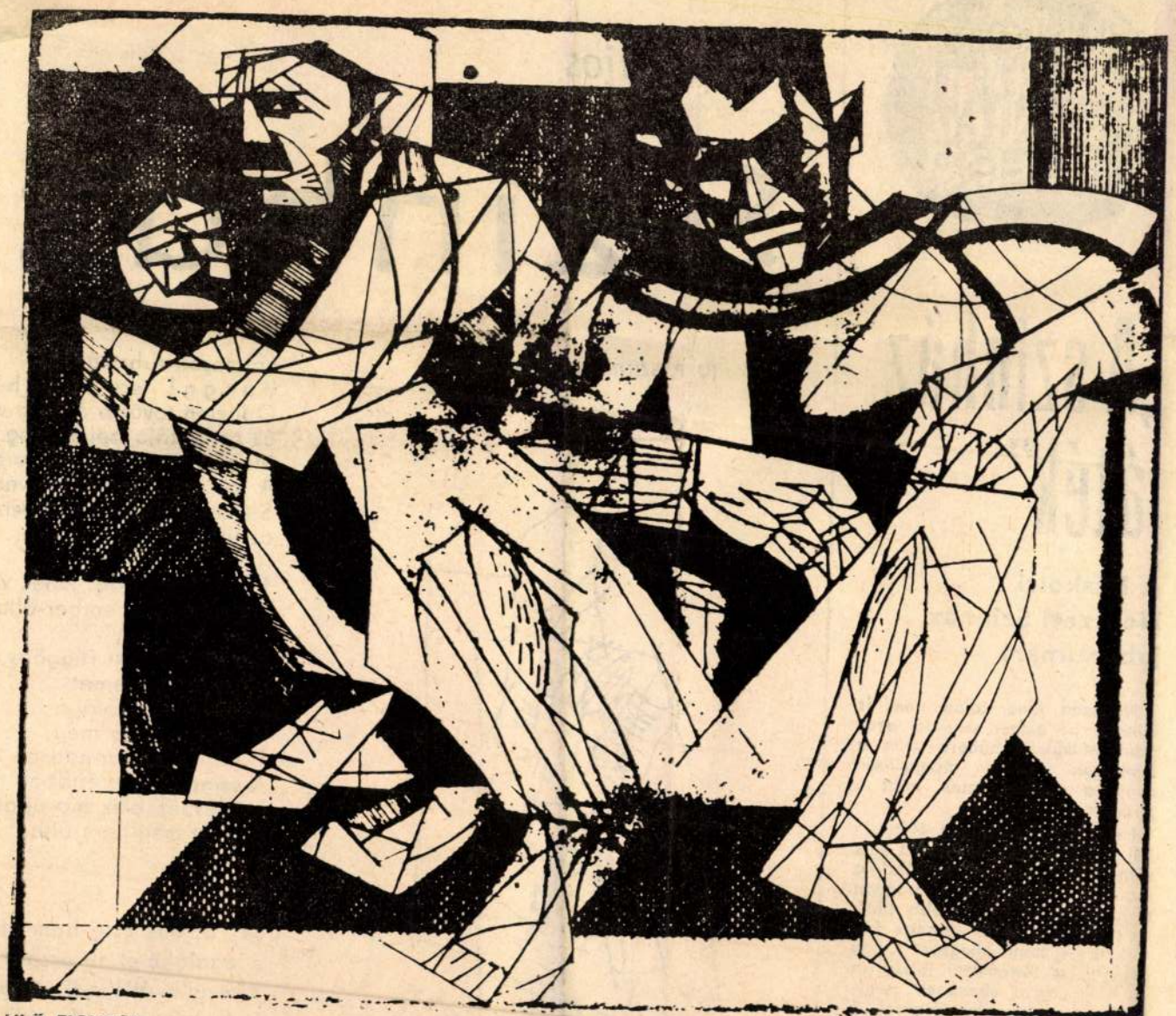

ÜLŐ FIGURÁK

TÓTH IMRE RÉZKARCA

„A színház játék"

A Miskolci Nemzeti Színház jubileumára

Nehezen élne, talán nem is élhetne az ember színház, azaz játék nélkül. A háború után a színházak előbb megnyíltak, mint a hentesüzletek, mint a pékségek.

Ha egyszerre eltűnne életünkből a játék, sivár és keserű sors várna az emberekre. Meddig bírnánk? Azt hiszem, nagyon rövid ideig. A legnagyobb tilalmak ellenére is akadnának közöttünk – mint ahogyan sokan akadtak a történelem folyamán —, akik „arcot öltenének" s eljátszanák, hogy tilos játszani. S persze lenne néző is; izzó szemű, tapsoló néző. Lehet, hogy csak egy, egyetlenegy. De hisz ha az egyik játszik, s a másik nézi, az már színház. Peter Brook frag-

Papp Lajos

Színház

(U. P. SZÍNMŰVÉSZ EMLÉKÉNEK)

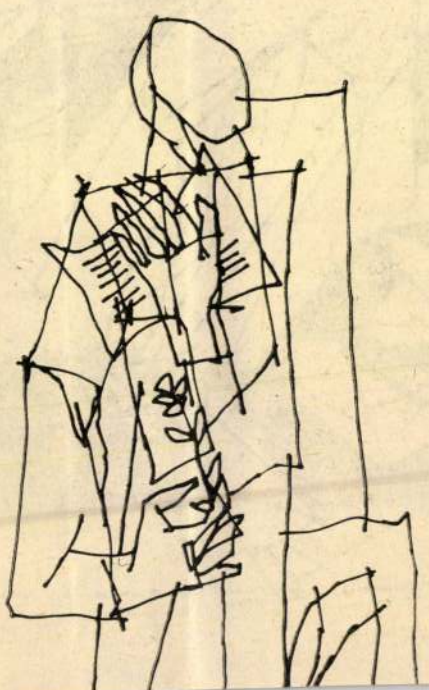

számozott rubrikáiban.
b a n g g ! egy perc s hét ó
Odakinn tovább árad a vár
az est tintája belécsorog.
Megfeketednek a házsorok.
A sarkon villamos tétovázik.
Színes-közömbös fény virágz
az utca szürke partjain.

Jaj, ki figyel rád, kinek világ
öngyújtogató ember-állat?

Rezdül a fásult függöny.
Mostanáig szemét,
kerek-kukucskálóját
ki sem nyitotta még.
A nézőtéren csendesen ülne
A színpadon csendben felá
kezdéshez, akik ma újrakez
Az élet meg nem állhat.

IV.

Jaj, az élet meg nem állha
s legalább el ne essen!
Kikerülik, átlépnek rajta,
belerúgnak és elfelejtik.
Ha elesett, magára vessen
S mikor beteg, titkolja nag

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

JÚL 28

Tóth Imre
1021

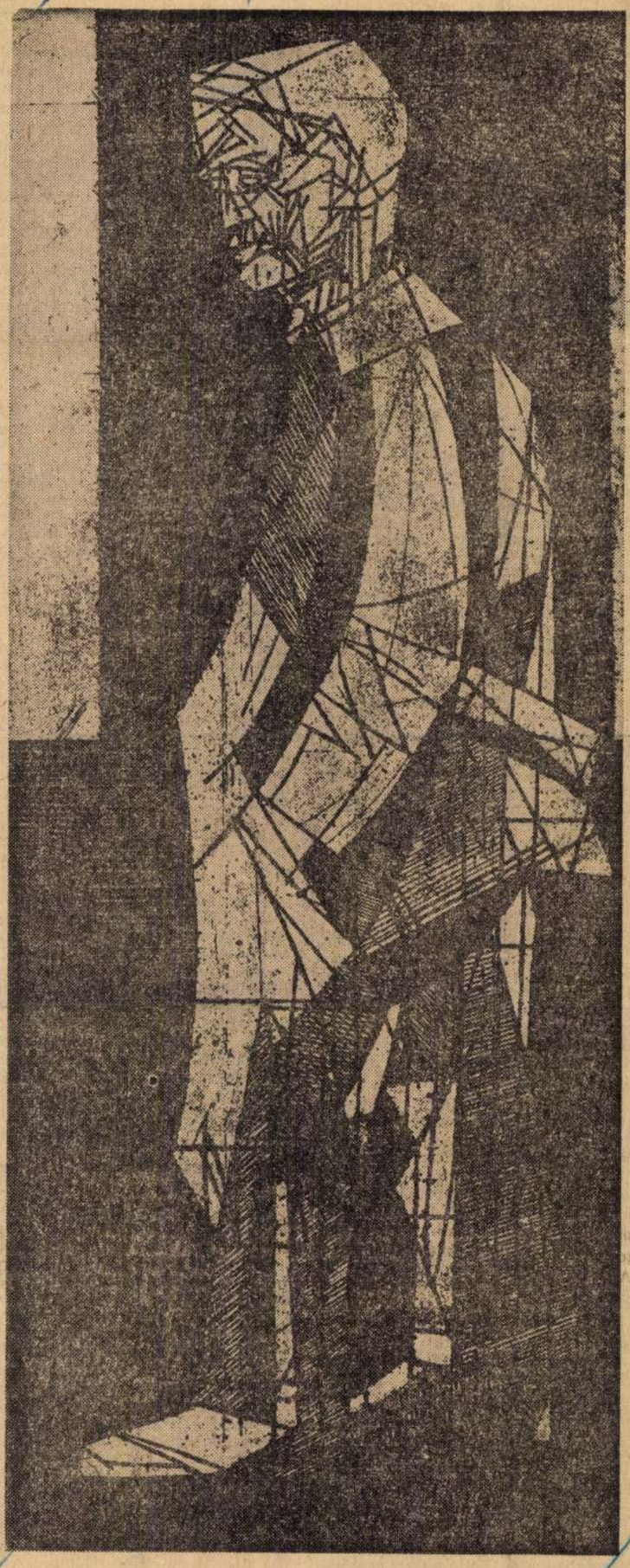

Tóth Imre: Ács

ség
aló!

azt mutatja, hogy nem sokkal kevesebb energia, idő és pénz bemenni a körzeti központba, mint a volt járási székhelyre. A körzeti „székhely" legtöbb esetben nem sokkal nagyobb a csatolt községeknél, a volt járási központok viszont városok vagy városias települések, viszonylag fejlett üzlethálózattal, kórházzal, szakrendelővel, szolgáltatásokkal, hetipiaccal és vásárokkal — *azokra a helyekre ma is el kell utazni.* Külön. Viszont a megyeszékhelyekre is vittek jogköröket.

Örkény lakossága négy és fél ezer, *Táborfalváé* háromezer-egyszáz, a szintén csatolt *Pusztavacsé* és *Hernádé* ezernyolcszáz, illetve ezerkétszáz. Vagyis: nagyobb önállóságot, kényelmesebb ügyintézést nyert ötödfélezer ember; a három helység közül *Táborfalva* van a legközelebb a központhoz, csaknem hat kilométerre.

4.

A körzetesítés másik alapindoka, hogy a kis települések úgyis elnéptelenednek, az emberek nagyobb helyekre vándorolnak: ne kulloglunk hát az események után: központosítsunk. Hiszen úgyis minden ember urbanizált körülmények között akar élni — és ehhez minden joga megvan.

Erős érv. Táborfalva lakossága is csökkent a hatvanas években, mintegy húsz százalékkal. De: Örkény lélekszáma sokkal nagyobb arányban kevesbedett ugyanebben az időben, Pusztavacs fogyása nem sokkal haladta meg a tíz százalékot, míg Hernád éppenséggel növekedett. A körzetesítés óta viszont a három csatolt község egyaránt csökken — egyedül Örkény gyarapodik.

Pedig senki sem mondta a három falunak, hogy „ki fognak halni". Sőt, a döntés előkészítésének hetekben-hónapjaiban általános megerősödésről, stabilizálódásról beszéltek nekik. Mert ez a harmadik megfontolás: a körzeti tanács kezébe jelentősebb anyagi eszközök kerülnek, s így gyorsabban modernizálhatják a négy falut — amellett, hogy Örkényt méltó „központtá" kell fejleszteni...

Fejlesztik is. Csak végig kell menni utcáin. Ugyanakkor azonban a körzeti tanács szakigazgatási szerve fehéren feketével kimutatja, hogy a három csatolt község minden évben több pénzt kapott

a nemzeti jövedelemhez, annak fejlesztéshez szükséges visszatérítést kapja... Információk hiányában arról sincs kellő áttekintésem vajon helyes-e a község- és város fejlesztés kategorizálása, a kategóriák mögötti jelenlegi különbségek. (Hogy tudniillik, azonos lélekszám ra általában nagyobb összeget ka Budapest, mint mondjuk Debrecer Debrecen nagyobbat, mint Kiskun halas, és így tovább, egészen a tanyákig.) Az viszont föltétlen meg fontolást érdemel, hogy Örkén a három másik település révén le tízezer lakoson felüli nagyközsé így került két fokkal feljebb a „fe lesztési skálán" — helyes-e na gyobb összegeket önmagára költ nie?

Helyes, ha *valóban az az alternatíva* áll előttünk, hogy a mintegy négyezer-hatszáz település helyett *vagy* lesz itt ezer, ezerötszáz város *vagy* menthetetlenül lemaradunk lakóhelyi civilizáltság-kulturáltság tekintetében. Nem helyes viszont ha kellő *urbanizálódási lehetőség esetén* Hernád, Pusztavacs és Táborfalva lakossága, lakosságának nagyobb része nem költözne el, ha nem helyben teremtene magának modern életkörülményeket.

Költözne vagy sem? — ki tudná megmondani? Végeredményben senki. A komputer itt épp olyan tehetetlen, mint a legjobb település fejlesztő szakember. — „De milyen gondot okoz, ha Magyarországon csak negyedannyi település lesz s az mind optimálisan modernizált?!"

5.

Mindenekelőtt anyagi gondot.

Az aktív javak tömegei menn már ma is tönkre és fognak ha ványozódó mértékben semmi veszni azáltal, hogy három telep lés közül általában egyet fejles tünk, kettőnek pedig jóformán cs az alapvető ellátásáról gondosk dunk. Az emberek otthagyj használható, modernizálható háza kat, de a középületek, a meglé kommunális beruházások rájuk j tő hányadát is. Ezért válik egy „nagyobbá" a szép táborfalvi mű velődési otthon például.

Sok „Gyűrűfűrészleg" van m az országban.

És egyáltalán: otthagynak eg településre történelmileg és föld rajzilag alkalmas terepet, „bela kott" helyet, hol továbbfejleszte sokkal olcsóbb volna, mint egy *k jelölt* másik faluban várossá duz zadni. Hiszen könnyen kiszámítha tó, hogy bármely település nagyob mérvű növekedésével az általán beruházások nem számtani, hane mértani haladvány szerint növe kednek: a villany-, a csatorna- é vízvezeték-, a közlekedési és egyé hálózatok, ezek elosztói, csatlako zói, gyűjtői — melyek egy kistele pülés modernizálásakor nem je lentkeznek vagy csak nagyon cse kély mértékben.

6.

S még mindig az anyagiak: Sűrű[illegible]tt érv, hogy

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 SEP 1

ÉLET ÉS IRODALOM

Tóth Imre

INDEX 25 244

1021

kesfőváros színdarab-pályázatán.

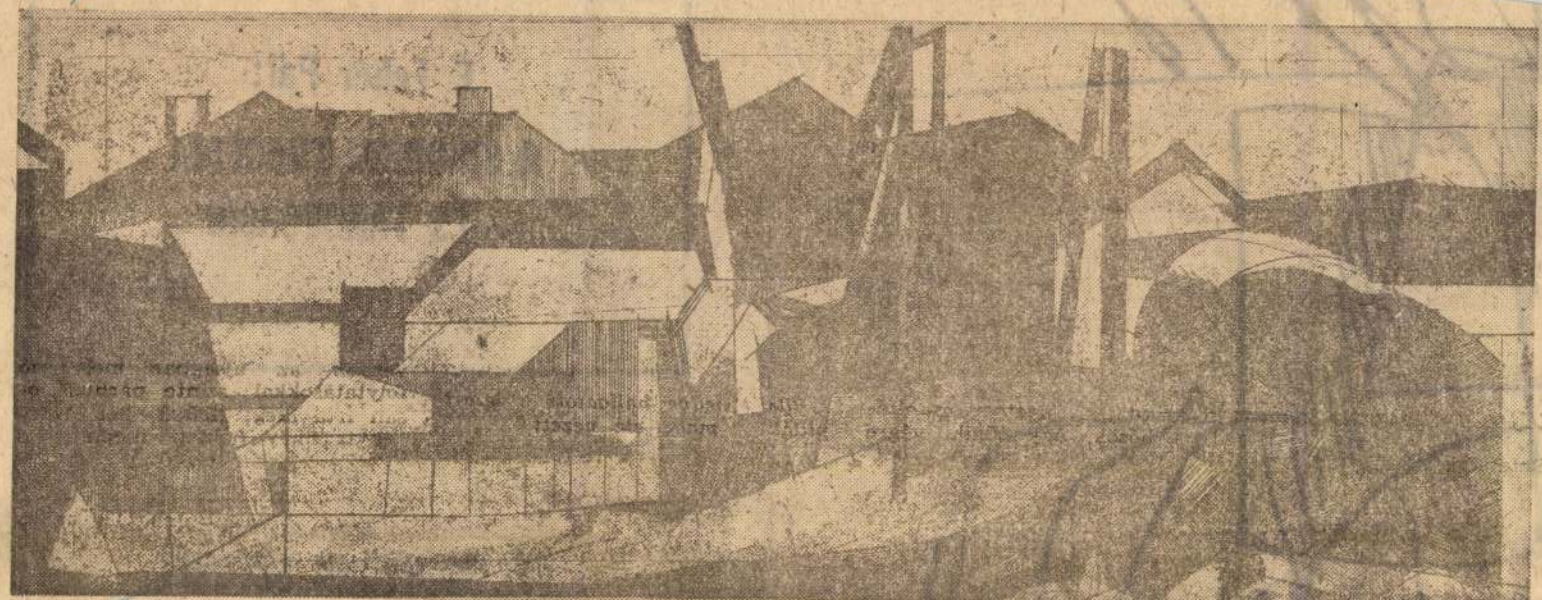

Tóth Imre: Házak

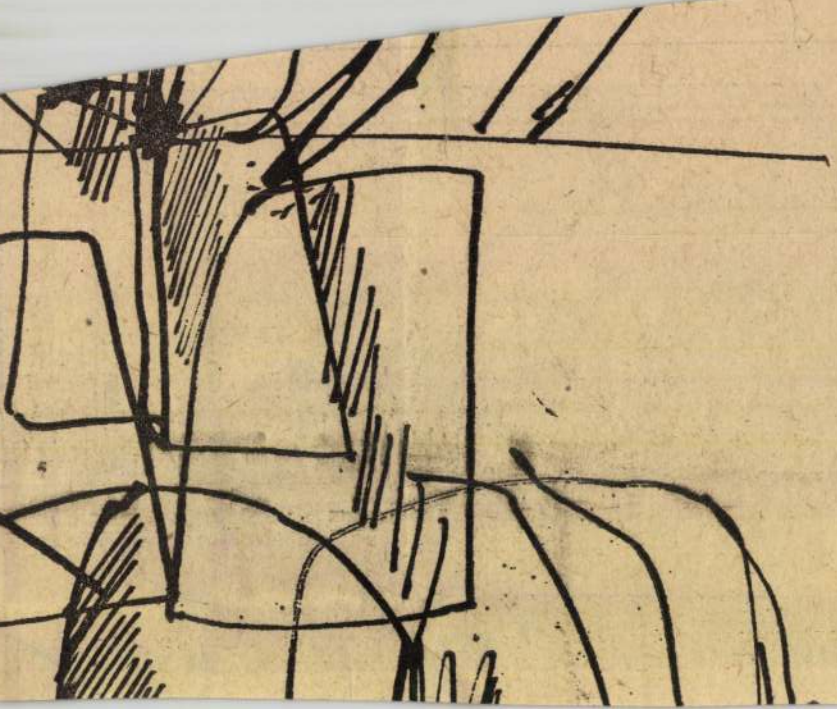

E

A SIK

– ÉS TANULSAGAI

(6–7. old.)

VÉLEMÉNYÜNK SZERINT

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPTÁR
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 JUL

NAPJAINK

Tóth Imre

/1021

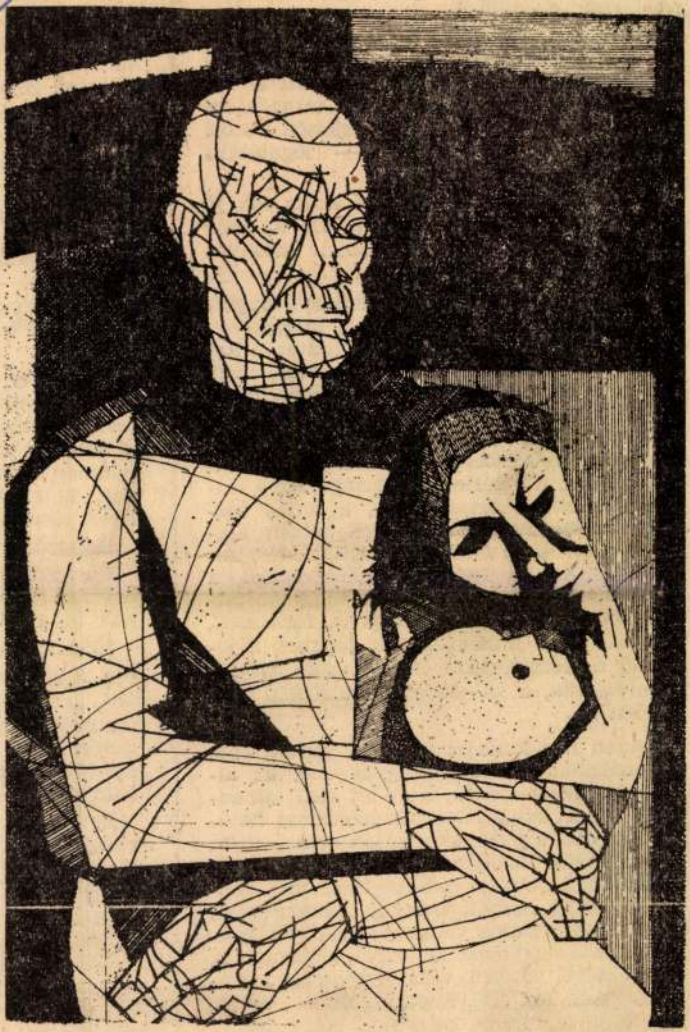

CSALÁD

TÓTH IMRE RÉZKARCA

Rossz jós vagyok.

Majd húsz évvel
közepén írtam egy
féle írói ábrándoz
ügyelve arra is, ho
realitások — talajá
kiviláglik, hogy ott
ménység: ha ez a m
megvalósítható, akk
próbálkozunk majd
megközelítsük.

Hiszen próbálkozt
dologgal, és nem si
bizonyos, hogy egy
futott az írói ábrándozás.

Volt például abban a regénybeli sziget-államban egy rendkívül fontos intézmény: a *kukta-félév*. A középiskolák tanterve kerek fél esztendőt arra a célra szánt, hogy a diákok még a pályaválasztás előtt megismerkedhessenek a munka ezerszínű, ezerarcú világával. Sorra járták a különféle iparágak jellegzetesebb üzemeit, a laboratóriumokat, a kísérleti gazdaságokat, a kutatóintézeteket, majd pedig, a teljes mezőny áttekintése után, a két-három legrokonszenvesebb szakmát-munkanemet közelebbről is megismerték. Közelebbről, a szó valódi értelmében, tehát a *gyakorlatban* ismerték meg a munkát is, feltételeit, technikáját, a műszereket, a gépeket, a jövendő munkatársakat is, s a gondokat, a tennivalókat, a 20—30 évre belátható távlatokat is.

Hiszen mindenfajta tehetség termőtalaja az érdeklődés, a tennivágyás éhe, az alkotó-teremtő izgalom. S ez föl sem támadhat anélkül, hogy ne érjék közvetlen hatások; az efféle próbatétel híján sem a diák, sem a szülő, sem a tanár nem lehet biztos benne, legfeljebb is csak sejtheti: a jövendő életpálya melyik irányba indítva veszi fel a legmerészebb ívelést. Holott elsőrendű érdeke egyénnek is, társadalomnak is, hogy minél többen rátaláljanak a leginkább kezükhöz álló, képességeiknek, tehetségüknek leginkább megfelelő munkára — hivatásra.

Bizonyítványosztás, gyermeknap múltán — a téma időszerűsége okán is eltűnőd-

kidobálnák — va
bálják — valamil
érdekében a jövő
anyagát.

Ennek a szem
amely zavartalan
ban, elhessegetv
gondjait s a fele
nyomon beleütkö
dag, kötetnyi gy
ilyen tünetekből.

Hangsúlyozom:

Buszokról, villa
hes anyáknak s
nak fenntartott i

Hosszú vonatsz
nak a gyerekkocs

A „zavaró tén
ma már nemcsak
gorúan tilos a fia
mint felmondási
lista (!!) állami-a

Drága gyerekh
vizsgálják, és kic
részt tesz ki ben
ció + a „költségv

És így tovább:
családlétszám alá
férőhelyekig, a na
a családokat) sért
betegségünk, az
sek súlyos, tíz- é
szövődményeiig;
utóbbi időkig fél
az anyákat gyalá

Tóth Imre

1. Pince sor rézkarc 30x12
2. Táj — " — 29x10

6. Miskolci Országos Grafikai Biennálé '71

Tóth Imre

1. Komlóstető rézkarc 30x10
2. Külterület —"— 26x10

6. Miskolci Országos Grafikai
Biennálé '71

Tóth Imre

1. Borházak rézkarc 10×28
2. Kistanya -"- 24×10

6. Miskolci Országos Grafikai
Biennálé '71

Tóth Imre

1. Kisz brigád o.v. 100 x 130 cm
2. Erdő p. színes fametszet
37 x 23 cm

Városi gyűjtemény, Miskolci Képtár
1971.

Tóth Imre

Gazdaság p. rézk. 11x23 cm

Városi gyűjtemény, Miskolci képtár
1971.

Tóth Imre

1. Ablakos csendélet
olaj, farost. 60×80 cm

2. Borsódi táj p. rétk.
90×16 cm

Városi gyűjtemény, Miskolci képtár
1971.

Tóth Imre
festő

Miskolcon a Szőnyi István Terem-
ben augusztus 8-ról látható Tóth
Imre Munkácsy díjas festőművész
kiállítása.

— : Kiállítási napló.

Művészet, 1974. augusztus – 49 lap.

Tóth Imre

Bárkások ciuk 9,5 x 28 cm

Hegyközség —"— 9,5 x 31,5 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat

1972. jul. – szept.

Tóth Imre

Pihenő	akt	12 × 9,5 cm
Tél	-"-	8,5 × 29,5 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul. – szept.

Tóth Imre

Hegykörség ciuk 9,5 x 29 cm

Ács -"- 23 x 9,5 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat

1972. jul. - szept.

Tóth Imre

Tél repr.

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul.–szept.

Tóth Imre
festő

Az Ózdi Városi Tanács honlokzatára
elhelyezendő festészeti alkotásra kiírt
pályázaton vett részt.

N.Dvorszky Hedvig: Képzőművészeti pályázatok.
Mű vészet, 1974.február - 48.oldal

Tóth Imre
festő

A miskolci Győri kapu téri lázótelepi Általános iskola, valamint a diósgyőri Alkörpontli Általános iskola előcsarnokai-ban elhelyezendő mozaik v. fantázia pályázaton részt vett

N.Dvorszky Hedvig: Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974. február - 48.oldal

Tóth Imre
grafikus

Miskolc megyei Város tanácsának
díját Tóth Imre kapta.

---.--- Közérdekü közlemények.

Művészet, 1974. január - 48.oldal

Tóth Imre festőművész

Megnyílt a 10. miskolci országos képzőművészeti kiállítás, melyen a Lenin Kohászati Művek dolgozói vesznek részt.

Petőfi Népe, 1968. dec. 3.

Tóth Imre festőművész

Megnyílt a 10. miskolci országos képzőművészeti kiállítás, a ~~Bartók megyei~~ ~~Tanács~~ Lenin Kohászati Művek díjával jutalmazták a művészt.

Élvez megyei Népújság, 1968. dec. 3.

Tóth Imre festőművész

a Lenin Kohászati Művek díját a művésznek nyújtották át a X. miskolci orsz. képzőműv.-i kiállítás nyitóünnepélyén.

(Beredek): Vasárnap megnyílt a X. miskolci országos képzőművészeti kiállítás.

Esték-Magyarország, 1968. dec. 3.

Tóth Imre grafikusművész.

Dec. 2.-án a Miskolci Galériában megnyílt a VII. országos grafikai biennálé melyen Kass János és Tóth Imre grafikusművészeknek ítélte a zsüri a Miskolc megyei város Tanácsának díját és a területi szervezet plakettjét.

G. A. – Sz. Gy.: Megnyílt a VII. országos grafikai biennálé.
Északmagyarország. 1973. dec. 4.

Tóth Imre festő

a X. miskolci országos tárlaton

szerepel műve.

Kovács A. Béla: Képzőművészetünk X.
miskolci országos tárlata.

Napjaink, 1968. dec.

Tóth Imre

Megnyílt vasárnap a 10. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás, melyen alkotásáért a Lenin Kohászati Művek díját nyerte.

Nógrád, 1968. dec. 3.

Tóth Imre, festő

— A GYŐRI MŰCSARNOKBAN megnyílt Tóth Imre és Mazsaroff Miklós festőművészek kiállítása. A tárlaton 45 olaj- és temperakép látható, amelyek Miskolc jelenét mutatják be.

—: Hú

8.

Népszabadság Bp. 1977. aug. 6.

TÓTH IMRE festő, grafikus, Munkácsy-díjas
Diósgyőr, 1929

Bencze László és Barcsay Jenő tanitványaként szerzett festő-diplomát 1953-ban. 1956 óta a miskolci művésztelepen él, s főként grafikával foglalkozik. Tanulmányuton a Szovjetunióban és Olaszországban járt. Idehaza minden jelentősebb tárlaton részt vesz; 1961-ben a Párizsi Ifjusági Biennálén, 1965-ben a Luganói Biennálén, 1966-ban Delhiben állitott ki. Több izben dijazták a Miskolci Grafikai Biennálékon; 1962-65-ben Derkovits-ösztöndijat, 1957-ben Munkácsy-dijat kapott. - Elsősorban a rézkarc művelője; konstruáló stilusa kiválóan alkalmas az ipari táj hangulatának tolmácsolására.

Művészéletrajzok 1975

Tóth Imre festőművész

Az Észak-Magyarországon élő alkotók veszprémi kiállításán szerepel a művész műve.

(—r—): Észak-magyarországi művészek kiállítása Veszprémben.

Napló (Veszprém), 1976. jan. 24.

Tóth Imre

VIII.17

TÓTH IMRE festőművész tegnap megnyílt kiállítását a miskolci Kohász Galériában tekinthetik meg az érdeklődők. A tárlaton ötven olajfestményét, grafikáját mutatja be a közönségnek.

Magyar Hirlap 1976/195/6

Tóth Imre, festőművész

Kiállítás.

Északmagyarország, 1976. aug. 17.

ב ו

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 APR 8
Északmagyarország

Tóth Imre

SZÁG 6

KÖLTÉSZET NAPJA, 1973

1021

FORMÁZÓ

Tóth Imre linómetszete

Az Ózdi

NAGYON SOK JÁRÁSI tanácsi vezető, dolgozó fogadta vegyes érzelmekkel az új tanácstörvényt, melynek révén megszűntek a járási tanácsok és a jövőben, mint hivatalok tevékenykednek. Az elmúlt két évben viszont bebizonyosodott, hogy helyes volt a döntés, a járási hivatalok megtalálták helyüket a tanácsrendszerben, a hatáskörök leadásával pedig meggyorsult az ügyintézés.

Érthető, hogy az első év az útkeresés jegyében telt el. Az 1971-es évet az Ózdi járási Hivatalnál is az új módszerek kialakítása, ezek alkalmazásának hogyanja jellemezte. Ehhez nagy segítséget kaptunk a megyei tanács végrehajtó bizottságától, tisztségviselőitől, szakosztályaitól.

A hivatal legfontosabb feladata az első évben a községi tanácsok vezetőinek, szakapparátusának segítése, oktatása volt. Szakelőadóink kéthetenként rendszeresen felkeresték a községi szakigazgatási szerveket, és segítséget adtak a megnagyobbodott feladatok, az új hatáskörök végrehajtásához. Szakosztályaink külön feladatként kapták az építés-

ne...

sokáig tehetetlen volt, ha sok volt az eső, ha kevés. Most talán már egyenrangú ebben a birkózásban. De még nem győzte le az időjárást, nem állította tökéletes szolgálatába, nem parancsolója még a felhők járásának. Az ember csak a munkájával tarthat rajta valamelyest béklyót, vagy pótolhatja az eső hiányát...

A mezőkeresztes—mezőnyárádi vasútállomás mellett hetven hold legelőt öntöznek

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726
1972 FEB

TÁRSADALMI SZEMLE

Tóth Imre

1021

Tóth Imre: Táj

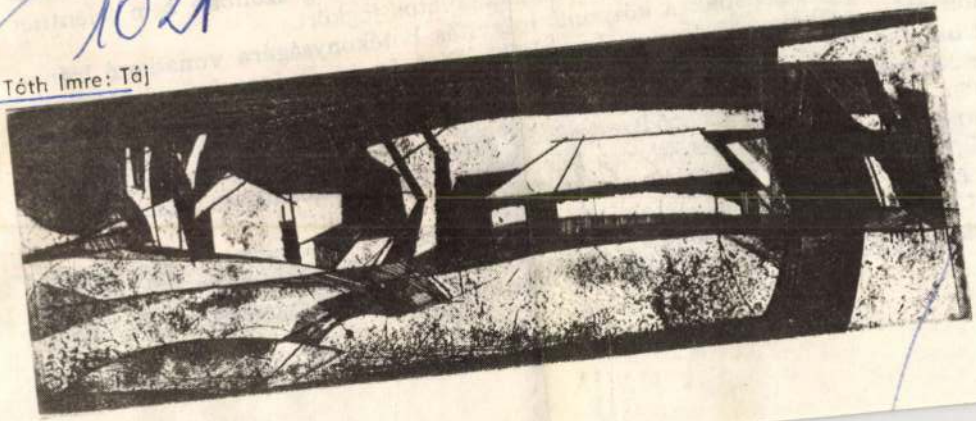

dése tekintetében, a másik álláspont szeri
azért, hogy a bíróságok tevékenysége megf
zéseinek, a szocialista törvényességnek. Ez
konkrét, folyamatban levő ügyekkel kapcso
A X. kongresszusnak a központi irányítá
mutatása szükségessé teszi a Legfelsőbb B
rium, illetve az igazságügyminiszter jogkör
esetleges párhuzamosságok megszüntetését.
nem fontos tartalmi és módszerbeli feltétel
sunk maradéktalanul betölthesse feladatát,
sági, társadalmi rendet, a törvényességet.
A Legfelsőbb Bíróság az elvi irányítás k
seket hoz és egyéb állásfoglalásaival is irányt mutat a bíróságoknak. Az irá-
nyítás szélesebb alapokra helyezése érdekében fel kell használnia az ítélkezés,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1974 MÁR 24

Északmagyarország

Tóth Imre

1021

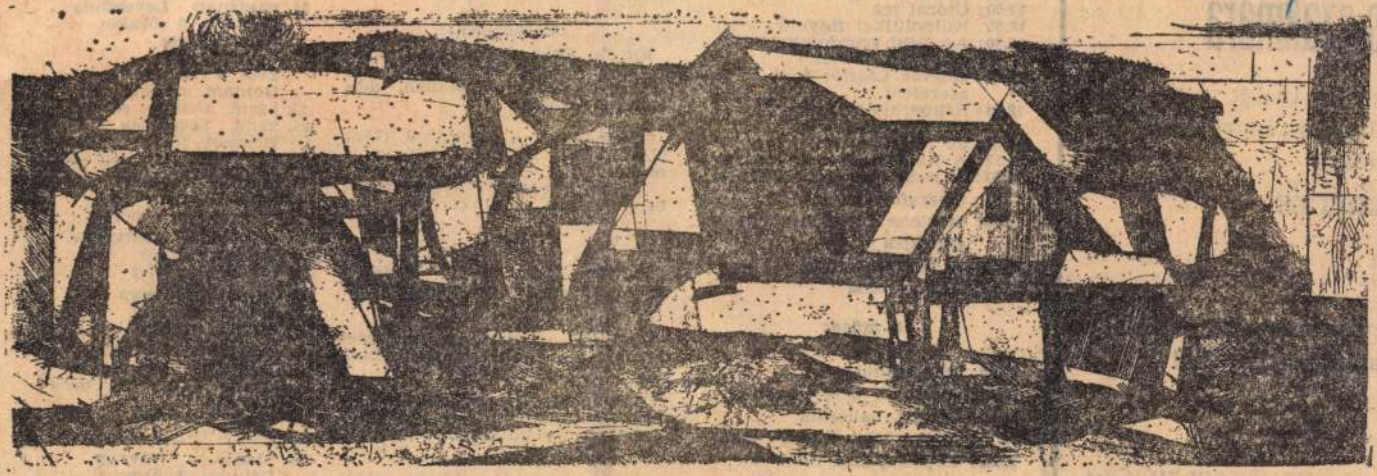

TÁJ (III.)

Tóth Imre munkája

i tanulókat

os szakmára

április 15-ig:
i 104. sz. Ipari Szak-
ézetnél

PERECES

1.

amostávvezeték Vállalat
ktatási osztályánál

k részére az útiköltséget

12.43: Ahol a tanárok tanulnak
13.03: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek
14.00: Kettőtől ötig
17.00: Ötórai tea
18.05: Külpolitikai figyelő
18.20: Az NBC szimfonikus zenekara játszik
19.00: Gulyás László: Első szerelem
19.14: Szuperbiológia, vagy katasztrófaelmélet
19.54: Jó estét, gyerekek!
20.13: A Rádiószínház bemutatója
20.51: A rock mesterei. XXII. r.
21.21: Operafelvételek
21.50: Marlene Dietrich zenés életrajza
22.30: A hét zeneműve
23.15: Könnyűzene

3. műsor

18.05: Iskolarádió
18.25: Huszonöt perc beat
18.50: Láttuk, hallottuk
19.10: James McCracken énekel
19.35: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét
21.35: Kerbie Mann együttese játszik
22.08: Mozart-művek

Rendezvény -

Vasárnap:

Korvin Ottó élete és sága — előadás a sajó ri művelődési központ előtt 10 órakor.

Koktél-klub a Gárdonyi Géza Művelődési Házban, délután 4 órakor.

Jógatanfolyam az ifjúsági házban, délelőtt 10 órakor.

Hétfő:

Juhász József költő irodalmi estje a tokaji művelődési otthonban, 6 órakor.

Politikai fórum a miskolci Földes Ferenc Gimnáziumban délelőtt 8 órakor.

Barangolás Baranyában — előadás a Gárdonyi Géza Művelődési Ház nyugdíjasok klubjában, este 6 órakor.

Békés egymás mellett élés: gazdasági együttműködés, ideológiai harc — fiatalok fóruma a Bartók Béla Művelődési Központban, este 7 órakor.

Délután fél 5 órakor
Gárdonyi ifjúsági bérlet

27. szerda. **Névnap**
Este 7 órakor
Shakespeare bérlet

28. csütörtök **Testvérek**
Este 7 órakor
Madách bérlet

29. péntek. **Névnap**
Este 7 órakor
Molière bérlet

30. szombat. **Testvérek**
Délután 3 órakor
Arany János ifj. bérlet
Névnap
Este 7 órakor
Csíky bérlet

31. vasárnap. **Névnap**
Délután 3 órakor
Bérletszünet
Testvérek
Este 7 órakor
Szigligeti bérlet

Tóth Imre, festőművész

Másodszor látható az országos tájképfestészeti pecsmálé a Nemzeti Galériában, melyen szerepel a művész műve.

Tasnádi Attila: Magyar tájak.
Népszava, 1977. febr. 20.

Tóth Imre

A vándorkiállítás alkalmából két évig vándorolnak a festmények, grafikák a falvak, városok között. A művész műnei is szerepelnek a kiállításokon.

(László): Vándorkiállítás Borsodban.
Képes Újság, Budapest, 1976. jún. 12.

Táth Imre (végzett növendék).

A Fáti Gyermekváros szobrászati szakkörének tagja. „Favágó"-ja (említve és repr.) és fáti szőlőgyökereket szoboralkatrésznek elfogadó találékonysága bizonyítja képzelőerejét.

Lasonci Miklós: A szépség a beszélgetőtárs.

Magyar Ifjúság, 1976. szept. 24.

Tóth Imre festő

A diósgyőri Kohász Galériában aug. 17-én mutatja be a művész festményeit és grafikáit.

(bm): Kiállítások Galéria nélkül. Észak-Magyarország, 1976. júl. 29.

Tóth Imre, festő-

□ TÓTH IMRE festőművész tárlata március 10-én, csütörtökön délután nyílik a Tanács körúti Mednyánszky-teremben.

□ —: Tóth Imre . . .

Esti Hírlap, Bp. 1977. márc. 7.

2

Tóth Imre festőművész

Dec. 1.- én megnyílt a Miskolci Galériában a miskolci téli tárlat. – Miskolc város Tanácsának nagydíját Tóth Imre festőnek ítélték.

(bm): Megnyílt a miskolci téli tárlat.

Esnakmagyarország, 1974. dec. 3.

Tóth Imre, festő-grafikusművész

Déli Hírlap/Miskolc, 1947. okt. 31.

Tóth Imre

Leninvárosban szombaton nyílt meg a Borsod megyei képzőművészeti kiállítás, melyen szerepel a művész több grafikája és olajképe.

(benedek): Tárlat Leninvárosban.

Észak-Magyarország, 1975. nov. 28.

Tóth Imre, /Tot, Amerigo/, grafikus

-- --

Művészek, tervezők, akik az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola beiratkozott növendékei voltak 1920 és 1944 közt

Tóth Imre, /Tot, Amerigo/, grafika szakon 55.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparműv.Iskola /1880-1944/ oktatási rendszere és forrásai 37.old

Műv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1/3 1.sz. Bp

Tóth Imre

Miskolc megyei város Tanácsa nagyvá-
ját kapta.

Miskolci Féli Tárlat, 1974.

Tóth Imre

Egyedül, olaj, 80×60 cm

Miskolci Téli Tárlat, 1974.

Tóth Imre

1974. aug. 8-án Miskolcon kiállítása nyílt.

Népszava, 1974. aug. 9. 102. erf. 185 sz. 4 p.

Tóth Imre

Ingyárók, Revert techn., 70×100 cm
Est, —"—, 50×60 cm

Miskolci Téli Tárlat, 1974.

{Tóth Imre, szobrász
{Amerigo Tót

Lázd: Bors István.

Türkés Tibor: Képzőművének ... 612-620

JELENKOR, Pécs, 1975 július XVIII/9.

Tóth Imre (grafika)

1975. aug-ban a 16. Szegedi Nyári Tárlaton részt vett.

Népszava, 1975. aug. 8. 103. sz. 185 m. 5 p.

Tóth Imre

A Miskolci Képtár tárlatán szerepel Feledy Gyula, Lukovszky László, Tóth Imre, Vathy József, Mazsaroff Miklós alkotása.

Magyar Hirlap 1975/221/4

Tóth Imre

miskolci festőművész Ingázók cimü olajfestménye kapta a Miskolc-i Téli tárlaton a Miskolc megyei város tanácsának nagydiját.

Magyar Hirlap 1974 332/6

Tóth Imre

Külföldi katalógusokban többnyire a magyar képzőművészet jelenlegi eredményeit Vásárhelyi Győző, Schöffer Miklós, Tóth Imre, Maholy-Nagy László személyéhez kötik.

Losonci Miklós: Kiállítótermekben.

Pestmegyei Hírlap, 1975. febr. 4.

TÓTH KMRE, festő

1963-ban januárjában a miskolci muzeum bemutatta a két legnagyobb termében és a folyosón a képtar legszebb darabjait./35 festmény,31 grafika/.-A magyar festészet reprezentansai mellett a miskolci művészek jelentősebb alkotasait is.-igy Tóth V Imre müveit is. 52.old

MAGYARNYI GUIDÓ: A miskolci múzeum képtára 49.old

A Miskolci Hermann Ottó Múzeum Közleményei, 1966. 7.szám, Miskolc, 1966.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÉPES ÚJSÁG
Budapest

Tóth Imre

szél

1021

MISKOLCI TÉLI TÁRLAT. Tóth Imre: Est
(Miskolc megyei város Tanácsának nagydíjával kitüntetve)

„Tizenhat éves koromban láttam festőt; a hidat festette"

Illatos hegy oldalában,
A tavaszi napsugárban,
Nézni illanó felhőkbe,
Múlt időkbe, jövendőkbe . . .
(Vajda János: A váli erdőben)

Kevés ilyen imádója van a zöldnek, a barnának és a feketének.

– Ez már a harmadik zöld képed, szólt valaki, nem tudom, dicsérőleg-e vagy pedig elmarasztalólag, amikor rátaláltam a zöld szín szépségére.

Műtermében beszélgetünk Kokas Ignáccal, Budapesten a máglyaközi művészházban. Körülöttünk, a falnak támasztva és a kisebbik s a nagyobb festőállványon is, képek. Kisebb méretűek és egészen nagyok, szinte óriások. Tájak. És emberek a tájban. Vagy ember alkotta tárgyak a tájban. Zöldben, barnában, feketé-

– A diplomamunkámnak ez volt a címe: Asztalos. Aztán sokáig, évekig nem találtam sem a helyemet, sem magamat. Csavarogtam, vállamon egy tarisznyával, benne egy vízfestékkészlettel, mert azt nem teher cipelni. Figyeltem a tájakat, embereket, állatokat. Meg-megálltam. Akvarelleztem. Mások pedig már produkáltak is valamit. Leszálltam a föld alá: a bányákba. Bányászokat festettem. Sohasem vettem elő az ecsetet őszintétlenül. Éreztem, vannak más élményeim is, az egyéni, benső élmények. Tavasszal lefeküdni a jó meleg földre... És megfesteni... De ez tartozik-e másokra? Gondolhatom-e?

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Egészségügyi Dolgozó

1975 SEP 1

Tóth Imre

1021

Tóth Imre: Borsodi táj

TUDÓSÍTÓINK ÍRJÁK

A vétó hatására

Szakszervezetünk Szabolcs megyei bizottságának július 20-i küldöttértekezletén a csengeri szakszervezeti titkár sérelmezte, hogy az 1975. évi bérfejlesztést a nagyközségi tanács az egészségügyi dolgozóknak július 1-től adta meg, holott az szb-vel megállapodott az április 1-től történő felosztásban. A küldöttértekezletet követően a csengeri szakszervezeti bizottság benyújtotta vétóját a nagyközség tanácselnökéhez és másolatát megküldte az illetékes párt-, állami és szakszervezeti szerveknek is.

A vétót a megyei tanács egészségügyi osztályának vezetője megyebizottságunkkal megtárgyalta. Megállapították, hogy nincsen pénzügyi akadálya a soronkívüli bérfejlesztés április 1-től való életbelépésének.

A megyei tanács VB felszólította a Csengeri Nagyközségi Tanács VB-t, hogy a kifogás alapján járjon el a jövőben és ne sértse meg az egészségügyi dolgozók érdekeit.

A Csengeri Nagyközségi Tanács elnöke helyesbítő határozatot hozott, és a béremelést 1975. április 1-től visszamenőlegesen megkapták a csengeri egészségügyi dolgozók.

Perecsényi Jenőné

Erkedy Ferenc emlékére

Június 15-én baleset következtében elhunyt Erkedy Ferenc gyógyszerész, a Szántó Kovács János utcai gyógyszertár vezetője, a gyógyszerhatástan és a klinikai toxikológia szakgyógyszerésze.

Nemcsak a patikából ismerték. Közéleti ...

Nyári gyakorlaton Pécsett

Az egyetemi tanulmányi év nem követi a naptári évet: kezdete szeptember, vége június. A nyári hónapok csak részben szolgálnak pihenésül, ilyenkor van a nyári gyakorlat.

A múlt rendszerben az orvostanhallgatók közül akiket a szakma komolyabban érdekelt, közkórházba mentek famulálni. Néhány hét a bel-, seb- vagy a szülészeti osztályon élményt jelentett nekik, az első személyes találkozást a betegekkel. De ez nem volt kötelező. A szocialista orvosképzésben azonban a nyári gyakorlat része a tanulmányoknak, tematikája, módszere előre meghatározott.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem hallgatói a második év után a klinikán vagy kijelölt kórházban ápolási gyakorlaton vesznek részt. Az ápolónők segítségével megismerik az egészségügyi munka alapelemeit, a betegápolást. Oktatóik az intézet erre legalkalmasabb szakdolgozói, akik ezért a feladatért külön juttatást kapnak. Őket az osztályos főorvos készíti elő még a gyakorlat megkezdése előtt. A harmadik év után az egyetemisták két hetet töltenek belgyógyászati és sebészeti osztályon, a negyedik év után nincs gyakorlat. Amikor befejezik az ötödiket, két hétig körzetben dolgoznak a fiatalok. Ennek módszere még nem kiforrott, állandóan keresik az újabb és hatékonyabb megoldásokat, hogy az orvostanhallgatók mind többet megismerjenek a körzeti orvosi munkából.

— A nyári gyakorlat tematikája megfelel a négy éve bevezetett integrált oktatás követelményeinek — mondotta *dr Horváth Erzsébet* az egyetem tanulmányi osztályán. *Dr. Török Béla*, a műtéti tanszék vezetője szerint a harmadéveseknek már van bizonyos patológiai, pszichológiai szemléletük, s ennek alapján a gyakorlaton hallottakat és a tanultakat képesek összevetni.

A Baranya megyei Tanács Kórháza a legjelentősebb megyei bázisintézmény, fontos szerepet tölt be az orvostanhallgatók oktatásában, így a nyári gyakorlatokban is. *Dr. Márton Zoltán* sebész főorvos megmutatta a tematikát. Valóban gyakorlati: szepszis, antiszepszis, sterilezés, típusműszerek ismerete szerepel benne. A műtőszolgálat alkalmat ad asszisztálásra. A kis sebészeti műtétek, a sebellátás, a kötözés, az ambulancia megismerteti őket a sebészet alapjaival, melyek feltétlenül hasznosak akkor is, ha nem készülnek szakorvosnak. Márton főorvos szerint javítani kell a nevelő munkát az egyetemen, mert a hallgatóknak közel a fele vesz csak részt felelősen a gyakorlaton, a többiek figyelmetlenek, könnyedékésnek, és idő előtt távoznak. Az első fokú számonkérés a igazolás. A szigorlatokat ...

Tóth Imre

Marsarolf Miklós és Tóth Imre festőművészek kiállítása Győrben, a Győri Műcsarnokban augusztus 5-én nyílt meg.

-: Kiállítási naptár.
üvészet, 1977. augusztus -48. lap.

Tóth Imre, optikus

L: Szanyi Péter

—: Hír

8

Népszabadság, Bp. 1979. márc. 8.

Tóth Imre

Résztvesz a kiállításon
A katalógusban ld. Barczi
Pálnál

Felszabadulási kiállítás
Eger 1975.

Tóth Imre festő

40 x 80 cm-es csendélete
emlékeztet, amelyet a salgótarjáni megyei
József Attila Művelődési Központban
rendezett Tavaszi Tárlaton

Nógrád 1974 június
12. old.

Tóth Imre

Tanya rep.

XVI. Szegedi Nyári Tárlat
1975. Jul.—Aug.

Tóth Imre

Hegyközség ciula 29 x 9,5
Borsodi táj — " — 31 x 9,5

XVI. Szegedi Nyári Tárlat
1975. Jul – Aug.

Tóth Imre

Tanya ciuk 30,5 x 12

XVI. Legedi Nyári Tárlat
1975 Jul– Aug.

Tóth Imre

Tóth Imre elsősorban a rézkarc művelője. Konstruktív stílusa alkalmas az ipari táj ábrázolására.

—: Kiállítási naptár
Művészet, 1977. augusztus–48. lap.

Tóth Imre, festő

KIÁLLÍTÁS A GYÁRBAN. A Magyar Képzőművészek Szövetsége észak-magyarországi területi szervezete által kezdeményezett üzemi tárlatsorozat keretében hétfőn a Diósgyőri Gépgyárban Tóth Imre Munkácsy-díjas festőművész 30 olajfestményéből és 20 grafikájából nyílt meg kiállítás.

– Kú

8.

Népszabadság, Bp. 1978 dec. 5.

Tóth Imre

Grafikája szerepel a Miskolci Téli Tárlaton, Miskolci Galéria, 1978.

- katalógus a könyvtárban-

Tóth Imre

festménye szerepel a miskolci Téli Tárlaton - Miskolci Galéria 1978.

-katalógus a könyvtárban-

Tóth Imre

Művei szerepelnek a Balatoni Kisgrafikai Biennálén a keszthelyi Balatoni Muzeumban, 1975-ben.

-katalógus a könyvtárban-

Tóth Imre, grafikus

Rep: Repr

Tóth Imre: Értünk 1919. VII. Címoldal.

Napjaink, Miskolc, [1978] jún XVII/7.

Tóth Imre

Méltatás

Gráfor Eszter: A „Római iskola" építészete.
Művészet, 1977. december - 11 lap.

Tóth Imre, grafikus

Miskolc város díját kapta.
(Megosztva.)

↓

– : Országos grafikai biennálé Miskolcon
4.

Népszabadság, Bp. 1973. dec. 14.

TÓTH IMRE, festő

1956.IX.2-án nyilt meg a II.Miskolci Orsz.Képzőmüv. Kiállitás.A nagyobb felkészültséget tükrözték a fiatal Tóthnak kiállitott müvei. 61.old.

HAJDU BÉLA: Két orzságos képzőművészeti kiállitás Miskolcon 58.old

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1956.dec. MISKOLC

TÓTH IMRE, festő

Tóth Imre

Bemutatott művei: „Borházak" rézkarc, 10 x 28 cm: /: reprodukció /; „Kistanya", rézkarc, 24 x 10 cm; „Komlóstető", rézkarc, 30 x 10.5 cm.

Katona László: VI. Miskolci országos grafikai biennálé, Miskolc, 1971

Tóth Imre

„Külterület", rézkarc, 26 x 10 cm;

„Pince-sor", rézkarc, 30 x 12 cm.;

„Tój", rézkarc, 29 x 10 cm.

Katona László: VI. Miskolci országos grafikai biennálé, Miskolc, 1971

Tóth Imre festőművész

a Miskolc Városi Tanács nagydíját
kapta a Miskolc város felszabadítása 30.
évfordulójából rendezett Téli tárlaton

Napjaink 1975 január

S. old.

Tóth Imre

Figurális kompozíció (sgraffito)
Szentpéteri kapui lakótelep, 22. sz.
Általános Iskola homlokzatán, 1970.

Miskolc, 1971.
Kulturális Tájékoztató, 63. l.

Tóth Imre

Heckenast János: Családi ház Szombathely északi peremkerületében. Építész: Vincze Csaba, statikus Vincze Csabáné. - Ismertetés, fotók: Tóth Imre.

35-37.l.

Magyar Építőművészet, 1971. 6.sz.

Tóth Imre

az eldöbbi fotopályázaton megvételt nyert

Kathy Imre: Emlékek és szabadidő. Építészeti fotopályázat, 1971. - Magyar Építőművészet, 1972.3.sz. 58-63.l.

Tóth Imre

a miskolci Városi Tanács díját

kapta a VI. Országos Miskolci Grafikai

Biennálén

Magyar Nemzet 1971 december 7
4. old.

–Napló–

Tóth Imre
grafikus

A magyar művészetet csinálja ott
ahol él.

Kürthy Sándor: A nonfiguratio művészet világában
Művészet, 1972. március - 8 oldal.

Tóth Imre

A Fóti Gyermekváros központi épületében láthatók az itteni gyerekek művei: szőttesek, rajzok. A kis művészek sorából kicmelkedik Fodor Lajos, Tóth Imre, Rimóczy Rudolf faragója.

Losonci Miklós: Képzőművészet a Fóti Gyermekvárosban.
Pestmegyei Hírlap, 1974. júl. 21.

Tóth Imre

Tóth Imre festőművész
kiállítása
Szőnyi I. Terem, Miskolc 1974.

Tóth Imre

1. Völgyben linó 12,5 x 26,5

2. Turi udvar linó 10 x 24

XII. Szegedi Nyári Tárlat

Tóth Imre

Rézkarcokkal szerepel az
I. Salpótarjáni tavaszi tárlaton

Varga Imre: Az első tavaszi
tárlat

Nógrád 1971 IV. 11

Tóth Imre

MDK

Szerepelt az Ernst Muzeumban rendezett "Dolgozó emberek között" c. kiállitáson.

Tájai szines metszetek

Bolgár Kálmán: Mi a fontos - a téma vagy a minőség?
ÉLET ÉS IRODALOM 1964 máj. 16.

Tóth Imre

Szerepel a salpótarjáni
havasi táslaton

T. E.: A havasi táslat előtt

Nógrád 1971 III. 12

Tóth Imre

„Sirató" c. rézkarca

a 10. oldalon

Napjaink 1965. november 1

Tóth Imre

Petőfi a 4. oldalon

Nagyvárad 1966 január 1

Tóth Imre

művével szerepel

a III. Magyar Grafikai Biennálén

Nagybánya 1965 december 1

S. Old.

Tóth Imre

Zajta „Házak" a

10. oldalon

Napjaduk 1966 január 1

Tóth Imre

Gametusete (Házak)

a 10. oldalon

Napjaink 1966 március 1

Tóth Imre

Fametszete a 11. oldalon

Nagykanizsa 1966 június 1

Tóth Imre

rézkarca a 7. oldalon

Nappaiak 1966 julius 1

Tóth Imre ?

Rózsaca a 4. oldalon

„Táj"

Napjaink 1966 augusztus 1

Tóth Imre

Műveivel szerepelt

A Modern Művészetek Nemzetközi

Kiállításán, Uj Delhi 1965 - amlitve

Napjaink 1966 szeptember 1

11. old.

Tóth Imre

Gametszete a 8. oldalon

Napjaink 1966 október 1

Tóth Imre

„Házak" c. rézkarca a

4. oldalon

Napjaink 1966 november 1

Tóth Imre

Sirató T. c. rézkarca

a 4. oldalon

Nagybánya 1966 december 1

2. old

Tóth Imre

neve emlitve, képe

szerepel a IX. Miskolci Országos

Képzőművészeti Kiállításon

Nagyszínk 1967 február 1

5. old

Tóth Imre

Grafikái szerepelnek a

IX. Miskolci Országos Képzőművészeti

Kiállításon

Napsütés 1967 február 1

5. old.

Tóth Ivore

„Sirató III." c. rézkarca

az 5. oldalon

Napjaink 1967 julius 1

Tóth Imre

lírióméttszete az 1. oldalon

Napjaink 1968 május

Tóth Imre

„Táj”-ra rézkarca a

9. oldalon

Napjaink 1968 junius

Tóth Imre

képei szerepelnek a X.Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitáson

Napjaink 1968 december
4.old.

Tóth Imre

munkatársával tervezte Rimanóczy Gyula a Sp-i Nemzeti Sportcsarnok kisacsarnokát. 1941.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

871

Tóth Imre (Amerigo Tot)

nevét említi Kiss István az interjúban.
Tot olyan szobrász, aki egy jelképet akar térben
megfogalmazni. Tot szerint egy szobor akkor jó,
ha képes önmagának értelmes teret lehatárolni
környezetéből. A görögök példájára hivatkozott.

Látogatás Kiss Istvánnál, a Tanácsköztársasági
emlékmű alkotójánál (Ridey Gábor)

Magyar Hírlap, 1969. február 2. 9. l.

Tóth Imre.

Grafikája szerepel a miskolci Képtár kiállításán.

Borbély László: a miskolci Képtár képz. gyűjt. kiállításáról.

Napjaink, 1971. máj. (2.)

Tót Imre, szobrász
[Tóth Imre –] Amerigo Tot

Megemlítve: Szerepel a Műcsarnokban
(1970. aug. – szept.).

Beke László: Külföldi magyar művészet? 1–6. o.

KRITIKA, Bp. 1970. október VIII/10.

Tóth Imre
grafikus

„Gazdaság" (rézm.)

Losonci Miklós: Képzőművészetünk időszerű kérdései.
Művészet, 1971. julius - 32.oldal

Tóth Imre
festőművész

MDK

a Lenin Kohászati Müvek, a Diósgyőri Gépgyár, valamint a Borsodi Szénbányászati Tröszt által alapitott 5000- 3000 forintos dijakat Kis Nagy András, Dombrovszky Szaniszló és Tóth Imre kaptak.

---: Megnyitották a VIII. miskolci országos képzőművészeti kiállitást.

Népszava 1964 dec 4.

Tóth Imre, grafikus

Falu

repr.

Magyar Ifjúság, 1970. XI. 27. 14. l.

Tőtlé Ivore

„Názakozák" c. rajza
a 9. oldalon

Népszava 1970 szeptember 12

...th Imre
Grafikus

A Dürer evfordulós kiállításán
nem vett részt

Solymár István: A magyar grafika tisztelgése Dürer előtt.
Müvészet, 1971.augusztus - 10.oldal.

Tóth Imre

készítette Szilágyi István cikkének fotóit
(Üzlethár és lakóház ismertetése, Sárvár, Hunyadi
János utca)

Magyar Építőművészet, 1971. 1.sz.

26. 1.

Tóth Imre

„Gazdaság"

(repr.)

Művészet, 1971. júl.

Tóth Imre

Grafikája szerepel a Miskolci
Képtári gyűjteményének vásárlásán

Napjaink 1971 május

L. old.

Tóth Imre

műve szerepel az I.Miskolci
Téli Tárlaton - említve

Napjaink 1971 január
5.old.

Tóth Imre

1919-es lapjai,

„Tanya" c. műve szerepelt

az V. Miskolci Grafikai Biennálén

Nagyiaik 1970 január

4. old.

Tóth Imre

Csurgói madonna c. műve jelenik

szerepel az „Egyházi szüjtemények"

kiszínű c. táslatban a Nemzeti

Galériában

TV.
Táslatról - Táslatra
1970 XI. 24

Tóth Imre

Asszonyszoros. Ciró 13,5x9,5

XII. Szegedi Nyári Tárlat

∀ Tot Imre
szótára

Kultúrtörténeti lexikon.

Magyar műv. tört. I. 42.
Képzőműv. Kiadó. 1971.

Tóth Imre

fiatal miskolci mester a rézkarc művelője. Témája a borsódi táj.

Bolymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972. 21 l.

Tóth Imre 1.

Diósgyörött született 1929-ben, A Képzőművészeti Főiskolát 1953-ban végezte. 1957-ben a Szovjet.-unióban, 1964-ben Olaszországban járt tanulmány-uton. Idehaza jelentős tárlatokon vett részt.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Tóth Imre

Külföldön 1961-ben a Párizsi Ifjusági Biennálén

1965-ben a Luganói Biennálén, 1966-ban Delhiben

az V. Nemzetközi Képzőművészeti Kiállitásonállitott

ki. A Miskolci Grafikai Biennálén több izsben dijaz-
tak.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest,
1972.

1968-ban részt vett a Nemzeti Galéria grafikai kiállitásán. 1962-ben Derkovits ösztöndijas. Munkácsy dijat kapott. Reprodukciók: 161.sz. Borsódi táj, 1967, rézkarc, 115 x 178 mm. 162.sz. Borsódi táj XI. rézkarc, 125 x 175 mm.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Tóth Imre

Bemutatott művei:

„Afrika I-IV", tus, ecset, 18 x 21, 30 x 21

„Sirató", rézkarc, 23.5 x 15.5

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968.

111

Tóth Imre

Komlóstető repr.

I. Salgótarjáni Tavasz Társlat 1971.

Tóth Imre

Várakozás rézkarc 12x31

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Tóth Imre

1. Táj rézkarc 12×23

2. Téri udvar rézkarc 10×24

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Tóth Imre

1. Komlóstető rézkarc 10 x 29,5
2. Öregen —"— 13 x 10,5

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Tóth Imre
szobrán

v hülföldön él

Bauer Zoltán: Modern hogy or mi'r.
Korunk 1970. III. 458.

Tóth Imre

Bemutatott művei:

212. Tanya rézkarc 10 x 23cm

213. Gazdaság rézkarc 11 x 24 cm

214. Értünk 1919. VII. rézkarc 23.5 x 15.2 cm

215. Értünk 1919. IX. rézkarc 26 x 20 cm

Katona László: V. Miskolci országos grafikai biennálé, Miskolc, 1969.

Tóth Imre

Részt vett a VII. Miskolci Országos Grafikai Biennálén

Bereczky Loránd ismertetése

Látóhatár 74 ápr 193 old.

Tóth Imre (Amerigo)

Részt vett a "XX. sz. magyar származásu művészek külföldön" c. kiállításon.
Műcsarnok, 197o.

Major Máté: Külföldi magyar művészek kiállitása

Nagyvilág, 197o/11 1715. old.

Tóth Imre, grafikus

Miskolcon nyílik meg kiállítása.

—: □ Grafikák 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 8.

Tóth Imre

a hatodik országos miskolci biennálén, a Miskolc megyei Város tanácsának tízezer frt-os díját ítélték meg művéért.

Petőfi Népe, Kecskemét, 1971. dec. 7.

Tóth Gyula

a miskolci országos grafikai biennale díjkiosztó ünnepségén a Miskolc város tízezer ft-os díját átadta a művésznek.

Magyar Hírlap, 1971. dec. 4.

Tóth Imre

az I. salgótarjáni tavaszi tárlaton 5 rézkarca szerepel. „Várakozás" – „Öregen" (említve.)

Papp Lajos: Egy új, tavaszi seregszemléről.

Északmagyarország, 1971. ápr. 28.

Tóth Imre

Megnyílt Miskolcon a hatodik országos grafikai bicnnálé, melyen műveivel részt vett és díjban részesült.

(m. gy.): Egri művészek az országos grafikai bicnnálén

Népújság, Eger, 1971. dec. 7.

Tóth Imre.

a VI. miskolci országos grafikai biennálén rézkarc kompozíciói szerepelnek.

Papp Lajos: Gazdagság gazdagodás nélkül?

Északmagyarország, 1971. dec. 12.

Tóth Imre

A XIII. szegedi nyári tárlaton szerepelnek művei.

Dél Magyarország, 1972. júl. 25.

Táth Imre grafikusművész

A salgótarjáni művészek egri kiállításán rézkarcai láthatók.

(farkas): Egri nyár '72

Népújság, Heves, 1972. júl. 9.

Tóth Imre

Miskolcon az állandó kiállítás Képtárában „Ugyedül" c. képe szerepel. (ezülítve)

Tárlatról tárlatra.

1972. V. 17. TV. 17.45 Ka.

Tóth Imre

A szegedi nyári tárlaton grafikái szerepelnek.

Láncz Sándor: A szegedi nyári tárlat. Magyar Hírlap, 1972. aug. 9.

Tóth Imre

Kiállítása volt a Műcsarnokban.

Szombathelyi Szám: Műnek-munőcsek – 1969; Magyar Hírlap 1940. jan. 1. 8. l.

Tóth Imre (Amerigo Tot)

Dec. 17-én kiállítása nyílt Szegeden. Jan. 6-án a tanács-
duók fogadta a művészt. A kiállítás anyaga korábban a
Műcsarnokban és Tihanyban szerepelt.

Magyar Hírlap, 1970. jan. 7. 9. l.

Tóth Imre (Amerigo Tot)

Művei kerültek a Szépművészeti Múzeum tulajdonába.

Magyar Hírlap 1970. II. 13. 6. l.

Tóth Imre

Szerepelt a magyar származású XX. századi művészek Genfben rendezett kiállításán (Szépművészeti Múzeum).

Magyar Hírlap 1970. II. 28. 7. l.

Táth Imre

A csurgói templom részére készitett szobor.

Jellegzetes Táth-kompozíció

Táth Imre (fotó)

Ország-Világ 1969/21 10 old.

Tóth Imre. 1

Tóth Imre, Amerigo Tot haza jön
magyar, csak ép pen külföldön lett
nagy szobrásszá, de azért a miénk ma-
radt. Sokan és jól ismerik. Nemcsak a-
zok, akik Itáliában járva élvezték nagy
lelkü barátságát és vendégszeretetét, hanem
azok is akik figyelemmel kiserve pályafu-
tását, sikereit, magukénak vallották ezt
az 1909-ben született csurgói parasztfint.
Bürger Gertürd „Szeretnem ha szeretnének.

Ország-Világ 1969/21 10 old.

Toth Imre 2

Az akadémiát Budapesten végezte, de aztán elvándorolt idegen tájakra tanulni, fejlődni, tapasztalatot gyűjteni. Először Németországban tanult, a fasizmus uralomra jutásáig. Azonban hangos tiltakozásáért abban a „szerencsében" részesült, hogy a koncentrációs táborok egyik első lakója lehetett. Bravurosan megszökött, majd gyalog végigvándorolta Itáliát.

Bürger Gertrud: „Szeretném ha szeretnének"

Ország-Világ 1969/21 10 old.

Tóth Imre. 3

Itáliában a sok szépség annyira meg-
ragadta, hogy végül is második ha-
zájává fogadva, ottmáradt. Régi „mü-
vészhagyományokat" követve, sokat
éhezett, alkotott, bukot és emelkedett,
élvezte az életet, a szép lányt, a bort és
a jó barátot. Már a második világhá-
ban előtt nemzetközi pályázatokat
nyert, akadémián tanított.
Bürger Gertrud: „Szeretném ha szeretnének"

Ország-Világ 1969/21 10 old

Tóth Imre 4

1938–40 között megalkotta kétszáz emberalakból álló „Utolsó ítélet" című megragadó erejű, monumentális dombormüvét. A háború alatt partizánkent hidakat robbantott, utána megtervezte a Termini-pályaudvar homlokzatának híres dombormüvét. Alkotásai ott láthatók a romai Sportpalotában, Baribau, Cosenzában és másutt.

Bürger Gertrud: „Szeretnem ha szeretnének"

Ország-Világ 1969/21 10 old.

Tóth Imre 5

Szainos müve neves amerikai, né-
met és dán gyűjtőknél talált gazdá-
ra. Művészetével a magyar közönség
a május 24-én megnyitó budapesti
kiállitáson végre személyesen is
megismerkedhet. Sok munkát, fá-
radságot és pénzt fektetett az anyag
összeállitásába, hogy megprobálja al-
kotásait minden év művészi termésének
egy-ket jellemző darabjával bemutatni.
Bürger Gertrud: „Szeretném ha szeretnének"
Ország-Világ 1969/21 10 old.

Tóth Imre 6

Tavalyi magyarországi látogatásáról kérdeztem. A fogadtatás a szeretet nagyon jól esett, a falumban is meg Budapesten is. Csurgon a katolikus plébános - engem, a született kálvinistát, az imát rég elebedt pogány magyart - arra kért készítsek egy Madonnát a Templom részére. Igéretemhez hiven most magammal hozom, bronzba öntve, szivemet, hudásom javát beleadva.

Bürger Gertrud: „Szeretném ha szeretnének"

Ország - Világ 1969/21 10 old.

Tóth Imre 7

Akik látták a szobrot - mint e sorok
írója is - a Madonnában egy hajda-
ni csurgói parasztasszony vonásait
vélik felfedezni - aki Imre édesanyja
is lehetne - mint ahogy a kisded is olyan
mint a világ csodáira bámuló, any-
ja kötényébe kapaszkodó, falusi kis-
gyerek. Hogy mit szeretnék kicilli tásam-
mal annyi évi távollét után elérni?
Bürger Gertrud „Szeretnem ha szeretnének"

Országi-Világ 1969/21 10 old.

Tóth Imre. 8

Szeretném ha megértenének, hogy a-
mikor elvontan mintázok, úgyan-
olyan tüzzel akarom a gondolatot ér-
zékeltetni, mint amikor valami kéz-
zelfoghatóról van szó. A művésznek
nem szabad lemondani a látókör szé-
lesítéséről, nem szabad kevesebb fan-
táziával és egyszerű látásmó-ddal
megalkudnia.

Bürger Gertrud: „Szeretném ha szeretnének"

Országs-Világ 1969/21 10 old.

Tóth Imre 9

El kell jutni és juttatni oda, hogy nagyobb egyszerűséggel mélyebb tartalmat sejtessen. Picasso mondja magáról: 30 évig tanult, hogy úgy tudjon festeni, mint Raffael és tovabbi 30 évébe került, hogy úgy rajzoljon mint egy gyermek. El kell fogadnunk, hogy a ma emberében is meg maradt a költő

Bürger Gertrud: „Szeretnem ha szeretnének"

Ország-Világ 1969/21 10 old.

Tóth Imre 10

rgy szobrot nem megérteni hanem szeret-
ni kell. Nem a külső a fontos, hanem a bel-
ső. Vannak „szép dolgok" amelyek nem monda-
nak semmit, és vannak „csúnyák" amelyekben
egész regény van. Azt hiszem, a művészet
egyik utolsó romantikusa vagyok s-Ady
vallomásával kifejezve – „szeretném ha
szeretnének"... legalább szobrainban.
Bürger Gertrud: „Szeretném ha szeretnének"

Orszag-Világ 1969/21 10 old.

Tóth Imre

Czinke Ferenc, Varga Hajdu István, Veres Mihály /szénrajz/, Tóth Imre/Dóra zug c. lap/ Diskay Lenke /ex libris/ szerepelt a X szegedi tárlaton

Magyar Hirlap 2.évf.215/9

Tóth Imre

vézkarca

Borsódi vidék

Észak-Magyarország 1973/44 4 old.

Tóth Imre

rézkarca

A völgyben

Észak-Magyarország 1973/49 4 old.

Tóth Imre

rézkarca

Észak-Magyarország 1972/303 Sold.

Tóth Imre

rézkarca

Falusi táj

Észak-Magyarország 1972/307 4 old.

Tóth Imre

rézkarca

Gond

Észak-Magyarország 1973/65 4 old.

Tóth Imre
linómetszete

Formázó

Észak-Magyarország 1973/82 6 old.

Tóth Imre

„Kohány" c. lírómatrizete

a 4. oldalon

Napjaink 1973 ~~február~~ március

Fáth Imre grafikusművész

A hatodik országos grafikai biennálé zsűrije
~~A~~ 10 ezer ft-os díjat a művésznek ítélte.
A biennálé Miskolcon nyílt meg.

Déli Hírlap, 1941. dec. 4.

Tóth Imre grafikus

Az 1973-as VII. országos grafikai biennalén szerepeltek művei.
„Táj" (ecsetre)

Bereczky Lóránd: A VII. országos grafikai Biennale.
Napjaink, 1974. febr.

Tóth Imre, grafikus

TÁJ

TÓTH IMRE RAJZA

Tóth

Napjaink

KREON: És ha még egyszer itt talállak benneteket
gyon megjárjátok!

ELSŐ TESTŐR: Csak a segíteniakarás volt, nem a kív

KREON: Nem érdekel! Kotródjatok!

TESTŐRÖK *(Sietve eltűnnek.)*

KREON *(hosszan néz a testőrök után, aztán óvatosan*
téhoz, leguggol mellé, figyeli, alszik-e, s lassan, alig
simogatja a haját.) ... Cserepes a szád, lüktet a
Ki hihette volna hogy idáig jutunk... Hiszen min
szebben, mint reméltük... Úgy gondolhattam, teljesí
nak tett ígéretemet, hogy házasságoddal nyugodt ot
Laiosz jobban vigyáz majd rád, mint én tehettem
hittem, hogy én is asszonyt kereshetek magam me
ányzott már, sokan gúnyoltak... Most már nem
sehova, testvérkém... Nem lett volna szabad a palotá
Azt mondod, én vétettem... Ha ez igaz, minden an
láthatatlan jövendőre életet szül... A vétkes így n
hanem anyánk, pedig ő feddhetetlen és tiszta volt,
kintete... Mért kellett idejekorán meghalniuk, ho
gyámod legyek, én, a testvérőrzésben tapasztalatlan,
viselést nem ismerő fiatalember... Nem gyámságr
hanem mulatságokra és lányokra, mint a többi hason
Anyánk meghalt, s téged, Iokaszté, nagyon szerettel

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1974 JUN – 8
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
Tóth Imre
1021

— Hozzon kávét is!
— Igen, uram, ebéd után majd hozunk.

— Mindig — az idős p
lű papírszalvétával letaka

Tóth Imre rézkarca: Várakozás

tetés neje-hujás „cigányzeneve
amolyan vidám nótafüggönny
választja el egymástól *Barlay Gu*
táv, a rendező. Ez a groteszk z
nei keret rendezői telitalálat.
megint csak annak a bizonyíték
milyen fontos dramaturgiai fun
ciója lehet a Rádió prózai műs

LADÁNYI MIHÁLY:

Tömegdal

Ó, gyönyörű lenne ezt a napot megtartani, ugy-e,
ebben a derűs, tavaszi állapotban, amikor harapnak a halak,
fakadnak a gyümölcsfák és növekednek a takarékbetétek,
s a magánszorgalomba belefáradt ember nem gondol
az adóhivatalra . . .
Jó lenne ezt a világot kikötözni
a tele-hassal elképzelt állapotokhoz, ugy-e,
hisz minden zűrzavar valamifajta változásból fakadt
eddig is.
Tenni kellene valamit a változások ellen, ugy-e?
Hogy mindig mireánk süssön a Nap,
oly hosszan, mint amilyen
az angolszász uralkodók története a televízióban.
Látod, más költők már nem használnak ennyire hétköznapi
hasonlatot.
De én arra törekszem eszelősen, hogy megérts te is,
aki már azt se tudod, hogy mi a különbség forradalom és
ellenforradalom között —
Látod, beledöglöm abba, hogy megérts, mindent a szádba
rágok,
akár ha fogatlan csecsemőnek rágna egy süketnéma
asszony,
aki már csak így tud segíteni a felnövekvő generáción —
Ám félelmeddel ő sem tudna mit kezdeni.
Pedig egész egyéniségedben csak ez a félelem ér valamit,
ez makulátlan benned egyedül, ahogy azért remegsz,
ami kétezertizenháromig összejön majd.
Ó, gyönyörű lenne addig kitartani,
amíg az álmok részletcsekkjeit
a túlvilágon bemutathatod!

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

Tóth Imre

TÁRSADALMI SZEMLE

1972 FEB

1021

Tóth Imre: Kistanya

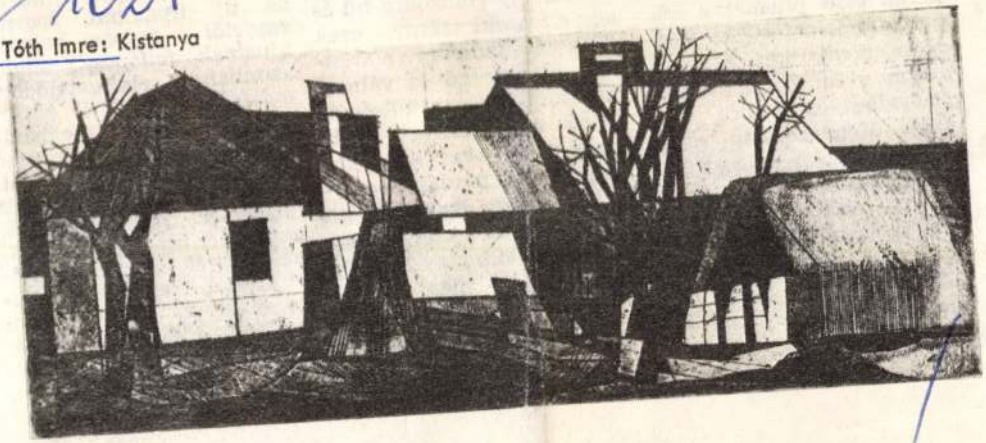

Napóleon 1809-es magyarországi hadjáratának politikai körülményei. Az érdekes és feltehetően vitákat kiváltó elemzés valójában messze túlhaladja az első pillanatra másodlagos jelentőségűnek tűnő problematikát. A forradalom utáni polgári Franciaország és a még feudális Magyarország viszonyát vizsgálva módosítja a reformkorszak társadalmi-eszmei előtörténetéről alkotott korábbi képet. A szerző megállapítja, hogy a XVIII. és XIX. század fordulóján két fő politikai

nagy többs
selt feudáli
cionalizmus
szemben ál
mással egy
egy ellenzé
ellentéte a
delt jelentő
intenzitású.
belső) antif
fenyegetése
nak, úgy a
nalizmusnak Habsburg-hű
változata, a veszély csök-
kenésével viszont ellenzéki
változata erősödött. A má-
sik fő tendenciát a szerző
szerint a haladó erők cse-

köznemesi ellenzékét, bár
a polgári átalakulás híveinek ügyét folytatta, szá-
mos szál, tradíció kapcsol-
ta össze a feudális-nacio-
nalizmus jegyében nevel-
kedett nemességgel is.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Tóth Imre

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1971 OKT 14

1021

FALUSI CSENDÉLET

Tóth Imre munkája

jat. Maris megallapitható, hogy a községi tanácsoknál javult a testületi tevékenység, kibontakozóban vannak az önkormányzati elemek, ám az egységes szakigazgatási szervek még nem élnek kielégítően a megnövekedett hatáskörrel.

Az idei költségvetési és fejlesztési feladatok megvalósításában az I. fél évben lemaradás mutatkozott. A kiadást 40, a bevételi tervet pedig 47 százalékra teljesítették. Ez utóbbihoz hozzájárult, hogy a tanácsi bevételek 40 százalékát a mezőgazdasági termelőszövetkezetek befizetései teszik ki, de — figyelembe véve a tszidők esedékességének időpontját — csak a II. félévben számolhatnak vele a tanácsok.

Felügyelet és együttműködés

Nagy jelentőségű feladat a szövetkezetek állami fel-

szakcsoporttal) és ugyanennyi takarékszövetkezet tartozik ide. A járási hivatal a törvényesség betartása szempontjából vizsgálta meg a tsz-ek jogvédelmi helyzetét. A vizsgált időszakban például 6 tsz nem foglalkoztatott jogtanácsost.

Jó a hivatal koordinációja a nem tanácsi szervekkel is. Együttműködési megállapodása van például a járási KISZ-szel, MHSZ-szel és a sporttanáccsal is. Ennek eredményeként épül a járási úttörőtábor. De a tanács alá nem rendelt szervekkel való jó kapcsolatot példázza Mezőkövesd és Mezőkeresztes nagyközségekben a vállalatok anyagi hozzájárulása az óvoda építéséhez. A mezőkövesdi Búzakalász Tsz pedig a tanáccsal közösen tart fenn egy óvodát.

Ny. P.

gáz

Kazincbarcikán
hazánk egyetlen
me, amelyben a
építőanyagokat: f
kokat és válaszfal
Borsodi Hőerőmű
mékéből, a kazán
égett szén pernyé
lítják elő. Ez a g
anyag könnyű, ezenkívül kiváló hang- és hőszigetelő, fúrható, faragható anélkül, hogy elrepedne, és igen alkalmas családi házak építésére.

A nyolc tégla nagyságú, megfelelő szilárdságú gázszilikát falazóblokkot egyre nagyobb mennyiségben vásárolják Borsod, Szabolcs, Heves és Szolnok megye falvaiban, Szeged környékén és a dunántúli községekben. Ezért, a növekvő igények kielégítésére, valamint az országban jelentkező falazóanyag-hiány enyhítésére a

kat, és az év kilenc hónapjában, új termelési rekord felállításával, 165 000 köbméter falazóblokkot gyártottak, mintegy 10 000-rel többet, mint amennyit tervük előírt. Eredményük értékét növeli, hogy a magas teljesítményt az elmúlt évinél kevesebb létszámmal érték el.

Így minden remény megvan arra, hogy év végére a kollektíva teljesítse felajánlását és az idei évre előírt 200 000 helyett 220 000 köbméter gázszilikát falazóblokkot szállítson a falusi TÜZÉP-telepekre.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1971 OKT — 8

Tóth Imre

1971. október 8., péntek

1021

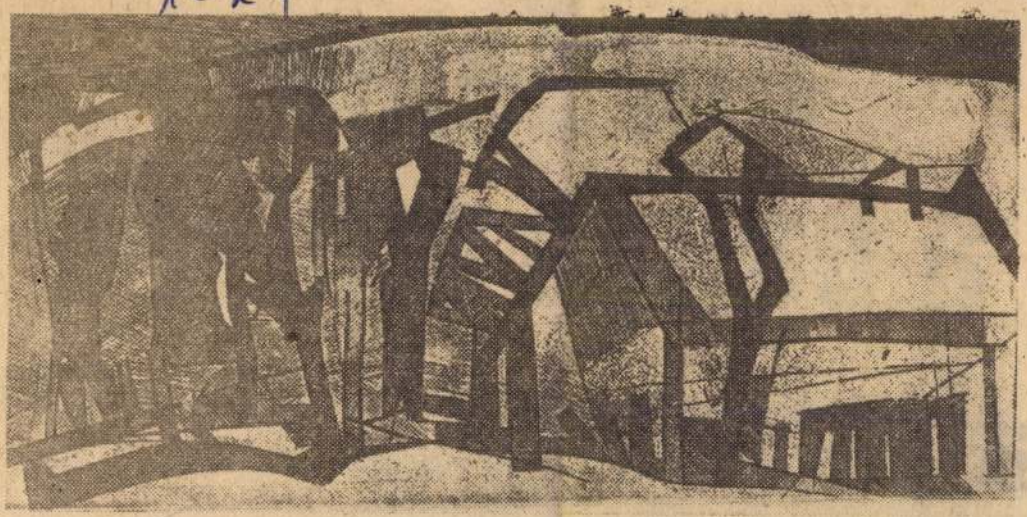

Tóth Imre munkája

1971. október 8., péntek

Küzdelem a bánya mélyén

kipróbált, jól összeszokott kollektíva azonban állja a küzdelmet.

A vállalat igazgatójával, Monos Jánossal kötött szocialista munkaszerződést a brigád, amelyben vállalta, hogy augusztus 1-től az év végéig 98 ezer 400 tonna szenet termel, a darabos szén-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-745

Tóth Imre

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc
1972 JUL 1

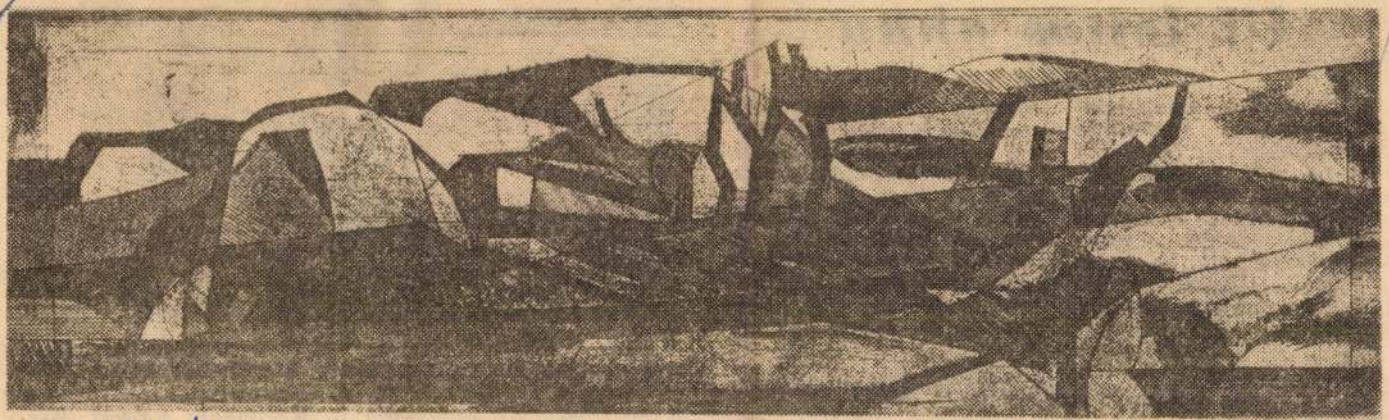

1021

Tóth Imre munkája

Új lejtős akna

A szuhakállói úgynevezett „M" szénmező gazdaságos „lemüvelésére" új lejtős aknát építenek. A Bányászati Aknamélyítő Vállalat végzi itt a munkákat a Borsodi Szénbányák megrendelésére. Az új lejtős akna mélyítése jó ütemben halad. A 300 méter hosszúságúra tervezett aknából eddig 180 méter készült el. A befejezés előreláthatóan októberre várható.

Az 1,2 millió tonnára becsült szénmező fejtését — a tervek szerint — a jövő év közepén kezdik meg. Addig elkészítik a másik lejtős aknát is, amelyen a különböző anyagokat és berendezéseket szállítják majd. A most mélyített lejtős aknában gumiszalagot szerelnek fel, ez szállítja majd a szenet. Az aknapár bejárata közelében felépítenek egy 18 vagon űrtartalmú tároló bunkert is. Innen tehergépkocsival szállítják majd tovább a szenet a Központi Szénosztályozóműbe. A bányamező napi termelése körülbelül 120 vagon lesz.

A szentesi Május 1. Tsz kertészetében nagy gondot fordítanak a szakmunkás-utánpótlásra. A négyezer holdas közös gazdaság fő profilja a kertészet. Folyamatosan gondoskodnak a kertésztanulók képzéséről is. Képünkön: Kőszegi Mária kertészmérnök bemutatja a végzős kertésztanulóknak az érett paprika ismérveit.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Tóth Imre

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
1971 OKT 10

1021

(Tóth Imre munkája)

rnap

övetkezetek

énetéhez sok tárgyalás, élgetés, munka és szer- s fűződik, ezt órákig élhetnék a népfrontban ozók. A lényeg, hogy a nem 30 kertszövetkezet- több mint 3000 család lelkezik már kerttel. Az krosodott, elhanyagolt letekből valóságos para- omot varázsoltak sok nkával a tulajdonosok és a városkép szempontjából asznos.

pítés, szépülés mindenütt

legrégebbi kerttársulás erecesi Fekete gyémán- Sétálunk a jórészt tár- almi munkában épült — tovább épülő — közúza- s úton, amelyen zavar- nul közlekedhet bármi- márkájú gépkocsi. Né- a gyönyörű napsütötte eket, az utacskákat sze- rező virágokat, a szépen pített fákat, a karók lett még mindig érő pa- csomokat és a szőlőket. k szeder termett itt az- t. Már minden telken n van a víz, 586 darab ...

A város gyöngyszemei

Közben ózdiak érkeznek, tapasztalatcserén járnak itt, Miskolcon — a kertszövetkezetek ügyében.

Egyénekből közösség alakult

Egy vállalati igazgató kertje előtt haladunk el. Maga gyalulta kis házának falecait. Később egy másik igazgató rózsáit mutatják... Kezdetben az „egyszerű" tagok közül is volt, aki csak kerítkezett. Aztán a közös út, bizonyos közös művelések összehozták az embereket, még a rivalizálás is: kinek a bungalója szebb, kinek a gyümölcse édesebb, kinek a szőlője jobb? A közös szabad idő közel hozta egymáshoz a szomszédságban kertészkedőket.

A közösség itt, a Fekete gyémántokban nemsokára arról dönt a közgyűlésen, bevezettessék-e a villanyt? A népfront égisze alatt létesült kerttársulásoknak igen sokat segített a Miskolc és vidéke Áfész. Egyik legutóbbi példa: ingyen kihozta a kertekbe a 10 százalékos árkedvezménnyel szerzett gyümölcsfákat.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Tóth Imre

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc
1972 III 2.

1021

Tóth Imre munkája

Nemzetközi szövetkezeti nap

Ma, július első vasárnapján világszerte 50. alkalommal ünneplik a nemzetközi szövetkezeti napot, ezúttal is hangot adva a szövetkezeti mozgalom által képviselt haladó gazdasági és társadalmi törekvéseknek. Ünnepel a több mint 3,5 millió tagot számláló magyar szövetkezeti mozgalom is, amely figyelemre érdemes eszmei, gazdasági és szervezeti fejlődés jegyében köszöntheti az évfordulót.

A pártunk X. kongresszusán jóváhagyott, a szocializmus építését magasabb szinten biztosító politikával teljes összhangban állnak szövetkezeti mozgalmunk alapelvei és célkitűzései, amelyeket a szövetkezetekről szóló 1971. évi III. törvényben az országgyűlés is megerősített. Hazánkban első alkalommal fejti ki hatását olyan szövetkezeti törvény, amely a szövetkezetek gazdasági, társadalmi jelentőségét kifejezve gondoskodik a szövetkezetpolitikai elvek érvényre juttatásáról. Népköztársaságunk ez év áprilisban módosított alkotmánya ugyancsak méltóképpen elismeri a szövetkezeti mozgalom össztársadalmi érdekű szerepét.

Szövetkezeti mozgalmunk megbecsült részvevője a nemzetközi szövetkezeti mozgalomnak is. Mindhárom országos szövetkezeti tanácsunk tagja és cselekvő részese a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetségének, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának felvételével pedig először jelent meg olyan szervezet a nemzetközi szövetkezeti tanácskozásokon, amely a szocialista mezőgazdasági termelőszövetkezeteket képviseli.

A három nagy szövetkezeti ágazat: a termelőszövetkezetek, a fogyasztási, valamint az ipari szövetkezetek az el-

[illegible] ágazat hasznosan munkálkodott a gazdasági, társadalmi célkitűzések megvalósításán. Az 50. nemzetközi szövetkezeti nap alkalmából sok szeretettel köszöntjük szövetkezeteink vezetőit, tagjait, továbbra is hasznos, eredményes munkát kívánva valamennyiüknek.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-048, 337-748, 340-726

Tóth Imre

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc
1972 MAJ 28

1021

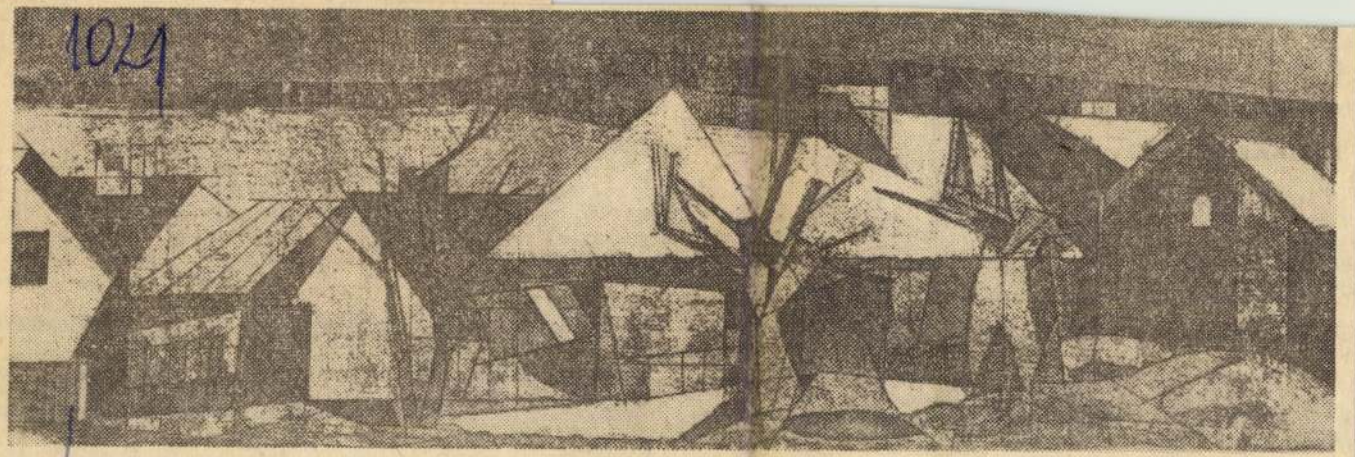

BORSODI TÁJ

Tóth Imre rézkarca

...figyelembe véve a hadászati támadó és védelmi fegyverek közti viszonyt,

szem előtt tartva az atomsorompó-szerződés 6. cikkelyében foglalt kötelezettségeiket, a következőkben állapodtak meg:

I. CIKKELY

A felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy 1972. július elseje után nem kezdenek hozzá újabb, szárazföldi támaszpontú, interkontinentális ballisztikus rakéták kilövőállásainak építéséhez.

II. CIKKELY

A felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy a könnyű interkontinentális ballisztikus rakéták, valamint az 1964. előtt telepített régi típusú, szárazföldi támaszpontú interkontinentális ballisztikus rakéták kilövőállásait nem alakítják át az 1964. után kifejlesztett szárazföldi támaszpontú nehéz interkontinentális ballisztikus rakéták kilövőállásaivá.

...előírásainak megfelelően kicserélhetők azok a had... lisztikus rakéták és kilövő... a jelen ideiglenes szerződ...

V. CIKKELY

1. A jelen ideiglenes me... lalt előírások betartásának... két fél a rendelkezésre... technikai ellenőrzési eszkö... oly módon, hogy az meg... közi jog általánosan elfogi...

2. Mindkét fél kötelezе... hogy nem zavarja a másik fél saját nemzeti technikai ellenőrző eszközeit, amelyek a jelen cikkely 1. pontjában foglaltaknak megfelelően működnek.

3. Mindkét fél kötelezettséget vállal arra, hogy nem foganatosít szándékos álcázó intézkedéseket, amelyek megnehezítik az ideiglenes megállapodásban foglalt előírások saját nemzeti technikai eszközökkel történő ellenőrzését. Ez a kötelezettség nem igényel vál-

...lította ki legszebb termékét.

Az Ózdi Kohászati Üze... mek tárgyaló helyiségébe... szombaton reggel elégedet... vélemények hangzottak el... vásár sikerét illetően. Amit... mondták, továbbra is nag... érdeklődésnek örvend a j... forgácsolható acélfajta.

Tóth Imre:

UTCA

(Linómetszet)

Kisalföld 1971 VI. 6

z aforizmáról

ÚNK vízszintes 2. osan a függőleges 1. sorában egy aforiz- aforizmát találnak legfejtésül ezt kell.

S: 6. Ismert fej- szünk. 12. Egy sák Lajos regénye. niszter volt (Endre). pesti János-hegyre pon. 17. Latin elöl- niatt. 19. Érettségi anádium és neon

cézett férfinév. 23. Aklok. 24. Csodálkozó kérdés (két szó). 27. Füstszűrő, névelővel. 29. Délamerikai fűszernövény. 31. Emelőszerkezet, névelővel. 33. Könnyelmű kártyásra, igéje. 36. ŐZO. 37. „Húzd, ki tudja, meddig húzhatod. (Mikor lesz a nyűtt vonóbul . . .") (Vörösmarty). 38. Magyar hangszer. 40. Görög miniszterelnök, Konstantin király híve volt (1867—1922). 42. A Majna német neve. 43. Iskolai füzet. 45. Helosz leigázott lakosa, spártai

pher Elek munkaügyi szóvivő, Birrál Tamás, az ismert sportdiplomata, és mások. Azután csengett a rádióban a telefon, és már hallottuk is az első érdeklődő hangját a repedtfazék tulsó végéből.

— Mennyi nálunk egy vezető állású dolgozó munkabére...

Dr. Nemphel Elek megkörülte a torkát.

— Nálunk egy vezető állású dolgozó munkabére a körülményektől és a besorolástól függ. Ha nem mindig éri is el egy vezető állású

lambiai Köztársaságban lefolyt ismeretes események kapcsán csak nagy késéssel és töredékesen kaptunk tájékoztatást?

— Hát, a mi tájékoztatásunk azért késett, mert Lassú Álmos, a tudósítónk, éppen a köszvényét gyógyította Balumbiában, és semmiképpen sem tudott visszatérni az állomáshelyére. Mikor pedig visszatért, akkor a Kossuth Lajos utcai kábelbeázás miatt nem tudtunk vele kapcsolatba lépni. Így végül is kénytelenek voltunk, beval-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ZALAI HÍRLAP

1971 MÁJ 1 -

Tóth Imre

1021

Tóth Imre: **MUNKÁSOK** (linómetszet)

Aztán megn
fölött. Meg az
Vendel szaktá
Mire ő: —
— Nem — r
vagyunk, nem
bére, felcsap
teménnyel kí
— Aztán m
Az inasgyerek feltekint, mintha látolg
mondani: — Marxot!
— Nohát jól van, csak tessék, fogyassza ezt a kis süteményt és ezt a kis kávét. Olvasson csak, ráér, majd megjön az uram... — És tesz-vesz tovább a konyhában, ruhákat locsol be vasaláshoz. S egyszercsak megszólal az inasgyerek izgatottan, úgy hogy meg is ijed, azt hiszi, valami baj történt az udvaron.
— Nanica néni! Tudja-e, hogy Vendi szaktárs, meg mi valamennyien mire készülünk?
— Ugyan mire? — kérdi mosolyogva.
— Forradalomra!
Nevet a gyereken, mert olyan elszánt a tekintete, mint egy férfié, nem érti mit mond, csak nevet rajta, de amaz öklével rácsap a küszöbre: — Elsöpörjük ezt a sok hájas munkásnyúzót!
— Hát a kávé finom volt-e?
— Nanica néni! — mondja sértődötten a gyerek. — Ez

Tóth Imre

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Pécs
1971 JUN 6

Csak rideg, magányos ...
sikoltozik a félelem.

1021

MUNKASOK. Tóth Imre Munkácsy-díjas miskolci festőművész linóleummetszete

című tanulmánysorozat
nem vállalkozhatunk egy
zetsorai között. Maradt t
ház-kritikai írás. Taxne
színházi levele három ré
taky Hajnától a *Pécsi s*
I. része, amely *megkezd*
évadot jelez. Élvezetes, e
elemzéssel; érdekes szín
tatás ígéretével. De hát
később. Ez esetben visz
anyag képviseli a Jelen
kritikáját 1970-ben: a buc
házi levél. Végignézem a tartalom-
jegyzéket, átlapozom az elmúlt évi
példányokat. Nem, nincs tévedés.
Nyilvánvalóan arányeltolódás ez. És
ha történetesen nincs most a birto-
komban egy (1970. júniusi keletű) ma-
gánlevél, amely említi, hogy a pécsi
színházi évad értékelése is szerepelt
a nyári szám tervében, de a szerkesz-
tő egyéb szorító kötelezettségei okán
kész cikkét kihagyni kényszerült, akkor
mit tudom, milyen okokat gyaníthat-
nék az évad „elhallgatása" mögött.
Nem feltételezve, hogy a Jelenkornak
nincs véleménye, vagy nem látja fon-
tosnak szólni például olyan kitűnő
Brecht-előadásról, mint az elmúlt évi
Arturo Ui. (Mellesleg itt Haumann

[illegible] marad és nyelvében is gaz-
dag. Vizsgálódása méreteit nem bil-
lenti sem az irodalom, sem a színház
javára: közönség-központú. A színpad
felől közelít a műhöz és ide tér visz-
sza. A szándékot és a produktumot a
szövegkönyvvel is végigkíséri. Így vé-
letlenül sem dicséri meg a szerzői
instrukciót – rendezői ötletként, ahogy
erre van példa olykor. Az adaptáció-
kat (pl. A kutyás férfi esetében) az
eredeti művel összevetve, érdekes, ele-
ven és hasznos felismerésekre jut.
Mindezzel együtt csaknem valamenny-
nyi előadás elemzésével (talán a *Nyo-
mozás* bizonyos részleteit kivéve) tel-
jes képet ad a színházi évadról. An-
nak is, aki egy darabot sem látott;
annak is, aki „elbliccelte" egyiket-
másikat. Egészében véve ezért és több
más tulajdonságáért olvasom szívesen
a Pécsi színházi [illegible]

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD 19[illegible] 181

Tóth Imre

1021

Tóth Imre: Borházak című alkotása

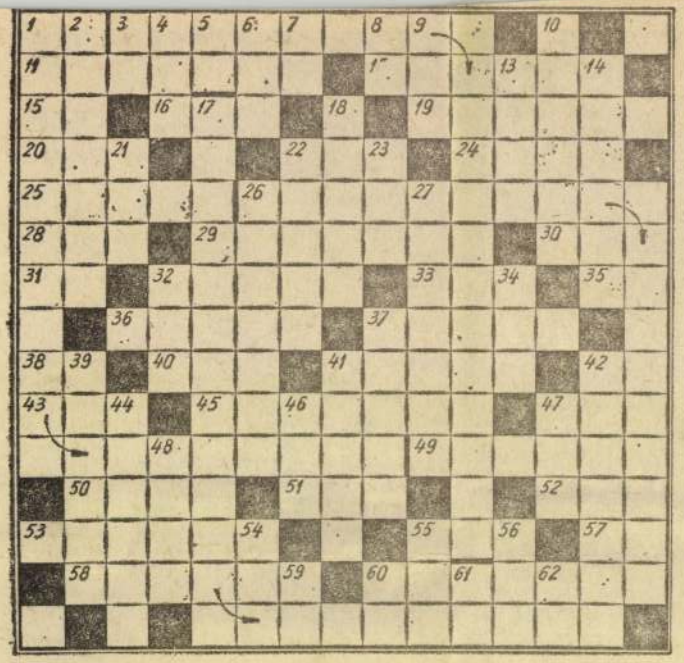

— 13.00: Tisztelet az embernek. — 13.10: Sybill. Részletek Jacobi Viktor—Martos Ferenc operettjéből. 13.30: Horizont. — 13.50: Az opera a dramaturg szemével. — 14.42: Pillantás a nagyvilágba. — 15.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 15.06: Faluról falunak — muzsikával. — 15.55: Közvetítés Brüsszelből a labdarúgó EB döntőjéről. — 18.00: Hírek. Időjárás. — 18.05: Lírai önarckép. Csorba Győző versei. — 18.20: Bemutatjuk új felvételeinket. László Margit énekel. — 18.30: A bolgár nép nagy fia. Dokumentumműsor Georgi Dimitrov születésének 90. évfordulóján. — 19.20: Alfred Cortot Chopin-műveket zongorázik. — 19.40: Hindemith: Mathis, a festő — szimfónia. — 20.16: A fekete kakas. — 21.14: Magnósok figyelem. — 22.00: Hírek. Időjárás. — 22.10: Sporthírek. Totó. — 22.25: Nóták. — 23.00: Vidróczky. Részletek Farkas Ferenc—Innocent Vincze Ernő daljátékából. — 23.40: Händel: g-moll concerto grosso. — 24.00: Hírek. Időjárás. — 0.10—0.25: Csík Gusztáv felvételeiből.

PETŐFI RÁDIÓ: 6.58: Hallgatóink figyelmébe! — 7.00: A római katolikus egyház félórája. — 7.30: Jiri Reinbreger orgonál. — 8.00: Mit hallunk? Érdekességek a jövő hét műsoraiból. — 8.30: Népdalok, néptáncok. — 9.15: A Magyar Rádió és Televízió gyermekkórusa madrigálokat énekel. — 9.30: A „Nyitnikék" postája. Kisiskolások műsora. — 10.00: Ágay Karola és Korondy György énekel. — 10.30: Százados szenzációk. — 11.00: Kapcsoljuk a bécsi Mu-

18.48: Mikrofon szerkesztő. — figyelmébe. — járás. — 19.10: Ottó szerzemé vasárnap sport tét gyerekek! Időjárás. — 20 dió és Televí játszik. — 20. 23.39: Horst Ja rának felvétel Hírek. Időjárá

TELEVÍZIÓ: tés. — 9.50: lágban. Amer 10.00: „Tévéov tő-tanfolyam. rekeknek! — 11.00: Debreceni Dózsa bajnoki férfi kézilabda-mérkőzés közvetítése Székesfehérvárról. — 14.38: Műsorismertetés. — 14.10: Nótaszó. — 14.30: Reklámműsor. — 14.35: Maci Laci. Amerikai rajzfilmsorozat. 12. rész. — 15.00: Kell a jó könyv! — 15.50: Telesport. Labdarúgó Európa-bajnokság. A döntő közvetítése Brüsszelből. — 18.00: Kisfilm. — 18.35: Reklámműsor. — 18.40: Esti mese. — 19.00: A HÉT. 20.00: Hírek. Sporthírek. — 20.10: Ki mi tud? I. középdöntő. — 22.15: Hírek. Sporthírek.

BESZTERCEBÁNYA: 9.15: Óvodások műsora. — 10.00: Aranykor. — 10.50: Jozef Mánes. Tévéfilm a híres cseh festőről. — 11.15: B. Britten: Simple Symphony. — 11.30: Vasárnapi magazin. — 12.00: Hírek. — 13.55: Lóverseny. 14.55: Motorkerékpár-verseny. 17.45: A négy páncélos és a kutya. Lengyel tévéfilm. — 19.00: Híradó. — 19.25: Sport. — 19.50: A vasárnap

HÉTFŐ

KOSSUTH RÁDIÓ: 8.18: Mi üzen a Rádió? — 8.50: Népi zene — 9.06: Az elmés nemes Don Quijote de la Mancha. IV. A: óriások. — 9.26: Rádióbörze. — 9.30: Beethoven: II. szimfónia. — 10.05: Tüzes trónon. I. —10.53: Zenekari muzsika. — 12.35: Tánczenei koktél. — 13.20: Népek zenéjéből. — 13.50: Válaszolunk hallgatóinknak! — 14.05: Édes anyanyelvünk. — 14.10: Polbeat. — 14.21: Jasha Heifetz hegedül. — 14.44: Könyvtájékoztató. — 15.10: Móra Ferenc: Kincskereső kisködmön. I. — 15.41: Rossini: Mózes, induló. — 15.48: Kóruspódium. — 16.05: Mesterházy Lajos: Gyilkosság — hangjáték. — 17.05: Külpolitikai figyelő. — 17.20: Régi ma-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1972 MÁJ 25

Tóth Imre

1021

TÖPRENGŐ — Tóth Imre munkája

a belső
tására
irányított
belső erő
tos, ma r
használt
ta brigád

Meggyő
szocialista brigádmozgalom
tömegbázisának növelése, a
brigádmozgalommal szemben
támasztott követelmények fo-
lyamatos korszerűsítése elő-
segíti a termelőszövetkezetek
előtt álló feladatok sikeres
teljesítését.

A szocialista brigádvezetők IV. országos tanácskozásán 50 küldött képviseli a mezőgazdasági termelőszövetkezeteket. A tanácskozás munkája, a termelőszövetkezeti küldöttek tevékenysége elé nagy várakozással tekint nemcsak a tsz szocialista brigádok tagsága, hanem egész termelőszövetkezeti parasztságunk. Indokolt tehát lehetővé tenni, hogy a tanácskozás munkájáról, a küldöttek tapasztalatairól és tevékenységéről minél sokoldalúbban tájékozódjanak a szocialista brigádok, a termelőszövetkezetek tagjai és vezetői.

i-
i-

vek és a Diósgyőri Gépgyár MSZBT tagcsoportjai rendezésében a napokban megnyílt szibériai hetek rendezvényei.

A szovjet távol-keleti országrész népeinek életét, gazdasági eredményeit bemutató 30—30 tablós vándorkiállítást mutatnak be a vasgyár valamennyi üzemrészében. Szerdán a középhengermű vöröstermében Szibériának a Szovjetunió energiatermelésében betöltött szerepéről tartottak előadást, majd az Ural vidék nehéziparáról és Szibériában élő rokon népeink életéről hallhatnak ismertetést az LKM dolgozói.

A Diósgyőri Gépgyárban szerdán ugyancsak folytatták az ünnepi hetek programját. A Műszaki Házban *Széll Júlia* rádióriporter tartott élménybeszámolót szibériai útjáról.

Elhagyjuk Borsodot. Füzesabony előtt új, s még elzárt

1021

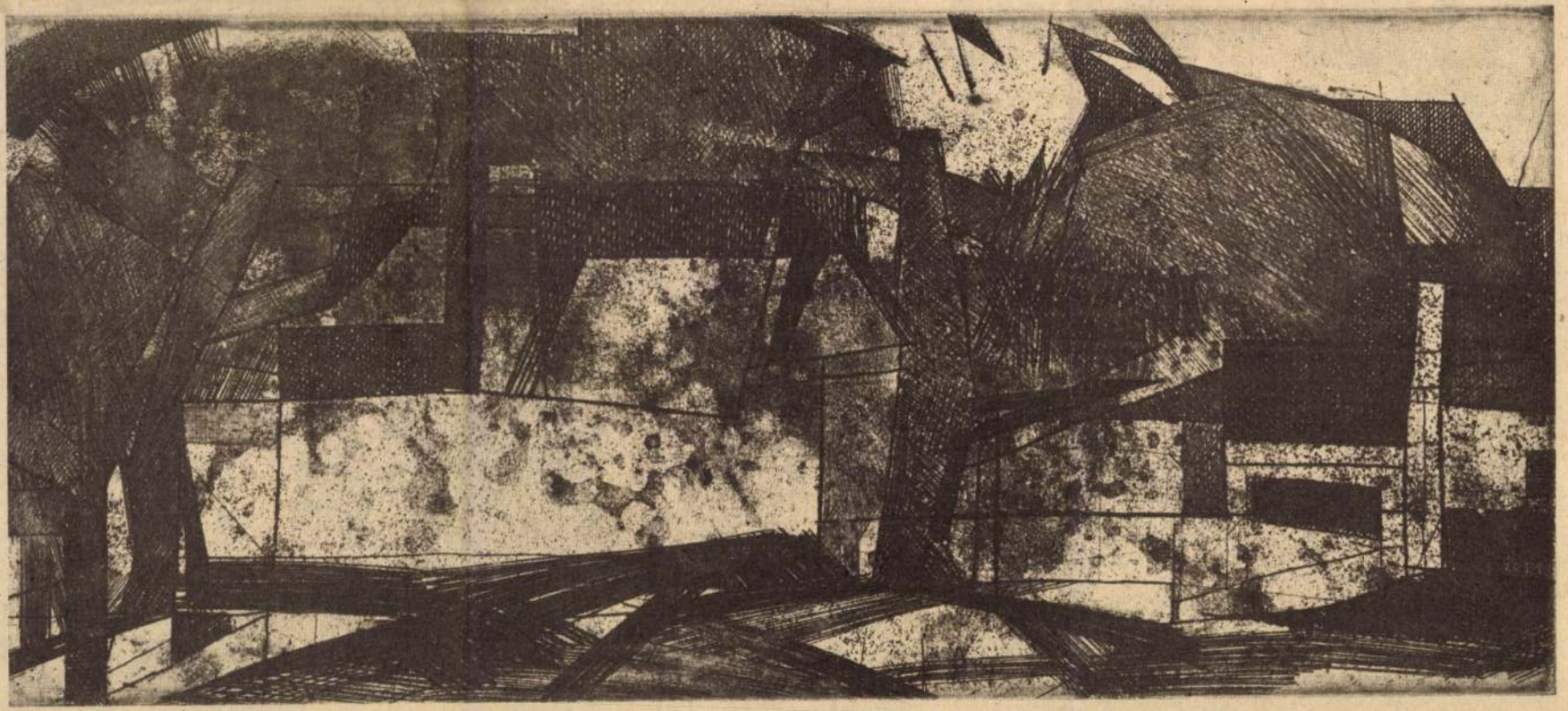

TANYA

TÓTH IMRE RÉZKARCA

Tóth Imre

RIZI-BIZI REPETA

5 kérdés Késmárki Marikához

A címet nem szakácskönyvből ollóztuk. Csak éppen nemrég láthatta a közönség *Késmárki Marika* tv-show-ját *Rizi-bizi* címmel. Mi pedig közel egy éve tettünk fel utoljára négy kérdést neki. Ennek a repetájáról lenne most szó.

● **— Lemezek?**

— Ömlesztve. Itthon nemrég jelent meg az *Állj meg, vándor!* és az Eurovízió-fesztivál díjnyertes dala, a *Kopp, kopp, ki ő?* A Made in Hungary kapcsán látott napvilágot *Majláth Júlia: Nem vagy te Néró* és *Körmendi Vilmos: Törött szék* című dala. Nemsokára felvesszük *Mészáros Ágnes*, a mind sikeresebb fiatal szerzőnő *Miattad* című dalát, a lemez másik oldalán *Tomsits Rudolf* számos single-lemez, a *Tomatenrote Lippen (Paradicsompiros ajkak) — máris* piacon van a hetedik is, a *Halt, die Liebe fest.* Ugyanez a címe a februárban megjelent 12 számos nyugatnémet nagylemeznek is, amely a kislemezekről közismert és sikeres dalok mellett hat új számot is tartalmaz. Egyébként éppen most újította meg a Phillips három évre a szerződést, aminek nagyon örülök. Kivételképpen egy lemezem Spanyolországban is megjelent: a teneriffai fesztiválon népszerűvé vált két magyar dallal — természetesen spanyol szöveggel. Ezek: A *Végre szabad vagyok* és az *Egy fiú a házból.*

● **— Fesztiválsikerek?**

Félig [illegible] magyar táncdalfesztiválra. Nekem a páratlan évek mindig szerencsét szoktak hozni, és különben is, a sok hajszál híján díjnyerés után már csak a nagy számok törvénye szerint is, úgy érzem, újra itt az ideje „bizonyítani"... És ha lehet, megőrizni a legutóbbi első helyet...

● **— A sokat vitatott Késmárki-szemüveg?**

— Marad. Ezt a levelek és a publikum véleménye alapján végleg „eldöntöttük"...

● **— Mit hozott még?**

— Egy divathírt. Hogy a férfiaknak is legyen valami örömük a nők öltözködésében: külföldön egyre nagyobb teret hódít, és hamarosan hozzánk is elér a *mini-short.* És — jóllehet, nekem személy szerint tetszett a maxi —, de ez is jelzi: mint minden divat, ez is mulandó volt...

● **— További program?**

— Német nagylemezről odakint tv-show. Azután NDK-vendégszereplés. Berlinben tv-fellépés. Márciusban Madrid, az említett spanyol lemez egyik számának tv-felvétele. Még a [illegible]ztivál előtt

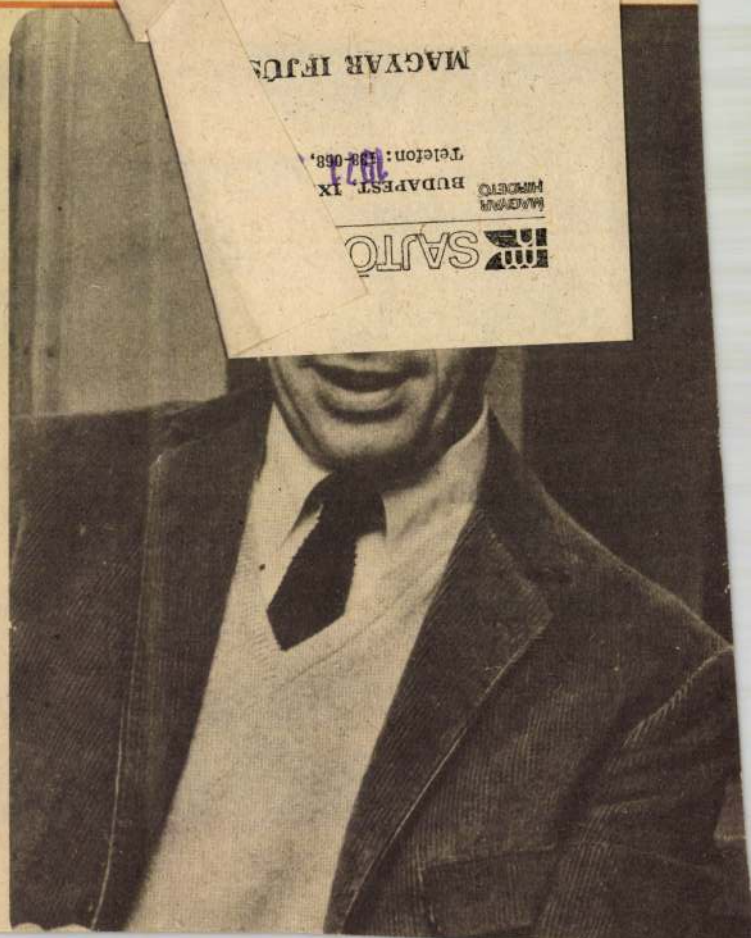

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 AUG 8

Északmagyarország

Tóth Imre festő- és grafikusművésze

Tóth Imre képei a Szőnyi-teremben

1021

A Képcsarnok Vállalat miskolci Szőnyi István-terme mától ismét közöttünk élő képzőművész munkáit mutatja be és — az intézmény jellegénél fogva — kínálja megvételre a képzőművészetek barátainak. Tóth Imre festő- és grafikusművész negyven festménye látható mától augusztus 22-ig a teremben.

Tóth Imre — városunk szülötte, egész munkásságával ide kapcsolódik — messze az országhatáron túl is ismert művész, rendszeres részvevője rangos kiállításoknak, tulajdonosa több elismerésnek, díjnak, Munkácsy-díjas. Korábban a Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállításon nagydíjat nyert akkor nagy feltűnést keltő, Egyedül című festményével, amely a kisparaszti élet, a túlhaladott gazdálkodási forma tarthatatlanságát hirdette meggyőző művészi átfogalmazásban, igen magas szinten. Jóllehet, mind a festészetet, mind a grafikát műveli, az utóbbi években elsősorban grafikusként tartották számon, ilyen jellegű munkáival jelentkezett lapokban, tárlatokon, festménnyel ritkábban lépett közönség elé. Az 1973-as miskolci országos grafikai biennalén Miskolc város megosztott díját nyerte. Most ismét festményekkel jelentkezik.

A Szőnyi István-teremben látható Tóth-képek megkapók. A képek egymás mellettisége, szoros egymásutánja talán valamivel csökkenti az egyes képek hatását, lakásban mindegyikük másképpen hat, nem torlódnak egymásra a benyomások, élmények, mint itt elkerülhetetlenül adódik. Tóth Imre a rézkarc, a különböző grafikai ábrázolási kísérletek, az éles, kemény vonalakkal való megjelenítés után láthatóan nagy kedvvel nyúlt ismét az ecsethez, lendületes, széles ecsetvonásokkal állítja elénk a nem ritkán tobzódó színekben pompázó környezetet, mindazt a látnivalót, amire az ember a szemét rányithatja, a tájat, a falusi részletet, utcaképet, a virágos, vázás, halas, vagy éppen késsel és sülő tükörtojással teli csendéletet. Csak éppen az hiányzik képeiről, akit mindez körülvesz: az ember. Talán két-három képen, ha feltűnik valami emberalak jelenlétének jelzése. Egyebekben a képek külön-külön mind értékes és szép, látványos munkák, a mai ember korszerű lakásának művészi kiegészítői, a legnemesebb értelemben vett lakáskultúrát szolgáló alkotások. De hiányzik belőlük Tóth Imre mai életünkhöz, mindennapjainkhoz való művészi kötődése.

Tárlatát így is szívesen ajánljuk a szép, jó képek kedvelőinek figyelmébe.

(benedek)

A kiállítás egyik darabja.

— Eddig egyedül a miskolci járásból. Az elkövetkezendő napokban két kombájnunk a sajóvámosi tsznek segít a betakarításban — mondta a putnoki termelőszövetkezet elnöke.

(t. i.)

hátra van. Elmondják, hogy nagy területen, 226 hektáron zabot is termel a gazdaság, de ez a későbbi növény csak a jövő héten érik „kasza alá".

— Sajnos, a szakaszos érés miatt a zab aratásánál is nagyobb lesz a szemveszteség, mint az előző években volt — jegyzi meg a főagronómus. — Most, hogy a bú-

a műtrágyát is.

Ami a tíz SZK—4-es és a egy darab JD—970-es kombájn idei munkáját illeti, elmondják, hogy a kombájno sok mindent megtettek. A rossz időjárás miatt ez vol a tsz-ben az eddigi legnehezebb aratás. Az egyik kombájn például augusztus 4-én is elsüllyedt, s D4—K erőgéppel is alig tudták kicibálni a sárból.

*

A sárról az árvíz és a belvíz okozta gondokra, károkra terelődik a szó.

— Sajnos, a Bodrog árvize, s az átszivárgások, a belvizek mintegy 7 millió forintos károkat okoztak gazdaságunknak — mondja szomorúan az elnök. — Az egyik 87 hektáros, gyönyörű kukoricatáblánk például teljesen kipusztult. További 250 hektár kukoricán és 260 hektár napraforgón nagy foltokban jelentkezik a kipusztulás. A Bodrog újabb árhulláma még azt is lehetetlenné tette, hogy a teljesen kipusztult részt rövid tenyészidejű kukoricával újravessük. Hiába volt előkészítve a vetőmag.

De nemcsak a szeszélyes nyári időjárás és az árvíz okozta gondokról esik szó. Akadt más is, ami akadályozta a folyamatos munkát. Megemlítik, hogy az alkatrészhiány sem egészen a múlté.

A főagronómus fel is sorol néhány „hiánycikket" ami hátráltatta a folymatos munkát. A kazalrakodókhoz például nem kapni villát. A

jakon" alig éri el a nagyüzemi táblákon elért teljesítmények 25 százalékát — magyarázzák a gond okát. — Ugyanakkor háromszor annyi a törés, a hiba. Több, mint négyszáz ilyen parányi kalászos parcellára kell kombájnt biztosítani a háztájiban. Az első 120 parcella összesen nem volt több, mint 30 hektár.

*

A tagság és a közös is nagyon rosszul jár ezekkel az elaprózott területekkel. A tanulság az, hogy jövőre változtatni kell a dolgon. A rendelkezésre álló gépi erőt feleslegesen lekötni, elaprózni, a gépeket tönkretenni, s ráadásul a kombájnosokat sok esetben türelmetlenül ráncigálni nem szabad a jövőben.

A megoldás egyszerű: itt, a Kossuth Tsz-ben és mindenütt, ahol még szorított az idén ez a gond, jövőre egy-egy nagyobb táblán, nagyüzemi műveléssel kell kielégíteni különböző kalászosokból a háztáji igényeket. Nemcsak a munka lesz olcsóbb és könnyebb, nemcsak az aratás lesz gyors, zökkenőmentes, hanem sokkal nagyobb lesz az átlagtermés is, mint az idén volt.

(p. s.)

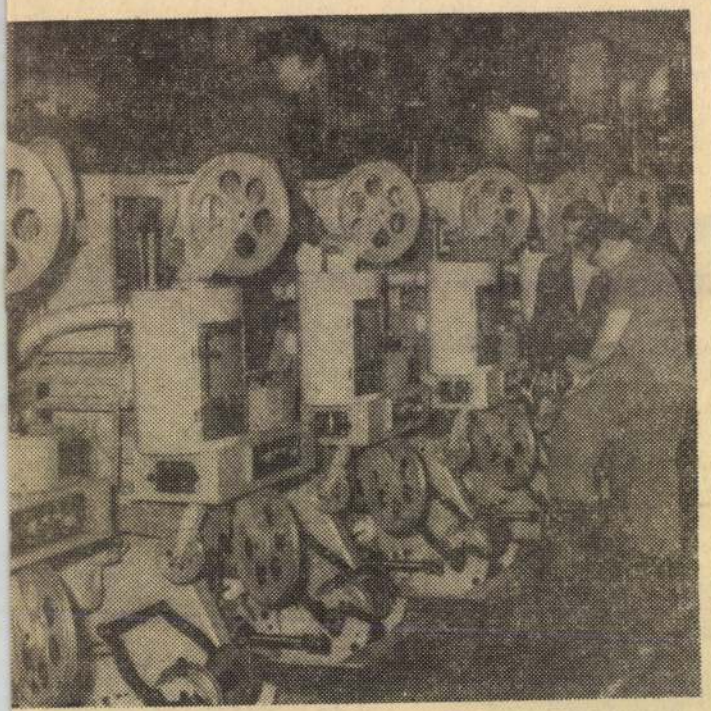

a Diósgyőri Gépgyárban a DKX—1 C típusú sodrógépet. őrzik az új terméket a kábelgyártó gyáregységben
Fotó: Fojtán László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 SEP 2 3

Békés m. Népújság
Tóth Imre

1021

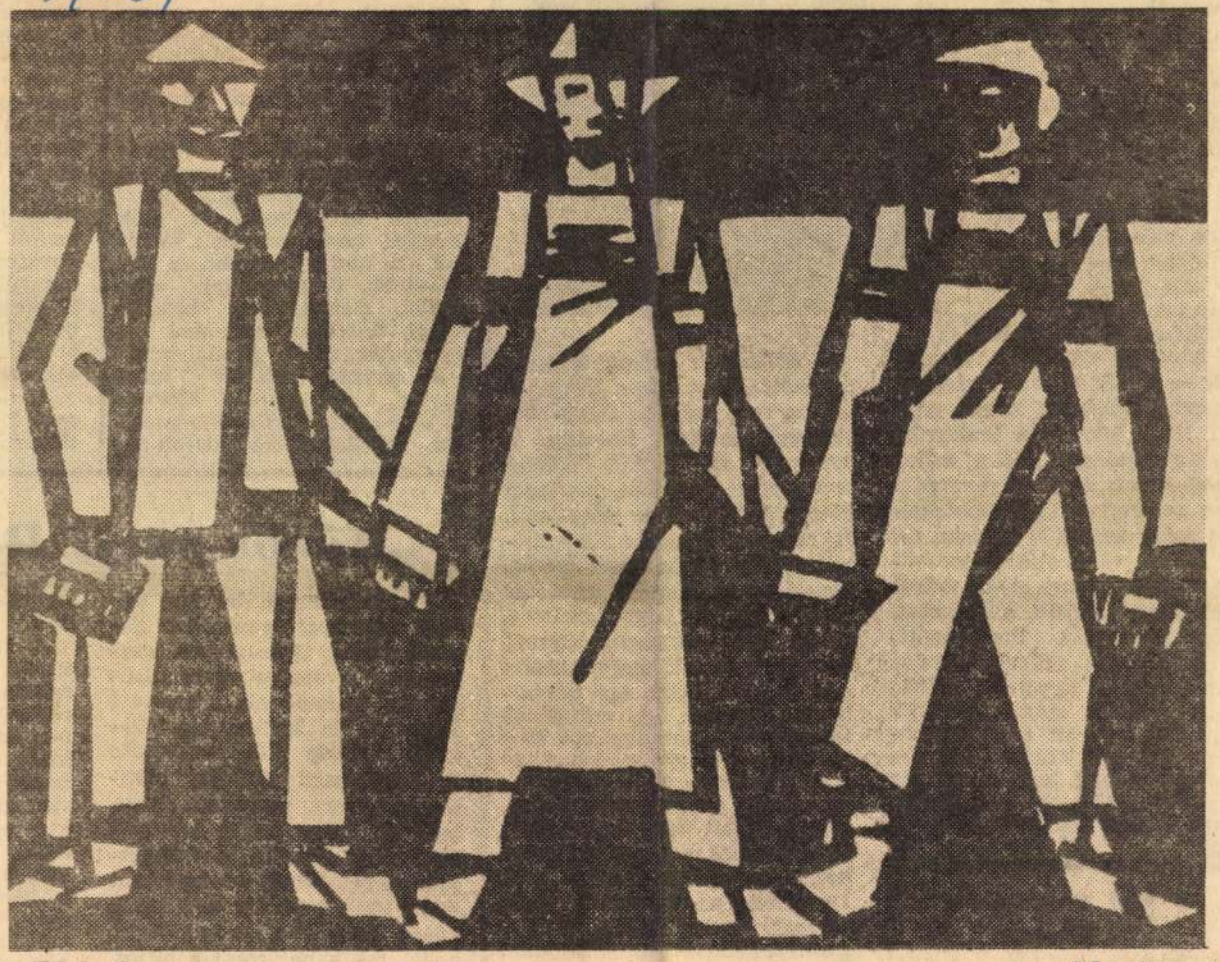

Tóth Imre

Munkások

— ki győzhette volna végigjárni a több, mint kétezer termet, megnézni a gyűjtemény kétmillió darabját. Rövid számítás: ha minden műtárgyra — festményre, szoborra, ékszerre, bútorra, fegyverre — egyetlen percet fordítana valaki, s napi nyolc óra lenne a „munkaideje", több mint tíz évre jutna elfoglaltsága.

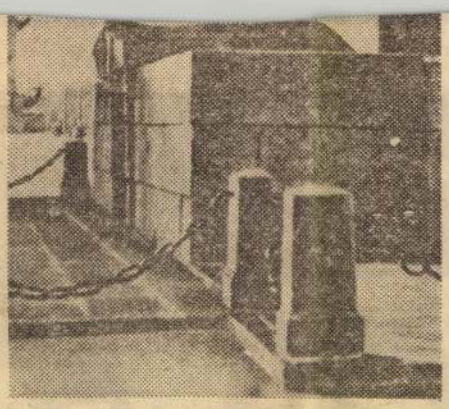

Nekünk meg mindössze két óránk volt — akárcsak az évente az Ermitázsban megforduló három-négymillió látogatónak — s még a bejárt pártucat teremből néhányra is csak annyi ideje maradt a leningrádi idegenvezetőnek: „Ez a málna színű terem és a selyemtapéta kézi munka." Pedig a többi mellett ezt a termet is szívesen fogadná sok város akár teljes múzeumának. Hiszen olyan művészek neve fémjelzi a műveket, mint Leonardóé, Rembrandté, Tiziané. Alig győztük követni kalauzunkat, figyeltük, néhányan írták a szavát. *Horányi Istvánné* jegyzett a legbuzgóbban: „Falconet itt látható Ámorszobra annyira megtetszett az uralkodónak, hogy vele készíttette el Nagy Péter szobrát." Ez

— Először is gyönyörű maga a nézőtér. A második meglepetés az volt, hogy legalább hatvantagú zenekar játszotta a nyitányt. És kitűnő díszletet terveztek a darabhoz, pontosan idézte a színhelyek hangulatát. A második felvonás báltermében például egyszer csak leereszkedett egy tüllfüggöny, amit úgy alakítottak ki, hogy hatalmas, földig érő tükörnek látszott. Ezután betáncolt vagy tizenkét pár és elkezdődött egy hosszúhosszú keringő. A produkció természetesen megduplázódott a „tükörben" — oly módon, hogy a tüllfüggöny mögött másik tizenkét pár hajszálpontosan úgy, csak fordított irányban táncolta el ugyanazokat a nehéz figurákat. Elképesztően érdekes volt. De hasonlóan tetszett a többi szereplő éneke, játéka is. Nagyon sajnálnám, ha kihagytam volna ezt az estét...

(daniss)

A Mini Magazint összeállította:

Vitaszek Zoltán

elnöke is.

A KISZ-s
kájáról *Tar*
tartott besz
követett.
taggyűlés r
a megállap
beni felada
a politikai
alapszervez
A taggyű
mét *Tar Il*
titkárnak.

„Körös-parti Diá

Új kiadvánnyal, ha úgy tetszik diáklappal szaporodott hazánk gazdag ifjúsági publicisztikatára. A megye egyik felsőoktatási intézetének, a szarvasi Öntözéses és Meliorációs Főiskolai Karnak KISZ-szervezete a „Körös-parti Diákélet" címmel a tanév kezdetére lapot indított. Ahogy azt a bevezető, beköszöntő cikkből is olvashatjuk, egy KISZ vb-határozat hozta létre, indította el a kiadványt. Az írásból az is kiderül, hogy csak a határozat a biztos, az egyes számok íróinak, alkotóinak nevét, egyáltalán a „szerkesztő
fedi.

A 12 ol
szesen 6 c
talmas, ér
tétlenül a
mainak e
lehet, hog
kozás ere
vetkező s
ven — c
szóló, élő
olvashatun
a kiadvá
fajok egy
kell javít
fogásokka
olvasmán
Diákélet.

Tóth Imre

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPIRODÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

1970 MÁR 24

1021

✶ *Öregasszony.* *Tóth Imre rézkarca*

gél nyana
apolca?

(Cikkünk a 3. oldalon.)

DÉLI
HÍRLAP
POLITIKAI NAPILAP

Tóth Imre
festő

Művei vannak a Miskolci Képtár-
ban.

Végvári Lajos: A Miskolci Képtár.
Művészet, 1973. december - 28 oldal.

Tóth Imre
grafikus

Tóth Imre viharos ecsetjárásában
feszült harmoniákhá oldódik
zaklatott életszemlélete.

Losonci Miklós: Miskolc festői.
Művészet, 1973. december - 24 oldal.

Tóth Imre festő

„Udvar" (rézm.)

Losonci Miklós: Miskolc festői

Művészet, 1973. december - 24 oldal

Tóth Imre

Résztvett a Magyar tájak című biennálén

...szben rökön te-
rület ezzel *Tóth Imre Peremke-*
rület című rézkarca ...

Magyar Hírlap 1977/7o/6

Wagner: Egy biennálé adósságai

Tóth Imre

kiállítása nyílt meg a győri Kisgalériában

Magyar Hírlap 1977/185/10

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 AUG 8

Esti Hirlap

Tóth Imre grafikus-

kiállítása

☐ GRAFIKAK. Tóth Imre grafikusművész kiállítását ma délután nyitják meg Miskolcon, a Szönyi teremben.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725
1914 MAR 17
Tóth Imre

Vas Népe

1021

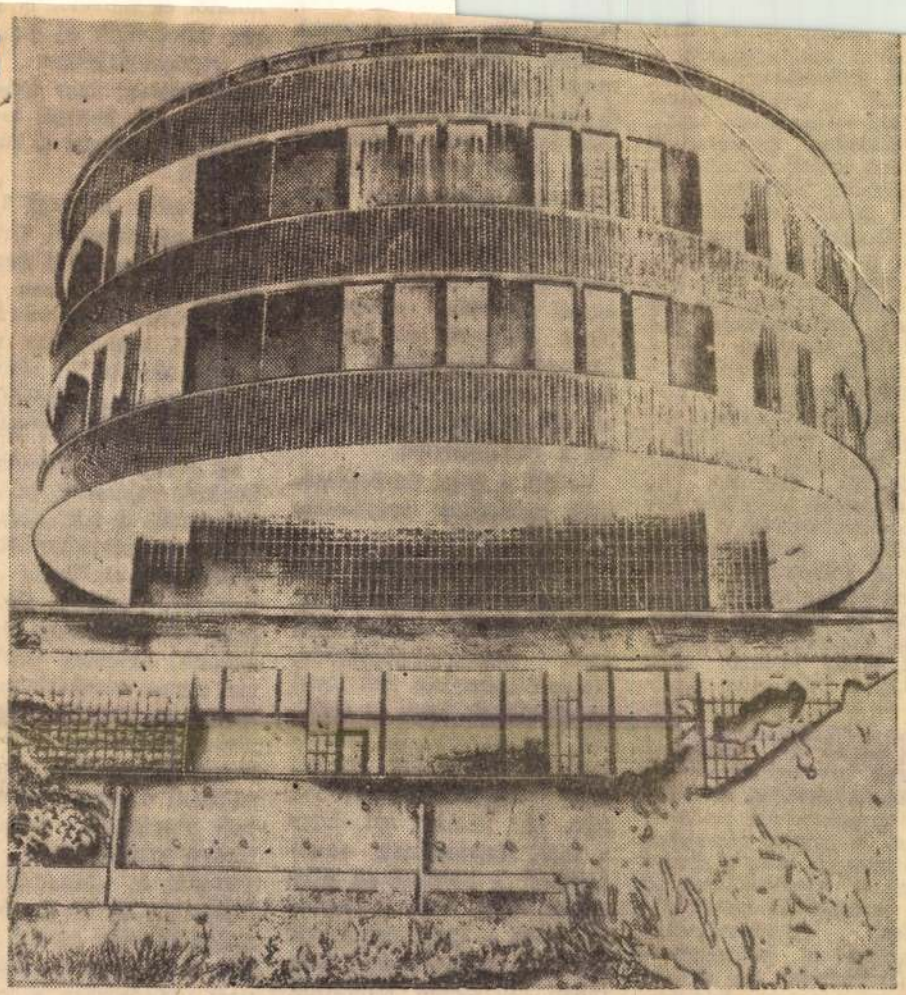

Tóth Imre: Körház Vasváron (fotografika)

alkalmával mindenekelőtt a változás szükségszerű okait elemeztük a továbbképzéseken majd — számolva azzal, hogy bizonyos anyagrészek elhagyása zavart okozhat az ismeretátadás korábban kialakított logikai rendszerében — módszerbeli támogatást adtunk a pedagógusoknak. Az iskolai munka csak akkor lehet eredményes, ha korszerű módszerekre támaszkodik, hiszen a cél a hatékonyabb készségfejlesztés. Ehhez azonban megbízható eredményvizsgálati eljárások s a tanulók aktivítására alapozott módszerek szükségesek. Olyanok is, mint a tanulói kísérletek általános alkalmazása, a munkafüzetek használata, a könyvek, folyóiratok bevonása az ismeretszerzés folyamatába és még sok egyéb. Sajnos ezekről a megoldásokról eddig jórészt csak beszéltünk, gyakorlati alkalmazásuk most kezd elterjedni. Új követelmény az oktatást segítő új technikai eszközök bevezetése és az oktatás technológiai rendszerének megalapozása az iskolákban. A kezelői ismeretek elsajátítása itt csak a kisebb feladat, a továbbképzés fő célja az eszközök helyes didaktikai felhasználására megtanítani a pedagógusokat. Összegezve: azt szeretnénk elérni, hogy a tantervmódosítás módszertani megújhódással járjon együtt.

— Milyen jelentősebb a

felszereltség
hiánya okozt
megtalálják
3. órák helyét,
után tartják m
még „blokkos
lálkozunk, ért
helyenként
túrákra haszr
összevont 3.
egyéb megold
lehet elfoga
harmadik testnevelési órát éppen a heti szellemi terhelés ellensúlyozására vezette be a minisztérium.

— Mi a titka az eredményes pedagógus továbbképzésnek?

— Más módszerekre van szükség a továbbképzésben, mint például a hagyományos pedagógusképzésben. Nálunk számolnia kell azzal az előadónak, hogy ez elméleti ismeretekkel és gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező hallgatók sokat várnak tőle. Így például azt, hogy a saját kutatásainak eredményeit is beépítse az előadásba. Arról nem is beszélve, hogy a szaktudományok legújabb felfedezéseivel tisztában kell lennie. Előfordult már a továbbképzések során, hogy az előadók bizonyos

a párthatározatok érvényesülése. Hogyan mérik le a saját munkájuk eredményét?

— Amíg az önellenőrzés konkrét módszerét ki nem dolgozzák, a tantárgyak folyamatos szakfelügyelői ellenőrzése szolgáltatja hatékonyságuk adatait. De nemcsak helyi adatokra támaszkodunk, rengeteg tájékoztatást adnak munkánk megítélésére az Országos Pedagógiai Intézet háromnapos tantárgyi tájékoztatói, a szaksajtóban és más folyóiratokban megjelenő pedagógiai tárgyú közlemények, tanulmányok, a Művelődésügyi Minisztérium és a megyei művelődésügyi osztály jelzései, a statisztikai adatok, és nem utolsósorban a továbbképzésben résztvevő pedagógusok észrevételei. Ezekre

Tóth Imre

AZ ORSZÁGOS TÁJFESTÉSZETI KIÁLLÍTÁS vasárnap a hatvani galériában bezárta kapuit. A festészeti kategóriában Miháltz Pál Munkácsy-díjas, érdemes és kiváló művész, a grafikai osztályban Tóth Imre Munkácsy-díjas kapott aranydiplomát. A Hatvan városért kitüntető aranyérmet Barcsay Jenő és Bernáth Aurél Kossuth-díjas, kiváló művészeknek adományozta a városi tanács.

M[illegible] /lo

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 AUG 11

Északmagyarország

Tóth Imre
1021

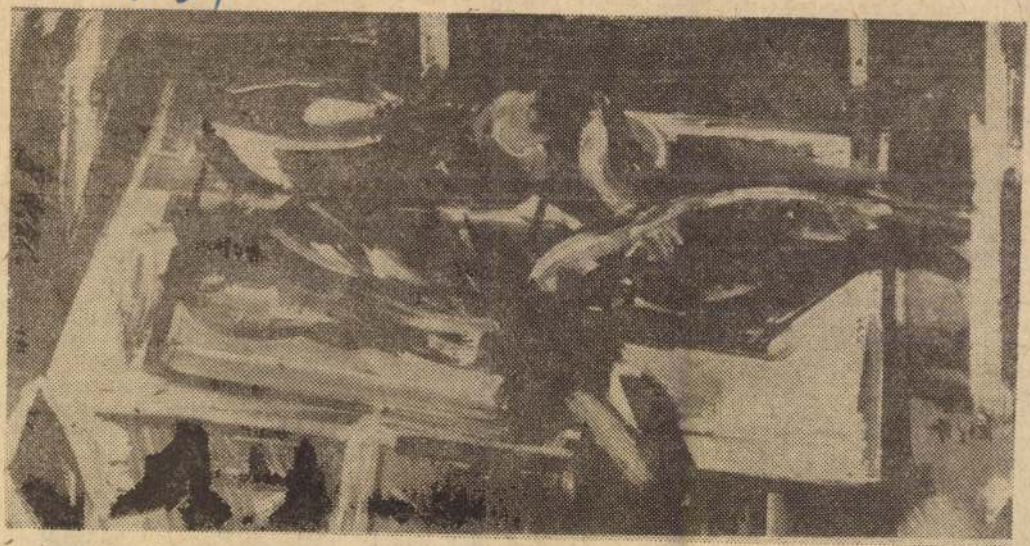

TÓTH IMRE: HALAS CSENDÉLET (festmény).

zott követ. Ily módon, az
lerövidítésével, sikerült
őt nyerniük, és gyorsítani
dták, kölcsön kombájnok-
l, az aratás ütemét. Sok
ndot okozott tehát a ti-
akeszieknek az aratás, de
egérte: a 400 vagonos ter-
és mindent feledtet. Még
felvásárlásból adódó ne-
ézségeket is...

Gondban van a tiszapal-
onyai Petőfi Termelőszö-
etkezet is. Az áradás csak
ssan vonult le, így nem
dták hasznosítani a víz
á került területeket. Ők
iszont elmondhatják ma-
ukról, hogy a nyári ter-
nésbetakarítást nagyobb
ökkenők nélkül végzik. A
ervezettnél mintegy 30 va-
onnal többet adnak át a
elvásárlóknak. Jó ütemben
aladnak a tarlóhántással.
ddig a learatott terület
gyharmadát szántották fel.

Szalipszki Endre

tették szinte v
munkahelyen, amel
mán az év végére
kást szerelünk össz
ja a vezérigazgató,
kerül az a 24 olda
tatás, amely tulaj
tételesen tartalmaz
lalásokat, brigádok
kahelyekre bontva.
gyon egyértelműe
hogy a BÁÉV d
erőfeszítéseit a IV. ötéves terv, ezen belül az idei és a jövő évi feladatok programszerű teljesítése jellemzi. Így tehát nemcsak az idei 3700 lakás átadásáról van szó, hanem a jövő évi 3800-ról is.

E két adat mögött azonban számos olyan részfeladat is meghúzódik, amely ugyancsak a BÁÉV munkásainak fáradozását fémjelzi.

(Huszonöt év alatt a BÁÉV kollektívája, főképpen a megye négy ipari városában több mint 30 ezer lakást épített fel és hasonló érték-

— Ha azt mondom, hogy a bázishoz képest 179 millió forint értékkel termeltünk többet, mint tavaly, és az egy személyre jutó termelés 12,8 százalékkal növekedett, az nem mond sokat a lakásra váróknak. De ha leírjuk, hogy az első fél évben a házépítő kombinát 2000 lakáshoz elegendő panelt gyártott (ez 11 százalékkal több mint amennyit tavaly ilyenkor készített), 1635-öt már össze is szereltünk, s ebből 1623-at átadtunk, ezek kézzelfoghatóbb, s talán szemléltetőbb adatok.

Tóth Imre, grafikus

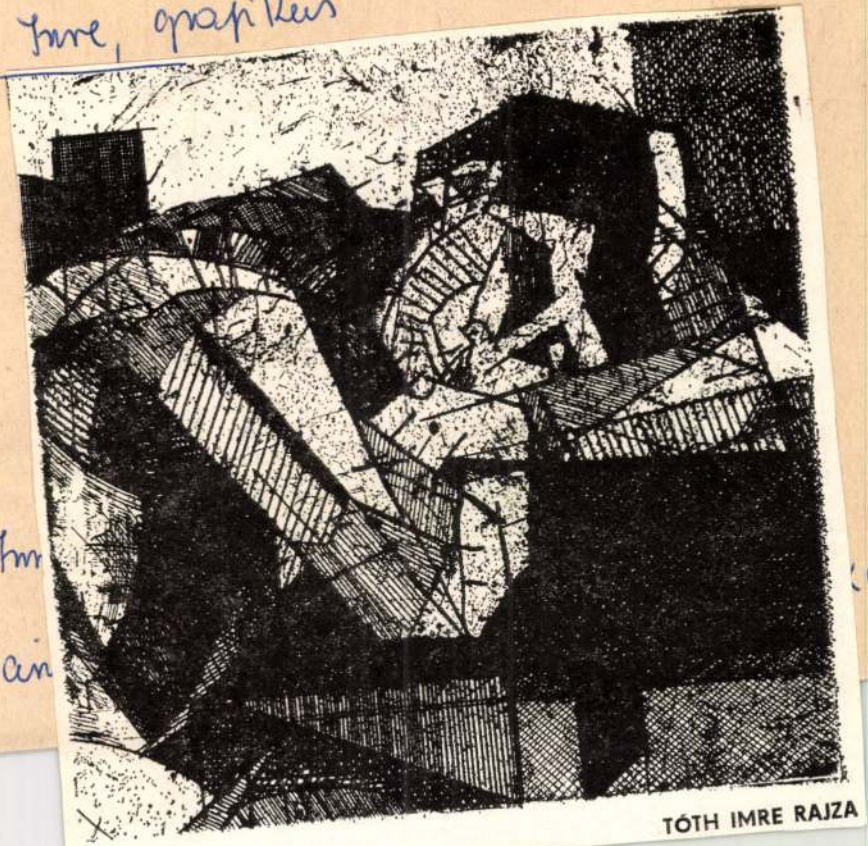

TÓTH IMRE RAJZA

ALVÓ FÉRFI

Tóth Im

Napjain

9.

VII/7.

nanem . . .

Halló, ott vízirendőrség?!

— Dehogy. Én beszélek, aki beleugrottam. Egyébként Horpácsi Károly vagyok. És maga?

Halló! Én nem tréfálok. Pontosabban tréfálni akartam, amikor felvettem a kagylót. Még pontosabban, csak meg akartam nyugtatni magam, hogy a vonal tulsó végén

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1974 NOV

Napjaink

Tóth Imre

anácskozás margója

1021

ÖREG MUNKÁS — TÓTH IMRE RÉZKARCA

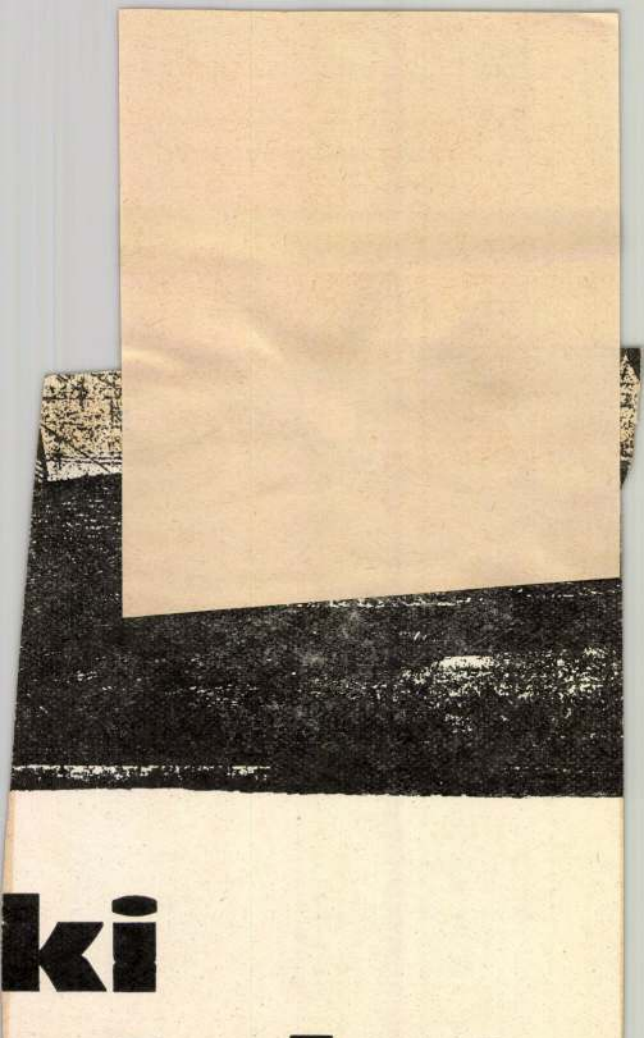

ki
ztalato

int— hát-
rvezik nya-
g különbö-
ot, mégpe-
ik, nyolca-
áborban. A
ott fizikai
elmiségiek
foglalko-
gyerek le-
lényegesen
volna rá,

akítsák ki
cédulára
melyikünk
közösségek
foglalko-
y az lett,
dalmi ál-
egymást
már mint
ugyanab-
tték, ki a

lényegesen tehetségesebbek és talán
legötletesebb kis gondolkodók volt
Ezenkívül elég különbözőek, ezt mut
bor napjai alatt tevékenységük teljes
kult. Az egyik annak során, hogy „
domására hoztam, milyen jó véleme
la, egyre többet produkált, a másik
lett, úgy elkényeztették, hogy a vég
lán nem bírtam vele. Mikor ezt mun
kor aztán elmondtam, meglepett, mer
érinti.

Utólag visszagondolva, egyáltalán
hogy nem csupán hagyományos ért
nyos helyzetű gyerekek" jöttek a tá
tes olvasótábor nem tehet csodákat
több éves hatásokat ellensúlyozni. Ah
adtam-e én ezeknek a gyerekeknek,
kezdhettem valamit. Azt is rosszul, t
ha szinte magától adódott, értem el
rekben megerősítettem annak tudatát
mi képességekkel rendelkezik, háro
büszkeséget láttam, mikor a tábor
kat értékeltem, a másik két csoportb
ban húztak

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 AUG 9

Szolnokmegyei Hirlap

Tóth Imre, Munkácsy-díjas festőművész

1021

Egy mondatban

— A Szarvasi Állami Gazdaság és a veszprémi Nehézvegyipari Kutató Intézet mezőgazdasági kemizálási szolgálata tegnap rizstermesztési ankétot rendezett.

— Siklóson tegnap bezárta kapuit a keramikus-művészek nemzetközi alkotótábora.

— A HUNGAROCOOP közreműködésével tegnap felavatták a KÖZFÉM Ktsz új pilisszabai üzemegységét.

— A Lampart Zim salgótarjáni gyárának szalagjain tegnap elkészült az egymilliomodik gépkocsi.

— Tegnap nyílt meg a nagyközönség előtt Miskolcon a Képcsarnok Vállalat Szőnyi István kamaratermében Tóth Imre Munkácsy-díjas festőművész kiállítása.

— A MAHART balatoni igazgatóságának forgalomszámlálása szerint az idén augusztus 7-ig a balatoni hajókon és kompokon 2.2 millió utast szállítottak.

lyettese, *Marjai József* külügyi államtitkár, *Roska István* külügyminiszterhelyettes, *Drecin József*, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese, *dr. Betlej Sándor* kohó- és gépipari miniszterhelyettes, *Tordai Jenő*, külkereskedelmi miniszterhelyettes, *Németi József*, hazánk varsói nagykövete és több más közéleti személyiség. Ott volt *Tadeusz Hanuszek*, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövete, és a nagykövetség munkatársai.

Az ország légterét elhagyva, *Piotr Jaroszewicz* a repü-

WYCINKI PRASOWE GLOB RSW „PRASA"

BIURO WYCINKÓW PRASOWYCH

Warszawa
Pl. Starynkiewicza 7
Tel. 28-59-59

1021

WIECZÓR
Katowice, ul. 15 Grudnia 1.3

wydanie Imre Toth.

Nr 119 z dn. 22-05-1974

Warto zobaczyć

Grafiki Imre Totha

W katowickiej Galerii PSP — ZPAP, mieszczącej się w Klubie Związków i Stowarzyszeń Twórczych została otwarta wystawa grafiki Imre Totha. Węgierski artysta prezentuje na niej 29 prac wykonanych techniką cynkografii, miedziorytu oraz tuszem i pędzlem. Interesujący jest zwłaszcza cykl pt. „Afryka" utrzymany w kolorycie pustynnych piasków, choć nie brakuje tu grafik czarno - białych, pełnych ekspresji, o tematyce wiejskiej — jak np. „Mała zagroda", „Folwark", „Wieś w górach" czy „Gospodarstwo".

Imre Toth jest laureatem wielu konkursów, zarówno w swym kraju jak i za granicą. Eksponował swe grafiki na międzynarodowych wystawach w New Delhi, Moskwie, Berlinie, Warszawie i Fryburgu. Brał również udział w Biennale Młodzieżowym w Paryżu oraz Biennale Grafiki w Lukano. (kp)

Tót Imre

Méltatás

Rideg Gábor: Egy grafikus generáció.
Művészet, 1980. szeptember - 2 lap.

Tóth Ivánné, grafikus

„Pihenő" c. / repr. /

SZOT-ösztöndíjasok kiállítása a Fővárosi Művelődési Házban.
Somogyi Néplap, 1984. febr. 18.

Tóth Imre, Munkácsy-díjas festő- és grafikusművész

A Miskolci Galériában tizenöt művész munkáláthatók. A tematikus tárlat Miskolc felszabadulásának erforduleja előtt tiszteleg. – A békés évtizedek hétköznapjairól szól a művek többsége. – Szerepel a tárlaton Tóth Imre műve.

M–: A mindennapok a művészetben.
Déli Hírlap, 1984. jún. 20.

Tóth Imre, Munkácsy-díjas festő-grafikusművész

Ma zárul a Miskolci Galériában a dec. eleje óta látogatható XII. orsz. grafikai biennálé. — Kiemelkedő eredménye a múlt évnek, hogy albumban megjelentethettek és árusítják a tíz miskolci művész — Barczi Pál, Gabai Kálmán, Feledy Gyula, Kunt Ernő, Lenkey Zoltán, Mazsaroff Miklós, Máger Ágnes, Pető János, Seres János, Tóth Imre — egy-egy saját kezű aláírt, mindössze 150 példányban sokszorosított grafikai lapját.

Ezen album iránt igen nagy az érdeklődés, ára nem magas.

(benedek): Évváltáskor a Miskolci Galériában.

Észak-Magyarország, 1984. jan. 8. 4.-old.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Tóth Imre, festő-grafikus-művész

BORSODI SZEMLE
1981 1

1021

Tóth Imre: Fogatosok

helyes irányú fejlődését, kibontakozását.

*

A munka szerinti elosztás társadalmunkna
időszak ténylegesen érvényesülő gazdasági törv
törvényén alapszik. Csak elvként, társadalmi
nik meg előttünk a munka szerinti elosztás, ha
csak szembeállítani tudjuk a munka szerinti e
nem tudjuk feltárni ennek működési mechani
a téren, hogy a munka szerinti elosztás törvény
társadalmi struktúrából következő lényegi szükségszerű tendencia kiemelése, meg-
fogalmazása — mint az emberek anyagi tevékenységében létezőt írjuk le. Ehhez
viszont az szükséges, hogy alaposabban feltárjuk a munkabérek tényleges megha-
tározódási folyamatát, és az ennek során a munkabérbe beépülő, azt meghatározó
számos társadalmi tényező hatását. Enélkül ugyanis könnyen fetisizálódik a tör-
vény, szembeállítódik az emberi tevékenységgel és a gyakorlat számára keveset
mondó absztrakcióvá válik, megmerevedik, nem változtatható meg, csak „fel-
használható" külső szükségszerűségként áll előttünk.

SAJTÓFIGYELŐ
MANIR
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Tóth Imre, Munkácsy-díjas festő-grafikusművész

NÉPSZAVA

1983 NOV 26

1021

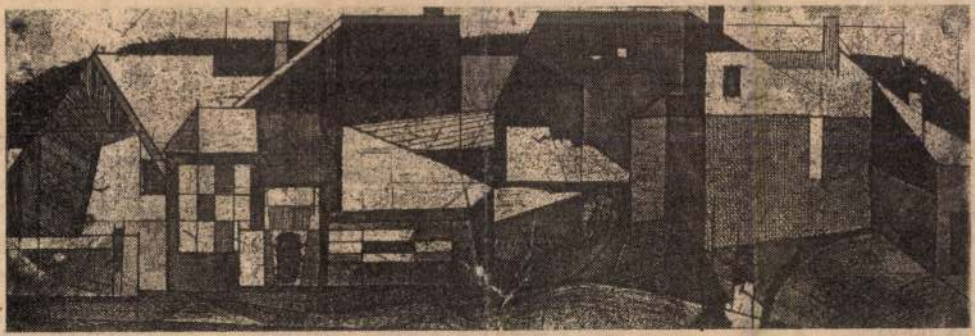

Tóth Imre

PEREMKERÜLET

Család-otthon

Divatmazsolák innen

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Tóth Imre, Munkácsy-díjas festő-grafikusművész

NÉPSZAVA
1984 MAR 2 4

1021

Tóth Imre TANULÓ

Főzzünk gyorsan, olcsón, f

SERTÉSPUDING

Hozzávalók 4 személy részére: *40 deka sertéslapocka, 1 darab sárgarépa, 1 darab fehérrépa, kis zeller, 2 fej gomba, zöldpetrezselyem, fél fej vöröshagyma, 1 darab zsemle, fél deci tejföl, 3 deka füstölt szalonna, 4 tojás, bors, só, grill-fűszer, mustár, 3 deka vaj.*

A húst és a zöldségeket felaprítjuk és rövid lében, fűszerekkel puhára főzzük, majd leszűrjük és lecsepegtetjük. Közben a kis kockára vágott szalonnát kiolvasztjuk, üvegesre pirítjuk benne a finomra vágott vöröshagymát. Hozzáadjuk a húst és a zöldségeket. Rövid ideig pirítjuk, majd grillfűszerrel és vágott zöldpetrezselyemmel fűszerezzük. Az egészet finom tárcsájú húsdarálón többször átdaráljuk a tejbe áztatott és jól kicsavart zsemlével együtt. A húspépet simára keverjük a tejföllel, tojásokkal. Kevés mustárral utánízesítjük, majd a fehérjéből vert kemény habbal lazítjuk. Kivajazott őzgerincformába, vagy tűzálló tálba töltjük, és lefedve kigőzöljük. Formából

HÉTKÖZI VACSORÁK, HÉT VÉGI ÉTKEZÉSEK

Hétfő: Húsgombócleves, gombapaprikás, galuska,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

Tóth Imre

TÁRSADALMI SZEMLE
1984 JUN

festő – grafikus

1021

Tóth Imre: Borházak

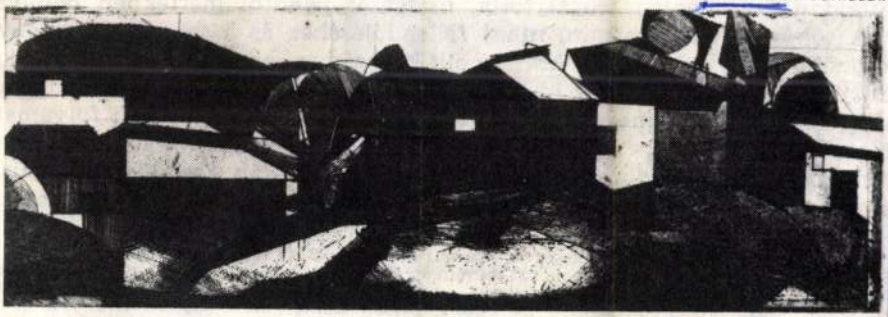

A szociáldemokrata ideológia lényegévé így
ének megőrzése és forradalmi felszámolása
ése vált. Ez az ideológia volt az alapja annak
tőke között *közvetített:* méghozzá úgy, hog
ulajdon intézményét fenntartotta, mozgását
A tőkés gazdaság háború utáni fellendülés
apcsolódva e szociáldemokrata politika szá
rt el, amelyeket aztán az ideológia — éppe
ont és liberális eszméket magába fogadó ért
ogta fel — már „a" szocializmus fokozato
„A szocializmus a világpolitika hatalmas ere
zakaszából megvalósításának szakaszába lépett a[illegible]

1 „A demokratikus szocializmus — hirdeti meg az SPD godesbergi programja —, amely Európában a keresztény etikában, a humanizmusban és a klasszikus filozófiában gyökerezik, nem akar végső igazságokat meghirdetni — nem a világnézeti vagy a vallásos igazságokkal szembeni közömbösségből, hanem az ember hitbéli döntéseinek tiszteletbentartásától indíttatva . . ." In: S. Miller—H. Potthoff: Kleine Geschichte der SPD, Bonn, 1981., 358. old.

Tóth Imre

Megnyílt a miskolci téli tárlat

Vasárnap a Miskolci Galériában *Kovács László*, a vá-
rosi tanács elnöke ünnepélyes
[illegible] nyitotta
[illegible]
jelenlét[illegible]
Városi [illegible] kiállító [illegible]
Tóth [illegible] grafi-
osztva [illegible] *Kunt Ernő* gra-
kusmův[illegible]

fikusművész, Nógrád Megye Tanácsának díját *Bobály Attila* szobrászművész, Salgótarján Város Tanácsának díját *Csíkszentmihályi Róbert* szobrászművész, a Szakszer-
[illegible]zetek Borsod Megyei Ta-
[illegible] díját *Vasas Károly*
[illegible] Dió[illegible]győri

Népszava 1986 XII. 1

MH SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Tóth Imre
NÉPSZAVA
1984 JAN 21

1021

Tóth Imre

GAZDASÁG

12

Család-otthon

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Tóth Imre
Munkácsy-díjas festő
NÉPSZAVA
1984 MÁJ 19
és grafikusa

1021

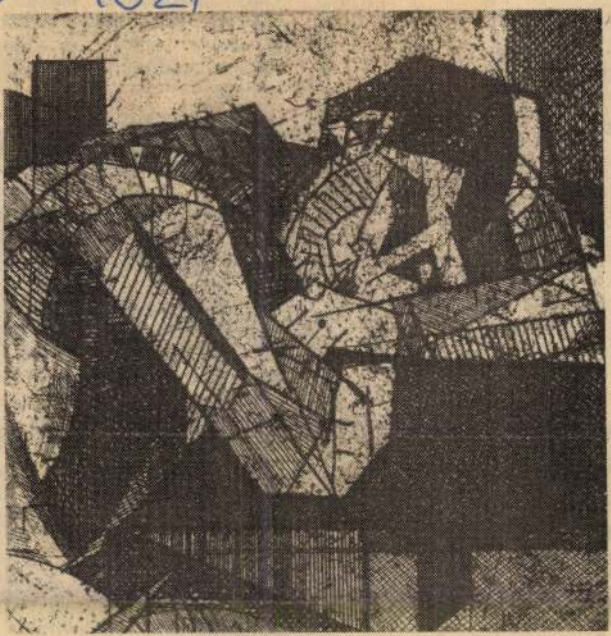

Tóth Imre **PIHENŐ**

a a családot

hely felé

lángot

gése

(Erzsinek)

k?
épnek?
agy
egésznek?

Mélynek?
?
ber, kit
rnak.

A legaranyosabb, amit a szárnycsapások keltettek, letört néhány száraz levelet és gallyat.

Ádám bosszúsan nézett a feje fölé, az eukaliptuszra. Úgy vette észre az angyalt.

— Ki vagy? Ki vagy? — kérdezte, megkövülve és elragadtatva. — Lehetséges, van, él ilyen tökéletes nő? Szólj, te Szépséges, honnan érkeztél és mi végre — lassan föltápászkodott és távolabb lépdelt a fától, hogy jobban láthassa az angyalt. — De mit számít, hogy honnan, és mi végre jöttél. Egyedül az fontos, hogy láthatlak, hogy mindjárt elérhetlek, Szépségesem! Mert az vagy. Hajad fényesebb a napsugárnál, tekinteted rejtelmesebb az éjszakánál, ajkad foróbb lehet a tűznél, tested illatosabb lehet a liliomnál. Kívánlak!

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Tóth Imre, Munkácsy-díjas festő- és grafikusművész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1984 FEB

1021

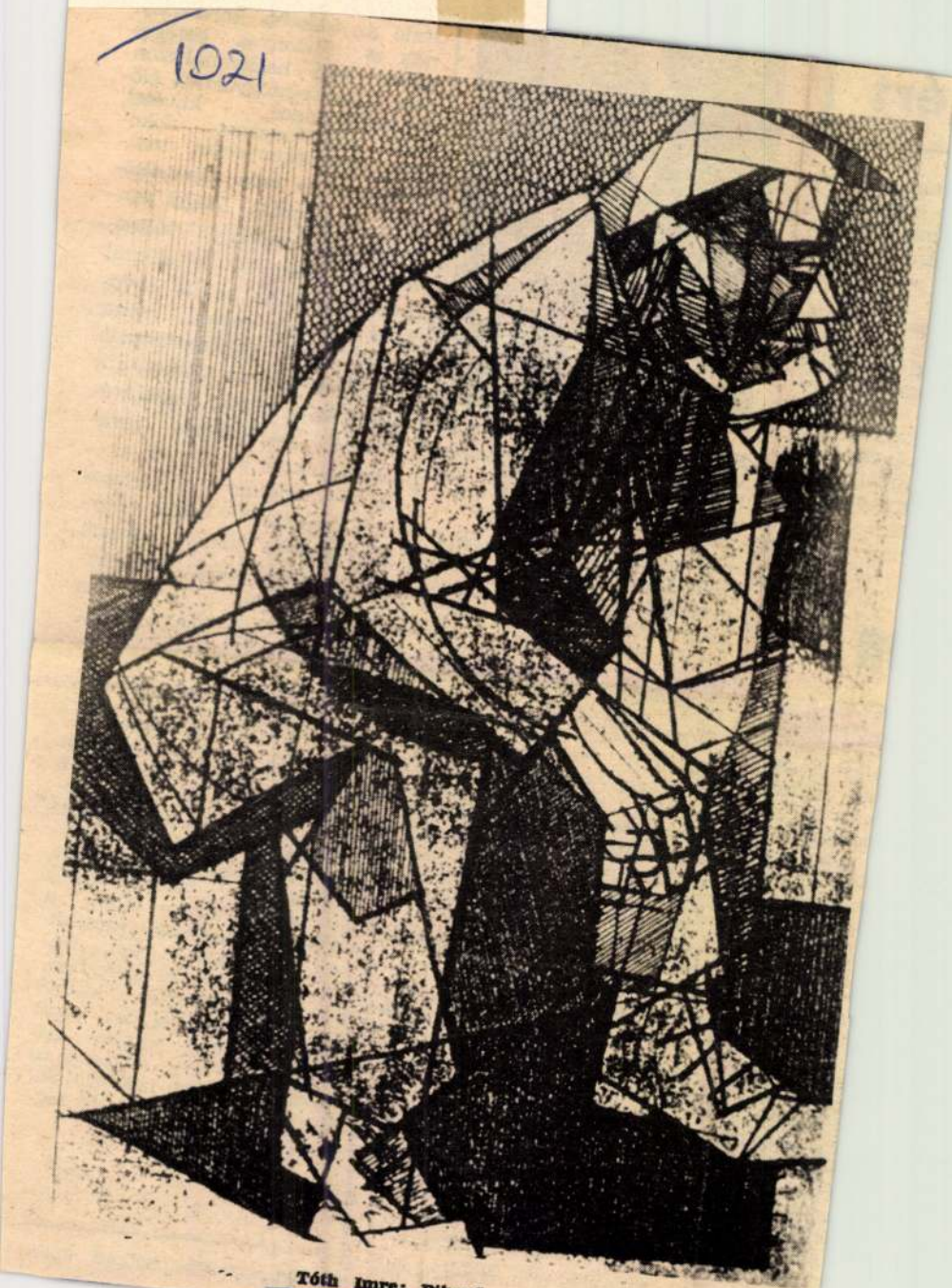

Tóth Imre: Pihenő

tároztak el,
kapcsolatot
iak napközi-
ározást tett,
aratási ren-
először a
az emlékek,
A huszon-
d aratáskor
ra, az öre-
— búzaföl-
kal, s meg-
vágták vala-
endet. A ta-
gy szolnoki
te.

gtam a csa-
, majd hív-
alatt készen
ás disznó,
a zsírsü-
délutánra is
néha ebéd
lire a cók-
n, mert ott
t.
amikor le-
egfogadja,
ebbet vál-
a így van
sakor lé-
4 éve, hat-
ban ment
ban foga-
nyugdíjas-
sz-konyhán.
re, lako-
ijár a ser-
eni, otthon
k... szó-
sűrűbb a
r.

ácsi Pál

Fischer Lajosné vagyok, hetvenedik évemet taposom, örülök, hogy eljöttem; sok szépet láttam

A napköziseket — bármilyen kemény a tél — a kényelmes tsz-autóbusz szállította Szolnokra. A brigád tagjai először a boltot mutatták be, aztán a tsz piaci csarnokját. Közben Kovács Lajos pártolótag, műszakvezető néhány társával szorgoskodott. Az öregek a főiskola bárjába frissen sült túrósrétes illatára érkeztek. Volt vidám tere-fere, kedves beszélgetés — egy kellemes, estébe hajló délután. A brigád tagjai annak örültek a legjobban, hogy ismerkedni már nem kell, az idős emberek nevükön szólították patronálóikat, hiszen a nyári aratás emléke, meg az őszi öregek napja rendezvénye maradandó, személyes emlékeket hagyott Zagyvarékason.

A Clara Zetkin Szocialista Brigád most készíti idei vállalásait. Ha minden sikerül, az idén közös kirándulásra hívják a régi barátokat, a rékasi öregek napköziseit.

Képeink a találkozást örökítik meg.

berek, pajzsmirigy tulten-
gésben szenvedők feltétlenül
beszéljék meg kezelő orvo-
sukkal, hogy mennyi teát,
vagy kávét fogyaszthatnak.
Idősebbeknek az Otthon, a
Sport és a Maci pótkávé-
keverék fogyasztását java-
soljuk, mert ezek csak 49—
50 százalékban tartalmaz-
nak babkávét. Végül egy-
két hasznos tanács, mivel
kávét főzni szinte mindany-
nyian tudunk, a helyes tea
elkészítést azonban kevésbé
ismerjük.

A teához csak a tiszta vi-
zet forraljuk fel, majd önt-
sük a teafűre. Ez lehet fil-
teres tea, vagy teatojásban
leforázott teafű, majd 2—3
perces állás után ízlés sze-
rint édesítve fogyaszthat-
juk. (Cukorbetegek mester-
séges édesítőszert, Corvitalt,
Glukonont használjanak.)
Nemcsak ilyenkor télen, a
náthás, meghűléses időszak-
ban egészséges a tea, ha-
nem az év minden szakában.
Ínyencek számára kitűnő
koktél a lehűtött tea, amit
szódásszifonba töltve cit-
romlével, kevés cukorral és
tejszínnel lehet ízesíteni. So-
kak szerint ez az egyik leg-
kitűnőbb üdítőital.

„Cs"

Összeállította: Sótkúti Júlia

1021

Tóth Imre Munkácsy-díjas festő- és grafikusművész

1981.V. 12. 20.25 URH - Vné -
A gépgyártól a Müvésztelepig
- Tóth Imre Munkácsy-díjas festőművésszel Antal Magda beszélget.
A miskolci körzeti stúdió müsora.

- Az első kiállitást életemben 1948-ban láttam. A népi kollégiumoknak volt a kiállitása... TEhát nem nevelkedtem müvészettörténeten. Rajzolgatni rajzolgattam, Tanitóképzőbe jártam és egy barátomnak a rábeszélésére, próbáljuk meg. Felvételiztem 948-ban a főiskolán. A főiskola puszta létét akkor tudta meg, mikor a DVTK-nál vivtam és az iskola előtt mentünk el. Illetve már úgy kerültem föl, hogy eltöltöttünk itt három kellemes hetet, a felvételi vizsgával, elszabadulunk egy telepre, és hát majd csak eltelik az idő a fővárosban. Hát gyakorlatilag ugy nézett ki, hogy akkor volt négyszáz felvételiző, körülbelül abból huszonötöt vettek fel. Számitani semmire nem számitottunk. A barátomat akkor nem vették fel, akinek az unszolására mentünk fel. Engem fölvettek és igy kerültem végeredményben ide a főiskolára. Bence Lászlóhoz kerültem, akinél két évig tanultam, mellette ugye kollégista voltam, voltak olyan időszakok, amikor ott akartam hagyni a főiskolát, elkeseredtem, ez nekem nem megy. Kollégáim voltak olyanok, már osztálytársaim, akik olyan lexikális tudással rendelkeztek mondjuk müvészettörténetileg és mindenféle szempontból, hogy hát teljesen elhúzódtam, nem volt más megoldás, mint az, hogy az ember képezze magát, emellett még én szerveztem is a jófejü gyerekeket és bizonyos mértékig ellensúlyozni tudtuk ezeket a dolgokat.

- Szóval hiányzott az az otthoni indittatás, amit mások megkaptak?

- Hát nem tudom, hogy mások otthon milyen indittatást kaptak, dehát az biztos, hogy nem központi probléma volt nálunk a vasgyárban, akár képzőmüvészettel vagy egyáltalán müvészettel foglalkozni. Az, hogy volt hajlama az embernek, hát gondolom, s szerintem mindenkinek hajlama. Nekem megadatott az a lehetőség, hogy ki is tudjam müvelni. Volt érzékem, de nem volt zongorám. Viszont a főiskola lehetőséget adott arra, hogy az ember hát tudjon dolgozni.

- Most a főiskolán eltöltött évek ezek meghatározóak voltak az életében?

- Föltétlen meghatározóak voltak. Én olyan szerencsés időszakban jártam, szerintem, persze lehet evvel nem egyetérteni, amikor a főiskolán egyrészt személyiségek tanitottak, Kmetty Jánostól kezdve Bernáth Aurélig, Szőnyi, Domanovszky, Bence László, satöbbi, akik nemcsak jó szakemberek, hanem hihetetlenül pedagógusok is voltak és plusz még hozzájárult ehhez még az, hogy a kollégiumi élet és nevelés minden most rárótt hibáival egyetemben igyekeztek az embereket nemcsak szakemberekké, hanem személyiségekké is nevelni. Tehát egy olyan indités kaptunk, amely végeredményben

a mai szemléletünket is meghatározza. Nem tudom máma lehet-e ezt mondani, természet elvü festészetre vagy szakmára neveltek. Különösen szerencsésnek tartottam azt, hogy nekem egy olyan tanárom volt, Bence László, aki arra tanitott,hogy a dolgokat meg kell érteni, nem pedig csak lemásolni, lefesteni vagy leközölni. Másrészt megtanitottak a képi fogalmazásra, mert máma a dolgokról inkább sokat beszélünk, magyarázunk és az nem egyenlő mindig a dolgokkal. Persze szerepet játszik itt mondjuk az is hogy a mai kritikusaink igyekszenek elfogadtatni néha még a számomra is teljesen érthetetlen dolgokat is, minőségnek vagy szellemi értéknek. Arra, hogy egy bizonyos szolgálat is végeredményben ez a szakma, én nem értek máma egyet azzal, hogy azon rágódjunk, ,hogy az a bizonyos müalkotás, hogy kép micsoda aszociációkat idéz fel. Valahogy onnan indulok ki, hogy ... ha rajzolta az ősember a barlang falára a vadászatnak a jelenetét, nyilván egy visszaidézést akart, valami mozgósitó erőt akart prdukálni a barlang falán vagy fölhivni a figyelmet arra, hogy közösen valamit jobban meg lehet oldani a vadászatot, tehát... szerintem mindig ábrázoló volt és csúnya szó, de lehet, hogy sokaknak nem tetszik, de végeredményben propaganda is volt. Minden korban, minden osztálynál a legelső ismérve az egy jó munkának, hogy kiknek az érdekeit képviseli mi célt szolgál, milyen a hatása, mozgósitó ereje van, destruál-e vagy haszonos-e a társadalomban. Én igy látom ezt a dolgot. Ha tartalmat követelik, azt háromszögekből és ehhez hasonlókból nem lehet. És én nem tudok egyet érteni, például itt volt a pécsi mühelynek a kiállitása. Az, hogy le van téve egy macskakő és rá van irva, hogy a munkásosztály fegyvere, borzasztóan elgondolkodtató, hogy egy állami, kiállitó helyiségben többek között ilyenek is voltak, oda legyen téve. És... benne a szellemi érték? Vagy például egy nem akarok nevet mondani, de van egy tévékáva és abban van egy 60 fokos szögben egy tükör lenn a földön, hát ott meg lehet állapitani, hogy valaki rózsaszint hordott vagy kéket. Vagy ott volt az ifjusági házban egy kiállitás a Halásznak irja azt, hogy "Video akció" Tükörben olvastam. "Videoton akció, ez és ez, Vazarely ihletésü müveket alkot, ugye kockákat festett csikokba, akkor betették egy befőttes üvegbe és bekötötte. Akkor a kiállitása megnyitása abban állt, hogy levetkőzött pizsamára, gereblyélt, ásott, falra városneveket irt. Meg tudom mutatni, megvan. Városneveket irt és lefeküdt aludni. Hát ez Video akció volt. Erre egy szekszárdi tanár például reagált, hogy ő is mindig video akciót hajt végre, mert ő bepelenkázza a gyerekét,és a többi... tehát produktum, produktum az is, amit a Mártimban csinálnak 76 fokos hőségben. Szóval ennek nem tudom, hogy mi a szellemi értéke egyrészt, másrészt aggódok, mert hol van erre szüksége például Miskolcnak egy ilyen értelmü kiállitásra? Nem tudom.

- Igen, csak hát mondják ám a képzőművészek, nemcsak a képzőművészek, hanem mások is, hogy a világ halad. És a szocialista realizmuson tul vagyunk, most jön valami más.

- Ha például teszem fel Miskolcon engem nem érnek modern hatások, persze a modernség az idézőjelben van, akkor hogyan lehetnék modern vagy mi nevezzünk egyáltalán modernségnek? Én a modernség szót nem szeretem, inkább azt mondom, hogy korszerü. Nem gondolkodtam azon vagy nem volt egy elsődleges dolog az, hogy hogy fessek. Attól pedig nekünk nem kell félnünk, hogy elmaradunk a világszinvonaltól, lehetőség nyilott arra, hogy nyugatra látogassanak az emberek, sokat és sajnos sok az import áru. Azt sem kell szégyelnünk, hogy magyarok vagyunk. Nagyon idegesitő, amikor bemegy az ember egy magyar kiállitásra és ugyanugy lehetne lengyel, vagy román vagy holott azoknak teljesen más körülmények között sajátságaik vannak. Tehát nem kell egy ilyen formai importot behozni végeredménybe az országba, mert abból jó dolog nem sülhet ki. Nem azt mondom, hogy lukácsyféle stiluskodó festészet legyen, de nem kell szégyelnünk azt, hogy magyarok vagyunk, ne egy kozmopolita festészetet csináljunk. Azelött ha zsüriztünk bizonyos szempontokból zsüriztünk. Máma sok minden ha nem ért egyet az ember, jóformán nem meri kiadni magát, hogy ugye nehogy azt mondják, hogy el van maradva a világszinvonaltól Ugye a 45-ös fölszabadulással végeredményben volt egy programja, hát akkor igy neveztük, hogy volt egy programja a pártnak, hogy a paraszt, meg munkás gyerekek kulturális területre is be tudjanak menni, ezért alakultak a népi kollégiumok, s a többi. Na már most azonban érezte végig, hogy sokan be akarták bizonyitani hogy azért tik nem erre a területre valók vagytok. Ez nem nektek való, de ma nem úgy mondják, hogy á tehetségtelen, á nem... Nem! Most azt mondják, hogy nem elég kulturált, nem elég artisztikus. Persze abban szerepet játszik az is, hogy mondjuk az ember egyik kezén meg tudja számlálni azokat a tényleges müvészettörténészeti kritikusokat, akit az ember szivesen hallgatna, szivesen hallgatná a véleményüket, de azok inkább az öreg pénzre vagy az öreg köcsögökre mennek rá, valahogy nem foglakoznak a mai dolgokkal és ezért helyet engednek olyan úgynevezett müvészeti iróknak, akik bizonyos értékeket felfújva nem a valóságnak megfelelő értékrendet igyekszenek kiépiteni.

- Na most aki ilyen müvészeti elveket valla, mint Tóth Imre az vajon hogy tud érvényesülni, mert gondolom ennek megfelelően dolgozik is.

- Hát én nehéz helyzetbe kerültem, mert az életem úgy alakult, hogy 72 óta öt gyerekkel maradtam egyedül. Problémák adódtak, egyrészt a szakmában is, másrészt a családi háztartásban is, nagyon szeretek főzni is, szivesen csinálom, ennyi kikapcsolódás kell, mert az ember nem mindig akkor dolgozik efektive fest vagy dolgozik, spekulál közben s a többi. Megváltási szándékaim soha nem voltak, ennek ellenére több kiállitást tudtam csinálni külföldön is, itt is. Hogy mondjam már. Én nem panaszkodok se erkölcsileg, semmiféleképp. Nem azt mondom, hogy jobban nem tudtam volna elképzelni az életemet. Na most sok minden adódott, ugye mondanom sem kell, hogy nem egy karácsonyfás menet volt volt ed-

dig az élete az embernek, de én ezt vállaltam, ezt kell csinálni, és mondjuk anélkül, hogy - baráti társaságban ugy szoktam mondani - hogy görbe lenne a gerincem erkölcsileg is azért úgy elég stabilnak érzem magamat. Persze lehet, hogy mások azt mondják, hogy ez egy nagyon tokos felfogás. Hát majd eldől, hogy kinke lesz igazuk, vagy kinek nem. Én kisebb-nagyobb megalkuvásokkal mindig azt csináltam, amit én akartam. Engem érdekelnek a drámai problémák. Néha az ember menekül. De valahogy nekem ez a sajátom. Grafikázni is elkezdtem, nagyon is szerettem, idegileg összeszed.

- És kelendő ez a fajta müvészet? Mondjuk nem háromszögekkel ábrázolt dolgokat, hanem a maguk valójában.

- Én nem vagyok a naturalizmus hive, nem erről van szó.

- Én sem ezt mondtam.

- Nem arról van szó, hogy kelendőek-e vagy nem kelendően, én magam nem spekulálok, itt Borsodban megindult egy ilyen folyamat, hogy foglalkoztatni az embereket, nem arról van szó, hogy ennyi forintra van szükségünk vagy ennyi forintra van szükségünk, bár általában egy olyan vélemény van, hogyhát úgy a festők, mint a müvészek azok igen jól élnek. Azoknak ugyanolyan kenyér vagy krumpli vagy más problémájuk van mint a többinek. Hát próbálkozunk evvel, próbálkozunk avval, egyedüli megélhetés, a képcsarnok. Végeredményben a képzőmüvészet én szerintem a társadalmi jelenségeknek a képi fogalmazásában csúcsosodik ki, tehát sajnos sokszor még néha azt is kell, ami a maszek.. . kielégiti, mert hát valamiből meg is kell élni.

- Most tudom, hogy Tóth Imrének van szerződése a Diósgyőri Gépgyárral.

- Van. Engem nem is az érdekel, hogy van, valahogy ugy vagyok, hogy szerintem a rozsdának is van szava. És én kisebb-nagyobb veszekedéssel jól érzem magam velük. Legutoljára csináltam a Gép gyárban kiállitást, utána összegyültünk, beszélgettünk, csodálkoztam, hogy olyan kérdéseket adtak fel a kiskatonák, amit úgy nem is gondoltam volna, hogy foglalkoztatta őket.

- Az acélmüvet épitő kiskatonák ugye?

- Igen. ... kérdéstől kezdve a politikai kérdésekig mindent beszélgettünk és teljesen szabadon. Pedig, hogy mondjam, már nem virágokat szagoló kislányokat állitottam ki, hanem rázós dolgokat, kivégzéstől kezdve, az afrikai sorozatok, meg ehhez hasonlók. Persze, hogy a felnőtt embernek is van mondjuk igénye sikerélményre ez azért úgy előadódik, semmit nem bántam meg, én még egyszer végigcsinálnám ugyanezt, pedig hát eléggé hányavetett éle-

te volt az embernek. De például a főiskolát is ugyigy járnám végig. Én a népi kollégiumnak borzasztóan sokat köszönhetek. És még egyet azt, hogy 45-től mozgalmi munkát végeztem. Emberismeretben és bizonyos szempontokból bizonyos kérdéseknek a megitélésében segitett sok mindenben elígazodni 56-ban és azon túl is, és én semmit nem bántam meg eddig, amit csináltam végeredményben.

- Öt gyereket eltartani, mosni, főzni, vasalni, takaritani rájuk...

- Ez a legutálatosabb....

- ... megkeresni a pénzt és mégsem hódolt be, hogy úgy mondjam a divatos stilus irányzatoknak?

- Az a szerencsém, hogy talajt érzek a lábam alatt. Nem szoktam sem a véleményemen, sem pedig a politikai vagy stilusbeli felfogásomat, hogy ide forogjak vagy odaforogjak, én azért az élet folyamán az emberben kialakul egy saját formanyelve. Mondok egy példát. 60-as időkben csináltam az Afrikai-sorozatot. Majdnem 32 lapos. Hat vagy nyolc lapjáért kaptam egy olaszországi utat egy hónapos utat egy KISZ kiállitáson, és Kmeti János bácsival mesterrel találkozom egyszer az uton, a Madách téren. Kmeti János ábcsi hogy van, mint van, mi ujság Miskolcon. Ugye ő is miskolci. Láttam egy képedet, nem tudom, itt és itt nagyon tetszett, Huztam a számat, problémáim voltak akkor, igen erősek és kemények, és akkor az öreg mondaj, hogy Afrika nagyon tetszett, sa többi. Ugye én ezt udvariasságnak fogtam föl, s a többi. Rámnéz az öreg és azt mondja Imre! Mondom tessék. Nem papáják? Hát persze ezt ő is értette, én is értettem. Mondom neki nem mester. Nem baj. Nem szabad nekik mást, majd megpapálják. És a későbbiek folyamán tényleg meg is papálták. Szóval ez egy olyan dolog, hogy vasz hisz az ember valamiben és azt csinálja vagy pedig folyik az árral, ... Én azt a képet szeretem, ami itt vagy megborzolja vagy pedig itt megsimogatja. Tehát a nézőnek szerintem ha itélő képességében többet kell adni a szemére, meg a szivére, mint azokra az irányelvekre, amit a müvészettörténészek vagy úgy nevezett müvészet történészek adnak. Végeredményben egy festő életében 10-15-20 év az semmi. Adva van egy elképzelése és akkor annak megfelelően tevékenykedik mindenféle szempontból, vagy pedig hát minek éljen az ember. Annak nincsen semmi értelme. Nincs semmi értelme.

- Tóth Imre Munkácsi-dijas festőmüvészt . Antal Magda mutatta be.

Tóth Imre

Tóth Imre grafikai tárlata szeptember 1. és október 18. között tekinthető meg a miskolci Mini Galériában.

Magyar Nemzet 1986. VIII. 25.

Tóth Imre

Portré

Wéprzawa 1985. VII. 24.

Tóth Ivanne
grafikus

M.D.K.

Részt vett a kiállitáson.

Csek Miklós: A fiatal képzőművészek stúdiójának harmadik kiállitásán.

Magyar Ifjúság, 1961. ~~[illegible]~~ juni 10.

M.D.K.

Tóth Imre
festő

Egyedül" c. képével szerepel a
" kiállításon.

Aradi Nóra: A fiatal képzőművészek stúdiójainak III. kiállítása
Művészet, 1961. augusztus. — 12 l.

M.D.K.

Tóth Imre
festő

Háború és Béke" c. sorozatával
" vett részt a kiállításon.

Aradi Nóra: A fiatal képzőművészek stúdiójának III. kiállítása
Művészet, 1961. augusztus. — 12 l.

M. Ф. Ц.

TÓTH Imre festő

Egyedül

Tamás István: Országos képzőművészeti kiállítás Miskolcon
Magyar Nemzet 1961. (XVII.) jún. 13. 4. l

Tóth Imre, festő

M Dk.

A város 8000 ft-s nagydíját nyerte a miskolci festőművész.

–: Megnyílt a VI. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás

. B. l

Népszabadság, bp. 1960. dec. 6. [Vidéki]

M.P.K.

TÓTH Imre

Béke és Háború-sorozat

Tamás István: Országos képzőmű-
veszeti kiállítás Miskolcon

Magyar Nemzet 1961. (XVII.) jún. 13. 4. l

Tóth Imre
festő

MDK

Miskolc város 8.000 forintos
nagydíjat nyerte el.

Országos képzőművészeti kiállítás Miskolcon. — ML
Élet és Irodalom, 1960. dec. 9.

Mr. Ellis

Date

Miss Ellis writes that Mrs. Peirce
has applied for a

Pierce Application Accepted. — Mr.
Ent to Procedure, 1920. Dec. 9.

Tóth Imre

grafikus

M.D.K.

Méltatás

Artner Tivadar: Fiatal grafikusok a Műcsarnokban.

Magyar Ifjúság, 1959. ápr. 30.

Tóth Imre, festő

Ökreivel viaskodó egyéni parasztot jelenít meg drámai erővel Egyedül c. olajfest. ményén. Hálóni és béke c. rajzsorozatában „stílusmodosság" észlelhető.

Péter Imre: A VI. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás 8-l

Népszabadság, Bp. 1961. jan. 7.

Tóth Imre
festő

M.D.K

„Egyedül", c. lépe

Láncz Sándor: Képzőművészetünk omsholci seregszemléje.
Élet és Irodalom, 1961. január 6. – 2 lap.

M.D.V.

Tóth Imre
festő

Elnyerte a Városi Tanács nagy-
díját „Egyedül" c. képe. + repro

Ecsery Elmér: Országos tárlat diskoszon.
Művészet, 1961. március. — 36 l.

Tóth Imre
festő

M.D.K

„Háboru", „Béke" c. grafikái

Ecsery Elemér: Országos tárlat Miskolcon.
Művészet, 1961. március. – 36 l.

M.D.K.

TÓTH Imre festő

Miskolci festő)

„Ilóbori és lélke" tusrajz

Dutka Mária: A Fiatalok Studió-
jának 3. kiállítása

Magyar Nemzet 1961. máj. 21. 7. l.

Tóth Imre, festő

Egyedül c. festménye drámai erejű parasztábrázolás.

Péter Imre: A Fiatal Képzőművészek Stúdió=
jának III. Kiállításáról

9.1

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. jún. 7.

MDK

H. Tóth Imre, graf.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

44.l.

MDK.

Tóth Imre grafikus

"Diósgyőri kohászok" /akvarell/

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Mücsarnok, 1955. 57.1.

Tóth Imre MDK

Csendélet két citrommal, olf.

Műcsarnok 1957 Tavaszi tárlat

M.D.Y

Tóth Imre
festő

Részt vett a tárlaton.

Kovács Gyula: Észak-magyarországi képzőművészet
művészet, 1967. október - 46 kap.

MDK.

Tóth Imre

Forradalmi tárgyu pannóképeiről

Népszabadság 1967 aug.8.

MDK

Tóth Imre

Tél, szin.fam.

Szegedi O. Képzőm. kiáll. Szeged 1964

Tóth Imre MDK

Kivégzés, ceruza

Mücsarnok 1957 Magyar Forradalmi Művészet

Tóth Imre grafikus

A III. miskolci grafikai biennálén a képzőrodalmi kiadó 1000 ft-os díját kapta

Nézsova 1965 nov. 2.

MDK

Tóth Imre

"1919" - I., rk.

" - II., "

" - III., "

" - IV., "

" - V., "

tudio 64 - Fiatal képzőművészek 5.kiáll. Ernst Muz.

1964. dec. 13. o.

MDK.

Tóth Imre

Salzburgi szerepléséről

Napjaink 1964.okt.1.lap -

MDK

Tóth Imre

1919

Rózsa Gy.:Studió 64. Fiatal képzőművészek az Ernst Múzeumban. Népszabadság 1964. dec. 25. 9.l.

MDK

Tóth Imre, festő,
jól szerepelt.

Szbdsg. 1954. VII. 29. - 3. l. - Artner P.: A nyári tárlat.

Tóth Imre

M.D.K.

Méltatás.

Magyar Nemzet, 1959. nov. 3.

Hajdú Béla: Korcsikhép az V. miskolci országos ... 4 l

M.D.K.

Tóth Imre
festő

Méltatás.

Bolgár Kálmán: A Fiatal Képzőművészek Stúdiójáról
Élet és Irodalom, 1960. febr. 19

MDk

Tóth Imre, [festő]

(miskolci)
Tehetsége korán bontakozik

Artner Tivadar: A Tavaszi Tárlat képei között.

Esti Hirlap, II.évf. 98.sz. 1958. ápr.28. vas.
2.oldal

M. D. K.

Tóth Imre
Grafikus

1956-os drámai pozzata.

Dutka Mária: A gobelin és a grafika a . . . .
Magyar Nemzet, 1959. ápr. 10

4e.

MDK

Tóth Imre

Pallay I: Beszámoló a Fiatalok kiáll-ról.
Uj Hang, 1956. 2.sz. 37-38 l.

Tóth Imre, festő

MDK

Kiss-brigád c. képe önállósodásáról tanúskodik.

Péter Imre: A fiatal Képzőművének Stúdiójának kiállítása az Ernst Múzeumban

Népszabadság Bp. 1960. febr. 5. 8-1

Tóth Imre

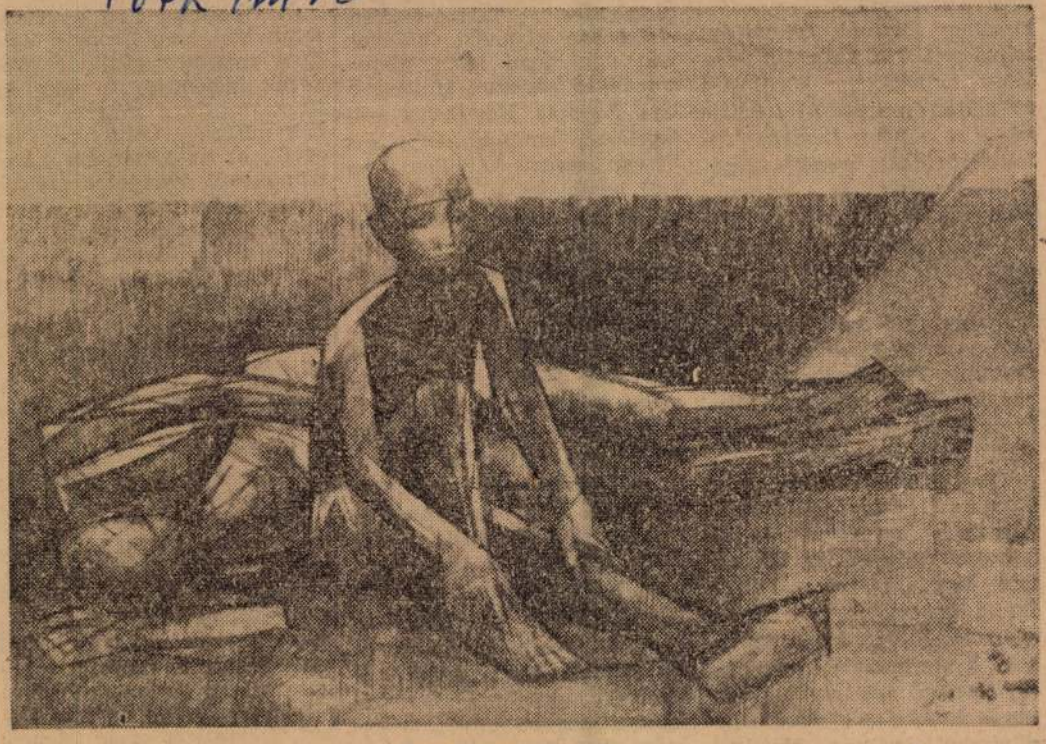

Tóth Imre: Afrika

6 —

Éld és Irodalom
1962 dec.

gyar költészet nagy orosz nyelvű antológiájában Leonyid Martinov tizenöt kötemény tolmácsolt. Azután 1958-ban látott napvilágot körülbelül 90 költeményének új fordítása — ez a kötet azonban legfeljebb sejtetni engedte József Attila poézisének lényegét, igazi tulajdonságait... Rögtön ekkor felvetődött bennem a gondolat, hogy méltóbb köntösben, nagy költők közreműködésével kellene József Attilát az orosz közönségnek bemutatni. Tulajdonképpen ekkor kezdődött meg a munka, amelyet hosszú időre terveztünk, de a tervezettnél korábban kellett befejeznünk. A válogatást *Szabolcsi Miklós* végezte el, ugyancsak ő vállalkozott egy életrajzi tájékoztató összeállítására. Előszót *David Szamojlov*, a kötet egyik fordítója írt a könyvhöz. A szerkesztőn kívül még egy kéttagú szerkesztő bizottság is átnézte az elkészült fordításokat: *Leonyid Martinov* és *Alekszej Szurkov*. A kötet a nagyszabású munkában való részvételre. Természetesen, elsősorban olyanok, akiknek volt már némi tapasztalatuk a magyar költészet átültetésében. *Leonyid Martinovot* kell legelőször említeni. Őt, azt hiszem, eredeti költőként sem kell bemutatni a magyar közönségnek, hiszen kötete, a „Visszhang" annak idején megérdemelt sikert aratott és újabb költeményei is azt bizonyítják, hogy helye a szovjet-orosz költészet élvonalában van. Martinov régi tolmácsa a magyar költészetnek: fordította Petőfit, Vörösmartyt, Arany Jánost (a Toldit), Adytól csaknem harminc verset és — mint már mondottam — József Attila első orosz tolmácsa ő volt. Most is, a kötet verseinek csaknem felét ültette át. *Nyikolaj Csukovszkijt* regényíróként ismerik nálunk, éppen ezért kelt feltűnést szorgalmas közreműködése magyar költők orosz megszólításában. Azt azonban kevesen tudják róla, hogy iroprózára.

(A riporternek itt emlékeztetnie kell, hogy Leonyid Martinov magyarországi tartózkodásuk idején így mutatta be Csukovszkijt a magyar íróknak: „Kétféle költő van: az egyik, ez az ismertebb típus, szüntelenül szerepel a nyilvánosság előtt verseivel; olykor azonban igazibb poéták azok, akik mintegy életük egész alakulásával írják soha papírra nem kerülő költeményeiket. Csukovszkij ebbe a második csoportba tartozik. Igazi költő...")

— Csukovszkij főleg a korai versek tolmácsolására vállalkozott: ezeken ugyanis felfedezhette kedves és egyéniségéhez alkatilag is közelálló magyar költőjének, Juhász Gyulának a hatását. Általában — hadd mondjam közvetve ezt is el — a munka elosztásában az az elv érvényesült, hogy minden fordító azt a verset tolmácsolja, amelyik valamilyen módon közel áll hozzá... Így vállalta *David Szamojlov*, ez a tehetséges, 42 esztendős költő azokat a verseket, melyeknek hang-

Tóth Imre
grafikus

A Miskolci Országos Képzőművészeti
Kiállításokon és grafikai biennálékon több ízben díjazták munkáit.

Duma Éva: Miskolc grafikusai
Művészet, 1973. december – 12 oldal

Tóth Imre
grafikus

Tóth Imre 1954-ben elnyerte
a Munkácsy díjat és 1962-ben
a Derkovits ösztöndíjban része-
sült.

Dusa Éva: Miskolc grafikusai
Művészet, 1973. december – 12 oldal.

Tóth Imre
grafikus

A művész 1956 óta Miskolcon
él. 1957-ben a Szovjetunióban,
1964-ben Olaszországban járt
tanulmányúton.

Dusza Éva: Miskolc grafikusai
Művészet, 1973. december - 12 oldal.

Tóth Imre

grafikus

Tóth Imre rendszeresen részt vett a Miskolci Grafikai Biennálékon, országos és területi kiállításokon.

Duna Éva: Miskolci grafikusok
Művészet, 1973. december - 12 oldal.

Tóth Imre
grafikus

1961-ben a párisi ifjusági
Biennalen szerepelt munkával
a művész, 1964-ben Luganoban,
1966-ban Új Delhiben kerültek
bemutatásra művei.

Dusza Éva: Miskolc grafikusai
Művészet, 1973. december - 12 oldal.

Tóth Imre
grafikus

Tóth Imre munkái bemutatásra
kerültek Moszkvában, Berlinben,
Varsóban, Kassán, Freiburgban.

Dessa Éva: Művész grafikusai
. Művészet, 1973. december - 12 oldal

Tóth Imre
festő

Tóth Imre 1929-ben Diósgyőrben
született. A Képzőművészeti Főiskólat
1948 és 1953 között végezte Bencze László
és Bán Béla volt a mesterei

Dusza Éva: Miskolc grafikusai
Művészet, 1973. december – 12 oldal.

Tóth Sonre

grafikus

„Táj" (vèrharc)

Dusza Éva: Mishole grafikusai

Müvészet, 1973. december – 12 oldal.

Tóth Imre festő és grafikus művész

Művei kiderítő tók a Miskolci Téli Tárlaton

Repr.: „Kivégzés" c. rézkarca

cikk: „Szántó Piroska grafikus művész" cimszó alatt

Papp Lajos: „Anteusz, ideje földhöz érni!" c. cikke

Észak-Magyarország 1978. XII. 10

Tóth Imre

Tóth Imre (1929–): festő, grafikus. Miskolcon él. Legismertebbek konstruktív jellegű grafikái.

Mihályfi Ernő:Müvészek,barátaim Bp.1977.Corvina

T óth Imre

TÓTH IMRE Munkácsy-díjas festőművész tegnap a Diósgyőri Gépgyárban mutatkozott be a Magyar Képzőművészek Szövetsége által kezdeményezett üzemi tárlatsorozat keretében.

Magyar Hirlap 1978/286/9

Tóth Imre festő- és grafikusművész

Rajzok és kisplasztikai munkák kiállítása nyílt ápr. 30-án a Miskolci Galériában. A felszabadulás 35. évfordulója és Jókai Attila 75. születésnapja alkalmából hirdetett pályázatra beérkezett alkotások közül Földy Gyula Borsod megyei díjat, Tóth Imre Miskolc városi díjat kapták meg. Díjat kapott munkáiért Tóth Imre, Mercy Istvánné és Varga Éva is.

Napjaink, 1980. máj.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726
1980 JUN

TÁRSADALMI SZEMLE

Tóth Imre festő- és grafikusművész

1021

Tóth Imre: Értünk

ét, megvalósítva a szakszervezet t
— ezzel aligha elégedhet meg. Oly
alakítására, fenntartására kell tör
gát nemcsak a választáskor mérle
a bizalmiak a választások után is
feladataik, mindenekelőtt az érdekképviselet jó elvégzéséhez. Nem az a
dés tehát, hány párttag van a bizalmiak között (bár örvendetes, ha a szak-
zeti tagság kommunistákat tart érdemesnek e tisztségre), hanem hogy
emberek kerüljenek bizalmi funkcióba, akik révén a dolgozó kollektívák
bekapcsolódhatnak a vállalati ügyek intézésébe, a vezetés tevékenységé-
bb ellenőrzésébe. S ha ezek között sok a pártonkívüli is, az egyben a párt
kapcsolatainak, irányító szerepének erejét jelzi.

állalati, üzemi pártszervek, pártszervezetek munkája, a szakszervezetek
ó funkciója, az üzemi demokrácia fejlesztéséért viselt felelőssége ak-
jesedik ki, ha a bizalmiak, a bizalmi testületek tevékenysége az elkö-
ő években a dolgozóknak az üzemek, a vállalatok irányításában való ér-
észvételét — azaz nem csupán a feladat formális teljesítését — testesít

gyben azt jelenti, hogy a bizalmi testületek jelentős tényezővé válnak a
vállalati érdekegyeztetésben, tevékenyen hozzájárulnak az ott dolgoz
lvák cselekvési egységének kimunkálásához, fenntartásához. A kollekti
elekvési egysége elengedhetetlen mindazoknak a gazdasági munkába
k álló, a párt határozataiba foglalt feladatoknak az elvégzéséhez, am
inden üzemi, vállalati pártszervezet munkájának középpontjában áll

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Tóth Imre

1967 JUN 25.

1021

Bükki táj

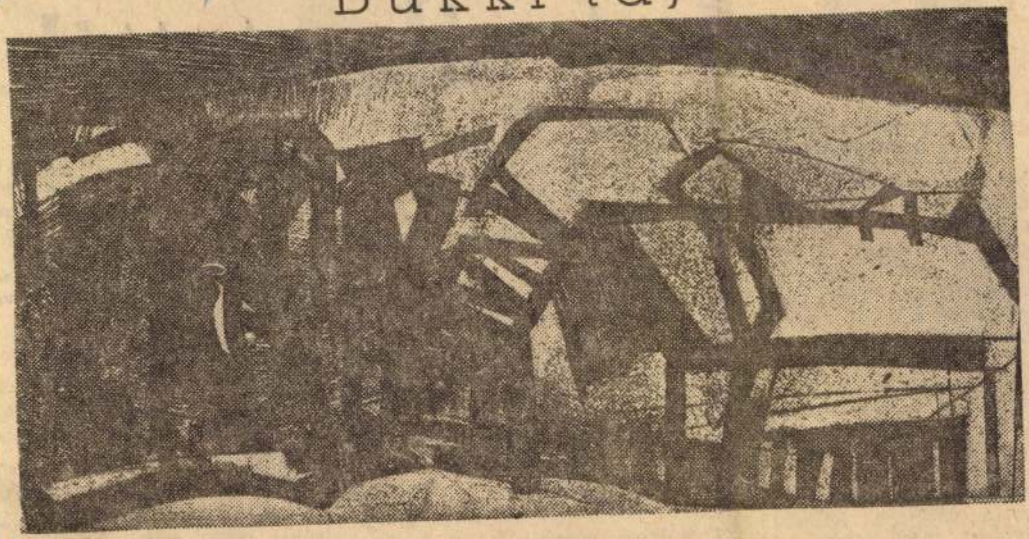

(Tóth Imre rézkarca)

Miskolcot választották

A Minisztertanács határozata alapján a Művelődésügyi és a Munkaügyi Minisztérium tárcaközi bizottságot hozott létre, amelynek az volt a feladata, hogy a vállalatok, intézmények vezetőinek továbbképzéséről gondoskodjon. Így került sor 1967 első felében az építőipari vezetők továbbképző tanfolyamára — méghozzá Miskolcon. Az első turnust követte a második, sőt, pénteken délután ünnepélyesen véget ért a háromhetes tanfolyam. Mint arról az iskola vezetője, Almási Pál elvtárs tájékoztatta lapunk munkatársát, iparáganként 25—27 vezető tanul egyszerre a Bükk alatt. [illegible] hetet itt töltenek. A jövőben pedig az Építésügyi Minisztérium a vállalatok vezető dolgozóinak négyhetes továbbképzést tervez városunkban.

Az első félév lezárása után beszélgettünk Matejka József osztályvezetővel és Kálmán Ferenc oktatási osztályvezetővel.

— Miért éppen Miskolcra esett a választás a tanfolyam helyét illetően?

— Azt akartuk, hogy a tanfolyam résztvevői zavartalanul tanulhassanak. Itt, Miskolcon tudtak ehhez legjobb munkra. Hiszen fontos vol hogy az értékes tanfolyamon résztvevők teljesen kikapcs lódjanak környezetükbő mindennapi gondjaikból jól megszervezett, hasznos v tákon, komoly előadásokon ve gyenek részt.

A beszélgetésen jelen vol Gyöngyösi István elvtárs, a Építőipari Szakszervezet főtit kára. Mint arról tudomás szereztünk, Gyöngyösi elvtár állandóan érdeklődött a veze tőképző tanfolyam munkája iránt, több esetben ellátogatott Miskolcra és maga is részt vett a vitákban.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Tóth Imre
NAPJAINK

1021

Tóth Imre fametszete.

9

1021

mindazt, ami szégyenletes az életben és nem vet kedvező fényt rá. Hogyan is mondja Szabó Lőrinc erősebb szavakkal? „... és hogy magát sugaras hőssé a bitang is hogy költi át." Amellett ez nem is olyan nehéz dolog, csak sokszor és meggyőző erővel kell sorolni mindazt a sok jót és nemeset, amit életében — elkövethetett volna és a sok rosszra, amit valóban elkövetett, ügyes magyarázatokkal kell szolgálnia.

Én pedig sem egyiket, sem másikat nem teszem. Úgy mesélem el a dolgot, ahogyan történt.

Ragyogó ifjúságom egyik legragyogóbb nyarát Veresegyháza környékén töltöttem, talán Őrszentmiklóson, talán Vácbottyánban; olyan közel van egymáshoz ez a két falu. Istenáldotta táj; sík termőföldek gyümölcsössel, szőlővel, kisded erdővel tarkított dombok, falvak és szétszórt villák, nyaralók.

Dicsekedhetnék azzal, hogy fiatal szemmel és értetlen fejjel is jól láttam és megértet-

a tévhitem támadt, hogy megtiszteltetés lesz számára egy „nadrágos" városi fiatalember heves érdeklődése. Párjának egyetlen kiadós taszításától kijózanodtam. Mind a ketten jót mulattak falhozcsapódásomon és gyors eliszkolásomon a közelükből. Ha vissza emlékszem erre a jelenetre, most is nagyon kényelmetlenül érzem magam és — képzettársítás folytán — megvillanó bicskapengéket látok a félhomályban. Ugyanakkor valami ellágyult hálával és szeretettel idézem fel a két arcot; a legény úgy nézett utánam, mint bölcs és elnéző komondor az idétlenül ugráló pulira, melyet össze is roppanthatott volna, a madonnaarcú pedig olyan féltőn és megbocsátóan, hogy édesanyám se különbül.

Nem volt nagyobb szerencsém a száztíz mellbőségű német nevelőnővel sem, akit hangyabeli vásárlása után elkísértem a dombok egyik nyaralóvillájáig, büszkén csillogtatva előtte gyalázatos iskolai nyelvtudásomat, minduntalan sikoltozó kacagásra inge-

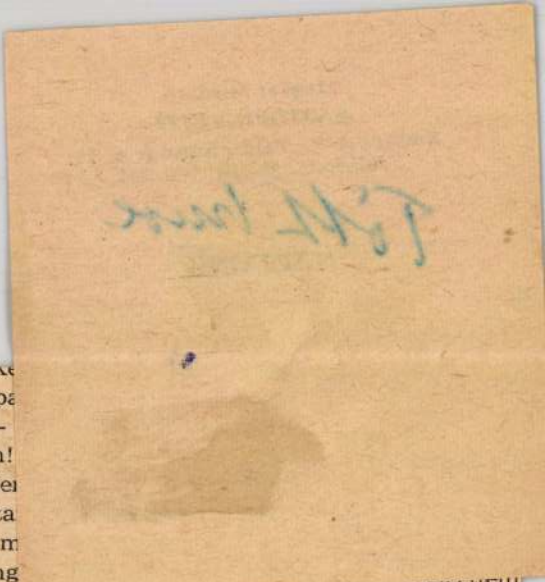

és K
só pa
—
gem!
Ne
muta
va, m
Ing
még
hosszú fehér ingben és a vizes ing rátapadt. A tapadó, csuromvizes ing hidegétől mellének bimbócskái sötéten, hegyesen szúrták előre a vásznat. Távolba mutató karja tövében az aranyló, göndör pihék arról tanúskodtak, hogy csak a lelke gyermeteg.

Dehogy is mentem a mély vízbe úszni! Ott lebzseltem körülötte, játszva a nemtörődömöt és az unatkozó érdektelent; kérdezgettem vizsgáztattam kegyesen, toronymagasból. — Milyen pojáca az ember fiatal korában! Lázban voltam, friss, szép testére vadul éhes, szemem mohón ittá miden mozdulatát — amikor rámemelte értelmes szemét, unatkozva néztem a tá-

rát, ittam, bám
ügyetlenkedtem,
társalogtam azza
állt velem pár
csak nekem volt
az összeszokott
sok ügyet vetette
inkább elmosódt
ben és már csak
koztam, hogy
őket.

A plébánost, a
felülmúlt az étvá
délyességben; az
aki állhatatosan
kül öntötte magá
tanítót, aki hang
egy papagály; a
aki vad igyekeze
minden fehérsze
postamestert, aki
ran és sötéten ül
mint regénybeli n
rá.

MDK

Tóth Imre, okl. épitész

megvételre ajánlott első tipusu gazdasági iskola te
tervei. Két illusztráció.
Megvételre ajánlott második tipusu gazdasági iskola
tervei. Két illusztráció.

A m.kir. Földmivelésügyi Minisztérium által kiirt téli
gazdasági iskola tervpályázatának dinyertes és megvéte
telre ajánlott tervei.
Nemzeti Ujság. 1927.május 1. 20.1.

MDK

Tóth Imre

Diósgyőri kohászok akvarell 25x28

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955.Kat. 37.l.

MDK

Tóth Imre épitészmérnök

Az Uj Magyarság szerkesztőségéhez irott levélben tiltakozott a Névtelen Hős emlékművének átalakitása ellen.

Cikk: Ötvennyolc épitészmérnök tiltakozik a Névtelen Hős emlékművének átalakitása ellen.

Uj Magyarság, 1936.jan.5. 18.l.

Fénykép

Milyné.

Képzőművészeti Főiskola: 455 ltg.

Tóth Imre: Semmelweis

Diplomamunka: 1953/54

Festmény

Negatívnincs.

MDK.

Tóth Imre

Kiállitási hir

Uj szó 1967 jan.17.

MDK.

Tóth Imre

Kiállitási kritika

Északmagyarország 1967 jan.25.

MDK.

Tóth Imre

Kiállitási kritika

Népszabadság 1967 jan.21.

MDK

Tóth Imre

Utca, fam.

Tél, sz."

Táj, "

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Mus.

1964.máj.

EA.....ltsz. Gyűjtés h

TÓTH István emlék

VARGA Gyula: Adatok a debreceni asztalos céh és a népi butor történetéhez.=A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve 1988 (1990) 134

WYCINKI PRASOWE
GLOB
RSW „PRASA"

BIURO WYCINKÓW PRASOWYCH

Warszawa
Pl. Starynkiewicza 1
Tel. 28-59-59

1021

wydanie Imre Tóth

Nr ..... z dn. .....

Wystawy grafik Imre Tótha i Jana Nowaka

zam. 43/Tu

Biało-czarne impresje

KATOWICE, 18. V.

Dwie interesujące ekspozycje grafiki otwarto w sobotę w Katowicach.

Tradycją jest już współpraca kulturalna między twórcami katowickimi i artystami z Miskolca na Węgrzech. Kolejnym jej przykładem jest otwarta w Galerii Katowice w Klubie Związków i Stowarzyszeń Twórczych przy ul. Warszawskiej 37, wystawa grafiki Imre Tótha.

Imre Tóht jest laureatem wielu nagród w swoim kraju i uczestnikiem wystaw międzynarodowych. Absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Budapeszcie, brał m. in. udział w Biennale Młodzieżowym w Paryżu, w Biennale Grafiki w Lugano, w Międzynarodowej Wystawie w New Delhi. Jego grafiki są również wystawiane w Moskwie, Berlinie i Warszawie.

W Galerii Katowice zaprezentował 29 prac wykonanych techniką tusz — pędzel, cynkografii i miedziorytu. Niewielkie w formacie prace uderzają surowością i prostotą, są wymowne i pełne spokojnej ekspresji. Grafika Imre Tótha to tylko fragment jego działalności twórczej, na którą składają się także malarstwo i muralia. Tematyka prac Imre Tótha, prezentowanych na wystawie katowickiej jest różnorodna: cykle „Afryka", „Za nas", i pejzaże. (jot)

* * *

Natomiast w Klubie Domu Prasy otwarto wczoraj drugą z kolei wystawę poświęconą twórczości śląskich artystów plastyków. Tym razem swoje prace prezentuje znany malarz i grafik Jan Nowak. W ciągu 17 lat swojej artystycznej działalności zdobył szeroki rozgłos zarówno w kraju jak i za granicą. Brał udział we wszystkich niemal wystawach i konkursach organizowanych w naszym okręgu m. in. w takich stałych imprezach jak „Grafika i malarstwo półrocza" czy „Śląsk w plastyce". Dwa lata temu w czasie „Jesieni Bielskiej" zdobył wyróżnienie Ministerstwa Kultury i Sztuki, a w roku ubiegłym nagrodę Miejskiej Rady Narodowej w Bielsku-Białej. Pierwsze nagrody przyznano mu za prace, reprezentowane w II Ogólnopolskim Plenerze w Dąbrowie Górniczej.

20 interesujących prac graficznych prezentowanych na wystawie poświęcił głównie „Notatkom z podróży po Włoszech".

W otwarciu ekspozycji wzięli udział m. in.: prezes ZPAP — Marian Wyrożemski i dyrektor Śląskiego Wydawnictwa Prasowego — Karol Szarowski. (sk)

Tóth Imre
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 JUL 1
Napjaink

1021

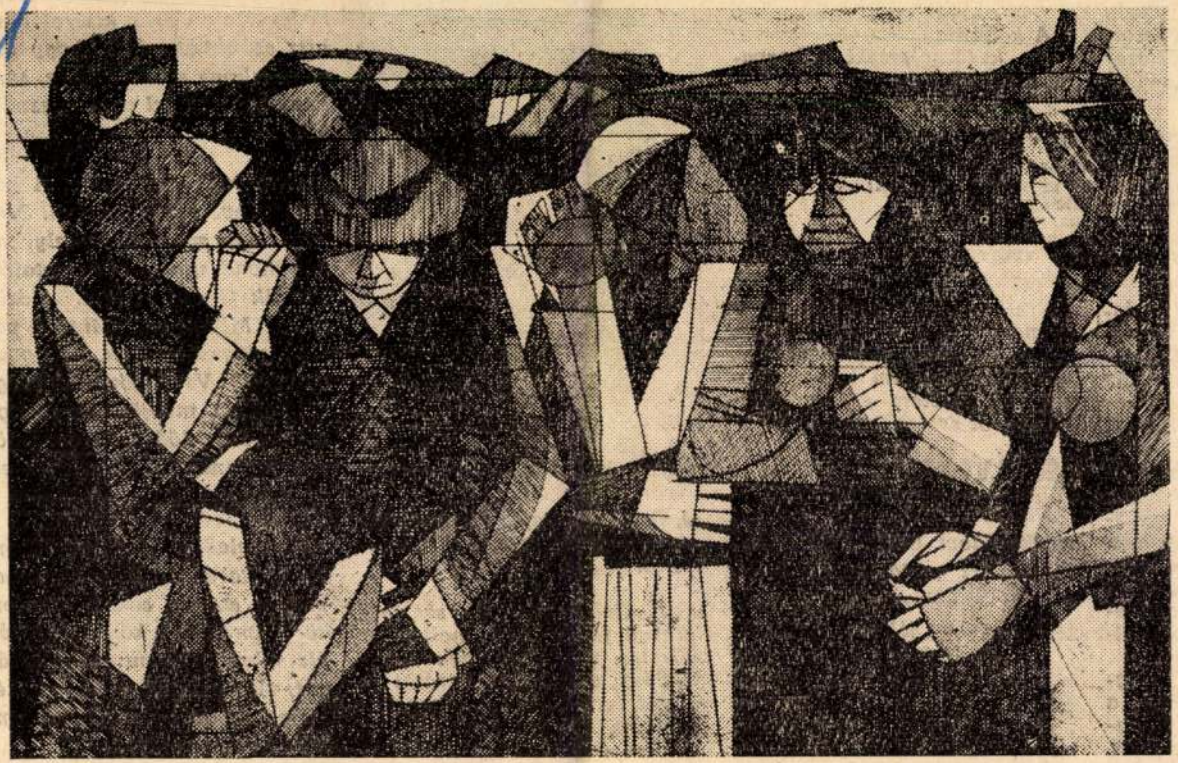

Sirató III.

Tóth Imre rézkarca

írtunk. Az etlensége és in a rabság é kovácsolt kat. Ha ezer voltunk ott-

át bőgött, mikor mennykő vágott,
lés rázta a világot,
a fáklyák, úgy égteka falvak,
képp szóltak, de másképp szavaltak:
hős magyar, isten katonája
vezényszó? Kell magyar kokárda?
al akarsz menni a halálba?
jó magyar, katonák virága."

ers, amit más- házi ünnepsé- . A dalárda énekelt. Az nelyet Pély Gé- lna felolvasni, szelték a dol- t később kitu- szomszédos osztrák törzs- be. Lázítás, gatás címén. íva Emilt és talpraesettsé- ttük, hogy el-

ny volt a leg- számomra a követő hóna- ban kiütkö- ny tüdőbajos. gyva rám, az pot húzott elő zubbonya zsebéből. Belepillantottam.

A kokárda
A krasznojarszki táborparancsnokságnak:

év vége felé átköltözött a gyengélkedőre. A kép Tscheik Ernő iglói rajztanár munkája. Féltett emlékeim közé tartozik. Megőriztem és hazahoztam az őt szeretők számára.

„ÉS ELVÉGEZTETETT"

Haláláról dokumentumokból tájékozódom. Csiha Barna fogságban írt naplójában a ceruzairás, ha élességéből veszített is, mégis jól olvasható:

„VI. 25., hétfő. Az idő borús, vilámlik, dörög. Szél kavar port az udvaron. Elered az eső. A Halál-pavilon előtt sürgölődő katonák összesúgnak. Fekete Emil hozza riadtan a hírt: — Gyóni Géza meghalt."

A táborban készült egyori rajz a költőről.

se, majd dr. Pajzs Elemér összefoglaló tudósítása a temetésről.

„A halottat vivő szerény külsejű fehér kocsi, melyet az előzetes rendelkezésnek megfelelően, az elhúnyt barátai és ezredtársai vártak a tábor kapujában, két óra után néhány perccel érkezik meg. A Gorodok-udvarán összegyűlt 2000 főnyi tömeg áhítatos, néma

kár okozásra fel nem használják."

„Kiérünk a temetőbe. A koporsót leveszik a kocsiról. Székely Lajos marosvásárhelyi tanár mond utolsó búcsúztatót. Elföldik Gyóni Gézát. Közös sírba Mihállyal. Minket pedig megszámolnak, megvagyunk-e? Visszajövünk. Megszámolnak, megjöttünk-e? Egy csomó érdeklődés, kérdezősködés, ugyanannyi válasz. És elvégeztetett..."

Beesteledik. Elbúcsúzom Csiha Barnától. S magammal viszem az oly sokat vitatott költő immáron közeli emlékét, életműve ellentmondásosságát, tévelygéseit. S ha megkésetten is, de beteljesedett emberi humánumát.

FAZEKAS JÓZSEF

Tóth Imre MDK

Vetőgépen, repr.

Mücsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Tóth Imre MDK

Próbaöntés, tus-ecset

Hazafelé, tus-ecset

Műcsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Tóth Imre MDK

Olvasztárok, tus-ecset

Vetőgépen, tus-ecset

Beszélgetők, tus-ecset

Mücsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Tóth Imre

MNK

Egyedül, olajtemp.

Május 1., temp.

Fogatosok, temp.

Műcsarnok 1962. IX. Magy. Képsőn. Kiáll.

MDK

Tóth Imre, festő

A sátoraljaújhelyi tanácsháza
részére kénét 6 m²-s pannót.

— : Hová kerülnek .....

7.

NÉPSZABADSÁG Bp, 1967. aug. 8.

Tóth Imre

Május 1 c. mire (ewl.)

szerepel a IX. Nagy. Kép.
mív. kiállításon

Nagyar Ifjúság 1962 IV. 28

MDK

Tóth Imre

Kiállitási kritika

Élet és Iroda om 1968 márc.16.

MDK

Tóth Imre

Borsodi táj VI., rk.
" " VIII. "
" " X. "

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

MDK

Tóth Imre

Szüret, tojástemp.

Terefere, "

Ablakos csendélet, "

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

M.D.K.

Tóth Imre, grafikus

nevét említi:

Aradi Nóra: Daumier, Derkovits és utódaik

Bp. 1968. Magvető, 343. old.

MDK

Tóth Imre

repr.:

Szüret

9. miskolci e. képzőm. kiáll. 1966.

Tóth Imre

A VI. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállításon nyerte el a miskolci városi tanács nagydíját - 8000 Ft.

A borsod-miskolci munkacsoport közgyűlésén felnőlalt.

Miskolc rangot ért el a képzőművészetben is.
Északmagyarország 1961. jan. 31. 4.l.

Tóth Imre grafikus

Afrika c. lapjaival (eml.)

szerepel a Fiatal Kép. mův.

kiállításán az Ernst Muzeumban

Magyar Ifjúság 1963 VI. 15

Tóth Imre

„1944" és „Tetőfedő" c. műve (eml)

szerepel a Fiatalok Studiója

Kiállitásán az Ernst Múzeumban

Napper Ifjúság 1963 VI. 1

Tóth Imre

„Kapálók" c. élénk színekkel festett képe az V. miskolci országos kiállításon.

Hajdu Béla: Az V. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás
Északmagyarország 1959. okt. 31. 5.l.

Tóth Imre

1956-os sorozat I., tus

Háboru és béke, tus

" " "

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

M.Gal., 1965.

MDK

Tóth Imre

Siratók II., rk.

Borsodi tájak I-V., rk. /5 db/

3. Miskolci O. Grafikai biennale,

Nemz. Szinház 1965.

Tóth Imre

MDK

Kivégzés, cer

" "

Háboru és béke, tus

" " "

M. képzőmivészek a fasizmus ellen.

N.Gal., 1965.

MDK

Tóth Imre

Háborus sorozat III, repr.

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

N.Gal.

Tóth Imre

Dora-zug c. lapja (eml.)

szerepel az alábbi tárlatban

Bojár Iván: X. szepedi Nyári Tárlat

Magyar Hírlap 1969 VIII. 16

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Tóth Imre

Résztvesz az V. ovn. graf. biennálén

Papp Lajos: Színek nélküli sokszínűség
Északmagyarország, Miskolc 1969. szer. 17.
6. l.

Tóth Imre

Tanya és 1919-es lapjaival (emi.) szerepel az alábbi tárlaton

Borbély László: Az V. miskolci grafikai biennálé

Napjaink 1970 I. sz. 4 old.

Tóth Imre

Szerepel a= áhami vásárlások
kiáhítása a hűsaznokban

Tóth Sándor: A képzőművészeti
gyűjteményről

Déhnagyarország 1970 I. 23

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1965 NOV 11.

1021

A III. Miskolci Országos Grafikai Biennale anyagából

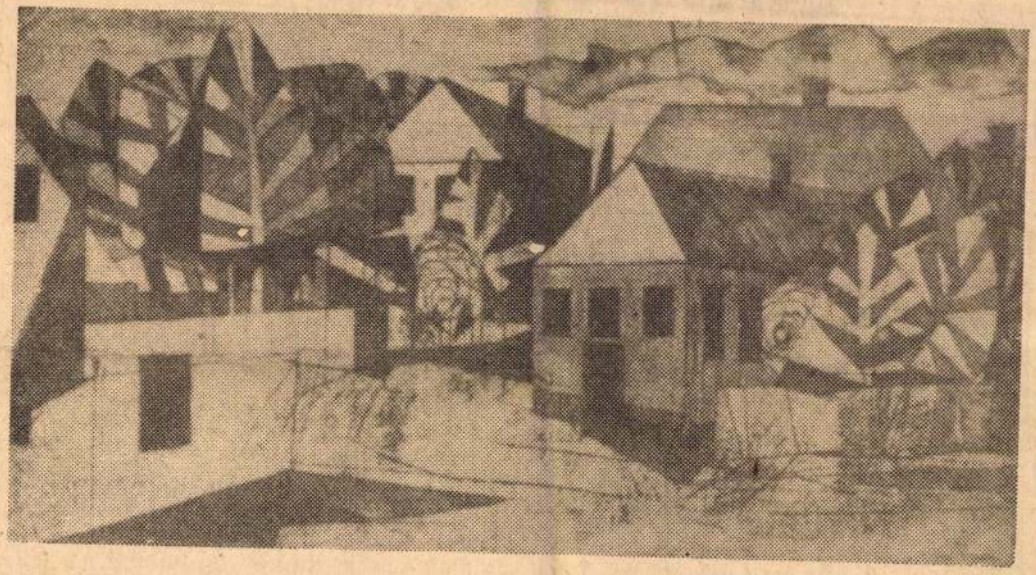

Tóth Imre: Borsodi tájak III.

2000 forintot is elköltött egy éjjel a lopott holmi árából

Szórakozni vágyó fiatalemberek autókat fosztogattak

Ha az ember fiatal, szeret szórakozni. Ez már az élet rendje. Ha szórakozik, pénzt költ, ez is természetes.

De mit csinál, ha nincs pénze?

No, nem a megélhetéshez, csak a szórakozáshoz.

Mert *Varga László* húsz éves esztergályosnak, valamint barátjának, *Rózsa Barnabásnak*, aki huszonöt éves és ugyancsak esztergályos, nem a megélhetésre kellett a sok pénz. Egyáltalán nem, hiszen mindketten szüleiknél laktak, itt Miskolcon, a Marx Károly utilyesmi. Eddig még nem bukta le, de a visszatérő tulajdonos könnyen észreveheti, hogy illetéktelenek ólálkodnak holmija körül.

Igy született meg a „nagy elhatározás": gazdátlanul hagyott autókat fosztanak ki, lehetőleg éjszaka. Ez veszélytelenebb. Nem valószínű, hogy a „tulaj" visszajön, más meg nem tudhatja, miért nyitják fel a kocsit. Hátha ők a kocsi gazdái? Ki tudhatja azt és kinek jutna eszébe megkérdezni?

A gondolatot tett követte. nem sikerült valami jól, csak egy ballonkabátot szedtek ki egy autóból, így azt, mint „értéktelen"-t el is dobták. A legközelebbi út már „többet hozott a konyhára". Egész bőröndöt emeltek el egy feltört autóból. Orkánok, harisnyák, egyéb ruhaneműk, gyógyszerek és tollak kerültek elő a kofferből.

Nemsokára újabb „pesti üzlet" kínálkozott. A felfeszített autóból hasonló értékeket vittek el, mint az előbbiből.

Igy már telt pénz kártyára, borra, „magyaros vendéglá-

Tóth Imre

tereptel a III. miskolci grafikai Biennálén

Nejmi velés 1966 I.n. 38 old.

Tóth Imre

Vázlat – / Zenész /
/kép. a művén vázlatkönyvéből/

Északmagyarország 1957. jan. 27.

MDK

Tóth Imre

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 febr.p.5.

Tóth Imre

Vázlat /hegedülő fiú/ - rajz

- repr -

Északmagyarország 1957. márc. 15.

Tóth Imre

Diósgyőrvasgyárból került a Főiskolára.
Vati József együtt végzett, majd
Miskolcra települt.
Olajképei: csendélet, tájkép
utcaból ábrázolása
Bernáth, Szőnyi hatás.

Hajdu Béla: Látogatás a miskolci művén
telepen
Északmagyarország 1956. jul. 25.

Tóth Imre

Ötös c. olajvázlata kiállítva a
II. miskolci országos kiállításon

Hajdu Béla: A II. Miskolci országos képzőművészeti kiállitás

Északmagyarország 1956. szept. 9.

Tóth Imre

„1919-es vöröskatona" /rajz/

tepr.

Északmagyarország 1957. márc. 23.

Tóth Imre

„Kivégzés" /tusrajz/ kiállítva a III. miskolci országos kiállításon.

Hajdu Béla: Néhány gondolat a III. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitásról

Északmagyarország 1957. nov. 15. 5.1

Tóth Imre

Munkácsy-díjas festőművész a miskolci művésztelepen műtermet kapott két szobában dolgozik.

Eredmények, hiányosságok és feladatok Miskolc kulturális életében.
Északmagyarország 1958. jan. 9. 2. l.

Tóth Imre

Miskolci megyei tanács megbízásából festett önarcképe díjat nyert

Hajdu Béla: A IV. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás

Északmagyarország 1958. nov. 16. 6.l.

Tóth Imre

„Háború és béke /tusrajz-sorozat/
szerepelt a VI. miskolci országos
kiállításon.

Hajdu Béla: A VI. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás
Északmagyarország 1960. dec. 18. 4.l.

Tóth Imre

„Egyedül" c. festményét a Borsod megyei Tanács a VI. Miskolci Országos Képzőművészeti kiállításon megvásárolta.

Északmagyarország 1960. dec. 15 4.o

Tóth Imre

Kollegiumi életet és a paraszti munkát ábrázoló temperaképei a VI. Miskolci Országos kiállításon.

Hajdu Béla: A VI. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás.
Észak-Magyarország 1960. dec. 22. 4. l.

Tóth Imre grafikus

Miskolcon él. A Fiatalok Studiója
bp-i kiállításán olaszmagi
kamunúnyutra kapott öntöndíjat.
Utca (fametnet, repró)

Magyar Hjuszág 1964 I. 4

Tóth Imre festő

Szerepel a Fiatal magyar
Képzőművészek kiállításán
Moszkvában

Magyar Ifjúság 1961 XI. 11

MDK.

Tóth Imre

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 márc.p.43.

MDK.

Tóth Imre

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 márc.p.43.

Tóth Imre

"Afrika" /repr/

Rajztanitás 1963. IV. 8.1.

Tóth Imre MDK

Halottsiratók /1956-os sorozat/ tus

Gyáz " " tus

Mücsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Tóth Imre MDK

Gyárvédés /1956-os sorozat/, tus

Vallatás " tus

Kivégzés I." tus

Munkásőrök " tus

Mücsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Tóth Imre

MDK

Kivégzés, repr.

Műcsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Tóth Imre MDK

Diósgyőri kohászok, akvarell

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K

Tóth Imre
festő

A kiállításon festményeit és
Borsodi tájrajzsorozatának képeit állította ki.

Baranyi Judit: A IX. Miskolci Országos...
Művészet, 1967. április – 38 kép

M.D.K

Tóth Imre
grafikus

Rómyeretiannuniánýat
mutatta be.

Szelesi Zoltán: A VII. Szegedi Tárlat
Művészet, 1967. március – 41 kep

M.D.V.

Tóth Imre
festő

"Kovácsok" című olajfestmé-
nyét mutatta be a tárlaton.

Tasnádi Attila: Ifjú erők - magyarországi képzőművészek..
Művészet, 1964. január - 48 lap

MDK

Tóth Imre

Afrika, ecset, tus, repr.

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Múz.
1963. jun.

MDK

Tóth Imre

Afrika, ecset-tus

" "

" "

" "

" "

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Muz.
1963. jun.

TÓTH IMRE

emlitve ld. Feledy Gyula

Losonci Miklós: Miskolci művészek. Miskolc, Hermann Ottó Muzeum

UJ TÜKÖR 1983. XX. évf. 30. sz. 4. o.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

M. Tóth (Mrs)

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1963 MÁR 24

1021

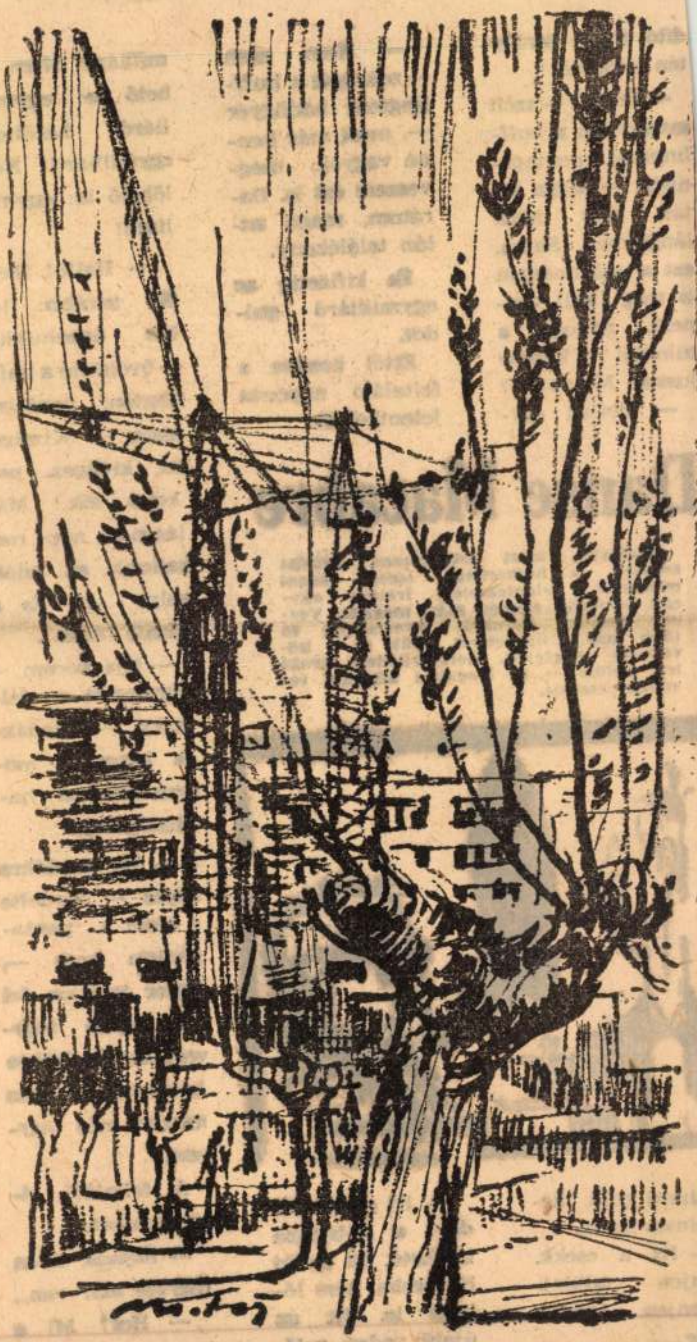

Tavasz (M. Tóth rajza)

díló állam területén lelőhető.

— Óriási! — szólt savanyúan a bufflingtoni pentagonista. — Maga aztán egy igazi lángelme. Sajna, ezt a találmányát is meg kell vennem, nehogy a túloldal kezébe jusson. Mi az ára?

— Potom egy-

— Nem, nem — zokogott a bufflingtoni hadügyér —, most már benne vagyok, megveszem ezt is. Barátom, maga aztán találékony.

És kifizette az egymilliárd guldot.

Ettől kezdve a feltaláló naponta jelentkezett:

Danse Macabre

Barátaim, most bemutatom, miként szoktak a humoristák témát csenni másoktól. Jelentéktelen íratom egy-egy jelentős elemét már megírta Verne, Tristan Bernard, Avercsenko és több más. Csipegettem tőlük és a következő megfejelt, korszerűsített krokilett belőle — az irodalmi alkímia receptje szerint.

illiárd guld, kevelmes uram.

— Itt a csekk. enjen üdülni. henjen. Igazán ér.

Egy nappal kébb a feltaláló

— Itt az új radar: a H-bomba lelőhető. Itt az új H-bomba: nem lőhető le. Itt az újabb radar: a H-bomba lelőhető. Itt a legújabb H-

milliárd! Nem lőhető le: egymilliárd! Lelőhető egymilliárd! Nem lőhető le: egymilliárd!

— Halló! Stop! Ne tovább: Ich bin unschuldig! — üvöltötte a bufflingtoni pentagonista. — Kizsigerel, kivégez, pokolra lök! Már lázong a nép: roskadozik az adók súlya alatt! És a tőzsde lázza...

— Hja kérem — vigyorgott a feltaláló —, csodákra képes a modern burzsoá haditechnika!

— Ha csodákra képes — tördelte a kezét a pentagonista boss —, akkor találjon fel egy olyan fegyvert, amely örökre hatástalanná tesz minden más fegyvert.

A feltaláló elkomorodott:

— Sajnos, ilyen fegyver már van...

— Hol? Mi a lényege? Mi a neve?

Tóth Imre

SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

1984 NOV 10

1021

Tóth Imre MAMI

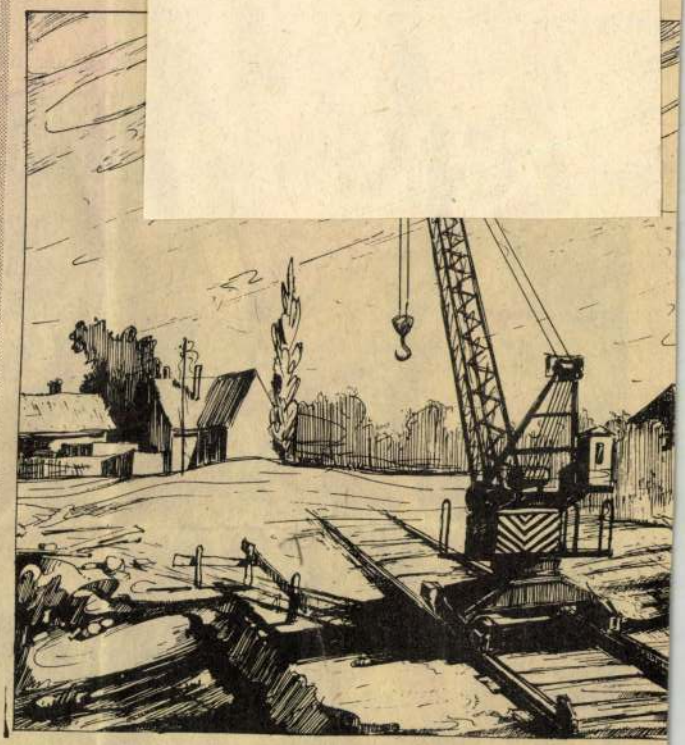

Szórád Gyula

TÓTH Ferenc asztalos

VARGA Gyula: Adatok a debreceni asztalos céh és a népi butor történetéhez.=A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve 1988 (1990) 134.

Tóth Imre festő

A BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG
SZERETETTEL MEGHÍVJA 1990. JANUÁR 5-ÉN 11 ÓRÁRA

péntek

A SÁROSPATAKI KÉPTÁRBA
(Szent Erzsébet tér 4.)

TÓTH IMRE
FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁRA

Megnyitót mond:
DR. SZABADFALVI JÓZSEF
megyei múzeumigazgató

A kiállítás február 16-ig tekinthető meg

TÓTH Imre festő

képeivel. ill.

Borsodi Szemle, XXXV. évf. 1990. 1. sz.
34, 64, 79, 94. p.

Tombor Ilona írásainak válogatott

1947

F. Tombor Ilona: Kalotaszegi templo
Budapest : Magyar Központi Hiradó R
(A Pázmány Péter-Tudományegyetem Mü
régészeti Intézetének dolgozatai ;

1951

Tombor Ilona: Borsodi festett aszta
Történeti Tudományok Osztályának Kö
79 - 90. p., XXVIII - XXXI. t. 12 k

1953

Tombor Ilona: A fiatal Koszta Józse
1953 1/2. sz. 104 - 107. p., 1 kép

Tóth Imre

---

fazekas

Népi kerámia Tiszafüreden.

Füvessy Anikó
cinke

Szolnok Megyei Néplap
1979 dec. 9.

Hársing László

Lukács György Ontológiájának vázlata II. rész

A TÁRSADALMI LÉT MEGJELENÉSE

A lét történelmien előrehaladó kibontakozásának legjelentősebb lépcsőfoka az ember-ősnek egyelőre inkább lehetőségszerűen, mint valóságosan társadalmi lénynek a megjelenése volt. Az emberi minőség csíráinak létrehozásával a természeti lét túllépett némaságán és elindult azon az ösvényen, amely előbb az emberi tudat, majd az öntudat kialakulásához vezetett el. Jelenlegi ismereteink fényében e minden korábbinál gyökeresebb minőségi változás szükségszerű és véletlenszerű természeti folyamatok kedvező kölcsönhatása eredményeképpen játszódott le.

Lukács Marx és Engels nyomán a munkát tekinti az emberi minőség kialakulása döntő tényezőjének. „Csak a munkának van ontológiai lényege szerint határozott átmeneti jellege: a munka lényege szerint kölcsönhatás ember (társaralom) és természet között, mégpedig mind a szervetlen (szerszám, nyersanyag, munkatárgy stb.), mind pedig a szerves természet között, és e kölcsönhatás... főként arra az átmenetre nyomja rá a bélyegét, amely magában a dolgozó emberben megy végbe a pusztán biológiai léttől a társadalmi létig." — írja Lukács. (Szisztématikus fejezetek, 14. o.) Akadnak azonban olyan marxista gondolkodók, akik kifogásolják, hogy Lukács ontológiájának tengelyében a munka fogalma áll. Azzal érvelnek, hogy a munka nem több az embernek a természethez való aktív viszonyánál, és így fennáll a veszélye annak, hogy a társadalmiság valamiféle egyetemes természetiségre redukálódjék. Akik e vádat hangoztatják, megfeledkeznek arról, hogy a munka nemcsak az egyes embernek a természethez való viszonyát tartalmazza, hanem kooperatív és kommunikatív jellegéből adódóan a többi emberhez való viszonyt is. Miközben az ember egyre hatékonyabb céltételezéseivel alakítja a természetet, mindezt más emberekkel együttműködve, nekik tapasztalatokat átadva és tőlük alkalmas cselekvési mintákat átvéve teszi. Ahhoz, hogy a munka e kettős közvetítő szerepét betölthesse, nem pusztán természetre irányuló céltételezés, hanem egyben a többi ember mint cselekvő lény alakításának eszköze is. Amint az ember és a természet között a munkaeszköz, ugyanúgy az ember-ember relációban a nyelv a közvetítés anyagi hordozója. A társadalmiság fejlődésével a munkának mind instrumentális,

nek alakulásáról nem tudott vagy nem akart nyilatkozni a párttagok 9,1%-a, a megyei szerepének alakulásáról 16,5%-a és a munkahelyeken betöltött szerepéről 13,7%-a. Vagyis az emberek a hozzájuk közelebb levő területeken kevésbé ismerik a párt szerepének alakulását, mint az országosét.

Összegzésül megállapítható, hogy a társadalomban meglevő különböző érdekek intézményesülése és a nyilvánosság fokozódása azért is fontos feladat, mert megvalósulásuk elősegítené, hogy a társadalom tagjai világosabban ismerjék a politikai hatalom működését és erősítené a legitimációt.

JEGYZETEK

1 Marx: A gothai program kritikája. MEM. 19. köt. Bp. 1969. 26. o.
2 MEM. 20. kötet, 275. o.
3 Uo. 276. o.
4 Lenin: Állam és forradalom. LÖM. 33.
5 Marx: A gothai program kritikája. MEM köt. Bp. 1965. 81. o. 19. köt. 26. o.
6 Bihari Mihály: A gazdasági alap és a politikai felépítmény kapcsolata. Politika és politikatudomány. Gondolat, 1982. 263. o.
7 Gombár Csaba: A politikai hatalom kérdéseiről. Politika és politikatudomány. Gondolat, 1982. 448. o.
9 Zygmunt Bauman: Általános szociológia. Kossuth, 1967. 76. o.
10 Bihari Mihály: Bevezetés az állam- és jogtudományokba. Miskolc, 1981.
11 Gombár Csaba: A politikai hatalom kérdéseiről. Politika és politikatudomány. Gondolat, 1982. 465. o.
12 Uo. 493. o.
13 Marx: A gothai program kritikája. MEM. 19. köt. 26. o.
14 Kornai János: A hiány. Budapest, 1981. 331. o.
15 Kolosi Tamás: A strukturális viszonyok körvonalai. Valóság, 1982/11.
16 Marx: A hegeli államjog kritikája. MEM. 1. kötet, 231. o.
17 Pozsgay Imre: A szocialista demokrácia és a politikai rendszerünk továbbfejlesztésének néhány kérdése. Kandidátusi értekezés. MSZMP KB TTI D/6228. sz. 1969. 55. o.
18 Lenin: A szovjethatalom soron levő feladatai. LÖM 36. köt. 142. o.
19 Bihari Mihály: A társadalom érdekviszonyai és a szocialista demokrácia. I. n.: Politika és politikatudomány. Gondolat, 1982. 568. o.
20 A Határozatból idézettek forrása: A Magyar Szocialista Munkáspárt XIII. kongresszusának Határozata. Népszabadság, 1985. március 30-i számának melléklete

Az elidegenedést (a szabadság hiányát) azonban valóban nem kezelhetjük valamilyen minden hibát magyarázó és végzetszerű fogalomként, a szocialista fejlődésnek az egyik feladata az objektum és szubjektum viszony visszájára fordulásának megszüntetése.

Visszafordulva eredeti témánkhoz, technika és elidegenedés kapcsolatához, kérdésünk az lehet, hogy milyen elidegenítő hatásai vannak Magyarországon a technikai haladásnak? Jelenleg alighanem sokkal több nehézséget okoz technikánk elmaradottsága, mint amit a korszerű technika bevezetése előidézhetne. A dekvalifikáló munka tömeges jelenlétével jár ez együtt, bőségesen tanulmányozhatnánk a munkamegosztás személyiséget elszürkítő, esetenként elembertelenítő hatásait határainkon belül is. A korszerűtlen, vagy legalábbis igen egyenlőtlenül fejlődött technológiai színvonal, szemléleti és gazdasági okokkal párosulva, fokozódó környezetszennyezéshez vezet, melynek kezelésében figyelemre méltó a társadalmi felelőtlenség.[8] A nehézkes műszaki haladás komoly feszültséget indukál a műszaki értelmiségben, akadályozva szakmai tudásának kihasználását, rontva perspektíváját.

A szocializmusbeli elidegenedésnek is központi problémája a munkához való viszony alakulása, a munkamegosztás korlátozó, sőt leigázó jellege. Ezek a kérdések közvetlenül nem technikaiak, de a technikai fejlettség erősen behatárolja, meghatározza a munka humanizálási lehetőségeit, a már létrejött társadalmi kereteken belül. Kevéssé tisztázott, hogy a jelenlegi munkamegosztás hogyan veszíthetné el „természetadta" (kényszerű) jellegét, túlzott alárendelődését a termelés szükségleteinek[9], pedig ezt a szocializmus egyik alapvető céljának tekinthetjük. Maga Marx is a kommunista mozgalom egyik céljaként jelöli meg „a munka régi megosztásának megszüntetését."[10]

A technikai racionalitás korlátozott, csak a tervezhető műszaki következményekkel számol (bár éppen a kiskörei és gabcsikovói víztározók esetében láthattuk, hogy ezzel sem mindig képes számot vetni). A technika társadalmi közvetítésekkel, politikai, gazdasági döntésekkel kapja meg társadalmi céljait, ez a társadalmi „beágyazódása" határozza meg az emberi munkára, személyiségre való kihatásait.

Magyarországon az 1968. január 1-vel beindult gazdasági reform igen fontos társadalmi folyamatot indított el. Haladó és fölvilágosult közgazdasági gondolkodás vált egyre elterjedtebbé. A gazdasági racionalizmus azonban nem párosult a műszaki gondolkodás, a technikai racionalizmus hasonló mélységű átalakulásával.[11] A reformjaink mind a mai napig féloldalasak maradtak emiatt, és a jövő feladata, hogy a reformfolyamatot a társadalom minden területén kibontakoztassuk. Ennek során egyre inkább realizálódhatnak a szocialista társadalomnak saját lényegéből következő lehetőségei, és így — többek között — visszaszorulnak a társadalomban még meglevő elidegenülési tendenciák is.

JEGYZETEK

1 P. Rossi: A filozófusok és a gépek. Kossuth, Bp. 1975. 38. old.

2 Marx—Engels: A német ideológia. MEM 3. köt. Kossuth, Bp. 1960. 34. old.

3 Marx: Értéktöbblet-elméletek — 3. rész. Kossuth, Bp. 1963. 245. old.

4 Archív Marxa i Engelsa I—II. (VII) 32—34. old. Idézi Márkus György: Marxizmus és „antropológia" — Akadémiai Kiadó, Bp. 1971. 80—81. old.

5 A technika fetisizálódásának kérdésével pl. Fukász György foglalkozott részletesebben. Könyvének címe: Technikai haladás — áldás és átok? — Akadémia, 1973. Kicsit leegyszerűsíti azonban a szocializmus és a kapitalizmus különbségét, élesen szembeállítja a technikának és a technika alkalmazásának a kérdését.

6 Holló Mária sok értékes gondolatot tartalmazó poszthumusz művében pl. arról ír, hogy a társadalomtudomány technévé válik, és ez a társadalmi technika a társadalom feletti uralom hatalmas eszközévé terebélyesedhet. A technika fogalma értelmezésében magába foglalja az alkalmazott társadalomtudományt. Holló Mária: Technika és társadalom. Kossuth, Bp. 1974. 293—302. old.

7 Vörös Gyula: Marx, Engels, Lenin időszerűségéről. (Cikkek, viták.) Kossuth, Bp. 1976. 53—78. old.

8 Lásd erről Balogh István: „Egy korty halál" című könyvét. (RTV, Minerva, Bp. 1982.) Sokáig csak partizánharchoz hasonlított Magyarországon a környezetvédelem, egy-két bátor újságíró és kutató igyekezett felderíteni a terepet.

9 Érdekes alternatívát vet fel az elidegenedés megszűnésével kapcsolatban Jánossy Ferenc. A munkaidő a néhány évtizeden belül történő megfeleződése miatt elveszítheti mai életformát meghatározó jelentőségét, és így — még akkor is, ha a bérmunka nagyrészt elidegenedett is maradna — a szabad idő kaphatna új tartalmat: alkotó tevékenység végzését. Jánossy Ferenc: Egy evolúciós alternatíva. Valóság, 1982. 2. sz.

10 Marx: A tőke — MEM 23. köt. Kossuth, Bp. 1967. 456. old.

11 A műszaki haladás problémájának élvezetes elemzését és nemzetközi összehasonlítását adja Vámos Tibor. Rámutat arra, hogy ha a műszaki fejlődést nem tudjuk meggyorsítani, katasztrofális következményekkel járhat országunkra. Vámos Tibor: Iparpolitika és gazdaság: eredmények, gondok, távlatok. — Valóság, 1985/6. sz.

Szabó László

Hazánk szocialista integrációs kapcsolatainak néhány fő kérdése

A hazánk külgazdasági kapcsolatainak immár négy évtizede meghatározó részét képezik a szocialista országokhoz fűződő gazdasági kapcsolataink. A KGST-országokkal lebonyolított külkereskedelmi forgalmunk szerkezete adottságainkhoz és fejlettségi szintünkhöz jobban alkalmazkodik mind export, mind import oldalról, mint az összes külkereskedelmi forgalmunk. Mint az 1. sz. táblázat adataiból kitűnik, igaz ez napjainkban is, bár az utolsó másfél évtizedben történt bizonyos csökkenés és szerkezeti átrendeződés.

Exportunkban domináló szerepet játszanak mintegy 40 százalékkal a gépek és berendezések, közlekedési eszközök, aminek aránya még növekedett is, ugyanakkor mértékét tekintve még gyorsabban nőtt — részben a partnerek igényének megfelelően, de részben a megváltozott tőkés piaci feltételeknek a hatására az élelmiszerek részaránya, másrészt érzékelhetően romlottak a fogyasztási iparcikkek pozíciói. Kitűnik, hogy bár az exportban a gépek és berendezések relatív részaránya csökkent, még ma is itt talál vevőre gépkivitelünk háromnegyede, valamint élelmiszer- és fogyasztási iparcikk-kivitelünk mintegy fele.

1. sz. táblázat

Kivitelünk áruszerkezete %-ban

	KGST összes		KGST összes		KGST összes	
	1970		1980		1984	
Energiahordozók	0,2	1,1	0,9	4,1	0,7	7,8
Anyagok	23,2	27,3	22,6	31,2	22,6	30,0
Gépek	36,2	26,9	38,6	26,1	39,3	25,4
Fogyasztási iparcikk	24,4	22,1	14,5	16,0	14,5	14,1
Élelmiszer	17,2	23,4	23,9	22,4	22,9	22,7
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KGST részaránya az összkivitelben, %-ban						
Energiahordozók		37,2		11,1		4,7
Anyagok		52,1		37,1		37,3
Gépek		90,1		76,1		76,9
Fogyasztási iparcikk		73,7		46,3		50,9
Élelmiszer		49,8		53,7		50,1
Összesen		65,4		51,5		49,5
A behozatal áruszerkezete %-ban						
Energiahordozók	11,1	7,2	25,7	14,9	22,6	21,5

séhez képest némi fáziskésésben van. A fáziskéséből és fokozatosságból eredő szinkronhiány viszont máris érzékelhető — de remélhetően csupán — átmeneti feszültségeket gerjeszt. Az önkormányzati vonások erősbödése egyelőre tehát ellentmondásos. Az ellentmondások megítélésében azonban kellő bölcsességre és körültekintésre van szükség. Az átmeneti zavaroktól függetlenül határozott eltökéltséggel — a visszarendező, visszahúzó erőkkel szemben is — tovább kell menni. Az átmeneti feszültségek miatti megtorpanás ui. végzetes lehet (lenne).

FELHASZNÁLT IRODALOM

1 Wiener György: A tulajdon marxi felfogása. Társadalmi Szemle. 1983. 3. sz. 45—45 ol.
2 Tőkei Ferenc: Megjegyzések a marxi tulajdonfogalomhoz. Társadalmi Szemle. 1984. 3. sz. 40 ol.
3 Palánkai Tibor: Tulajdon, gazdálkodás, szervezeti rendszer. Közgazdasági Szemle. 1984. 4. sz. 447. ol.
4 Hoch Róbert: Gondolatok szocialista értékrendszerünkről. Társadalmi Szemle. 1982. 11. sz. 29. ol.
5 Hámori Balázs—Szabó Katalin: Az egyén „társadalmi tulajdonsága" és a társadalmi tulajdon személyessége. Közgazdasági Szemle. 1985. 6. sz. 720. ol.
6 Tardos Márton: Milyen intézkedésekkel közeledhetnénk a hatékony piachoz? Magyar Nemzet. 1984. október 2.
7 Csillag István: A kisvállalkozások négy éve. Népszabadság. 1985. május 8.

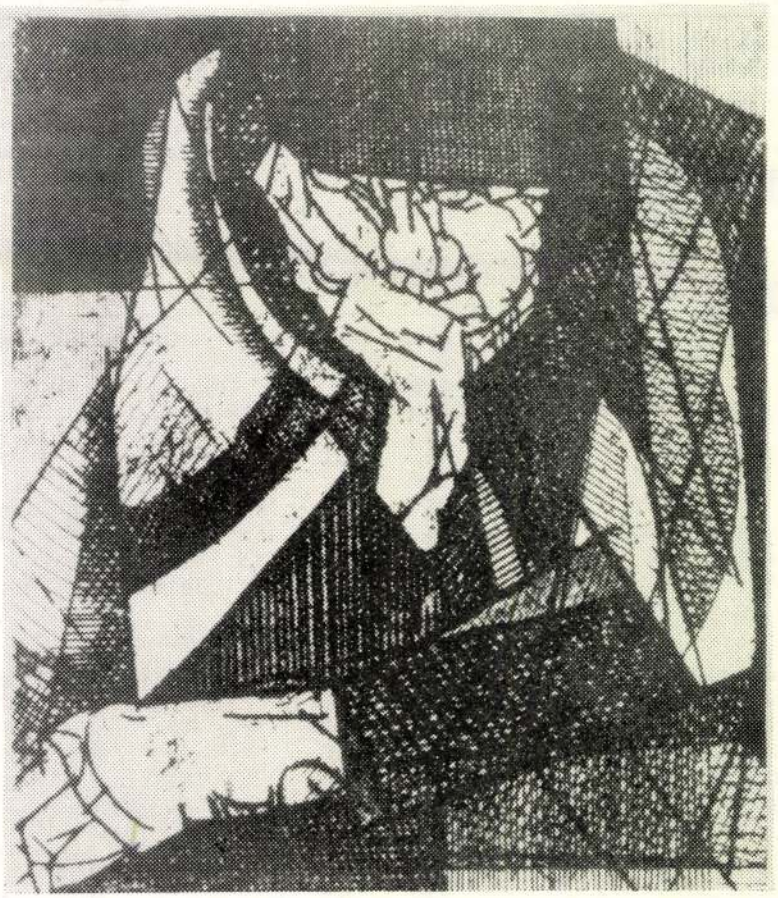

ágazati súlypontjait. Az együttműködés fő területei a gépiparra esnek, ahol különösen fontos a tudományos-műszaki együttműködés elmélyítése, különösen a számítógépgyártás és informatika és a robottechnika területén. Ígéretes a fejlődés a szovjet programokhoz kapcsolódó híradástechnikai és műszeripari együttműködésben. Továbbra is jelentős marad a vegyipari ágazaton belül a petrolkémiai, agrokémiai és gyógyszeripari kooperáció, új, ígéretes terület lehet a biotechnológiai együttműködés. A könnyűipar — és főleg a mezőgazdaság — és élelmiszergazdaságban komplex termelési rendszerek kifejlesztésében és exportjában rejlenek a legnagyobb lehetőségek.

Bár az együttműködés bővülésének az üteme várhatóan lassan nő, már most fel kell készülnünk arra, hogy a szovjet gazdasági növekedés későbbi gyorsabb kibontakozásából adódó lehetőségeket kiaknázzuk. Mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy ezek az ígéretes együttműködési formák továbbfejlődjenek. Erre azért is szükség van, mert a szovjet fél igényli, hogy nyersanyag- és energiahordozó-szállításai, melyek egyre inkább beruházásigényesek, az egyes beruházási hozzájárulásokon túl, elsősorban korszerű feldolgozóipari, élelmiszeripari termékekkel és technológiával ellentételezzük. A kisebb KGST-országok közül elsősorban az NDK-val és Csehszlovákiával való kapcsolataink fejlesztésében vannak nagyobb lehetőségek, az elektronikai, járműipari, gyógyszeripari együttműködés területén.

A KGST-országokhoz fűződő kapcsolataink elmélyítése azonban nem jelenthet elzárkózást a világgazdaság többi régióitól. Ez a törekvés a KGST fórumain is megfogalmazódott, tehát a szocialista országok a kedvezőtlenebb feltételek ellenére sem törekednek regionális autarchiára. A világgazdasági folyamatokhoz való aktív alkalmazkodás feltétele azonban a KGST integrációs mechanizmusának továbbfejlesztése, de ez fordítva is érvényes, az aktív világgazdasági alkalmazkodás elősegíti a szocialista integráció feltételeinek javítását, célkitűzéseinek megvalósítását.

Csak ezen az úton tudjuk megállítani és később növelni a világkereskedelmi pozicióink romlását, növelni gazdasági alkuerőnket, mely nemcsak a szocialista közösség, de népgazdaságunk továbbfejlődésének alapvető érdeke.

FELHASZNÁLT IRODALOM:

1 Bartha Ferenc: A KGST továbbfejlesztésének távlatai (Lehetőségek, feladatok) Külpolitika, 1984/3.

2 Csaba László: Kelet-Európa a világgazdaságban Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp. 1984.

3 Csaba László: Érdekegyeztetés és közös útkeresés Valóság, 1985/10.

4 Csaba László: A KGST a változó világban Külpolitika, 1985/3.

5 Csaba László: Reform és Pragmatizmus Valóság, 1983/12.

6 Botos Katalin: Pénz, nemzetközi pénz Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp, 1983.

7 Faluvégi Lajos: A KGST-országok együttműködéséről Pártélet, 1984/8—9.

8 Kádár Béla: A nemzetközi iparfejlődés és munkamegosztás új irányzatai — Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1984.

9 Kardos Péter—Szatmári Ferenc: Külföldi licencek a magyar gazdaságban — Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1985.

10 Káldyné Esze Magdolna: A szocialista nemzetközi munkamegosztás fejlesztése és a mikroökonómiai komplemeneteritás problémái — Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1982/12.

13 Kővári László: A tervegyeztetés súlypontjai — Figyelő, 1985. június 27.

14 Fábián Anna: A külgazdasági alkalmazkodóképesség nem gazdasági összetevői — Közgazdasági Szemle, 1984/3.

15 Nyikolaj Inozemcev: A KGST-tagországok népgazdasági terveinek egyeztetése, új problémák és feladatok — Közgazdasági Szemle, 1985/1.

16 Ladislav Rusmich: Az értékfolyamatok szerepe a szocialista integráció továbbfejlesztésében — Gazdaság, 1984/3.

17 Rácz Margit: A KGST gazdasági szervezetei és a vállalatközi együttműködés — Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1982. Bp.

18 Tesner István—Poller Roland: A KGST-országok beruházási együttműködése a szocialista integráció folyamatában — Közgazdasági Szemle, 1982/9.

11 Káldyné Esze Magdolna: Nemzetközi kooperációs nemzetközi vállalkozások — Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1981.

12 Kovács Gyula: A tervkoordináció a gazdaságpolitikánk összehangolásának fő eszközei — Közgazdasági Szemle, 1985/1.

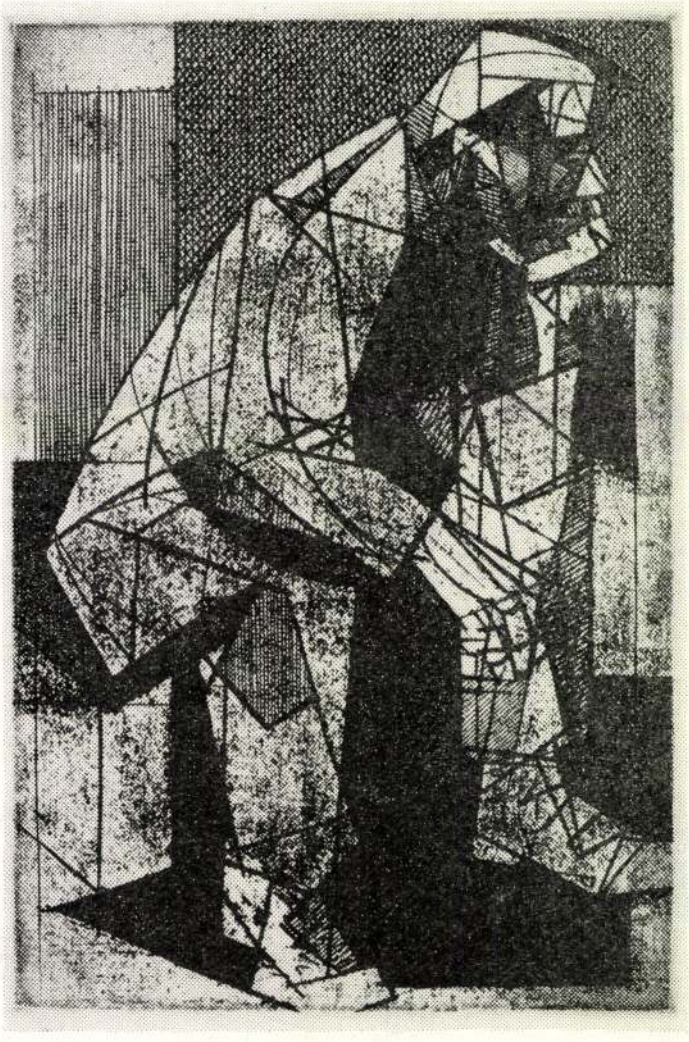

Emögött nyilván az a felfogás húzódott meg, hogy a tanító alapvető kötelessége, hogy a *tananyagot a iskolában* a tanórán tanítsa meg a gyerekeknek, ne kényszerüljenek azok otthon is tanulással foglalkozni.

Végül még négy kívánalmat fogalmaztak meg a javaslat szerzői. Minden népiskolában szükség van térképekre, ezek nélkül a földrajztanítás „semmiképsem érhet kívánatos sikert".

A természetismeret oktatásához képeskönyvre van szükség. Ajánlják Pálya József füzetekben kiadott „Természettörténeti képterem" című munkáját, „ez olcsósága miatt egy példányban akarmely szegény iskola számára is megszerezhető."[9] Emellett Edvi Illés Pál könyvét, a „Tudományok summájá"-t is ajánlják a tanítóknak.[10]

A szomszédos Dunamelléki Református Egyházkerületben használatos népiskolai olvasókönyvet érdemes lenne megvizsgálni, átvehető lenne-e. Ha nem, akkor megbízást kell adni új készítésére.

*

Az 1843. július 10-i egyházkerületi gyűlés a Zsarnai Lajos által vezetett bizottság jelentését elfogadta: „Legforróbb óhajtásunk mellett is távol maradni kénytelenek még most attól, hogy a nép nevelőket képező intézet fontos eredményekkel és áldásokkal termékeny ügyét, egy magát erre különösen szentelendő egyén kirekesztő foglalatosságává tehetnénk, azonban örömmel ragadva meg mindent, mi által a nép nevelés nagy munkája, a kor kívánatainak teljesítéséhez bár ha tsak lassu lépésekkel is közelítve előmozdíttathatik, az iskolai Szék által be mutatott főiskolánk jelen szerkezetéhez és körülményeinkhez alkalmazott tervet általánosan elfogadván életbe léptetni és gyakorlatba vétetni kívánja és rendeli egyház Kerületi Közönségünk. Mit midőn teszen kellemesen kényszerítve érzi magát egyszersmind szíves köszönetet mondani a Négy Oktató Uraknak, főiskolánk virágzása emelésére is jótékonyan ható, nép nevelők képzésebeni működésre, a rajtok feküvő napi terheknek hordozása mellett valóban áldozatul tekintethető, többet mint puszta méltánylást igényelhető buzgó és kész magok felajánlásáért."[11]

Két évvel később, az 1845. szeptember 28-i egyházkerületi gyűlés úgy határozott, hogy a jövőben a gyülekezetek csakis olyanokat alkalmazhatnak tanítóknak, akik a kollégium e tanfolyamát elvégezték, s erről bizonyítványt szereztek: „... a S.pataki Főiskolából kijövendő ifjak csak úgy fognak alkalmaztatni s a tanítói hivatalba megerősítettni, ha a fenn írt leczkék szorgalmas gyakorlásáról s szép előmenetelekről hiteles bizonyítványt fognak előmutatni, ... minden Ekklesiáknak adosson tudtára, mi szerént jövendőre csak azok fognak iskolatanítóknak alkalmaztatni, akik ezen népnevelési leczkéket szorgalmatosan gyakorlották a S.pataki Főiskolában s arról hiteles bizonyítványt mutathatnak elő."[12]

*

A Zsarnai Lajos vezetésével készült 1843-i sárospataki tervezet sok tanulsággal szolgál a kor neveléstörténeti kutatása számára. Jelzi, hogy a sárospataki kollégiumban felfigyeltek a kor sürgető igényeire, a *tanítóképzés* mihamarábbi megteremtésének *szükségességére*. Az itt megfogalmazott gondolatok, az itt megtervezett törekvések ott vannak az 1857-ben megnyílt sárospataki „igazi" tanítóképző életében, munkájában.

Borsodi Szemle XXX.évf. 1985.4.

A népiskolák ügyében megfogalmazott pedagógiai elvek, a számukra készített új tantervi javaslatok pedig egyrészt a sárospataki és a Sárospatak környéki, az egyházkerületi népiskolákban éreztették hatásukat; másrészt az ekkor forrongásban levő, helyét és új útjait kereső, a korszerűsödés módjait vizsgáló magyar népoktatás sorsának alakulásában is nyomot hagyott.

JEGYZETEK

1 Ködöböcz József: Árvay József munkásságának jelentősége a magyar pedagógia történetében. Pedagógiai Szemle, 1980/4. 304—318.

2 Mészáros István: A magyar nevelés története 1790—1849. Tankönyvkiadó, Bp. 151—153.

3 Szabóné Fehér Erzsébet: Tanítók (preceptorok) a sárospataki kollégiumban a 19. század első felében. Tanítóképző Főiskolák Tudományos Közleményei XVI. Debrecen, 1982. 219—234.; Uő.: Az első hazai pedagógiatankönyv (1797), Magyar Pedagógia, 1981/1. 63—78.

4 Tiszáninneni Református Egyházkerület Sárospataki Levéltára (a későbbiekben: TRESL), Egyházkerületi gyűlések jegyzőkönyve 1843—44. B. 12. 1843. május 2-i ülés, 105. pont.

5 TRESL, jelzete: B. LXVI. 29.670. 1843. július 8.

6 Kunoss Endre: Dajkakönyv. Buda, 1842; Turczy Károly: Népszerű természettan. Pápa, 1843; Kubinyi Ágoston: Magyarországi mérges növények. Buda, 1842.

7 Pál napja — Pál fordulása: január 25.

8 Pestalozzi munkásságának — benne magyarországi vonatkozásainak — korszerű összefoglalása. Zibolen Endrétől: Pestalozzi válogatott művei. Összeállította, a bevezetést és a jegyzeteket írta Zibolen Endre. I—II. kötet. Bp., 1959. 9—65.; A Pestalozzi-féle mozgatható egységekről ld.: Szabó Sándorné: Pestalozzi számtáblái egy 1822-i hazai tankönyvben. Magyar Pedagógia, 1978/2. 290—299.

9 Pólya József: Az állatország természettörténeti képterme. Pest, 1841—42.

10 Edvi Illés Pál: Első oktatásra szolgáló kézikönyv. Buda, 1837.

11 TRESL. Egyházkerületi gyűjtések jegyzőkönyve 1843—44. B. 12. 1843. július 10-i ülés, 156. pont.

12 TRESL. Egyházkerületi gyűlések jegyzőkönyve. 1845—46. B. 13. 1845. szeptember 28-i ülés 274. pont.

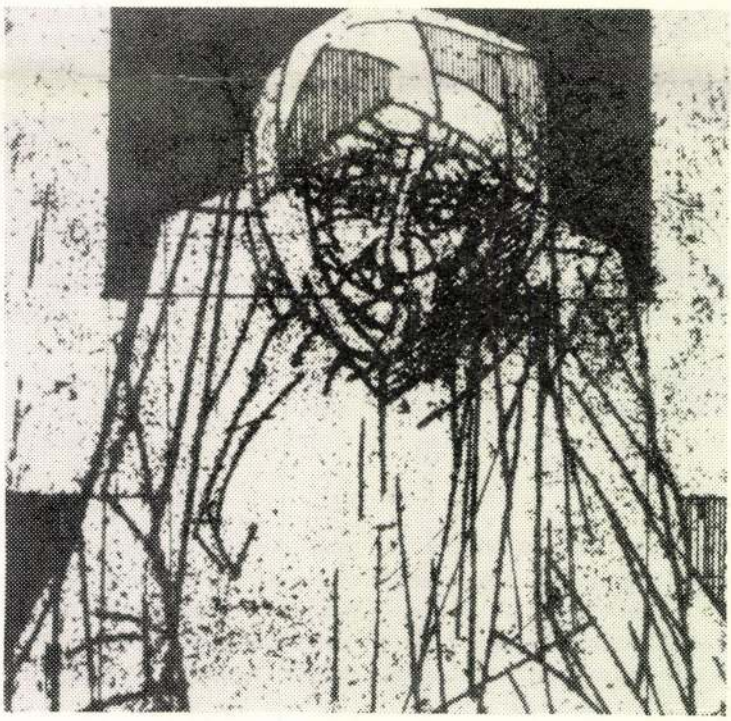

BARTHA GÁBOR

A megélhetés csapdája

Minden lehetséges későbbi félreértés ellen: a *megélhetés* szó valami egészen mást jelent, mint valamikor jelenthetett. Veres Péter, hogy írhasson, aratónak szegődött, s gyötrődve bár, de csinálta, mert az újig való kenyér volt a megélhetés.

Kenyér újig, a zsírra hizlalt, már-már családtagként megbecsült disznó szalonnája, a biztos élet. Gábor Andor egy szép írásában krumplit lopott a szegény ember. Mire utolérték a „bűnéért", és elvitték a csendőrök érte, még meleg krumplisbarlang volt a gyerekek szája...

Szorgalom, furfang és szerencse kellett a koldus megélhetéséhez is. Akinek ez a kor ismeretlen, az fejcsóválva hallgat, mintha mesét mondanánk. Akinek még ez a kor ismerős — olykor — maga is meglepődik, hogy lám, mindez igaz volt, lehetett, de hát elfelejtettük.

Elfelejtettük? 1983. Mátészalka. Riport a megélhetésről, a megélhetés — szükséges — furfangjairól.

✶

— Nézze, én gyerekkoromban, ha zsíros kenyeret kaptam uzsonnára, akkor azt ettem, ha lekvárost — minden háznál főzték még akkor a szilvalekvárt —, akkor azt. Anyám még sütötte a kenyeret. Kimondhatatlan boldogság volt, hogy egyszer a házit igazi bolti kenyérre cseréltük. Négy gyerekem nőtt fel. Keresők. Ők már, miután hetvenben, az árvíz után, beköltöztünk Szalkára, nem ették meg a lekváros kenyeret. A gyümölcsízest még igen. Nagyok az unokáim. Ha az anyjuk parizert adna nekik tízóraira, meg sem ennék...

— Bérházban lakunk. Ketten keresünk, de hát a kettőnk bére se több hatezerötszáz forintnál. Ehhez jön a családi pótlék három gyerekért. Ha ebből élnénk, mi lennénk a lépcsőház szegényei...

— Két lánygyermeket nevelek egyedül. Hazajön az egyik, farmer kell. Nem akármilyen, olyan, amilyen a többinek is van. Vegyem el tőle? Kiügyeskedem, mert ne legyen kevesebb az én gyerekem, mint a többi. Jön a másik. Ugyanolyan farmer kell neki is. Persze, hogy megveszem, ha éjfélekig varrok is érte...

— Tíz éve kerültünk össze. Vettünk egy lakást, van kocsink. Ketten keresünk nyolcezer forint körül. Van egy kis kertünk is, de hát számolja ki! Ezt én a havi nyolcezerből életem végéig se gyűjtöttem volna össze. Az ember úgy ügyeskedik, ahogyan tud. Segítettek az én és a feleségem szülei is. Bérelek hatszáz négyszögöl földet. Paradicsom volt benne. Van néhány almafa is. Lehet, hogy év közben erre költöm a fizetésem egy részét, de egyben megkapom az évi fizetésünk kétszeresét. Az igaz, hogy nekünk szombat-vasárnapunk munkaidőben nem volt, meg a szabadságunk is ráment, de azt nem mondhatom, hogy nem csinálom. Nem élhetek én se rosszabbul, mint bármelyik szomszédom. És tudja, furcsa világ a mienk: ha a szomszéd új bútort vesz, ha kocsit cserél, ha a gyereke különórákra jár, akkor nekem is utána kell csinálnom, mert semmibb ember vagyok máskülönben. Nem magam előtt, mások szemében...

Mi a „megélhetés" ma? Szükséges-e, hogy a gyerekünk csak szalámit egyen, és a padszomszédja miatt, a legdrágább farmert „súrolja téglával kopottra"? Kell-e új bútor a lakásba a szomszédok új bútora miatt? Kell-e faház a Tisza partján, ha oda a család mindössze két hétvégen látogat el, és a többi hétvégen paradicsomot szed, mert ki kell fizetni az azonos beosztású kolléga házához hasonló ház részleteit?

Hajdani rossz szájízzel emlegetett, kifejezetten kispolgári szokás, írhatnám „nyavalya" volt, hogy filléres flancokért versenyeztek a családok, és jaj volt annak, aki e versenyben lemaradt.

Mit csinálunk mi? Ugyanazt? Hasonlót? Valamit, ami ugyanazzá, vagy hasonlóvá lehet? Tény, hogy nagyon sok család a természetes szükségletek feletti szinten akar élni, és az is, hogy ezért sok mindent áldoz. Olykor emberi elnyomorodásokat is vállal.

✶

Nyomoríthat-e a jólét? Nos, ha mindenképpen túloz az indulat, de bocsánatos vétek ez, ha tisztes a szándék őszinte akarok lenni, akkor általánosítva is le merem írni, hogy igenis nyomorított az életünkben a jólét. Egy kapitalista társadalomról szóló leleplező riportban könnyű volna bizonygatni, hogy amikor az átlagos jólétet biztosítani másképpen nem tudó családok a szabad idejüket is bérbe adják, akkor valami ember- és társadalomellenes dolog is történik. Tizenkét-tizennégy-tizenhat órát dolgozni csak egyfelől az emberi rangvesztés kockázata. És ráadásul ennek a kockázatnak nyertese sincs.

A gyerek (gyerekünk), aki nem eszi meg a parizert és nyafog, ha a háromszáz méterre levő iskolába nem autón viszik el, aki padtársaival, a szülők pénzén keveredik divatcsatákba, semmivel sem gazdagabb, semmivel sem értékesebb, többet ígérőbb kisember, mint mi voltunk zsíros kenyérrel, háromszor talpalt cipőkben.

A gyerek, akit az akár elégséges érettségiért is lakodalomméretű ballagási ünnepség köszönt, és személygépkocsit kuporgat össze neki a 12 órát dolgozó szülő, kevesebbet érő, mint az, aki saját pénzéből, saját munkájából egy kerékpárra kuporgat össze.

A megélhetés furfangja, hogy a lakodalmas ballagóra, arra az ajándékgépkocsira összegyűlik a pénz, a megélhetés csapdája, hogy ezért a pénzért az életünkből sok mindent áldozunk.

A zenész:

— Van egy másik szakmám. Szobafestő vagyok. Zenészként megkeresem az öt—hatezer forintot. Festőként „maszekban" majdnem ennyit...

A kisiparos:

— Kétszintes házat építettünk. Vettem nutriaanyákat, meg néhány tenyészkant. Most eladom mind, befejezem a házat. Megérte-e? Ha a munkát is számítom, akkor alig, de van egy hétéves kislányom. Annak élek...

Az agrármérnök:

— Nem mondanám, hogy nem keresek tisztességesen. Az apáméktól van egy kis almás, de béreltem földet. Paradicsomot és uborkát termesztettem, meg volt egy bérelt almásunk is. Hát ennyi... Tízéves házasok vagyunk, üdülni egyszer voltunk. Egy hétig. Most arra gyűjtök, hogy építenénk. Akkora helyre, hogy a gyerekeknek is legyen majd helyük, ha úgy hozza az élet. Most nyolcéves a nagy...

MÁV-villanyszerelő:

— Összeálltunk néhányan. Szombat-vasárnaponként dolgozunk. Ez megér egy másik fizetést. Nagy gyerekeim vannak. Mind a hármat segítem...

A szakmunkás — szakmáján kívül is — segít építkezésen, vagy kisiparos ismerősénél, vállal kertgondozást. Valójában felsorolni is sok, hogy a mellékjövedelmeknek hányféle formája alakult ki. A zugtaxizástól a kontároskodásig széles a skála.

✶

Egy húszezer lélekszámú város életmódjában meghatározó a mellékjövedelmekért végzett munka. Mátészalkán 2000 termelőnek van például szerződése az áfésszel. Van, aki gyömölcsöt, zöldséget kínál, van, aki nyúlat, galambot, nutriát tenyészt. Túl a maguk hasznán, ennek jelentős népgazdasági haszna is van. A termelők, tenyésztők többsége, döntő többsége szenvedéllyel szereti azt, amit csinál. Pihen is a kertjében az, aki napközben, munkapad mellett áll, vagy íróasztal fölé görbed. Az így szerzett jövedelem a családi költségvetések része, és ha utánaszámolunk, akkor kiderül, hogy a családi költségvetéseknek egyre inkább szüksége van ezekre a kiegészítésekre, ha a család már egyféle életmódot megszokott, és arról nem akar lemondani.

Kis jövedelmű családokban a szintenélés lehetőségét adja a mellékjövedelem. Nyugdíjasok, de alkalmazásban állók is vállalnak bedolgozást a háziipari szövetkezethez. Nyugdíjasok és alkalmazásban lévők váltanak iparengedélyt, jutnak így legális jövedelemhez. Nem arról van szó, hogy a becsületesen elvégzett munkáért kapott fizetésből nem lehetne megélni, de valamennyien szeretünk jobban élni. Ebben még semmi káros, semmi elvetendő nincs, amíg ezt a jövedelmet hasznosan tudjuk elkölteni. A baj ott kezdődik, amikor erőnkön felül vállalunk a magasabb jövedelemért, csak azért, hogy egy magunkra erőltetett versenyben egymásra erőltessük egy infantilis követelményrendszer minden kényszerét.

Mondják a szociológusok, hogy az elidegenedés rémével fenyegetett lakótelepeken a családok nem is ismerik egymást, köszönés nélkül mennek el egymás mellett a szomszédok. Ez eddig így igaz, bár bérháza válogatja. Az is igaz viszont, hogy az egymást egy házban, vagy lakótelepen ismerők, egyforma vagy hasonló méretű lakásaikban nem a jövedelmi viszonyaiknak, sajátos családi igényeiknek megfelelően rendezkednek be. A beköltözéskor még eltérhet egymástól a berendezés, hiszen sok átmentett darabja van egy másik életformából, de két-három évi türelmi idő után kétségbeejtően hasonlítani kezdenek egymáshoz a lakások. Egy-egy család ügye. Ha valaki koloniál bútorra cserél, akkor a koloniál bútor néhány hónappal később már megjelenik az ismerősök lakásaiban. Egy-egy család bútorcseréje — sok esetben vélt társadalmi kényszer.

Ugyanígy: kényszerítőnek érezzük magunkra, vagy nagyon sokan érzik annak, amit magunk körül látunk. Van egy sztereotíp mondat: „Az én gyerekem sem alávalóbb..." Így történik meg, hogy a tízezer forintos családi jövedelmű gyerek is versenyez a 30 ezer forint jövedelmű szülők gyerekével.

A flanc jóval meghaladja a szükségletet, és így természetszerű, hogy nagyon sok

olyan megszerzett érték van, amely nem az embernek segít az élethez, hanem döntő módon csak kifelé szolgál.

*

Ha nagyon megvallatnának, akkor is nehezen tudnék olyan családot mondani, amely csak és kizárólag a munkahelyén kimutatott jövedelméből él. A társadalmi gyakorlat, a mellékállások kiegészítő és mellékjövedelmek szövevényes rendszerét teremtette meg. E jövedelmek közé kell számítani a vidékről betelepült falusi háztartásokból elindult fiatalok otthonról kapott támogatását is. A várostól 30—50 kilométerre hízó bika, termő kert, háztáji jövedelme a városban jelentkezik. Itt lesz belőle lakás, gépkocsi, duplaszéles aranygyűrű és kicserélt bútor.

A jövedelmek döntő többsége megszolgált jövedelem. A gyári munkás, aki otthon kapál, vagy szabad idejében kisiparosnak segít, szabad napjait és szabadságát építkezéseken letudott napszámmal tölti, megdolgozik ezért a jövedelemért. Megdolgozik és megszenved érte. Szervezete hamarább kopik, regenerálódásra nincs ideje, de állni tudja a versenyt azokkal is, akik nála jóval könnyebben élnek.

Különös dolog, vagy talán nem is az, de ha megélhetésről beszélünk, akkor általában példaként ezeket a könnyebb életű embereket emlegetjük.

TÓTH IMRE RAJZA

— Nézze, én nem tudom, hogy miből élnek mások, de nekem azt ne mondja senki, hogy a fizetésükből telt millió forintos nyaralóra...

— Egy baj van, hogy aki dolgozik, az nem ér rá pénzt keresni...

— Csak a pénz hoz pénzt, annak van, aki úgy indult...

— Nagy baj lenne abból, ha el kellene számolni, hogy kinek miből telik mindenre...

Egy-egy mondatot idéztem beszélgetésekből, de elmondhatók vele bizonyos, a társadalmunkban létező indulatok. Való igaz, hogy a megélhetésnek számos olyan furfangja van, ami túlmegy a tisztesség, olykor talán a törvény határain is. A baj az, hogy ezekből lesznek a példák, és a vitatkozó ember ezekkel a példákkal élve, tény, hogy a társadalmi mozgás, gazdasági életünk változásai módot adnak az átlagosnál nagyobb kiugró jövedelmek becsületes megszerzésére is. Az is tény, hogy nagyon sokan vannak, akik ezt képtelenek megérteni, elfogadni, és valamiféleképpen erkölcstelennek érzik. Lehetséges, sőt majdnem biztos: ezt elsősorban azok érzik, akikben kevesebb a tehetség, a vállalkozási kedv rendkívüli produktumok elérésére, de azért legyünk őszinték: nem minden látványos anyagi gyarapodás mögött van valós produktum. A verseny nem mindig tisztességes.

Aki él, és valamiképpen él, az az önmagához hasonlók közül a legjobb anyagi körülmények között élőkhöz szeretne hasonlítani. Életvitelében is őket mintázza. Csak emlékeztetni szeretnék rá, nálunk divatba jöhettek országok, hová sikk volt utazni, divatba jöhettek üdülőtípusok, amiket sikk volt megépíteni, méregdrága bútorok, amiket sikk volt megvenni. A tisztességtelen az, hogy hogy ezeket a divatokat nem azok diktálták, akik erejüket pazarolva is dolgoztak, miattuk, hanem jórészt azok, akiknek különféle ügyességekből, vagy szerencsés családi körülményeikből adódóan telt mindezekre.

Hosszú sorát írhatnám az ilyen példáknak.

Kis ügyességgel, és jó időben való alaptőkével bárki vehet és adhat el gépkocsit bevallott, vagy bevallatlan felárakkal. Üzletelnek manapság telkekkel, ingatlanokkal. Van példám arra, hogy valaki jól megrendezett válóperrel pluszlakáshoz jutott. Ehhez persze a társadalom segítsége is kellett, és kellett a jogszerű lehetőség. Folytathatom: megengedhetetlen ügyesség a csúszópénz, az „Én megszerzem neked, ha te megszerzed nekem, elintézem, ha elintézed" társadalmi viselkedési forma. Csupa olyan dolog ez, ami okkal kelt egyféle felháborodást.

*

Egyértelmű és ezt aligha vitatja bárki, hogy puszta megélhetéshez nem kell semmiféle furfang! Ahogyan kezd rossz ízű szólássá válni az a kegyetlen mondat: aki dolgozik, nem ér rá pénzt keresni —, ugyanúgy szólássá vált már az is, hogy aki dolgozik, az meg is él ebben a hazában! És ahhoz sem kell furfang, hogy jól megéljünk. Más dolog, hogy hol húzzuk meg a jó élet határát. Ezt a határt kiválasztani ugyanis nehéz. Bölcsesség kell hozzá. Mert a rangon felüli élet megzsarolja az embert, az ezért megkövetelt 12—16 órás munkával a gyerekeinknek biztosított rangon felüli élet megzsarol jó néhány lemondással. Az élet értése és bölcsessége kell ahhoz is, hogy megértsük a rangon felüliség kockázatát. Amit megszoktunk, arról lemondani ugyanis nehéz, és a szalámira kapatott gyerek nehezen szereti meg majd a parizert. A fiatalokért ma még dolgozó idősek megfáradnak egyszer. És akkor rangtartáshoz a furfang se lehet már elég. Jó erre már most gondolni.

BÉNYEI JÓZSEF

AKI SZERETNI

Aki szeretni megtanult
anélkül, hogy viszontszeretnék
hajnalban ébred s keresi
virradatban a naplementét

Az ének megcsomósodik
mire a lélek elereszti
Hozzátok alig érkezett
menni szeretne menni menni

Csillag közt keres kavicsot
örül csörrenő békasónak
Simogatássá bűvöli
arcán a vad ostorcsapókat

Markában aranysárga por
és szórja szórja szélbe
Szeretni próbál s senki sincs
aki viszontszeresse érte

MOLDVAY GYŐZŐ

JEL ÉS SEB

Ha jajgatok, beteljesült átok,
s hogy dalolok, apám öröksége;
jusson, ami veszendő valóság,
átok, minek sose szakad vége.

Máig, mostig így üt vissza bennem
apám vére, anyám konoksága,
így felhőzi utam régi rontás,
ilyen jellé, kemény hitté válva.

Jellé, ami seb már, s ott fakadott,
hol Körösök sírnak három ágban,
hitté, ami Körösök vizével
forgolódik kőpaplanos ágyban.

ÁDÁM TAMÁS

HAZATÉRÉS

Néha még falumba tévedek
az új harangozó
nyakamba zúdítja
esti harangjainak szavát
és elsodor az ősz
a temetőbe ahol a csontok
ismerősen vacognak
a fákon az évszámokat
már rég lemosták
lucskos esték
pillám rám csukja az éjszakát
s a sötétben
ujjaim a krizantém csokorra
fagynak
gyertyák égnek
világít a lelkiismeret
lábaim gyökeret eresztenek újra
mint az alkonyban ellobbanó fák
megemeli hegyes kalapját
a templomtorony
bár én nem köszönök el

és azonnal működő segítőkészség, amely nemcsak az árvízsújtotta országrész újjáépítésénél volt képes pénzzel és fizikai munkával egyaránt sorompóba állni, hanem amely — szinte bármelyik pillanatban — hajlandó arra, hogy saját munkájával, pénzével intézményeket hozzon létre, közös vállalkozásokba bocsátkozzék.

Adott társadalom *egészségi kultúráját* két tényező mutatja szemléletesen. Egyik: az egészségügyi intézmények hálózata és működése, a másik: a társadalom egyedeinek egészségi állapota. Az intézményhálózat —, amelyet szükségképpen az ifjúság is igénybe vesz — általában a társadalom ez irányú teljesítőképességének felső határán áll. Többet kívánni lehet és kell is, tenni azonban csak az anyagi lehetőségeken belül van mód. Jóval több kívánnivalót hagy maga után az ifjúság egyedeinek egészségi kultúrája. Tételes — itt meg nem valósítható — felsorolás helyett csupán egyetlen tényezőt: a mértéktelen alkoholfogyasztást emeljük ki. Ebben világviszonylatban is élen járunk. Hogy milyen mérhetetlen egészségi, anyagi és társadalmi következményekkel, azt bizonyítanunk aligha szükséges.

Amióta életünk *szexuális* vonatkozásai — jó és rossz hatásokkal egyaránt — szélesen pertraktált társadalmi témává sűrűsödtek, kultúránk összetevőihez ez az emberi magatartás is kétségkívül hozzátartozik. A kép, amely ebben a megvilágításban az ifjúság oldaláról felvázolható, meglehetősen zavaros, bizonytalan. Legalábbis az a körülmény, hogy évtizedek felvilágosító munkája ellenére a tizenévesek ma is magasnak tekinthető terhességmegszakítási igényével kell számolnunk, aligha bizonyítja, hogy szexuális kultúránk fejlettsége valamiféle előkelő helyen állana. Inkább egyfajta szabadosság lett úrrá e téren, amely pedig — bármilyen formában is jelentkezzék — köztudottan társadalmilag csak káros lehet. Ez a szabadosság a szerelmet is —, amely korántsem csupán szexualitás — „piacra" vitte, és fiataljaink egy része nyílt utcán, gátlás nélkül gyakorolja azokat a — testi egyesülést ugyan el nem érő — magatartásformákat, amelyek pedig jellegüknél és természetüknél fogva csak az érdekelt két személyre tartozhatnak. Legalábbis a szocialista erkölcs íratlan normái szerint.

III.

„A must buzoghat botránkoztatásig,
a végén csak kiforr a bor."
(Goethe: Faust)

A család

Ha az ifjúság kulturális anatómiájának felvázolásánál az anamnézis keretében néhány jellegzetes jelenséget kiemeltünk, a gondolkodás egyszerű logikája szerint is röviden szólanunk illendő a terápia egy-két lehetséges módozatáról. Sokféle tényező számba jöhet. Közöttük elsőnek a család.

Szerepe persze mindaddig problematikus marad, amíg saját belső felépítése, működési effektusai meg nem erősödnek. A válság ugyanis, amely a családot ma sok vonatkozásban körülfogja, eleve kizárja, hogy társadalmunknak ezt az alapintézményét terápikus célzattal — siker reményében — igénybe vegyük. Erre a válságba jutott családoknál a válság elvonulása után kerülhet sor. A válságot már átélt, vagy azt szerencsésen elkerült családok viszont legfőképpen egy *belterjesebb családi légkör* kialakításával tehetnek sokat ifjúságunk kultúrájának jobb megalapozása érdekében. Olyan légkörről van itt szó, amely — a családi munka belső elosztásának jobb megszervezésére támaszkodva — tud időt és erőt fordítani olyan kultúra megformálására, amely az élet tényezői, kívánalmai felé teljes *nyitottságot*, tagjai felé pedig belső *eligazítást* tud nyújtani. Ehhez persze a család valamennyi tagjának a jelenleginél magasabb és töményebb kulturális „feltöltöttsége" lesz szükséges.

Az iskola

Iskolarendszerünk — amint erre utaltunk — tartalmi vonatkozásokban csak csökkent mértékben alkalmas az ifjúság kultúrájának az eddiginél jobb és eredményesebb szolgálatára. Elsőrendű feladat tehát e tartalmi tevékenység módosítása, átrendezése, megváltoztatása. Ami itt irányadóul szolgálhat, az rövidesen a *színvonalas műveltség* biztosítása lehet úgy, hogy ez a műveltség ne elsősorban szakmai ismeretekhez, hanem európai műveltségünk korszerű áttekintéséhez vezessen.

Másik — nem kevésbé fontos — feladat a kulturálódás megszerettetése. Röviden: „kedvcsinálás" a kultúrához, főleg a szellemi kultúrához. Életreszólóan! Erre — a család mellett — az iskola, mint „alapozó" intézmény a legalkalmasabb. Persze, olyan tantervvel, amely ebben a gondolatkörben fogant, és olyan tanerőkkel, akik ezt életcéljuknak, hivatásuknak tekintik.

A társadalom

Fejtegetéseinkből — úgy véljük — világosan kitűnt, hogy ifjúságunk kultúrájának valamennyi hibája, hiányossága, ferdesége és egyoldalúsága voltaképpen a társadalom egészének ilyen irányú sajátosságait is tükrözi. Ebből értelemszerűen következik hogy elhárításuknál, kijavításuknál és rendezésüknél a társadalomra is elsőrendű feladatok várnak. És semmiképpen sem akárhogyan, hanem módszeresen összehangolva, a teendők időrendi és egymásra is gondosan ügyelő összefogásával, valamint az erre alkalmas valamennyi szervezet céltudatos működésével. Ha mindez megvan, és funkcionál, és ha hazánk az Illyés Gyula emlegette „történelmi szélárnyékban" továbbra is meg tud maradni, azok a feladatok, amelyek a politikai, az ismeret-, a magatartás-, az egészségi és a szexuális kultúra vonalán ma még megoldatlanok, belátható időn belül az ifjúság túlnyomó részének elsajátított életviteléhez tartozókká válhatnak.

Tudomány, irodalom, művészetek

Sokágú, sokszínű, olykor vitákat is kiváltó irodalmi adottságainkkal szemben vajon tisztességes dolog-e adósságot idéző gondolatokat fogalmazni? Úgy véljük: igen! Mert egy-két tényező itt is hiányzik, illetve ha megvan, nem úgy van meg, ahogyan az ifjúságunk kultúráját jól szolgálná. Hiányzik, illetve hézagos *mindennapjaink reális ábrázolása*. Ami van, az kevés, nemegyszer annyira elvont, áttételes, hogy nehezen érthető. Ha pedig az irodalom a történelemhez, főleg a *közelmúlt történelméhez* nyúl vissza, nemegyszer megtévesztő helyzeteket teremtve teszi ezt. Nem kétséges, hogy író és irodalom szabad vizeken hajózik, s a „parancsirodalomban" semmi köszönet. Ám a szerep és a vállalás azt is megkívánja, hogy a közösségi célok szolgálatában az irodalom is több felelősséggel gondoljon az ifjúság kultúrájának szolgálatára.

A tudomány legszámottevőbb adóssága: az elvi-elméleti-szakmai síkokról a *közérthetőség* színvonalára is lehajolni, mert részéről az ifjúság kultúrája csak így szolgálható. Klasszikusan megfogalmazva: „A tudósnak, akár tetszik, akár nem, olykor időt kell szakítania arra, hogy kilépjen laboratóriumi elszigeteltségéből, és megpróbáljon munkája iránt megértést kelteni a közvéleményben, mert egyedül ő hivatott erre."[9]

JEGYZETEK

[1] Sőtér István: Irodalom II. Élet és Irodalom, 1982/28. sz. 3. old.
[2] Monostori Imre: Töprengések az értelmiségi társadalomról. Napjaink, 1984/12. sz. 11. old.
[3] Németh László: Európai utas. Bp. 1973. 340. old.
[4] Aldous Huxley: Pont és ellenpont. Bukarest, 1968. 65. old.
[5] Palotai Boris: Zöld dió. Bp. 1969. 51. old.
[6] Márványi György: Nem tudják — de teszik. Élet és Irodalom, 1979. november, 10. sz. 4. old.
[7] G. Maculay, Idézi Selye János: Álomtól a felfedezésig c. könyvében Bp. 1967. 419. old.
[8] Móra Ferenc: Beszélgetés ferde toronnyal. Bp. 1959. 149. old.
[9] Selye i. m. 175. old.

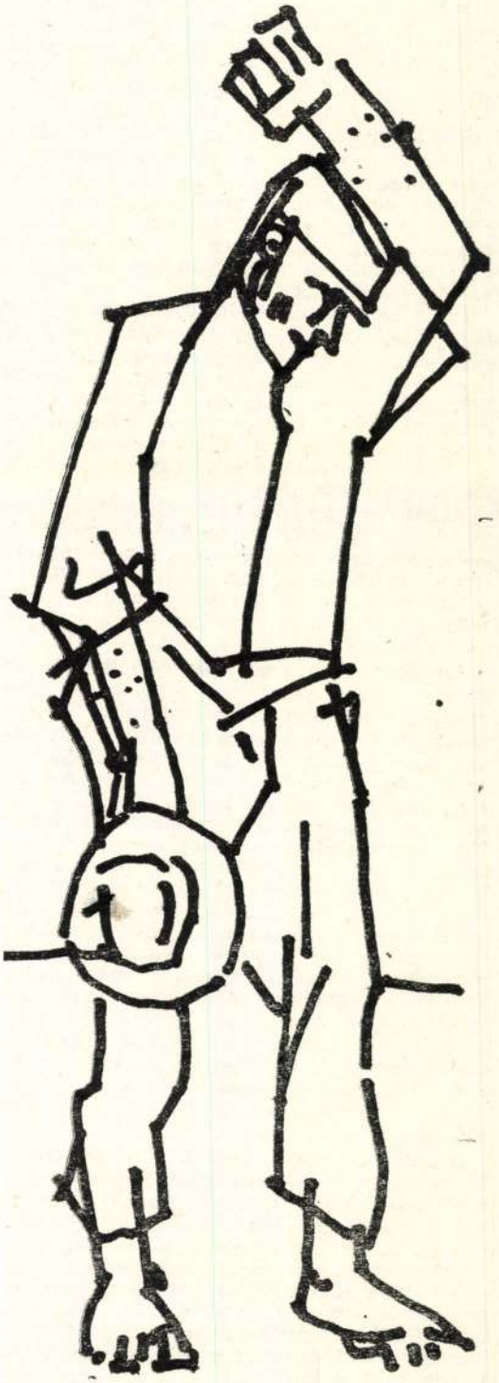

VÁZLAT TÓTH IMRE RAJZA

Naiv képzelgés lenne azt gondolni, hogy az életbe lépő fiatalt mindent elsöprő, ellenállhatatlan érdeklődés és szenvedély hajtja a kultúra legkülönfélébb változatai felé. Erről — a zsenik, vagy a különösen tehetségesek parányi együttesét leszámítva — szó sincsen! Az ifjú ember általában élni, mi több: jól élni akar. Ez hajtja, ösztönzi, s ha ebbeli törekvéseiben a kultúra segítségére lehet, készséggel él vele. Egyébként a kultúrából csak annyit használ fel, amennyi éppen útjába akad. Ezért van az, hogy a ma fiataljait — legalábbis jelentős többségükben — afféle „bogáncs-kulturáltság" jellemzi: a kultúra egy-két területén — ott, hol ezt megélhetése motiválja — még csak-csak eligazodik, minden más területen viszont vagy a közönyösség, vagy — jobb esetben — a „rácsodálkozás" reflexeivel válaszol a kulturális „kihívásokra".

Az életet és a kultúrát ilyen nézőpontból kezelő ifjú ember voltaképpen egyfajta sodrásban él. Mozgásának jellemzőit az érdekdiktálta szükségszerűség formálja, amelyben egyfelől a „mit hozott?", másfélől a „mit szerez?" kettőssége — egymást hol segítve, hol gátolva — dominál. A „mit szerez?" korántsem független a „mit hozott?"-tól, legfeljebb annyiban, amennyiben a szerzést a napi megélhetés, az érvényesülés motiválja. De még ez utóbbi esetben is egyhamar kitűnik, vajon a „mit hozott?" iszákjában akad-e és ha igen, milyen marokravaló akad az eredeti, az életbelépést megelőző időkből származó készletből.

Ha a „mit hozott?" értékei között a *család* erőteljes alkotó, emberformáló motívumai sokasodnak, az ehhez kapcsolódó vagy ezzel ellentétes mozgások jellemzik az egyén kulturálódásának lehetőségeit. Erősítő vagy gyengítő módon, esetleg olyan következményekkel, amelyek valóságos küzdelmet igényelnek az egyéntől azért, hogy a család ellentétes irányba nevelt és „javallt", vagy egyenesen visszahúzó koloncaitól megszabadulhasson. Ha viszont a család légköre olyan egészséges és nyitott, amely a sokoldalú kulturális érdeklődést inspirálja, a családi atmoszféra az ifjú ember számára ezt a nyitottságot eleve kész megoldásként kínálja és biztosítja is.

Annak a több ezer éves megállapításnak a helytállósága, hogy „non scholae, sed vitae discimus", a fiatal ember kulturális életútjának alakulásában messzemenően igazolhatja, hogy valóban nem az *iskolának*, hanem az életnek tanulunk. Ám évszázadok óta ismert e latin bölcsességnek ellenkezője is, amely gúnyosan és vállveregetve bizonygatja, hogy az iskolában tanultak csak az iskola számára jók. Ebben lehet némi igazság, mert aligha kétséges, hogy a történelem évszámai, vagy az irodalom megtanult verssorai nélkül bárki kiváló szakmérnök, matematikus, atomtudós lehet. De ha nem ismeri a magyar történelmet, ha nem csengenek vissza emlékezetében Arany vagy Ady költeményei, kulturális arcéle nem csupán emiatt lesz szegényebb, hanem azért is, mert megfosztotta magát annak az élménynek örömétől, amely a mérnöki szakismeretek mellé a más tájékú ablaknyitással, a más ízű tájékozottsággal mindig együtt jár.

A kultúra egyik további forrásaként számba vehető *nemzeti hovatartozás* az élet sodrásába került ifjú ember kulturális profiljának formázásánál látszólag alig-alig jut szerephez. A valóság azonban itt is más. Márcsak azért is, mert az egyéni életsors ilyen vagy olyan alakulása valamiféle társadalmi, nemzeti együttes és az ebbe való beilleszkedés nélkül elképzelhetetlen. Adott társadalomnak, adott nemzetnek mindig van valamiféle sajátos kultúrája. Ebben lehet tudatosan, de lehet szándék és tudatosság nélkül is részesedni. A szándékosság az elkötelezettséggel azonos, amely az ifjúság csupán kisebb hányadának gyakorolt tevékenysége. A szándéknélküliség —, amely e vonatkozásban az ifjúság túlnyomó részének magatartását jellemzi — olyan kulturális viselkedésformák átvételében, kulturális megnyilatkozásokkal való azonosulásban jelentkezik, amelyeket az egyén voltaképpen nem is észlel, hiszen a mindennapok sodrásában őt erre közvetlen módon ösztönző tényezők nem veszik körül.

Irodalom, művészet, tudomány, mint a kultúra szellemi jellegű forrásai az ifjú ember kulturális arcélének megformálásánál általában már csak áttételesen jut szerephez. Mindhárom forrás nagyrészt csak akkor képes utat vágni magának az egyénhez vezető mindennapos akadályokon keresztül, ha ezt sokféle, legfőképpen az érvényesülést biztosító érdek inspirálja. Mindemellett e mozgásfolyamatnál a hajlam és az érdeklődés is jócskán szóhoz jut. Nem elhanyagolható azoknak a fiataloknak a száma, akik — minden érdekszempontot messze elkerülve — mind az irodalom, mind a művészet, mind pedig a tudomány területén olyan jártassággal rendelkeznek, amit nemegyszer még a szakember is megirigyelhetne. Egyéni kultúrájuk ezzel lesz színessé és sokoldalúvá anélkül azonban, hogy egyben általánosan jellemzővé válnék.

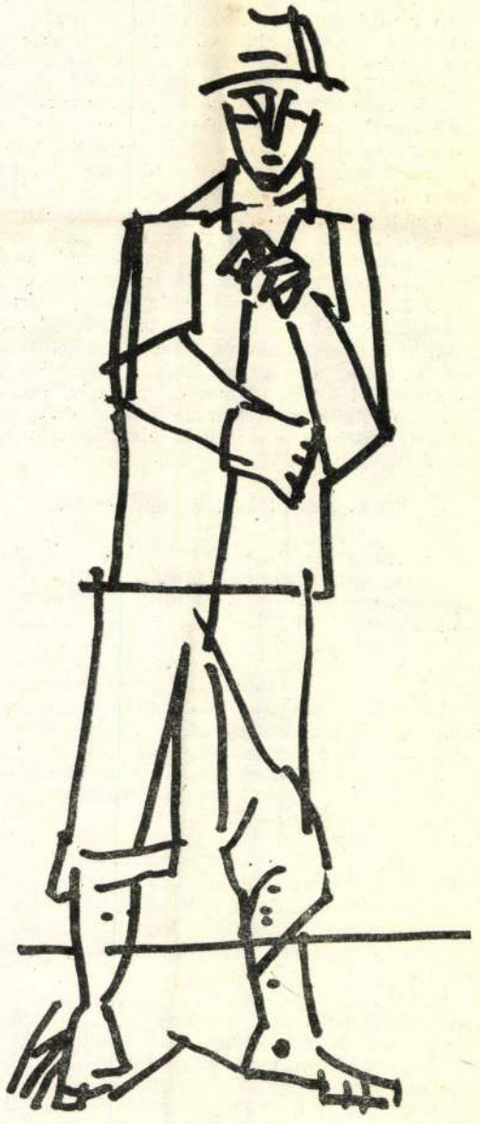

ÁLLÓ ALAK TÓTH IMRE RAJZA

Az ifjúság kulturális anatómiájának felvázolásánál múlhatatlanul szembe kell néznünk azokkal a jellemzőkkel, amelyek — e tanulmány lehetséges kereteire is szorgosan figyelve — a bonckés alá vett „organizmus" feltárásánál leginkább figyelmet érdemelnek.

Ami — mindjárt elsőnek — a *politikai kultúrát* illeti, abból kell kiindulnunk, hogy a felszabadulást követő társadalmi átalakulás politikai alapját úgyszólván a második világháború utolsó puskalövésétől szorgos kezek, tudós elmék, tárgyi és szellemi eszközök ápolják, gondozzák és tudatosítják. Úgy vélhetnők, hogy ilyen adottságok mellett az ifjúság politikai kultúrája — ha nem is mutat egységes képet, de — nagyjában — egészében jól megalapozott. Nem így van! „1976-ban arra a kérdésre, hogy mi a Hazafias Népfront, ezer (a 14—30 közötti népességet reprezentáló) fiatal kétharmada őszinte „nem tudom"-mal válaszolt. Ugyane fiatalok közül csak minden tizedik adott helyes feleletet arra a kérdésre, hogy ki tesz javaslatot hazánkban az országgyűlési képviselők személyére."[6]

Azt, vajon ifjúságunk politikai kultúrájának ilyen gyengécske volta milyen okokra vezethető vissza, itt nem vizsgálhatjuk. Egyetlen gondolat azonban megkockáztatható. Vajon államhatalmi és államigazgatási szerveink mai rendje és működése nem hordoz-e olyan ballasztokat, amelyek — mint pl. a formális ülésezés, az álomban is kiszámítható egyhangúság, a demokráciát jellemző igazi viták hiánya stb. — nemhogy vonzanák, de sokkal inkább taszítják a fiatalokat nemcsak a részvételtől, de az érdeklődéstől is. Hol vagyunk attól az eszmei állapottól, amely a lenini elveknek megfelelően a néphatalom gyakorlását nem elvként, hanem reális tényezőként kötelezően előírja? Úgy tűnik, a távolságok igen nagyok.

Az ifjúság *ismeretkultúráját* megközelítő pontossággal csak azon a — többséget jelentő — rétegen mérhetjük le, amelynek egyedei a már érintett olvasástudománnyal rendelkeznek. Nem kétséges, hogy ez a réteg tud és szeret olvasni. Ugyanakkor a „könyvtermelés" mai áradatában jó részük nem képes tájékozódni, és így rájuk is áll az a megállapítás, amely szerint „a közoktatás... létrehozott egy óriási népességet, amelyik tud olvasni, de nem tudja megállapítani, mit érdemes elolvasni."[7]

Ugyanitt az sem közömbös, vajon az ismeretekkel való rendelkezést a társadalom milyen értékrend szerint minősíti: milyen a társadalmi megbecsülése az „írástudó" embernek?

E kérdés közelebbi vizsgálatától — az adott keretekre figyelemmel — el kell tekintenünk. Egy köztudomású tényre és egy — bár régebbi, de ma is hatályos — írói megállapításra mégis hivatkozhatunk. A tény: ma a műszaki beosztásban dolgozó mérnök csak 15—20 év elteltével éri el azt a munkabért, amellyel egy segédmunkás általában már a kezdetnél rendelkezik. Az író pedig így nyilatkozik: „Addig tekintély az ember, amíg kincskeresőnek tartják —, ha rájönnek, hogy csak tudós, akkor semminek se hívják többet."[8]

Ifjúságunk *magatartáskultúrájának* megítélésénél — a társadalom egészére is jellemző, hiszen attól elválaszthatatlan — két szélsőséges jelenséggel találkozhatunk. Egyik a sokféleképpen megnyilatkozó közömbösség, udvariatlanság és figyelmetlenség. Ennek széles skáláján az egyik végpontot az együttélés kívánta tolarencia sok-sok hézaga, a másikat a közvagyon és a közös értékek általánosan tapasztalható meg nem becsülése jellemzi. A türelmetlenség, a könnyed belegázolás egymás becsületébe éppúgy, mint a rongálás, szemetelés. Viszont ugyanakkor megvan az ifjúságban egy hallatlanul erős

ban is a mennyiségi növekedésre való hajlam vált uralkodóvá. Miután az 1968 utáni túlszabályozottá vált irányítási szisztémában az informális elemek túlsúlya következtében a korábbi hierarchikus függőséget tükröző kapcsolatrendszer csak kismértékben oldódott fel, a gazdaság viselkedési hajlamai is — Kornai János szerint legfontosabb jellemző koordinátarendszer — alig változott, azaz lényegében a tervutasításos modellével azonos, különösen annak, a nyolcvanas évek elején alkalmazott kézi vezérléses formája. A tervutasításos modellre viszont — a közgazdaságtudomány által már részletesen feltárt okokból eredően — szükségszerűen a mennyiségi típusú növekedés a jellemző. Mivel a kereslet fizetőképessége nem korlátozza a termelést, s mivel a szükségletek többsége kielégíthetetlen, *a termelés mennyiségi növelése* válik a rendszer belső hajtóerejévé. Ebben a modellben, mint ismeretes, hiányzik az innovációs tevékenység belső hajtóereje, és tulajdonképpen csak akkor merül fel a technológiai újítás szükségessége, ha valamely erőforrás végérvényesen kimerül. Mindebből az is következik, hogy a magyar gazdaságot eddigi növekedési pályájáról csak a gazdaság erőforráskorlátos állapotából, keresetkorlátos állapotba való fordításával lehet egy új *fejlődési* típusú pályára állítani, s ez korántsem egyszerű feladat.

A gazdaságpolitikai célok túldimenzionálttá válásából, a fejlettebb országok utolérése tekintetében megnyilvánuló türelmetlenségből táplálkozó *ütemlelkűség* természetes magatartásformaként épült be értékrendünkbe. A beruházási szándékok képződésének parttalansága, a gazdaságossági mérce feloldódása, a szervezetek fennmaradási és növekedési kényszerének összefonódása végül is egy erőteljes mennyiségi növekedésbe torkolló viselkedési hajlamot alakított ki. A szóban forgó viselkedési hajlamból szükségszerűen fakadó kedvezőtlen jelenségek: a gazdaság reakciósebességének, rugalmasságának, alkalmazkodóképességének és mobilitási tevékenységének a mai kor követelményeitől való elmaradása. Gazdaságunk nyitottsága, külkereskedelem-érzékenysége következtében ezek a vonások esetünkben fokozott súllyal esnek latba, annál is inkább, mivel esetenként — a világpiacon — a multinacionális vállalatok döntési sebességével, jól kiépített piaci infrastruktúrájával is állnunk kell a versenyt. A gazdaságpolitika e hajlamot mindeddig csupán csillapítani tudta.

A viselkedési hajlamról mondottakkal lényegében azonos súlyú, vele rokongyökerű ellentmondás, hogy a gazdaságpolitika sorozatosan meghatározott követelményrendszere helyett a tulajdonlás, a hatékonysági kényszer, a vállalati önállóság, a piac, a verseny és az árak tekintetében, azok lényegét illetően mindeddig *szimulációs viszonyokra* támaszkodhatott. A szimulációs viszonyok és a támogatáspolitika következtében az ár és nyereség torzulásai, az inkább rövid, mint hosszú távú vállalati érdekeltség a gazdasági döntések orientációs feltételeit is összekuszálták. Tudományos értelemben ezért az lenne paradoxon, ha e viszonyok talaján a kinyilvánított követelményszinteket kielégítő, a gazdaság jövedelemtermelő képességét, az export- és a versenyképességet érdemlegesen javítani képes fejlesztési célok halmaza fogalmazódott vagy valósult volna meg. Ezért világosan kell látni, hogy mindaddig, amíg a gazdaságosságra való törekvést kívülről diktált követelmény helyett nem sikerül a gazdálkodás belső törvényszerűségének rangjára emelni, ebből a körből nem lehet kilépni. E viselkedési hajlam átformálása és a szimulációs viszonyok meghaladása egy sor ponton szerencsére ölelkezik. Ilyenek a tulajdonosi szemlélet erősítése; az erőforráskorlátos gazdaság keresetkorlátossá alakítása; valóságos verseny és versenyárak; szigorú és következetes pénzügyi szabályozás; a támogatáspolitika eredményfokozó jellegűvé tétele; a szelektivitást is erősítő tőkeallokációs rendszer; a monetáris viszonyok fejlesztése; üzleti alapokon tevékenykedő bankrendszer.

3. A megújulási folyamat szükségessége, célja és hogyanja közötti kapcsolatok dialektikája

A dolog természetéből eredően a gazdaság viselkedési hajlamának, a szimulációs viszonyoknak és felülvezéreltséget jelentő állapotoknak a túlhaladása a megújulási folyamatoknak csupán kiinduló feltételeit jelentik. A megújulási folyamat szükségességének, céljának és hogyanjának részletesebb taglalása előtt néhány, elsősorban a hogyannal kapcsolatos kérdést indokolt érinteni.

A világgazdaságban végbemenő modernizációs folyamatokkal való lépéstartás, a hetvenes évek közepétől felerősödő világgazdasági kihívásnak való megfelelés, a történelmileg kialakult — pl. Kelet-Közép-európai megkésettségből eredő társadalmi és gazdasági hátrányok — ledolgozásának történelmi leckéjével párosulva, óriási erőfeszítéseket követel. Az ezzel kapcsolatos erőfeszítések, a válaszok konzervatív jellegével egyenesen, a megújulást, előremenekülést biztosító lépésekkel viszont fordítottan arányosak! Ilyen megközelítésben, s a hogyanra adandó válaszok szempontjából különösen izgalmas kérdések: Miért van az, hogy a világgazdaság nyomását mi sok más, hozzánk hasonló fejlettségű országhoz képest súlyosabbnak érezzük? A leépülés irányába ható tendenciák nem indítottak-e el máris irreverzibilis folyamatokat? Nincs-e kibékíthetetlen ellentmondás a gazdaság öntörvényű mozgása és a fejlődés szocialista iránya között? Ezeknek és az ehhez hasonló fundamentális kérdéseknek részletes megválaszolása a további fejezetek feladata. A kérdések mögött meghúzódó ellentmondások jó része már saját rendszerünk termékei. Egyúttal ezért a megújulási folyamat általános generáló tényezői is.

Annak érdekében, hogy a külső nyomást másokhoz képest mi se érezzük súlyosabbnak, gyengeink leküzdése nem elég. A gazdasági fejlődés élénkítése, s egy, azt biztosító feltételrendszer kialakítása, a gazdaság fejlődési típusú pályára állítása nélkül azok ui. egy idő után visszarendeződnének. *Általános és tartós kondíció javítására van tehát szükség.* A leépülés irányába mutató tendenciák visszafordíthatatlanságával kapcsolatos aggályok szerencsére „még" alaptalanok. Az is igaz viszont, hogy a huszonnegyedik órában vagyunk. Más oldalról közelítve, a szocialista országok fejlődésének eddigi története is igazolja, hogy a feszültségek robbanásig vezető halmozódása is csak folyamatos megújulással védhető ki leginkább. Az utókezelés ui. mindig hosszasabb és költségesebb. Végül ahhoz, hogy a gazdaság fejlődése is — különösebb külső hatások nélkül is — szocialista irányba legyen nyitott, a modernizácó általános követelményeinek a gazdaság rendszerspecifikus működési elveivel való folyamatos koordinációja kívánja meg. *A megújulási folyamat kezdeményezője, katalizátora erre való tekintettel csakis a párt lehet. Kisugárzó, iniciáló szerepének hatékonysága értelemszerűen önmaga megújulásának is függvénye.*

Abból eredően, hogy az 1968-as reform a gazdaságra korlátozódott, s sok tekintetben felemás módon ment végbe, társadalmi viszonyainkra, állapotunkra egy sajátos „átmenetiség" jellemző. Elszakadtunk valamitől, ami csak alacsony hatásfokkal volt már képes működni, de máig sem tudtunk átlépni egy másik, hatékonyabb, gyorsabb, kiegyensúlyozottabb fejlődést biztosító állapotba. A megújulási folyamat „hogyanjával" kapcsolatban ez kettős követelményt támaszt: Egyfelől ugyan határozott törekvést arra, hogy a megújulási folyamat most már a társadalom minden fontosabb alrendszerére terjedjen ki, vagyis ne váljék ismét felemássá; másfelől egy ún. előremenekülési stratégia megcélzását. E tekintetben értelemszerűen nem valamiféle avantgarde szerepvállalásról van szó, hanem olyan állapotok eléréséről, ahonnan a visszarendeződés egyfelől lehetetlen, másfelől amely a magyar gazdaság számára a különböző régiók gravitációs, erőterében is önálló fejlődést biztosít. Ezt a kísérletező szerepet adottságainkból, méreteinkből eredően — mindenféle nacionalista gőgtől mentesen — továbbra is vállalkoznunk kell. Ez egyszerre tekinthető internacionalista cselekedetnek, s jelentheti a nacionalizmus nemzeti adaptációjának alkotó folytatását, vulgarizáló zárványaitól való megtisztítását.

Előbbiekkel ellentétben csábítónak tűnhet a fokozatos változtatások „evolucionista" taktikája, mindenekelőtt azért, mert látszólag az alkalmas leginkább a konfliktusok minimalizálására, miután ebben az esetben a legkisebb a társadalmi ellenállás a változásokkal szemben. Eltekintve most attól, hogy a konfliktus nélküli fejlődés illúzió, a kis lépésekkel való haladás veszélyei igen nagyok. Egyrészt, mert egy ilyen taktika a változásokban érdekelt társadalmi erők elégedetlenségét válthatja ki — a lassú tempó miatt —, másrészt pedig azért mert a kis változásokat szükségképpen felmorzsolják a közreható ellenerők. Ily módon a kis változtatások taktikája végeredményben a változatlanságba torkollik. Ezzel pedig ténylegesen kiváltja a politikailag nem választható változatlanságot jelentő alternatívát. Berecz János hasonlatával élve, nem lehet pusztán kis lépésekkel a lőcsös szekérből repülőgépet csinálni.

III.

A megújulási folyamatot szükségessé tevő okok bizonyos mértékig és implicite a célrendszert is magukban rejtik. Nem elég azonban csak a gondoktól megszabadulni. Ennél többre, olyan állandó megújulásra kész társadalmi, gazdasági viszonyok elérésére van szükség, hogy minimális követelményként a társadalom és a gazdaság a továbbiakban részletesen is elemzett gondok, feszültségek felhalmozódásával szemben védett legyen (nem abszolút védettségről van szó), másrészt — s ez lehet a megújulási folyamat maximális célja, ha úgy tetszik értelme, vezérelve —, hogy a magyar gazdaság is újra a haladás élvonalába (ami nem azonos a fejlettségi szinttel) kerüljön. A jelen történelmi körülmények között ehhez az egyébként általános és folyamatos megújulási folyamatot erősíteni, szélesíteni és mélyíteni szükséges. A legáltalánosabb célokról röviden:

A termelőerők és az emberi tényező fejlettségi szintjével az eddigieknél adekvátabb mozgásformát a szocialista termelési viszonyok nyújtotta előnyök maximális kiaknázását biztosító feltételrendszer kialakítása, s ennek érdekében a gazdaságpolitika és a gazdaságirányítási rendszer továbbfejlesztése. Csak a fejlettebb gazdaságok által alkalmazott módszerek adaptációjánál, ehhez többről, a gazdálkodás rendszerspecifikus vonásainak továbbfejlesztéséről, tudományos megalapozottságának fokozásáról, s a gazdaság működési logikájától idegen elemek visszaszorításáról — más pályákra, pl. a szociálpolitika síkjára való tereléséről — van szó.

A tulajdonosi szemlélet erősítésével a szocialista demokrácia szélesítésével, az érdekeltségi viszonyok fejlesztésével a társadalom, a gazdaság alulról történő építkezését is biztosítva az *alkotó energiák*

felszabadítása, aktiválása, s a főáramlatokba való becsatolása. Nem túlzás, hogy az eddig követett szerveződési elvből eredően a szocialista gazdaságoknak napjainkban ez az achillesi sarka, amelyhez képest a jövedelemtermelő képesség alacsony színvonala csupán okozat.

A világgazdasági kihívást transzformáló követelményrendszerből adódó nyomást a magyar gazdaság is mielőbb normálisnak érezze. Ennek érdekében a világgazdaság követelményrendszere, mint mérce gazdálkodásunkba, szemléletünkbe, értékrendünkbe mielőbb normaként épüljön be. Ennek egyik elágazása, hogy az exportorientáció nem a már megtermelt áruk relációk közötti „elosztásának" kérdése, hanem a termeléspolitika vezérlő elve kell legyen.

A megújulási folyamat eredményeként — is — *a magyar népgazdaság újból dinamikus fejlődésre képes gazdasággá váljék.* A fejlődést ebben az összefüggésben a növekedésnél tágabban helyes értelmezni. A dinamikus fejlődés ui. bizonyos növekedést is magában foglal. A növekedésnek egyébként sem minden mértéke és válfaja ítélendő el, csupán az erőltetett és annak egyoldalúan mennyiségi motivációkon alapuló formája. Azzal természetesen tisztában kell lenni, hogy a Kondratyev-féle cikluselmélet itt nem vitatott igazságtartalmától függetlenül, a világ országainak többségéhez hasonlóan a következő évtizedben a magyar népgazdaság sem érhet el a korábbi évtizedekhez hasonló növekedési ütemeket.

A magyar népgazdaságnak *a világgazdasághoz való illeszkedése előnyössé váljék,* s ezáltal a gazdaság növekedési többletenergiákhoz jusson. Kétségtelen, hogy a mai helyzet megfordítása, a komparatív előnyöket kínáló lehetőségek felkutatása, majd kiaknázása nem könnyű feladat. Végső soron azonban, mint ahogy azt a világkereskedelemben való részesedésüket növelni képes hasonló adottságú országok — tehát nem csupán az OPEC-országok — példája mutatja, az illeszkedés előnyössé tétele az illető országok alkalmazkodóképességének, kínálati struktúrájának is függvénye.

A megújulási készség fokozódásának eredményeként *gazdaságunk alkalmazkodó és reagálási képessége legyen képes a mindenkori nemzetközi követelmények szintjére felzárkózni.* Ennek megcélzása azért nagyon fontos, mert adottságainkból eredően nekünk sok más ország természetföldrajzi, stb. előnyeit is ellensúlyoznunk kell. Attól is függően természetesen, hogy a világgazdasági ranglétrán — különösen Európában — milyen pozíciót tartunk a magunk számára elfogadhatónak. Más oldalról közelítve, a gazdaságilag fejlett országokkal való előnyös kapcsolatok kiépítésének a műszaki színvonalon kívül a megfelelő rugalmasság is előfeltétele.

A gazdaság új fejlődési pályára állítása. *A gazdaság fejlődésének, növekedésének ezekben az években folyó új pályára állítása történelmi léptékkel mérve is korszakos jelentőségű a magyar gazdaság történetében.* Az új fejlődési pálya legfontosabb, erősítendő jegyei: *keresletvezéreltség, exportorientáltság és innováció-központúság.* Az exportorientáció gazdaságunk nagyfokú nyitottsága tükrében nem szorul bizonyításra. Az innováció-központúság lényege az emberi tényező felértékelődése, aminek elsősorban a megújulási készség folytonosságában és megerősödésében, a tevékenységek szellemi tartalmának növekedésében, a gazdaság rugalmasságának, versenyképességének fokozódásában kell kifejeződnie. Az új növekedési pálya keresletvezérelt jellege erősen leegyszerűsítve azt jelenti, hogy a gazdasági folyamatok vezérlése — makro- és mikroszinteken egyaránt — a termelés lehetőségei helyett a piaci keresletekből indul ki, nem mondva le természetesen a piac, a kereslet befolyásolásáról, bővítéséről és új piacok szerzéséről. Adottságaink, az alkalmazkodási kényszer következtében mi ui. egyedül a kereslettől visszafelé számolva szabályozhatjuk helyesen a termelést, ami kellő differenciálással összhatásában és hosszú távon feltétlenül kedvezőbb növekedést biztosít, mint a termelési feltételekből kiinduló felfogás. A keresletvezérelt pálya egyúttal a termelésközpontú szemlélet, beidegzettség meghaladását és a vállalkozási szellem és gyakorlat térhódítását is szükségessé teszi. A vállalkozás térhódítása ilyenformán a keresletvezérelt pálya tükröződéseként, annak megfelelő szemlélet- és magatartásformaként is felfogható.

A gazdaság viselkedési hajlama kapcsán már említett okokból eredően más szocialista gazdaságokhoz hasonlóan a magyar gazdaság is erőforráskorlátos. Más szavakkal ez azt jelenti, hogy a növekedésnek, a beruházási szándékok képződésének nincs, vagy csak igen gyenge a jövedelmezőségi-hatékonysági korlátja. Ennek gyakorlati megnyilvánulása a hiánygazdaság és a fejlesztési források puhasága. Következményei: a hiány állandósulása, eladók piaca, infláció az eladók (termelők) elkényelmesedése, alacsony hatékonyság és követelményszint, a verseny, a műszaki fejlesztés renyhesége. A hiány ezen túlmenően a korrupciónak is a legfőbb melegágya, szülője. A gazdaság keresletkorlátos állapotba való átvezetése tehát nagyon fontos kérdés. Az „átbillentés" legfontosabb feltételei egyelőre csupán felsorolásszerűen: a már jelzett szimulációs viszonyok meghaladása, valóságos verseny, versenyárak, a piac szerepének növelése, az alacsony hatékonyságú, v. veszteséges tevékenységek támogatásának leépítése. A hatékonysági követelmények érvényesítésének és a hiánynak a felszámolásának, ui. a gazdaság keresletkorlátossá alakítása nélkülözhetetlen feltétele.

A szocializmus mai világa sikereivel és távlataival, minden problémájával egyetemben fiatal, növekvő társadalmi organizmus, amelyben még nem minden szilárdult meg, amelyben még sok minden az elmúlt történelmi korszakok nyomait viseli. A szocializmus világa egészében természetesen az újnak a régi ellen vívott harca, a belső ellentétek megoldása útján folyik.

Jegyzetek

[1] A szakirodalomban a fejlődési típusú pálya szinonímájaként leginkább az intenzív fejlődés, ill. új növekedési pálya kifejezések fordulnak elő.

[2] Merton Robert K.: Társadalomelmélet és társadalmi struktúra. Bp. 1980. 204. o.

[3] Kulcsár Kálmán: Mai magyar társadalom. Kossuth Könyvkiadó, 1980. 215. o.
[4] Huszár István: A társadalom szerkezetének átalakulásáról. Közgazdasági Szemle, 1985. 4. sz. 406. o.

[5] Hoós János: Fejlődési lehetőségek és dilemmák az 1980-as években. Gazdaság 1984. 1. sz. 10. o.

[6] Néhány idevonatkozó megfogalmazás. Kádár János: „Mi az elviekben szilárd, a napi politikában körültekintő és megfontolt, a megújulásra kész pártot tekintjük az eszményképünknek." Lázár György: „. . . . a gazdaság minden elemében megújulásra van szükség." Havasi Ferenc: „A mai, általában jó szándékú forradalmi illúziókból levezetett szocializmuskép átalakulóban van." Aczél György: „És ismét bebizonyosodott, hogy csak szakadatlan megújulási akarattal állhatunk helyt a világban."

[7] Berend T. Iván: Négy évtized a magyar történelemben. Népszabadság 1984. november 15.

[8] Tallár Ferenc: Az orosz történelmi fejlődés sajátosságai, a 30-as évek. Medvetánc 1982/2—3. sz. 92. o.

[9] Herbert A. Simon: Korlátozott racionalitás. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó 1982. 89. o.

[10] Huszár István: A társadalom szerkezetének átalakulásáról. Közgazdasági Szemle 1985. 4. sz. 405. o.

[11] Havas Gábor: A fejlesztések új környezete. Népszabadság 1985. január 16.

GONDOLKODÓ — TÓTH IMRE RAJZA

kapcsolódásairól — terjedelmi okokból sajnos csak érintőlegesen — eshet szó.

A megújulás részletesebb és mélyebb kifejezése előtt talán nem érdektelen a közvélemény hangulatvilágába is bepillantani. Ezt saját tapasztalataim egy csokrának közrebocsátásával tudom legegyszerűbben teljesíteni.

Aktuális gazdaságpolitikai kérdések a téma, amiről a hallgatóság — személyes ismeretség jogán — őszinte hangvételű, az összefüggéseket mélyen boncolgató tájékoztatást vár. Kényes kérdések ugyebár nincsenek, a magas feszültségű kérdésekhez pedig már nyilvánvalóan hozzászoktál, hangzik a házigazda elnöki megnyitója. Ezzel a labda máris az én térfelemen, igaz, csak rövid időre. A hagyományosra tervezett előadás + konzultációs forma csakhamar szenvedélyes hangvételű párbeszéddé alakul. A kérdések már nem is kérdések, sokkal inkább belső feszültségek levezetését, kimondásukkal is megkönnyebbülést jelentő gondolatok, vélemények. Az utóbbi két évben egyre gyakrabban kerülök hasonló szituációba. Miután mindenütt megígértem, hogy a kérdéseket, véleményeket továbbítom, ízelítőül íme egy kis csokor a fontosabbak, a valóban nagyfeszültségű kérdések közül:

Meddig tart a „szűkesztendők" korszaka? Hogyan kerülhettünk ilyen helyzetbe? Mennyi írható ebből saját hibánkra, mennyi a tőlünk független körülményekre? Igaz-e, hogy kilátásaink a jelenlegi helyzetnél is rosszabbak? A jelenlegi helyzet nehéz és bonyolult, de nem rossz. Melyik a súlyosabb, a kérdés vagy a vélemény?

A már elért életszínvonal tartása stagnálás. A stagnálás viszont az ösztönzési funkció kikapcsolásával és a differenciálás elvének sérelmével jár. Azok következményei viszont hosszabb távon elviselhetetlenek. Van-e kiút?

Eddig munkaerőhiányról zengett az ország, újabban pedig a kapun belüli munkaerő-feleslegről esik több szó. Lesz-e ebből munkanélküliség? A munkamorál és a termelékenység növeléséért nem lenne-e ez túl nagy ár?

Az innovációs folyamat lassú, hangzik a bírálat felülről. Mégis látjuk, tudjuk és tűrjük, hogy az újat akaró emberek belerokkanjanak kísérleteikbe. Az alkotó típusú embert környezete már szinte őrültnek tekinti. Nem olyan ellentmondás-e ez, amelynek a tankönyvek szerint a szocializmusban legalábbis nem illenék lennie?

A nehézkesség, a középszerűség és bürokrácia mennyiben szocialista, mennyiben magyar sajátosság? Miért nem tudunk tőlük és a hozzájuk hasonló még néhány kellemetlen útitárstól megszabadulni? Hiszen majdnem mindenki harcol ellenük, nincs az országban egyetlen olyan szerv, testület, vagy intézmény, amely ne tekintené nemzeti ügynek az ellenük való küzdelmet.

A vagyoni különbségek növekedése és a munka nélkül szerzett jövedelmek miatt a szocialista értékrend, a társadalmi tudat és morál torzulásai aggasztóak, miért tűrjük mégis? Nem mentünk-e máris túl messze a társadalom tűrőképességének próbára tevésében? Messze vezetne, hogy a szorgalmas emberből hogyan lett stréber, az ügyeskedőből ideál, a szerény, becsületesből élhetetlen, a szókimondóból összeférhetetlen, a köpönyegforgatóból rugalmas. Nem önmagában ezekkel a jelenségekkel, hanem arányaikkal van a baj, azzal, hogy ezekhez már hozzászoktunk, s normálisnak tekintjük. Mi több: az efféle magatartáshoz való igazodás hovatovább társadalmi kényszerré kezd válni, mert aki kivonja magát alóla, veszít. Végső soron ui. anyagi pozicionális előnyökről, a másodlagos elosztás sokszor beláthatatlanul szövevényes csatornáin keresztül, munka nélküli jövedelmekhez való jutásról van szó.

A kérdéseket lehetne folytatni. Ezt mellőzve, nagyon fontos lenne, hogy minden szinten és minden vetületben finoman árnyalt képet alakítsunk önmagunkról, mert egyébként céljaink realitását veszélyeztetjük. Így pl. az, aki a tulajdonviszonyok szocialista jellegét a szocializmus egészével azonosítja, sohasem fogja megérteni, hogy a bonyolultabb feladatok még hátra vannak, illetve, hogy a fejlődés a szocializmusban is küzdelem, a korábbi szintek meghaladásáért tett erőfeszítések, a mindig újra születő ellentmondások feloldása. Aki tehát a szocializmus egyenlő a termelési eszközök társadalmi tulajdonával módon vélekedik, nem érti, hogy az embereknek a társadalmi és a személyi tulajdonhoz való viszonyulása között miért olyan nagy a szakadék, s hogy bár nem csupán erre visszavezethetően, milyen messze vagyunk még a munka tömeges méretekben szükségletté, az alkotás örömét nyújtóvá válásától. Arról, amiről az emberiség legnagyobb gondolkodói csak álmodhattak, mi csináljuk. Más azonban csinálni, és megint más készen kapni. Ma már tudjuk, hogy egy egész történelmi korszakot igényel pl., hogy a társadalmi tulajdonnak a mindenkié; tehát senkié tudati tükröződése — összes mindennapi konzekvenciájával együtt — a mindenkié; tehát az enyém is-re változzék.

A kérdésekre, véleményekre való kimerítő válaszadás önálló tanulmányok tárgya lehetne, arra tehát nem vállalkozhatom. Igaz, hogy az eredményekből és pozitív jelenségekből még nagyobb csokrot köthetnénk. Egy ilyen csokor azonban nem válasz, legfeljebb a mérleg másik serpenyője. A kérdések ilyen módon tehát nem intézhetők el, sőt még makacsabbul visszaköszönnek. Jobb tehát őszintén szembenézni velük, vagyis önmagunkkal. Valós gondokat, feszültségeket tükröznek-e ezek a kérdések és vélemények? Szerintem igen. Úgyannyira, hogy a tükör, vagy a lázmérő összetörése nem segít, sőt, a láz lenyomása sem, az okát kell megszüntetni. Az okot megszüntetni azonban csak úgy lehet, ha előbb megtaláljuk.

Kétségtelen, hogy ha valaki 40 évvel ezelőtt mai valóságunkat olyan gondokkal és feszültségekkel terhesnek próbálta volna ábrázolni, mint amilyennek mi ma látjuk és érezzük, azt vagy bolondnak, vagy ellenségnek tekintették (tekintettük) volna. Ma is elég sokan vannak, akik vagy mindenért a rendszert teszik felelőssé, mondván: no lám, ez a szocializmus és/vagy a szocializmusban ilyen hogyan fordulhat elő, ez attól idegen, vélekednek. A kérdés, mégpedig mindkét vélekedést illetően már most csupán az, hogy melyik; a létező, vagy egy idealizált, élettelen absztrakt szocializmus(tól). Sajnos igen gyakori, hogy a történelmi léptékkel mérve fiatal, pubertás korú rendszerünktől felnőtt, érettkori viszonyait, teljesítőképességét kérjük számon. Szocialista értékrend címén is ilyen tételeket sulykoltunk, sulykolunk még ma is a fejekbe. A megtámadott valóság immunreakciói pedig, különösen az ifjúság körében, több mint figyelemreméltóak. A társadalmi-gazdasági fejlődés ellentmondásos útját minden korra igaznak véljük, csak éppen saját viszonyainkra nem. Az ellentmondásokkal gyakran nem tudunk mit kezdeni, vagy letagadjuk, vagy szégyelljük.

Érzékelhetően nagyon bonyolult, még nem eléggé körbejárt témakifejtésre való vállalkozásról van szó, amelyek során az aránytévesztés állandóan leselkedő veszély.

Az aránytévesztéssel szemben leginkább a történetiség figyelembevétele óvhat meg bennünket. Ezt elkerülendő, a kortárs történészhez érdemes elsősorban fordulni: „Hány olvasata van az utóbbi négy évtized történetének? Az értékelés — viszonyítás. És viszonyíthatjuk az azt közvetlenül megelőző múlthoz. Viszonyíthatunk az iparosodottság hiányához, az elmaradott, kézi-állati erőre alapozott, alacsony hozamú mezőgazdasághoz, a földtelenséghez, a munkahiányhoz, a városi szegénységhez és az alacsony iskolázottság, villany nélküli, falusi világához. Ami ehhez képest megváltozott, az elsőrően radikális, az valóságos ugrás, amely a történelem forradalmas ünnepnapjai közé sorolja a múlt négy évtizedet, olyan korszakká, amelytől új időszámítás kezdődik, hiszen a forradalmak szeretik elölről kezdeni, maguktól számítani a napok és évek múlását.

De viszonyíthatjuk ezt a négy évtizedes jelenünket a világgazdaság ugyanezen időszakában végbement fejlődéséhez is. Az új technikai-ipari forradalom szédületes erejű áttöréséhez, a töredékére zsugorodó mezőgazdasági és a rohamosan csökkenő ipari népességgel többszörösére növelt termeléshez, a tőkés és a munkaerő kétharmadát-háromnegyedét magához szívó, valóságos szolgáltatási forradalmat előidéző, új infrastrukturális alapokat teremtő szerkezeti átcsoportosuláshoz. Viszonyíthatunk a gazdag világ fogyasztási színvonalában és szerkezetében lejátszódott hatalmas átrendeződéshez.

Ami a második világháború utáni korszak világgazdaságában, különösen a régen (Nyugat-Európában és Észak-Amerikában) és újonnan (leginkább Ázsiában) iparosodott országokban lejátszódott, azzal nehezen, részlegesen, sőt esetenként egyáltalán nem tudtunk lépést tartani. Ebben az összehasonlításban a négy évtized teljesítménye sokkal szerényebb, és aligha indokol új időszámítást.

De viszonyíthatunk vágyott célokhoz, ideálokhoz is. A földre húzó szegénységből való kiemelkedés, az ember anyagi felszabadítása — mint minden valós felszabadítás alapja — értékelvei szemszögéből nézve (jelen gondjaink ellenére) ebben a négy évtizedben rohamléptekkel haladtunk előre, és ennek nyomán a lakosság ugrásszerűen megnövekedett és új minőségi vonásokat tükröző fogyasztása is valóságos történelmi fordulatra utal."[7]

II.

A megújulási készség természetéből eredően a szocialista gazdaságnak is immanens tulajdonsága. Némi leegyszerűsítéssel a megújulás és a fejlődés közé egyenlőségjel is tehető. A tőkés gazdaságokban az utóbbi évtizedekben végbement *modernizálódási* folyamatot figyelembe véve, azonban a szocialista gazdaságok megújulási készségének minősítése nézőpont kérdése is. A szocialista termelési viszonyok nyújtotta nagyobb lehetőséget (szabadságfokot), a megújulási készség renyheségével egybevetve, a megítélés valóban problematikussá válik. A hazai viszonyokkal kapcsolatos, részletesebb okfejtésre való áttérés előtt, ezért a megújulási folyamat néhány legáltalánosabb, ha úgy tetszik egyetemesnek tekinthető kiváltó okát célszerű röviden áttekinteni:

1. A felülvezéreltség túlhaladottsága

A szocializmus építésének kezdetén a politikai és állami élethez hasonlóan a gazdaságban is *egy piramishoz hasonló szerveződési elvet követtünk*, aminek szükségszerű megnyilvánulási formái voltak *a felülvezéreltség, a hierarchikus függőségi kapcsolatrendszer*, a gazdálkodó szervek önállóságának hiánya, a hatósági, hivatali, bürokratikus formájú szabályozás érdekeltség, kockázatvállalás nélkül és a felelősség elmosódása. Mai ismereteink szerint pedig a szocialista társadalmak esetében a tanulási, döntési, innovációs folyamatokat is egyértelműen lassító szerepet tölt be a döntési folyamatoknak, pontoknak a túlcentralizáltsága. A piramiselvű szerveződést az 1968. évi reform, ha felemás módon is, a szervezeti, intézményi rendszer szin-

te sértetlenül hagyásával, de áttörte. Napjainkban a szervezeti-intézményi rendszer reformjával a hierarchikus kapcsolatrendszer további jelentős átrendeződésének, lebontásának lehetünk tanúi. Ez az átalakulás, megújulás természetesen nem mehet végbe csak a gazdaságra korlátozottan. Ebből a szempontból a gazdaság és a politika kapcsolatrendszere továbbfejlesztésének van kitüntetett szerepe. Egészen röviden: a politika irányító szerepe nélkül nincs, és nem is lehet biztosíték arra, hogy egy közepesen fejlett szocialista gazdaság, amely egyúttal árutermelő gazdaság is, öntörvénye alapján a fejlett szocializmus irányába fejlődjön. A tudati, akarati elemet ezért a politikának kell a gazdaságba bevinnie. Erre ui. egyedül a politika képes. Ez a rendszerspecifikus előny azonban — különösen megfelelő piaci és társadalmi ellenőrzés hiánya esetén — objektíve nagyobb tévedési lehetőségeket is magában rejt. Különösen így van ez akkor, amikor bizonyos okoknál fogva a politika túlsúlyossá válik, s amikor ez a túlsúlyosság más egyéb specifikus vonással, örökséggel is párosul. Esetünkben pl. a nyomokban még mindig fellelhető közép-keleteurópai fejlődésbeli megkésettség következményeivel.

Ennek a magyar társadalom ezeréves fejlődését is nagyban meghatározó feltételrendszerenek igen mély és nagy történeti ívű értékelése Szűcs Jenő: Vázlat Európa három történeti régiójáról c. kitűnő művében egyértelműen nyomon követhető. Legújabbkori fejlődésünkre legnagyobb hatást gyakorló szovjet „modell" ugyancsak történeti ívű gyökereinek jobb megértéséhez pedig Tallár Ferenc írása nyújt komoly segítséget: „Éppen a múltnak ez az öröksége, illetve ennek az örökségnek a „hatékonysága", az orosz társadalomnak a sztalinizmussal szembeni „nyitottsága" teszi kérdésessé azokat a magyarázatokat, melyek a sztalinizmusban puszta torzulást látnak, vagy egy megtévesztő leegyszerűsítéssel a bürokrácia hatalmi érdekeiből, egy „új uralkodó osztály" születéséből vezetik le. A meghatározónak egy látszólagos elvontságában is sokkalta szilárdabb tényező tűnik: a sajátos orosz fejlődés évszázadokon át változatlan alapstruktúrája. Az orosz fejlődés sajátosságainak előtérbe nyomulása után pedig nem tekinthető már véletlennek, hogy a „szocializmus egy országban" jelszóval a Nyugattól való függetlenségét deklaráló Szovjetunióban a sztalinizmus idején tért nyertek a nemzeti messianizmus elemei, s így a XX. kongresszust megelőző hidegháború éveiben a Szovjetunió és a Nyugat szembenállása részben a hagyományos „ébredő Kelet" — „rothadó Nyugat" szembenállás formáit öltötte magára.[8]

A hierarchizáltság megítélésével kapcsolatban azonban nem lenne helyes végletekbe esni. Herbert A. Simon Nobel-díjas közgazdász szerint pl. a bonyolultság gyakran hierarchikus formát ölt.[9] Tiszta, steril viszonyok számonkérése helyett, ezért az arányok optimálisabb követésére indokolt a hangsúlyt helyezni. Egy folyton változó, fejlődő szerkezetű társadalomban egy elvont ideálképből levezetett statikus szerkezet amúgy sem lenne követhető. A felülvezéreltség egyik fontos megnyilvánulási formája, hogy a felépítményi elemek az alapokra nőttek (az apparátusok pl. a testületekre). A jelen történelmi szituációban ezért ennek a feloldása az egyik fontos feladat. A társadalmi szerkezet fejlődését vizsgálva Huszár István is hasonló következtetésre jut. Társadalmunk szerkezete igen jelentősen átalakult. A nagy társadalmi osztályok és rétegek egymáshoz való közeledése és belső differenciálódása mellett egy új társadalmi szerkezet, és ennek megfelelően egy új típusú társadalmi különbségrendszer kialakulása figyelhető meg. A gazdasági mechanizmus változásai, a társadalmunkban lezajlott demokratizálódási folyamatok azt eredményezték, hogy a társadalmi viszonyok újratermelésében a korábbi egysíkú központi szabályozást egy sokszínű, különböző mechanizmusok által szabályozott újratermelés váltotta fel. Az objektív folyamatokban lezajlott változások halaszthatatlanná teszik mindezek következményeinek átgondolását, a konzekvenciák levonását a gazdaságon kívüli szférákban, egyebek között a társadalmi, állami intézményrendszerünk működési mechanizmusában. Továbbfejlődésünk egyik kulcskérdése, hogy a gazdaság reformfolyamatait miként tudjuk összekapcsolni az intézményrendszer korszerűsítésével, az érdekek reális tagoltságát kifejező és közvetítő demokratikus akaratképzéssel, vagy másképp: miként tudjuk a kompetencia elvét még inkább érvényesíteni a társadalmi erőforrások felszabadításáért, az erőforrások gyarapításáért.[10]

A továbbhaladást illetően tehát az a lényeg, hogy a társadalom és a gazdaság alulról legyen képes saját magát felépíteni, a kapcsolatrendszert és működési formákat jelentő viszonyokat kialakítani. Ennek azonban — most már a gazdaságon belül maradva — egy igen jelentős további feltétele hogy a hierarchikus függőségi kapcsolatok helyett (a hatósági jogosítványok szűk területét leszámítva) *a partneri kapcsolatok váljanak uralkodókká.* A gazdasági motivációt nélkülöző hivatali beavatkozások gazdasági életbe való gyakorlatának más módon ti. nem lehet véget vetni. Azzal természetesen tisztában kell lenni, hogy egy fejlett termelőerőkkel működő modern társadalomban — különösen a tulajdon nagyarányú társadalmasítottsága esetén — nem lehet szó a hierarchikus függési rendszer teljes lebontásáról, azaz a társadalom és a gazdaság szerveződési elve sem lehet kizárólag horizontális. Teoretikusan és történelmileg szemlélve: a hierarchikus kapcsolatrendszer lebontása attól is függ, hogy milyen mértékben lehet előrehaladni az állami funkciók társadalmasításában.

MÜHELYBEN — TÓTH IMRE RAJZA

A szóban forgó kapcsolatrendszer átalakításának ezekben az években folyó részletkérdéseit mellőzve, két lehetséges veszélyre kell a figyelmet felhívni. Egyik veszélyforrás, amit a szervezetek fennmaradási kényszere motivál: a felülvezéreltség oldásának lefékezése vagy egyoldalú végigvitele pl. csak a gazdaságra történő korlátozása. A másik veszélyforrásra, nevezetesen, hogy csak a függőségi viszony lebontása, v. lassítása nem elégséges, Havas Gábor figyelmeztet. Helyesen szögezi le, hogy: A gazdaság azonban, akárcsak a föld légköre, nem tűr vákuumot: ha kivonunk belőle organizáló tényezőket, azokat önszerveződésen alapuló új és hatékonyabb tényezőknek kell helyettesíteni, különben látványosan, vagy a fű alatt visszanyomulnak a régi erők. Ez törvényszerű, hiszen csak a sokoldalúan összekapcsolt gazdaság lehet korszerű... Az ágazati irányítás törvényességi és piaci felügyelettel való felváltása csak akkor lesz sikeres, ha hamarosan kialakulnak azon érdekképviseleti, érdekegyeztető formák és mechanizmusok, amelyek dirigálás nélkül képesek a termelés hétköznapjait, organikus gyarapodását biztosítani.[11]

2. A gazdaság viselkedési hajlama

A tőke- és a profitkorlátot eltávolító — s részben ezért, részben pedig az állami paternalizmus kiszélesedése miatt erőforráskorlátossá váló — szocialista gazdaságokhoz hasonlóan, a magyar gazdaság-

felhalmozási igény között feszül. Ennek az ellentmondásnak legszemléletesebben érzékelhető két következménye, megnyilvánulási formája: az 1979—84 között kényszerűségből folytatott restrikció; másik, hogy a világgazdasági helyzet romlása és az adósságszolgálat miatti terheket az országok többségéhez képest mi súlyosabbnak érezzük. Európai pozíciónk és a gazdaság állapota valamelyest romlott, relative kedvezőtlenebbé vált. Gazdaságunk fejlettségének mai szintjén nem biztosítható azoknak az igényeknek a kielégítése sem, amelyek — a szocialista társadalom értékeiből is adódóan — társadalmilag már kiformálódtak, sőt általánosan jelen vannak.[3] Ezeket az ellentmondásokat és feszültségeket külföldi források bevonásával már nem lehet, de ha lehetne is, nem lenne helyes áthidalni. Ezekből az ellentmondásokból eredően *erős a tendencia arra, hogy a világgazdaság értékrendje gazdaságunkat a cserearányoknak megfelelő szint alá nyomja.* Ennek oka részben az adósság, illetőleg az, hogy az adósságszolgálat miatt kieső erőforrás nagyobb, mint az újonnan igénybe vehető, de ok a „technikai rés" növekedése miatti piaci bizonytalanság és a diszkrimináció is. *Gazdaságunk tehát kényszerpályára került.*

Az értékelések során gyakran megfogalmazódik, hogy gazdaságunk rendszerünk fennállása óta a nyolcvanas évek elejére került a legkritikusabb helyzetbe Ez sajnos, nem csupán vélekedés, hanem (adatokkal) igazolható tény. Mégis úgy vélem, *e statikus képnél is komorabb, súlyosabb, hogy a kedvezőtlen gazdasági folyamatokat évek óta nem tudjuk megállítani, azok többsége továbbra is romló tendenciájú.* Ezek közül a legfontosabbak: a *cserearányok* mindkét relációjú romlása; az *eszközhatékonyság* romlása; a *világkereskedelemből való részesedésünk csökkenése, és a technikai rés tágulása.*

Tény, hogy a magyar társadalom és gazdaság szokatlanul nehéz erőpróba elé került. A külső feltételek ugrásszerű megnehezülése és az ahhoz nehezen alkalmazkodó belső viszonyok miatti késedelmes és sokáig nem megfelelő reagálás által generált — tehát két irányból is jelentkező — *kihívásra* eddig adott válasz — sarkosan fogalmazva — csupán a túlélésre, a talpon maradásra volt elégséges. A nem megfelelő reagálást jelentő lépések közül a gazdaságpolitikában a szelektív, fejlesztést és visszafejlesztést egyaránt magában foglaló megoldások helyett az általános restrikció, az irányításban pedig a kézi vezérléses forma és az ahhoz társuló informális vonások felerősödése emelhetők ki. A talpon maradáshoz párosuló szerény fejlődés lényegét tekintve védekező stratégiát tükröz. Nyilvánvaló pedig, hogy egy szocialista ország hosszú ideig — a leépülés veszélyének növekvő tendenciája nélkül — nem rendezkedhet be védekező stratégiára. Az offenzív, a gyorsabb előrehaladást vagy egy karakterisztikusabb fejlődési pályát biztosító stratégia legfontosabb összetevője: a társadalmi-gazdasági viszonyok folytonos megújulása, megújítása, s a gazdasági fejlődés élénkítése. Az élénkítés, a pozitív elérésének biztosításán kívül a társadalmi feszültségek leküzdése miatt is fontos, annak majdnem kizárólagos tényezője. A gazdasági fejlődés lelassulása ui. különösen kedvezőtlenül érintette és érinti a lakosság mintegy 12—15 százalékát kitevő többszörösen hátrányos helyzetű csoportot. Ebben a belsőleg heterogén összetételű csoportban a népességen belüli arányuknál lényegesen nagyobb mértékben vannak jelen a szakképzetlenek, a nem aktív keresők, a kis településeken élők, a cigányok. A kialakítandó egységes szociálpolitikai koncepciónak nagyobb erőforrásokat kell összpontosítania e csoport életkörülményeinek javítására, újratermelésük fékezésére.[4]

A *kényszerpályán* haladás egyik súlyos tünete, hogy az ország nem képes saját forrásait külsőkkel kiegészíteni, de saját forrásai egy részét is hitelek és kamatok visszafizetésére, illetve törlesztésére kell fordítani, amit a cserearányok romlása miatti veszteség még tovább tetéz. *Az országból de facto tehát tőkekivonás történik*, amelynek 1974—84 közötti nagysága kb. egyévi nemzeti jövedelemmel egyenlő. A jelenségek közgazdasági logikája ilyen kényszerhelyzetben értelemszerűen megfordul: tartós közgazdasági folyamatokat kell — társadalompolitikai okok miatt — átmeneti jelenségeknek alárendelni. Világosan kell azonban látni, hogy a tartós tendenciák és követelmények rovására a jelenlegi nehézségek nem oldhatók meg, és főleg nem kerülhető el a gazdaság szétzilálása.[5] A nadrágszíj összehúzása tehát segít, mivel az csak a feszültségek rövid távú enyhítésének és nem a tartós megoldásoknak az útja. Ebből a körből ezért csak mélyreható általános megújulással lehet kilépni.

A gazdasági megújulás ennélfogva *nemzeti sorskérdés.* A megújulás tétje: a társadalmi haladás feltételeinek biztosítása; a világgazdasági kihívás diktálta követelményeknek való megfelelés, közelebbről európai pozícióink megőrzése vagy elvesztése. Egyszóval az előbbrehaladás vagy leépülés, a világgazdaság perifériája felé sodródás. Belátható időn belül ebben alapvetően önerőre támaszkodhatunk. A külső körülmények egyelőre nem ígérnek, nem biztosítanak számunkra dinamizáló feltételeket. Mindezekkel kapcsolatban a leghitelesebb és legilletékesebb krónikáshoz fordulva, az MSZMP KB-nek a XIII. kongresszusi beszámolójából érdemes röviden idézni:

„Építőmunkánk külső körülményeiben a következő években sem várható lényeges javulás. A külső egyensúlyi helyzet javítása továbbra is alapvető feladat. Gazdasági nehézségeink leküzdése azt is megköveteli, hogy bővítsük a műszaki fejlődéshez és az életszínvonal emeléséhez szükséges alapokat. Mindezt csak a népgazdaság jövedelemtermelő képességének növelésével érhetjük el. A hangsúlyt tehát a gazdálkodás színvonalának javítására, a dolgozók alkotó energiájának és vállalkozókészségének kibontakoztatására, ezáltal a népgazdaság dinamikusabb fejlődéséhez szükséges feltételek megteremtésére helyezzük. Ez aktív, ösztönző termelespolitikát és gazdaságirányítási gyakorlatot igényel."

A szocializmusnak nincs, még nem lehet kitaposott útja. A szocialista forradalmak természetükből eredően befejezetlenek. A nagy gondolkodók közül Marxon, Engelsen, Leninen keresztül Gramsciig, Lukács Györgyig, sokakat lehetne idézni annak igazolására, hogy a szocializmus csak a reformfolyamat állandó mozgalmából, szakadatlan megújulási folyamat eredményeként épülhet fel. Ilyen összefüggésbe ágyazva 40 éves fejlődésünk inkább természetes, mint rendhagyó. Évtizedek múltán kellő történeti távlatból értékelve 40 éves gazdasági fejlődésünket, minden valószínűség szerint az eredmények és az ellentmondások, a nemzetközileg is számon tartott megújulási törekvések, a jobbító szándéktól vezérelt, de tévedésekkel és vargabetűkkel tarkított *útkeresés* lesznek e korszakra leggyakrabban alkalmazott jellemzők. Ezen belül az elmúlt évtized — különösen a szocializmus építésének töretlenül felfelé ívelő társadalmi igényeihez képest — valóban komoly erőpróba volt számunkra. Mai fejjel, tudásunk mai szintjén a tandíj egy részét kétségkívül megspórolhattuk volna. Az ilyen utólagos vélekedés létjogosultsága történeti alapon azonban vitatható.

A megújulási folyamat természetesen a gazdaság szerveződési elvét is érinti. E kérdés kapcsán, különösen a visszahúzó, ortodox nézetekkel, az ún. szocializmust féltők, egy utópisztikus vonásokat tartalmazó messianisztikus szocializmus-képhez ragaszkodókkal szemben kell elsősorban leszögezni, hogy igazi paradoxon az, ha egy, az eddig létező eszmerendszerek közül leghaladóbb és legforradalmibb eszmerendszer a marxizmus—leninizmus válik konzervatívvá. Nekünk itt és most, ezért nem azzal a szocializmussal kell foglalkoznunk, ami a fejünkben van, hanem ami a valóságban létezik. Aki ma marxista akar lenni, annak szembe kell néznie a szocializmus valóságával.

A paradigma váltás szükségességét tehát nem tagadni, nem akadályozni, hanem tudományos megalapozottsággal segíteni kell. Ennek ellenkezője ui. a történelem megállításával, visszafordításának amúgyis lehetetlen, felesleges idő- és energiapocséklást jelentő vállalkozás. a népekkel szembeni bűn lenne. Annál is inkább, mivel a hetvenes években a polgári közgazdaságtanban is paradigma váltásnak lehettünk tanúi. A váltást értelemszerűen nem a kapitalizmus meghaladásának igénye szülte, hanem az, hogy az uralkodó paradigmák már nem tudtak eleget tenni a tőlük elvárt követelményeknek.

Számunkra értelemszerűen még nagyobb jelentőséggel bír az SZKP KB 1985 áprilisi plénumának az a megfogalmazása, miszerint: nem tökéletesíteni, hanem korszerűsíteni, átalakítani kell a gazdaságirányítást.

Rendkívül nagy fontosságú, túlzás nélkül elmondható, hogy történelmi jelentőségű ebből a szempontból, hogy a XIII. kongresszus a megújulás szellemében ülésezett. A kongresszus a megújulásnak — s első ízben — a társadalom mindhárom alrendszerére való kiterjesztése mellett foglalt állást.[6]

A téma roppant szerteágazó jellege folytán sokféle megközelítést kínál. Csábító lenne a megújulás témakörének elméleti vagy gazdaságtörténeti megközelítése és tárgyalása. Jelen esetben mégis inkább egy gyakorlatiasabb, élőbb, a gazdaságpolitikai gondok és feladatok fókuszába ágyazott diagnózist és terápiát ötvöző megközelítésre kerül sor. A társadalom gazdasági alrendszerei közül az összefüggések szorossága folytán leginkább a politikai, állami szféra, illetőleg az emberi tényező és az értékrend gazdasággal szorosabb

BARTA IMRE

Mit jelent ez a szó: növekedés?

A gazdasági innovációról, a XIII. pártkongresszus után

I.

A szocialista gazdaságok többségében érzékelhető megújulási törekvés történelmi szükségszerűség. Az utóbbi években tapasztalható felerősbödésének okai mélyen a társadalmi-gazdasági viszonyokban gyökereznek. Nem véletlen és nem csupán magyar jelenségről van tehát szó. A nyolcvanas évek közepén lényegében minden szocialista gazdaság szembekerült azzal a problémával, hogy az extenzív fejlődés tartalékainak kimerülésével, az eddigi, klaszszikusnak tartott növekedési pályán való haladás lehetőségei összeszűkültek, Magyarország esetében például lezárultak. A gazdaságok többsége ugyanakkor még nem állt, vagy csak részlegesen tudott átállni a jövőben egyedül lehetséges fejlődési típusú pályára.[1] Ennek tünetei: a növekedési ütem lelassulása; egyensúlyi zavarok, eladósodás; a hatékonyság és jövedelemtermelő-képesség stagnálása; a technikai és strukturális megújulás (korszerűsödés) intenzitásának és a gazdaság rugalmasságának (alkalmazkodóképességének) alacsony színvonala; a külkereskedelmi pozíciók gyengülése (cserearányok romlása); a társadalmi élet más területeire is — különösen az élet és a szociálpolitikára, a tudati szférára — átsugárzó ellentmondások, feszültségek felhalmozódása. Mindez egyúttal — most már a magyar viszonyoknál maradva — azt is jelenti, hogy az 1957-től tartó, s az 1968. évi reformmal még nagyobb lendületet kapó megújulási folyamat nem vezetett kellő eredményre. Amint az a későbbi okfejtésből is kiderül, eleve nem is vezethetett. Egyrészt, mert a gazdálkodás szerveződési elvének, főként gyakorlatának módosulása nem volt eléggé mély; másrészt, minden elméleti okfejtésnél meggyőzőbben a gyakorlatban is beigazolódott, hogy a társadalmi alrendszereknek csupán egyikére korlátozott megújulási folyamat nem lehet igazán mély és eredményes. Másképpen fogalmazva: tartós és eredményes megoldást, csak a társadalom minden fontosabb alrendszerére — politika-állam, gazdaság, kultúra-ideológia — kiterjedő megújulási folyamat biztosíthat. Ha nem ismerjük fel a kölcsönös függőség és a vele járó strukturális kényszerek fontosságát, akkor áldozatul esünk az utópikus gazdálkodásnak, amely hallgatólagosan feltételezi, hogy a társadalmi rendszer bizonyos elemei kiküszöbölhetők akkor is, ha a rendszer többi része változatlan marad.[2]

Századunk utolsó ötödében a magyar gazdasággal szemben jelentkező követelmények már átlépték azt a küszöbértéket, amelyen túl a gazdaság teljesítőképessége, illetve a vázolt problémák feloldása csak a jelenségekre irányuló beavatkozások, módosítások révén már nem javítható érdemlegesen. Az európai viszonylatban középszerűséget jelentő körből ezért a pótcselekvések számát gyarapító lépések helyett csupán komplex átfogó és gyökerekig hatoló változtatások révén lehet kilépni. Nyilvánvaló ugyanakkor, hogy az örökölt szisztéma és keretek továbbélése a közgazdaságtudomány által felvázolt új növekedési pályára való ráállást és az azon való haladást inkább gátolná, mint segítené. A szükséges és kínálkozó lépés kihagyása ezért súlyos történelmi mulasztás lenne. A felvetett kérdésnek tudományos és politikai szempontból ezért egyetlen helyes közelítésmódja: a társadalmi tulajdon nyújtotta előnyök maximális kihasználása, amelynek kapcsán semmilyen korábbi konkrét megoldás nem lehet tabu. Ellenkezőleg, minden önmagát túlélt megoldást — még a legfájóbbnak tűnőket is — jogunk és *kötelességünk* megváltoztatni. Tabuként való kezelésükért ui. — a történelmi tapasztalatok szerint — előbb-utóbb fizetni kell.

A megújulásra irányuló törekvéseinkkel szerencsére nem vagyunk egyedül. A szocialista gazdaságok szerveződési elve és gyakorlata a 60-as évekkel kezdődően — igaz, hogy eléggé eltérő módon és mélységben — lényegét tekintve azonban hasonló irányban fejlődött. Ezekben az években pedig egy újabb kísérletezésből álló hullám, minden eddigit felülmúló, azt ígérő megújulási folyamat érlelődésének lehetünk tanúi; a Szovjetunióban, Kínában és több európai szocialista országban is.

Az eddigi megújulási folyamat részlegességével és eredményességének alacsony szintjével összefüggésben — a teljességet és közelítésmód történetiségét is biztosítandó — azt is látni kell, hogy a hetvenes évtizedben gazdaságunk olyan időpontban érkezett az önmagában is korszakos jelentőségű pályamódosuláshoz, amikor működésének külső feltételei nagymértékben megnehezültek (romlottak), tartalékait a gazdaságpolitika teljes mértékben felélte (kimerítette). Szigorúan véve a valóságban a munkaerőforrás kimerülésén kívül inkább bizonyos aránytalanságok biztosította átmeneti előnyök feléléséről helyes beszélni. Az ötvenes években a mezőgazdaság, a hatvanas években az infrastruktúra, a hetvenes években az eladósodás árán értünk el a világátlagnál gyorsabb növekedést. A közel három évtizedig tartó világméretű konjunktúra ehhez további jelentős növekedési energiát biztosított. Mindezt ugyanakkor egyértelműen a rendszer fölényeként könyveltük el. A fejlesztés aránytalanságainak és a hatékonysági, korszerűségi követelmények háttérbe szorításának következményei hosszú időn keresztül rejtve maradnak, aminek árát most fizetjük (!).

Ilyen előzmények után a világgazdaság nagy horderejű, tartós és könyörtelen kihívásával egy erősen sebezhető, alacsony jövedelemtermelő-képességű, kényszerpályán haladó, törékeny kis magyar gazdaság áll szemben.

A jövedelemtermelő-képesség alacsony színvonala azonban csupán a jéghegy csúcsa, aminek okai sokrétűek és igen mélyek, következményei pedig súlyosak. Tény, hogy jelenleg ***legnagyobb ellentmondás a világgazdaság diktálta követelményszint és gazdaságunk teljesítőképessége, illetőleg a gazdaság jövedelemtermelő képessége és a lakosság fogyasztási igénye + a gazdaság modernizálásához szükséges***

TANULMÁNY

TÓTH IMRE RAJZA

Tartalom

Lapszélre (Papp Lajos) 2

Barta Imre:
Mit jelent ez a szó: növekedés?
A gazdasági innovációról,
a XIII. pártkongresszus után 3

Serfőző Simon versei:
Eliszaposodik; Vidék, tartomány 9

Kiss Dénes versei:
Baktató versek;
Sötétlések Mohács sírkertjében 9

Győri László verse:
Szégyen 9

E. Kovács Kálmán verse:
Sirató 9

Csorba Piroska verse:
Engedj utamra 9

IFJÚSÁG ÉS TÁRSADALOM

Novák István:
Amikor pléhpofa a divat
Kísérlet az ifjúság kulturális
anatómiájának felvázolására 10

Bartha Gábor:
A megélhetés csapdája 13

Bényei József verse:
Aki szeretni 14

Moldvay Győző verse:
Jel és seb 14

Ádám Tamás verse:
Hazatérés 14

Gulyás Mihály:
Jancsi vörösnek állt (elbeszélés) 15

Péntek Imre verse:
Ébredés, bizalom 21

Pardi Anna verse:
Mindig a pont 21

Pálinkás György verse:
Vettem egy nyolcvanötös tornacipőt 21

Örsi Ferenc:
Dávid király katonája
(A történelmi dráma befejező része) 22

Tóth Bertalan verse:
Életed elé 27

Laczkó András:
Élni segíteni!
(Serfőző Simon költészetéről) 28

Rónay László:
Vallomások a kutyavilágról 29

Horpácsi Sándor:
(M)ilyen a világ? 30

Agócs Sándor:
„Játszani is engedd!" 31

Vasadi Péter:
A lelkesség buktatóin 31

Botlik József:
Két hézagpótló kiadványsorozat
Pozsonyból 32

Sugár István:
„Láb alá vetettek vattok..." 35

Nemcsik Pál:
Négy évszázad missziójáról 37

Cs. Varga István:
Egy szellemi „vállalkozó" 38

Hírek 39

Tóth Imre (3, 6, 8, 11, 12, 14, 38) rajzai

Első oldalon:
Kohász
Tóth Imre rajza

Hátsó oldalon:
Darus
Kurucz Péter felvétele

*

A szerkesztésben közreműködnek: Cs. Varga István (főszerkesztő-helyettes), Feledy Gyula (szerkesztő-főmunkatárs), Serfőző Simon (szerkesztő), Kalász László (líra), Brackó István (széppróza), Ruszoly József (tanulmány).

Lapszélre

Valami új kezdődött... Valami új, valóban? Valami, ami jelen volt, sejtjeinkben, reflexeinkben élt, immár négy évtizede. S kibontakozása mégis váratott magára. S vajon, most az-e, amire várakoztunk, amit hol titkolt, hol elnyomhatatlan reflexeink jelezni próbáltak négy évtized során?

Az MSZMP XIII. kongresszusa voltaképp egy irányaiban, értékszemléletében és preferálási rendszerében változatlan és folytonos kultúrpolitikának szavazott bizalmat. Az egész kongresszuson viszonylag kevés szó esett a kultúráról, az irodalomról, a művészetekről. A gazdaság égető gondjai közepette talán részben érthető is ez. Csakhogy valamiképp égetőek a szellemi szféra évtizedes és máig nemcsak megoldatlan, de igazában napirendre sem vett gondjai is. Magyarországon lesz ez év őszén az európai kulturális fórum. Előreláthatóan október utolsó hetében. Számot adunk ott e gondjainkról is?

Különös, tudathasadásos állapot, hogy számon kérjük az ideológiai szféra elmaradását a társadalom változásaitól; s ugyanakkor nem vetünk számot igazán az e területen működő szakembergárda helyzetével, körülményeivel, megbecsültségével. Kialakul a társadalomban lassacskán egy olyan új „hierarchia" amelynek a csúcsán zöldséges kofák, szatócsok és kupecek, kis és nagy „maszekok" pöffeszkednek, s kialakulnak a működésnek azok a nem „védjegyes", de annál hatásosabb társadalmi csatornái, ösvényei, amelyeken ez a hierarchia „érvényesíti" önmagát. Korunk hőse a magyar NEP-man, 1985-ös évjáratú... Érte kapkodnak a nők, ő szerez ezt-azt a hozzá fordulóknak, ő kölcsönöz (sokkal többet, esetenként kamat nélkül, nem úgy, mint az OTP), ő intézi el a lakást, az állást, a gyerekek egyetemi felvételét, ő áll oda szemrebbenés nélkül bármi fórumon, bármi szinten kérni, ha kérni akar... és meghallgatják. De te, aki hittél, hittel éltél és dolgoztál, hitedet eszmékbe, érvekbe, akaratba öltöztetted, nem magadért, hanem azért a jövőért, ami mára egyre inkább illúziónak tűnik, te kint vársz az előszobában, mert ő a fontosabb.

Az MSZMP Miskolc Városi Végrehajtó Bizottsága „merőben új vállalkozása" volt néhány hete, hogy kibővített és kihelyezett ülést rendezett a „Fehér Malom"-ban, a miskolci szimfonikusok otthonában. A meghívottak közt ott voltak a színház, a képzőművészet, az építészet, a zenei élet, az irodalom képviselői. Dr. Kovács László ideológiai titkár — azóta Miskolc város tanácselnöke — bevezetője után értékes, tartalmas beszélgetés alakult ki. Sajátságosan, olyan beszélgetés, amelyben a megszólalók nem ütközni akartak, nem érdes, szögletes érveket szögeztek egymásnak, hanem az adott lehetőségeket tudomásul véve, azok alapján töprengtek — közösséget vállalva a politikával — az előbbre lépés lehetőségeiről. Igéret volt ez az összejövetel és lehetőség. Amennyire ígéret, csak annyira, s éppen annyira: lehetőség.

PAPP LAJOS

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Tanács irodalmi és művelődési lapja. Főszerkesztő Papp Lajos. Szerkesztőség: Miskolc, Korvin Ottó u. 1. 3530 Telefon: 15-881. Kiadóhivatal: Kiadja a Borsod megyei Lapkiadó Vállalat, Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky út 15. sz. 3527 Felelős kiadó: Veres Mihály. Postacím: Miskolc, Pf.: 178. 3051 Telefon: 36-131. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál. (KHI, Budapest V., József nádor tér 1. 1909) közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Postacím: Posta Központi Hírlap Iroda, Budapest 1900. Előfizetési díj egy évre 132 forint. Megjelenik minden hónap elsején. Kéziratokat és rajzokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Készült a Borsodi Nyomdában, Miskolcon. Felelős vezető: Wirth Lajos. Index: 25 913 — ISSN 0547-2075

NAPJA

IRODALMI ÉS MŰVELŐ

KOZHIR-PSZ
BUDAPEST
1900
01.U.14 NAPJA 1 .PLD
MTA MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
KUTATÓ CSOPORT
BUDAPEST I.
PF.27 URI U 69
1250

TÓTH IMRE

ÉS BARTHA GÁBOR ÍRÁSAI

JANCSI VÖRÖSNEK ÁLLT.
GULYÁS MIHÁLY ELBESZÉLÉSE

DÁVID KIRÁLY KATONÁJA.
ÖRSI FERENC DRÁMÁJÁNAK
BEFEJEZŐ RÉSZE

„LÁB ALÁ VETETTEK VAGYTOK!..."
SUGÁR ISTVÁN ÍRÁSA
AZ EGERBEN MARADT TÖRÖKÖK
SORSÁRÓL

TÓTH IMRE GRAFIKÁI

XXIV/1985

8

AUGUSZTUS

Tóth Imre,
a MÉSZ Mesteriskola előadásai.
III. ciklus 1974-76.

Tóth Imre: Az építéspolitika időszerű kérdései az V. ötéves tervben.

Magyar Építőművészet, 1989., 1-2 szám, 4-old.

A Miskolci Galéria
tisztelettel meghívja Önt
és kedves családját

TÓTH IMRE
festőművész
kiállításának megnyitására
1990. március 26-án, hétfőn délután 5 órára

A kiállítást megnyitja:
Dr. Kovács László,
Miskolc város tanácselnöke

Miskolci Galéria – Miskolc, Déryné u. 5. 3525
Tel.: 46/88-296
A kiállítás megtekinthető: 1990. április 15-ig,
hétfő kivételével 10–18 óráig
Tárlatvezetés

TÓTH IMRE

TÓTH Imre grafikus

Jacques (Tóth Imre)

METAFIZIKAI KOLLÁZSOK

Meta-kommentár

Vannak plasztikai művek, amelyekről sokan azt állítják, hogy egy virágcsokrot, szentjózsefetagyermekjézussal, fekete hölgyet piros kalappal, a naplementét, egy leprás koldust, Mademoiselle Pogany ábrázatát ábrázolják. Vannak, akik ezt — legalábbis Brâncuşi pogány kisasszonyának és Picasso vagy valaki más ,,az én babám egy fekete nő"-je láttán — tagadják. Jót nevetnek. ,,Hol itt a kicsi asszony? Hol itt a *female person?*" — kérdik. És joggal. Mert sehol. Sőt! Sem a virágcsokor, sem a naplemente, egyik sem ábrázol semmit. Mármint semmit, ami azelőtt már létezett volna. Csak önmagát — valamit, ami önmagával szimultán; önmagával együtt, önnönmaga által — és semmi másért, csak önmagáért — jött létre. És nem is egyéb, mint puszta hermeneutika. Kommentár, csak kommentár és útszéli jegyzet a Természet Nagy Könyvéhez. Amely, ez köztudomású — bár kevésbé köztudomású, hogy ezt Federigo Cesi, az *Academia dei Lincei* alapítója állította először —: mindenki előtt nyitva áll. *Itt az Írás, olvassátok.* A Szerző írása, sajnos, avagy szerzőjének hála, titkos. De — és még egyszer: Szerzőjének hála! — az Írás interpretációja szabad. Olvassátok is az Írást. Mindenki. Mindennap. De nem mindenki ír jegyzetet a lapszélre. Nem mindenki kommentálja. Nem mindenki fűzi hozzá hermeneutikáját. Igen: *hozzáfűzni.* Mert, miután létrejött — a semmiből, ez csak világos, mert mi is a szerző? *árnyéka egy álomnak;* csak por és hamu vagyunk — szóval miután a *Nem-Lét sötétségéből* egyszercsak, *hirtelen* felemelte magát a Létbe (lásd Pindarosz, Platón) — a kommentár hozzáfűződik az Írás szövegéhez, maga is írás.* A hermeneutika a Természet Nagy Könyvének épp olyan szerves része, mint a naprendszer centrális égitestének a föld légkörében fénytörést szenvedő spektruma, mint a botanikus kert vegetális tárgyai. Tárgy. És mint olyan, maga is tárgya egy további kommentárnak. A glosszák, amelyeket Arisztotelész termesztett a természetről, maguk is egy, egyetlen természeti tárgy. Aquinói Szent

*Alekszandriai Bazilidész, John Scott Eurigena, Azriel de Gerona, Jakob Böhme és más misztikusok szerint, ha Isten örök s ha a világ ötezerhétszázötvenkét évvel ezelőtt teremtődött a Semmiből, akkor Isten, a megelőző örökkévalóságban a Semmivel volt a *homouszion* immanens konszubsztancialitási viszonyában. Ennélfogva a Teremtés egy autogenetikus aktus: Isten — a Semmi, *deus sive nihil,* saját igéje igézetére, kilép önmagából, és megszüli önmagát mint Létet, a Világ vagy a Fiú hüposztaziszában.

rog, nekidől a társának, elzuhannak. Zsolti is a két üléssor közötti padlatra veti magát, az öregasszony sietve beljebb tolja a szatyrát, ,,haszontalan, rossz gyerek". A hittérítő és a lakatos legalább értőn pillog egymásra, a pusztítás korában két ápolt lélek, körülöttük most már dőlhet a világ, járhatnak a fogaskerekek; rugók, mutatók, üvegek, csomagolópapírok mind egymásra hányva, és feljebb nincsen út.

,,Egészen az apja természetét örökölte, mindig azt teszi, amit ő akar, se szép szó, se fenyítés, a gyerekorvos mégis azt mondja, majd kinövi, már négyéves lesz a jövő hónapban... Zsoltikám, menjünk el pisilni. Gyere, menjünk... Nézd, nemsokára megérkezünk a nagymamához... Felszállunk egy nagy autóbuszra és mindjárt ott leszünk... Hosszú út ez egy kisgyereknek... nagyon hosszú, mindjárt megérkezünk... Akarod a kisautódat?."

Hatvan után nem áll meg a vonat a Keletiig, az állomások biztatóan elsuhannak, Gödöllő és Kőbánya, ez már könnyebb, ,,ha mégegyszer", ,,majd kinövi", az elcsendesedés is reményteli, a kurjantások, káromkodások alján a beérkezés ígérete, órák bátrabb ketyegése, várj, várj csak! És a végső megkönnyebbülés, mikor a hittérítő felesége feláll, megnyomkodja kétoldalt a halántékát, finoman végigsimít a szemöldökén — ,,lassan szedelődzködhetünk".

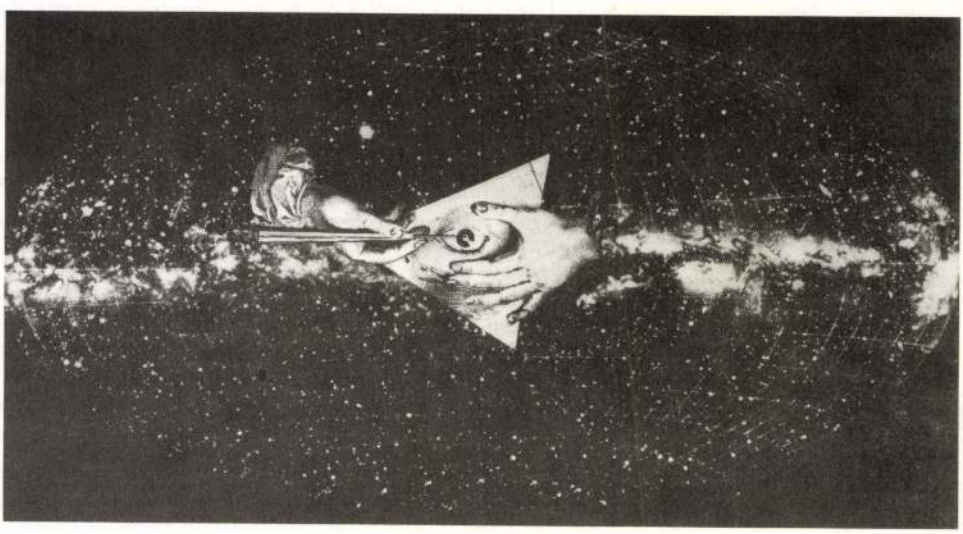

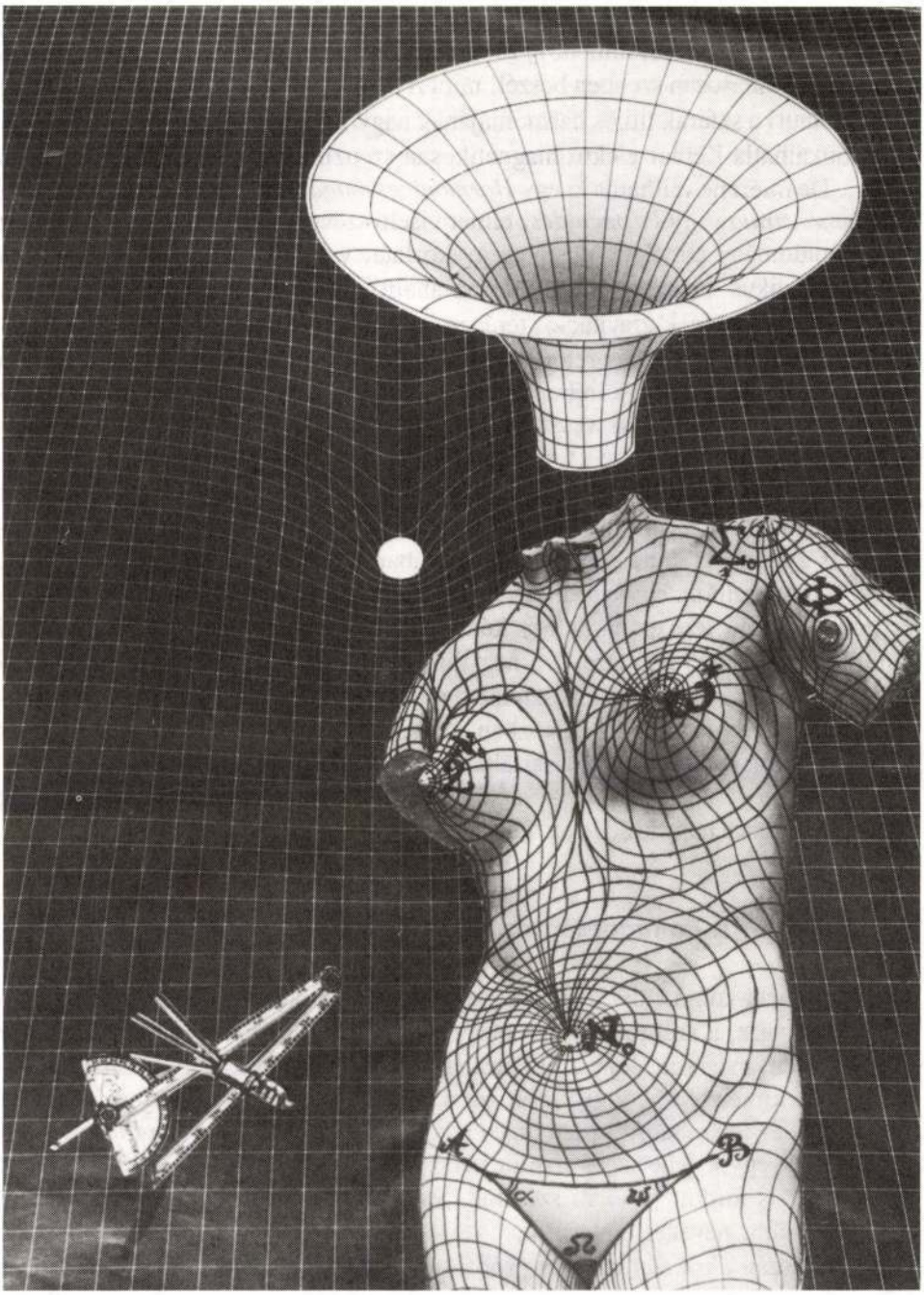

Tamás hozzáfűzte saját termésű kommentárjait. Ezeket ma úgy nevezik, hogy *Aquinói Szent Tamás filozófiája*, mert Aquinói Szent Tamás szellemének természetét tartalmazzák. Egy könyv, amelynek címe: *A vegytan elmélete és gyakorlata* vagy *A természettudományok kézikönyve* épp olyan természeti tárgy ebben az érte-

lemben, mint a vegyszer, mint *az éj és tündöklő csillaga,* mint a rózsa. A rózsaszál ugyan közmondásosan szebben beszél, mint *A füvészetnek eleje,* és igaz az is, hogy Alfa Kentauri a szférák titkos harmóniájának nagyfrekvenciájú emocionális rezgéseit indukálhatja Kepler elektromagnetikusan szenzibilizált pszichikai közegében — de... De miért ne válthatna ki egy *Harmonices mundi* vagy *Ethica, more geometrico demonstrata* vagy *Parmenidész* címet viselő szöveg grafikája is, vagy a kémia és a jogtudomány elmélete, de főleg gyakorlata, vagy az elektronok konvekciós árama organikus közegben vagy akár az analitikus filozófia radioaktív bomlása demografikus tömegek gravitációs terében is — úgynevezett *érzelmeket* egy szemlélőben? Kérdem. A kérdés retorikus, ezt belátom. Válaszom is az. Retorikája a metafizikus kollázs műfaj-körébe tartozik. A kollázsok szövegstratégiája a szürrealizmus könnyűlovasságának vesszőparipáin lovagol. Ez azt jelenti, hogy — valamint a *meta physica* elmélete a természet fölött a természetről elmél — a természetben, ez evidens; úgy, ahogy a meta-nyelv is a nyelv fölött nyelvel a nyelvről mint tárgyáról, magában az anyanyelv galaktikus folyadékában —, éppen úgy a *sur* realizmus is a realitás fölött, a realitásról, magában a realitásban realizálja önmagát. Például, mint kollázs: egy a *búsmagányoséjszakában* bolyongó lélek korpuszkuláris precipitációjú lecsapódásai egy kétdimenziójú negatív, Gauss-féle görbületű nem differenciálható felületre — a négydimenziójú tér-idő kontinuum beágyazási terében. Realitása empirikusan észlelhető mindazok számára, akik elidőznek a Liget egyik-másik oldalán. És miközben itt a metafizikai kollázsok egy az *Egzakt tudományok* planetáris térhódításai által inspirált alcsoportjára vetődik a tekintetünk, talán megérzik azt is, hogy közben az álom árnyéka mind hosszabb lesz, és lassan, lassan hanyatlik Isten felé.

Kommenmtár a kommentárhoz

Tóth Imre meta-kommentárja engem megnyugtat — miközben kollázsait a nyugtalanító szorongás, a széttrancsírozás tárgyiasulásának, a történetileg már többször bekövetkezett, megesett, lejátszott botrány dokumentálásának látom jobbára: a létszorításból kimetsződő, öngyötrően ironikus álomképzésnek. Szövege azonban megnyugtat és fölszabadít, szinte biztat e kommentár megírására, ami a kapcsolódásnak csak egyik lehetséges módja persze, és dokumentatív jellegével a *Liget* olvasójához is fordul: bevonni szeretné. S ehhez mesélnem kell, vázlatpontokra bökni legalább, neveket emlegetni.

1968 tavaszán *Eszmélet* címmel próbáltunk a korszak folyóirataitól eltérő, *más* műhelyt formálni magunknak. Hogy milyennek szerettük volna az *Eszmélet*et, azt Tandori Dezső fogalmazta meg a legpontosabban, amikor azt írta levelében (lásd a *Liget-könyvek* első darabját: *Leveleskönyv,* 1989), hogy az *Eszmélet* „ne legyen az ellenkezője se annak, ami nem akar lenni." S hogy kik írtak az *Eszmélet*be? A mutatványszámok és a nyomdába küldött kézirat tanúsága szerint Mészöly Mik-

lóstól Csoóri Sándoron át Eörsi Istvánig vagy Bojtár Endrétől Kondrád Györgyön át Nádas Péterig mindazok, illetve olyanok, akiket a gondolkodás és ízlés különbségei ellenére is összekapcsolt valami, talán a szabadság élésének és keresésének normális vágya.

Mindezzel csupán a háttérre utalok, hogy leírhassam: Tóth Imrét Bukarestből hívtuk munkatársnak — és ő igennel válaszolt. Az *Eszmélet* aztán elvetélt a politikai nyomás alatt, s mi két évtizedig próbálgattuk a műhelyteremtést, ahol Tóth Imrével is együttműködhetnénk, és nem akármilyen öröm, hogy ez most (és remélhetőleg a *Liget* további számaiban is) megadatik nekünk.

Dokumentatív kommentáromnak azonban ezzel még nincs vége; a szálfejtést, és így a *Liget* olvasójának „beszövését" folytatva azt is szeretném leírni, hogy Tóth Imre írásaira akkoriban a *Valóság* című folyóiratban figyeltünk föl — majd a varázslatos kolozsvári filozófus, Bretter György írásos és szóbeli kommentárjaiból kaptunk megerősítést, további ismereteket vonzódásunkhoz, szerzőnk rendkívüli szellemiségének tartalmairól. Ez pedig mára azért is olyan szívszorító és elhallgathatatlan, mert Bretter György tragikusan rövid életének utolsó éveiben szövődött köztünk barátság — a történetnek a halál ad távlatot, mely a kelet-európai sötétségtől is hizlalva ugrott elő, hogy alkotó ereje delén ragadja el a kolozsvári filozófust, s rá pár évre Bukarestben élő újságíró testvérét. Itt haltak meg mindketten Budapesten, mindketten azonos tüdőrákban.

Bretter György első könyve, a *Vágyak, emberek, istenek* 1970-ben jelent meg a Kriterionnál, és ebben helyet kapott a Tóth Imrét és 1969-ben románul publikált művét, az *Akhilleuszt* bemutató, méltató írás *(Paradoxon és alkotás)*. Kommentárom at szövögetve most ezt a kötetet forgatom: nézem a máris megsárgult lapokon az *Eszmélet* szerkesztőjének ceruzavonásait, a kiemeléseket; próbálom önhittség és fölös elérzékenyülés, de fölös irónia nélkül is követni azokat a nyomokat, amelyek valamiképpen a *Metafizikus kollázsok*ig vezetnek; próbálom elképzelni, hogy Bretter Györggyel együtt lapozom a *Ligeti*, amelynek ő természetesen formáló esszéistája, hiszen most írja új korszakának remekeit, most rendezzük meg műsoros estjét, hatvanadik születésnapját ünnepelve a *Fészek*ben, amelyre Tóth Imre is megérkezik Párizsból — képzeletjáték, igen; álom és valóság tényei, fényei és árnyai összehajolnak.

H. B.

Képaláírások: az *Egzakt Tudományok* című sorozatból

Borító II.: A Bécsi Kunsthistorisches Museum kiállítási termében Arisztotelész (hátsó nézetben) elmélkedik Platón (*en face* és fél-profil) *három ember* hüposztazisza előtt.

75. oldal: Az elektromos erők térhatásainak stúdiuma a természetes intelligencia anyagellenállási tudatállapotának erőmezejében.

77. oldal: *Immaculata conceptio:* A nemeuklideszi geometria teljes fegyverzettel pattan ki Knidoszi Aphrodite negatív görbületeiből.

79. oldal: Nitrogénatomok sztereonukleáris szimmetriáinak vizsgálata enantiomorfikusan polarizált fényközegben.
Primo Levi emlékének.

85. oldal: *Esprit de géométrie:* Geometrikus dekonstrukciók kartéziuszi produktuma egy hiperbolikus tér üres halmazában.

92. oldal: Az tiszta ész analitikus bírálata.

113. oldal: A derékszögű háromszög bűvös négyzetei Guillaume Apollinaire értelmezésében: ,,A tömegek halálba vetik magukat, a tudomány szétszedi és összerakja a létezőt, a világok örökkévalóan távolodnak képzeteinktől..."

Borító III.: A Szerző Jean Rodolphe Anepigraphos, *Rosicrucien,* Operator Chymicus, Metaphysicus, Poieta, Alchemista, Metageometra, Magister Artium Magnae atque Hieraticae — Thomas Reid metafizikai titkosügynöke szerepében.

COGITO
QVOD NON
SVM
ERGO
SVM
Dominicus Bonamero sculpsit

rendű lények. De miért ne indítaná meg jajgatásunk azt, aki a fúrót a kezében tartja (tegyük föl, hogy nem fúrórobottal, hanem emberrel állunk szemben)? Miért és miként helyezkedhetnék ő is az ékfúró ,,álláspontjára", azaz, hogyan csinálhatna ,,álláspontot" abból, ami ,,nem-álláspont"? Mi oka lenne erre neki, akinek szintén van tenyere, amely átfúrható, s akit némi fúrással aligha lenne nehéz kirángatni abból a megható egységből, melyet hite szerint a fúrógéppel alkot? Bár, ha a kafkai Fegyenctelep hősére, a kiágyazódott ész civilizációjának erre az emblematikus alakjára gondolunk, még ebben sem lehetünk egészen biztosak. Ember és gépezet extatikus összeolvadása olyan fokot érhet el, amelyről az Istennel összeolvadni vágyó középkori misztikusok csak ábrándozhattak. S mégis: mi oka lenne egy embernek *nememberré* lenni? Félreértés ne essék: ékfúrós emberünket nem *embertelenséggel* vádoljuk, hanem *nememberségének* miléntjét firtatjuk csupán. Meddig mehet el egy ember a nememberiben, és mit jelent ez? Gondoljuk meg: vajon nincs-e épp elég oka az embernek, ennek a meghasonlott, kettős lénynek arra, hogy nemember akarjon lenni? Vajon a hívő lélek nem ugyanerre törekszik-e, amikor ,,üdvözülni", átlényegülni", ,,Istenhez megtérni" akar? Vajon ember marad-e az ember ama túlvilági Paradicsomban, amely az igazaknak megígértetett? Vajon nem Hegelnek van-e igaza, amikor kimondja: ,,A Paradicsom olyan park, amelyben csak állatok maradhatnak meg, emberek nem." S vajon angyallá válni, Istennel összeolvadni nem ugyanazt jelenti-e: emberből nememberré lenni? Végtére is ott, ahol nem kell, mert nem is lehetséges többé jó és rossz között választani, ahol értelmét veszti az az erőfeszítés, amely révén az ember öntudata és erkölcsi személyisége létrejött, tehát a Paradicsomban lehetségesek-e cselekedetek? Mármost nincs-e épp elég oka a modern embernek, ennek a végsőkig ,,boldogtalan", ,,szerencsétlen" lénynek, akitől a vallásos Paradicsom megvonatott, hogy egy Istentől elhagyott világban elfogadja a nememberré válás ama útját, az átlényegülés és üdvözülés ama módját, amelyet a kiágyazódott ész civilizációja kínál neki? A földi paradicsom ugyanis, amit az ész-civilizáció ígér, nem társadalmi utópiák megvalósításában áll, hanem az erkölcsi dimenzió kiiktatásában és minden élő, minden eleven ,,kiszárításában" rejlik. A nemember kívül-belül csontszáraz, elszarusodott, elkérgesedett lény. Páncélozott jármű, ékfúró, számítógép. A kiágyazódott ész paradicsomában sem maradhatnak meg emberek, csak gépek. Az erkölcsi dimenzió kiiktatása előfeltétele a racionális hatékonyság és eredményesség akadálytalan kiteljesülésének. Ez azonban fennmaradásához kevés lenne, ha nem kecsegtetne egyben az ember nememberré válásának paradicsomi boldogságával is. Egy ember persze bármily eltökélten helyezkedik is a gép álláspontjára, bármily tökéletesen azonosul is egy géppel, bármennyire is elgépiesedik, soha nem érheti el egy gép tökéletességét, mondhatnánk, mélyen alatta van annak, hogy teljesen és végleg gép lehessen. A gépek ebben a paradicsomban az angyalok szerepét töltik be: ők eleve itt vannak már Ész Isten körül, nekik nem kell üdvözülniük. A hierarchia — a mennyei — így fest: legalul az emberek (a vadak), fölöttük a gépemberek (a nememberek) és legfölül a gépek. Mindenekfölött csak Ész Isten áll, aki minden

a tudományos racionalitás vezérlőcsillagát kövesse az élet minden területén: tudományosan eszik és iszik, testet épít magának, családot és életpályát tervez, egyszóval mindenütt kikísérletezi az optimálisat.

A kiágyazódott ész nemcsak szekularizálta és deszakralizálta a világot, nemcsak isteneit, szellemeit, démonait, manóit száműzte, hanem megtisztította mindenféle mélyebb jelentéstől, mindenféle erkölcsi és szellemi értelemtől. Hegelt idéztem, aki a Paradicsomot olyan parknak nevezte, ahol csak állatok maradhatnak meg, emberek nem. Nos, a modern civilizáció mesterséges paradicsoma olyan géppark, ahol csak dolgoknak van helyük — állatoknak, embereknek, élőlényeknek nem. Ebben az értelemben jutottunk el a történelem végére. Holtak és élőhalottak holtpontja, ahol állunk. Lehet, hogy csak egy pillanatig és lehet, hogy évszázadokig még. A holtpont ideje nem ismeri a kiterjedést.

(Az esszépályázaton díjat nyert mű.)

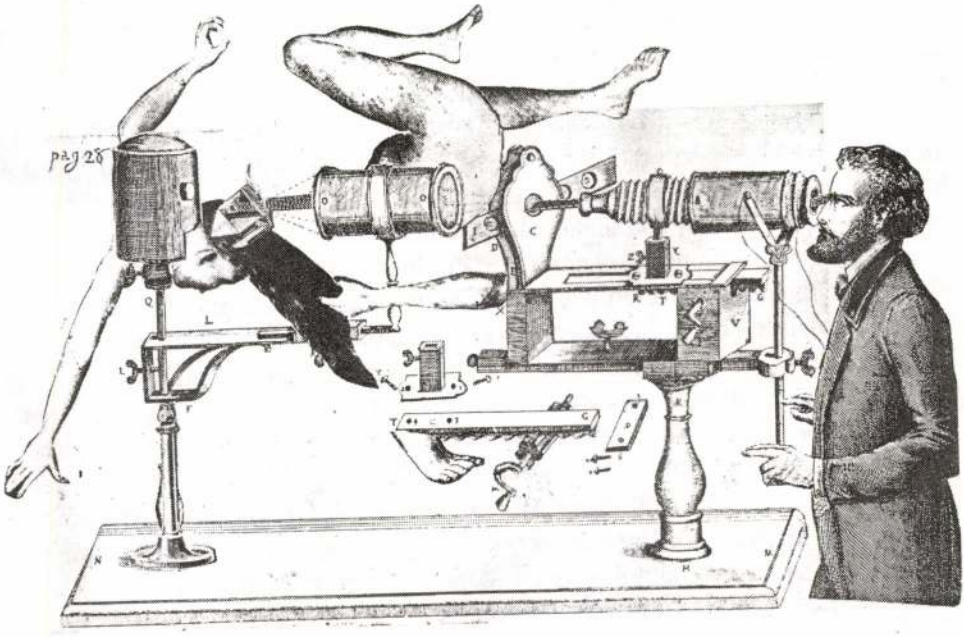

6177. — Bonanni.

lármája zakatol. S mi tagadás, a várkastély urainak többsége is munkaidejében odalenn, örömtelenül ,,kísérti az istent". Egyetlen civilizáció, egyetlen lény arcai ezek. Gyakran még az is alig észlelhető, ahogyan áttűnnek egymásba. A Siralomvölgyét Boldogságvölgyévé, a Teremtett Világot Mesterséges Világgá, a Kínforrást Örömforrássá tenni a kiágyazódott ész civilizációjában annyi, mint a létező világot, az életet, a másik embert az Ego tárgyává tenni; annyi, mint az Ego — Ész Isten e legfőbb hiposztázisa — saját képére és hasonlatosságára új világot teremteni, vagyis megsemmisíteni a létezőt.

Amikor a ,,régiek", a vallási korszak emberei a kísérletezésben istenkísértést, az ördög incselkedését, fekete mágiát és szentségtörést láttak, akkor nemcsak a szabadságtól és a felvilágosult ész világosságától hőköltek vissza, hanem valóságos veszedelmet fedtek föl. Bármilyen groteszknek tűnik is fel visszafelé tekintve a ,,régiek" erőlködése, hogy az Ész démonát visszadugaszolják az isteni világrend palackjába, s bármily kevéssé igazolhatók is a szabad gondolkodást, a tudományos kutatást sújtó vallási-politikai korlátozások, azért ma, amikor a tudományos racionalitás diadalának csúcspontján alkonyi színben foszforeszkál a világ, bevallhatjuk, hogy ez a démon létezett, s legalább olyan groteszk innen nézve az az önfeledt haladáshit és optimizmus, amellyel egykor a formális ész büszke hősei ama palackból kiszabadították.

Mi a különbség a teremtmények és a kísérleti lények civilizációja között? Mi a különbség az Istenbe és az Észbe vetett hit között? Mi a különbség a személyiség és az ego, a közösség és a tömeg között? Az erkölcsi világrendbe beágyazott létezésben az ember minden rezdülése, az élet minden mozzanata erkölcsi jelentőséggel, ha tetszik spiritualitással, szentséggel van átitatva: a legégbekiáltóbb szörnyűségek is, amelyeket emberek emberek ellen elkövetnek, erkölcsi cselekedetek, amelyek sohasem léphetnek túl a jón és rosszon. A kiágyazódott ész modern világában azonban jón-rosszon túl vagyunk, a cselekedetek és események erkölcsi megítélése haszontalanságnak, babonának vagy abszurditásnak tűnik fel (,,mi értelme, ha úgysem lehet már segíteni?", ,,mi haszna, ha úgyis bekövetkezik?"); az ember, az élet, a világ erkölcsileg vagy spirituálisan üres: bárki bármivel és bárkivel bármit megtehet, ennek legfeljebb az ésszerűség — a hatékonyság, az eredményesség, a haszon szabhat határt. Jó és rossz, bűn és ártatlanság, szánalom és önfeláldozás — csupa ésszerűtlenség, értelmetlenség, haszontalanság. Mind az élvezőgép, mind a megismerőgép ésszerűen működik, mikor tárgyává teszi, megtisztítja és megsemmisíti a világot. Szakmai racionalitásra — gazdasági racionalitásra, tudományos racionalitásra stb. — akkor hivatkoznak az intézményesült bürokratikus racionalitás képviselői, amikor le kell törni kicsit az ,,őskorból" ittmaradt *vademberek*, e gépkorszakromboló *neoluddíták* szarvát, akik szakszerűtlenül, dilettáns módon jóságról, életről, szolidaritásról papolnak. Mi tagadás, mostantól ők testesítik meg a paradicsomgépezet ellen ágáló, Ész Isten ellen áskálódó Sátánt, legalábbis a kiágyazódott ész *szak*-emberei és gép-emberei szemében. A kor színvonalán élő *utóember*, akitől minden idegen, ami nem ésszerű, azon van, hogy

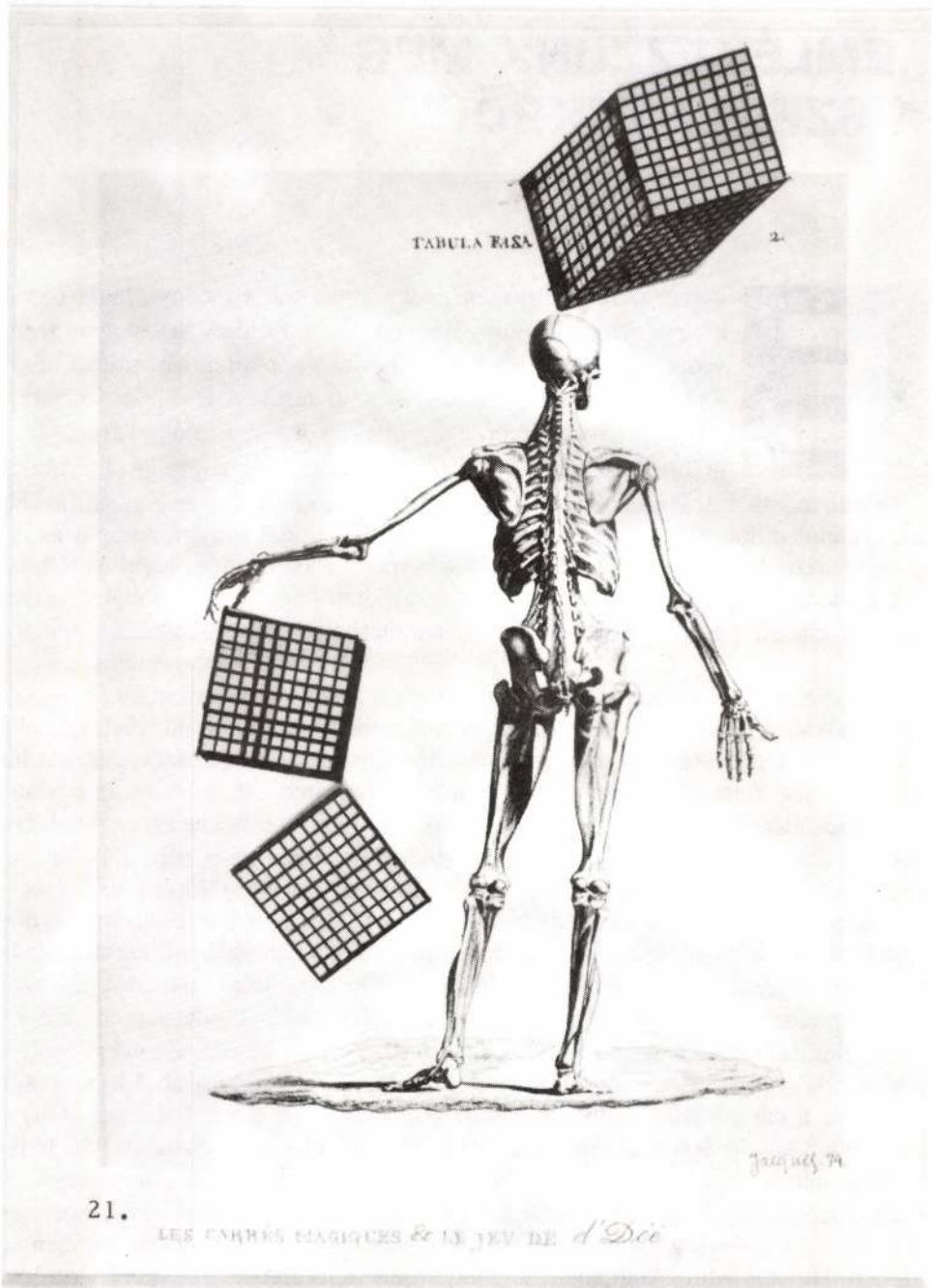

21.

LES CARRES MAGIQUES & LE JEV DE *d'Dié*

R. Várkonyi Ágnes

„EMLÉKEZZÜNK MEG A SZEGÉNYEKRŐL"

Egyszer csak felfigyeltem, hogy a reformkor mennyit foglalkozott a szegénységgel. Európai méretekben. Kölcsey ugyanolyan szenvedéllyel vizsgálta a szatmári adózó nép állapotát, mint Eötvös a szegénységet Irlandban. Vadászni kezdtem az útleírásokba rejtett szegénység-élményeket: íme, a korai szociológiai érdeklődés dokumentumai, vagy inkább a társadalmi regény tollpróbálgatásai — véltem tudatlanul. Mígnem felnyitották a szemem. Talán Szemere leírása? Inkább Irinyi János pillanatképe fordult át jelen időbe: „A nappal annyira pompás és ragyogó párizsi utcákon megjelennek az éj madarai, a rongyszedők, hátukon tárháznak puttonnal, egyik kezükben lámpával, másikban hegyes végű bottal, mellyel minden elszórt papír és bőrszeletkéket, narancshajat, szivardarabkákat felkapkodnak".

Ők győztek meg, s látnom, figyelnem kellett a rendszer eltagadottjait, a hajnali guberálókat, az ingázók, a kétlakiak, a perememberek széthulló arcvonásait, meg a hallgatag szegényeket. A hatvanas években jártunk. Brossúraszövegek szerint a szegénység megszűnt, s csak mint a múlt maradványa élt, jobbára az egykori írók elbeszéléseiben, versek és szociográfiák soraiban. Idézetekbe zárva jártak közöttünk a nyomor országának lakói, a kivándorlók, a bús pesti nép, a 17. század végi jelentésekből az „éhelhalók", mert a lakosság „idegen földre, külső, szomszéd országokba koldulva és tántorogva mégyen". Éltük a közép-európai kettős életet, a régi idők bejátszódtak mindennapi életünkbe, megélt pillanataink igaz történetét hajdani szövegekben véltük felfedezni. Közben időt vesztettünk. Nyugaton elkészültek a szegénység történeti szociográfiái. 1983 bágyadt szeptemberében ünnepelte Zágráb Horvátország nagy fiát, Juraj Križanićot, aki Zrínyivel együtt a nemzetközi törökellenes szövetségen dolgozott, Róma megbízásából Moszkvába ment, de a cár megharagudott rá, száműzetéséből húsz év múltán szabadult, a török ellen induló Sobieski János lengyel király papja lett, és Bécs alatt lelte halálát. „Odaátról", tehát a vasfüggönyön túlról is sokan jöttek, s itt döbbentünk rá, hogy *a szegénység kezelésének története közös világtéma.* Križanić egyik izgalmas művében a szegénység leküzdésére hasonló megoldásokat ajánlott, mint ebben az időben Thomas Mun Angliában. Elgondolásait Szibériában írta, közép-európai tapasztalatokkal.

τρίτος ἄνθρωπος : Le troisième homme de Platon ou par Aristote.

Liget

ODALMI
S ÖKOLÓGIAI
OLYÓIRAT

1992/2 NYÁR

,,Amikor a bibliai Isten megteremti a világot,
nem kísérletezik."

,,Kik is hát ők, a hajléktalan emberek;
honnan sodródtak ebbe a véghelyzetbe?"

,,Egyszer csak felkel, feltámad,
kukákból összevadászott öltözékben elindul."

,,A nyugodt, hallgatag, nyelvvel nem törődő, hosszútűrő
öregember maga a meleg csend, ő a bárka."

,,A világ valóságos, de otthontalan birodalmából
a képzelet nem valóságos, de otthonos hazájába."

Jehan Rodolphe Anepigraphos

Princeton N.J.
Jacques 1975

A HUNGAROTON

IRODALMI

SZERKESZTŐSÉGÉNEK

DUPLA

KAZETTA

AJÁNLATA

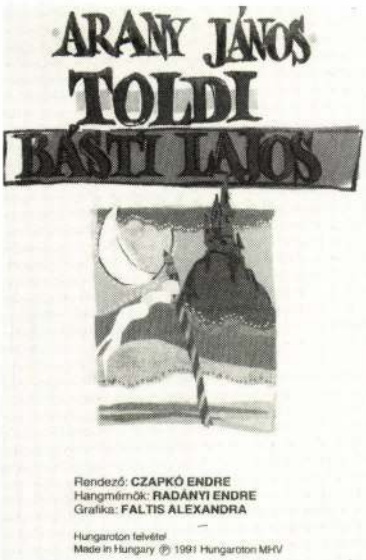

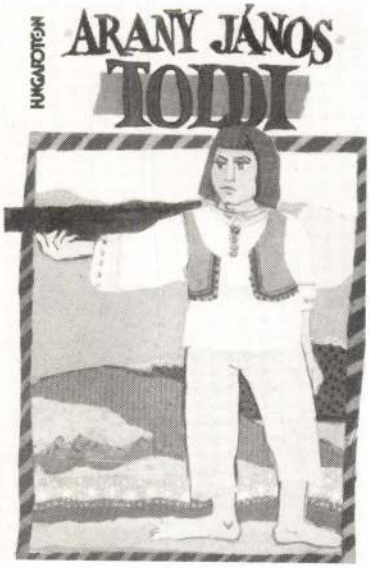

Ára: 48,— Ft

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 337-748, 340-725
Tóth Imre
Napjaink
1980 11
1021

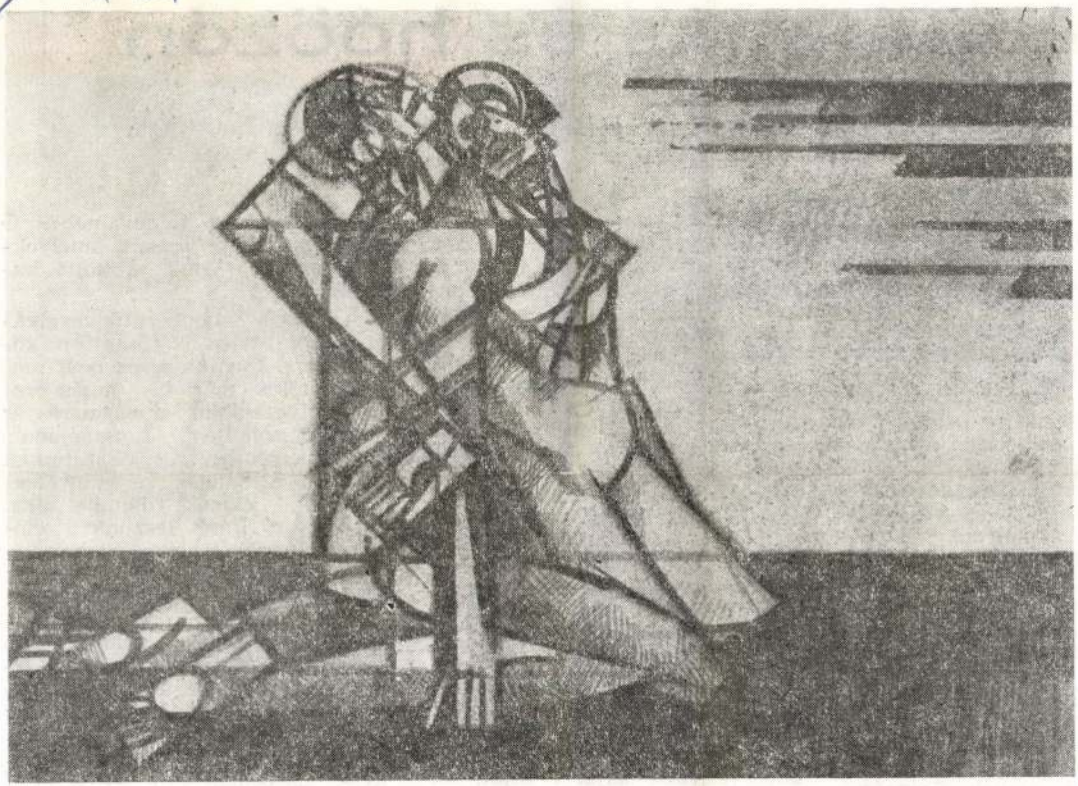

ÉRTÜNK!

TÓTH IMRE RAJZA

Nyársuhanás és

Csoóri Sándor: A tizedik este

Önmagával és a világgal rendhagyó és kivételes dialógust folytat *Csoóri Sándor*. Sokan őrizünk magunkban bűvölő erejű Csoóri-sorokat, amelyek erről a mélységesen komoly párbeszédről tanúskodnak, és Ady, József Attila, Nagy László sorai mellett külön életre kelnek bennünk. Ki ne emlékezne a magyar líra anyaképét eredeti színnel gazdagító versre: „Anyám utakon képdel / s nem jut el sehova — szegénység csillagától / sebes a homloka... Anyámnak fáj a feje, anyámnak fáj a semmi, / nem tud kiszínesedni. / Egy éjjel földre roskad, / megtört lesz majd, kicsi — / bejön egy madár érte / csőrében elviszi". A népköltészet tiszta forrásainak hatása érződik a képalkotásban, a karcsú rendben futó sorok ritmusában. Mélyülnek, személyes tartalommal telítődnek a szavak. Szépségük rejtett mélységből sugárzik fel, s az olvasó egész személyiségét képes megmozgatni az őszinte azonosulásra.

találtak egyenesági folytatást korai szürrealista törekvései Csoóri lírájában? Nem volt-e költői tehetségétől és természetétől távoli ez a „lelkigyakorlatot és marxizmust" (Rónay György) sikeresen egységbe olvasztó példa? Tüzetes kutatásra és nem feltétlen időre van szükség, hogy a sorjázó kérdésekre választ kapjunk. Az új kötet, *A tizedik este* azonban tényként bizonyítja a sokrétű tájékozódás végeredményét: a köztes lírikusi időszak után Csoóri Sándor ismét költői magaslatra érkezett. Szellemi létének delelőjén új csúcsokra hágott, miközben az is kiderült, mekkora az ügye és milyen hatalmasak tartalékai.

Már a múlté a baráti susogás, a hagyd a költészetet és az „akartátok: csituljak el" jó tanácsa. Csoóri nem hagyhatta cserben öntörvényűen sajátos útját, önmaga legjobb lehetőségeit. A líra, esszé, próza és film műfaji tagolásában létrejött életmű igazolja: élményeiben, tapasztalataiban

jajos versekkel fölnevelnek". Ő is okulásul írja verseit, amelyekben „hatalom van": a költő hatalma.

A szavak világméretű devalvációjának idején ő tüntetően közeledik a szavakhoz, és nem menekül tőlük, mert hisz a szó eredeti hivatásában, megismerő és valóságközvetítő funkciójában. Élteti a remény: „s visszatérnek hozzám a hangok... s levélkehangok / súgnák fülembe újra: voltunk és ismét leszünk: / emberek, ágak, susogó, édes nyelvek". A világba hatolás vágya, ismeretszomja hívja új és új utakra: „El kell indulni minden útra, / az embert minden úton várják". A kimondás igénye készteti versírásra, de a csend, a szünettartó elhallgatás is beszédes költői eszközévé vált. Markáns vonásokkal rajzolt *Rejtett önarcképe:* „arcomon túli arc a kékben... / Amit megéltem: az voltam én, / naponkint más jaj, más öröm, / a halál közelében nagy szél. / nyársuhanás és hóözön..."